

Kommunstyrelsen

Plats och tid Storbrunn, biosalongen, Östhammar, 2020-03-31, kl. 08.15-11:32

Beslutande Enligt närvarolista

Övriga deltagande
Kommundirektör Peter Nyberg
Nämndsekreterare Fitim Kunushevcı
§ 65: Barn- och utbildningschef Lisbeth Bodén
§§ 66: Ekonomichef Tony Wahlberg
§§ 71, 90: Chef slutförvarsenheten Marie Berggren
§ 81: Medborgarmotionär
§ 98: Beredskapssamordnare Malin Hübinette

Utses att justera Pär-Olof Olsson (M) och Margareta Widén Berggren (S)
Justerings plats och tid Kommunhuset, Östhammar, 2020-03-31, kl. 15:00

Underskrifter Paragrafer 64-113

Sekreterare
.....
Fitim Kunushevcı

Ordförande
.....
Jacob Spangenberg (C)

Justerande
..... Pär-Olof Olsson (M) ..... Margareta Widén Berggren (S)

ANSLAG/BEVIS

Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum 2020-03-31

Datum för anslags uppsättande 2020-03-31

Anslags nedtagande 2020-04-22

Förvaringsplats för protokollet Lednings- och verksamhetsstöd

Underskrift
.....
Fitim Kunushevcı

Kommunstyrelsen

Ärendelista

Tillkommande ärenden.....	5
§ 64. Information från gemensamma nämnder och bolag.....	6
§ 65. Information från barn- och utbildningsnämnden	7
§ 66. Godkännande av årsredovisning för Östhammars kommun 2019	8
§ 67. Godkännande av årsredovisning för gemensam räddningsnämnd 2019.....	9
§ 68. Godkännande av årsbokslut, analys och verksamhetsuppföljning för gemensam överförmyndarnämnd 2019	10
§ 69. Godkännande av årsredovisning för gemensam IT-nämnd 2019	11
§ 70. Årsredovisning, revisionsberättelse och beslut om ansvarsfrihet för Stiftelsen Östhammarshem 2019.....	12
§ 71. Beslut gällande eventuell folkomröstning avseende slutförvar för använt kärnbränsle i Östhammars kommun	13
§ 72. Förskottering av objekt Muddring, farled i Hargshamn.....	17
§ 73. Ändring av bolagsordningen i Dannemora gruvfastighet AB	18
§ 74. Tillägg till anläggningsarrende	19
§ 75. Fastställande av egenavgifter för färdtjänst	20
§ 76. Fastställande av Trafikförsörjningsprogram för färdtjänst och riksfärdtjänst i Östhammars kommun	22
§ 77. Svar på motion från Kerstin Dreborg (MP) om kolonilotter	24
§ 78. Svar på motion från Bo Persson (SD) och Martin Wahlsten (SD) om nytt systembolag i Östhammar	25
§ 79. Statistikrapport av ej verkställda gynnande beslut för fjärde kvartalet 2019.....	26
§ 80. Ändring i reglemente för styrelse och nämnder avseende deltagande på distans	27
§ 81. Svar på medborgarmotion gällande gratis sommarlovskort i kollektivtrafiken till alla skolungdomar.....	29
§ 82. Yttrande gällande revisionens uppföljning av 2017 års granskningar	31
§ 83. Hävning av fastighetsköp	32
§ 84. Gemensam strategi för besöksnäringen i Roslagen, etablering av Destinationsråd, avyttring av aktieinnehav i Visit Roslagen AB m.m.....	33
§ 85. Yttrande gällande remiss: samråd för Regionalt trafikförsörjningsprogram för Uppsala län 2020-2030	35

Kommunstyrelsen

§ 86.	Kollektivtrafik i landsbygd	38
§ 87.	Beslut om ansökan för projektet ”Minne över generationer”	41
§ 88.	Upphandla och införa e-arkiv.....	42
§ 89.	Förstudie om ökad kommunal samverkan inom Uppsala län	44
§ 90.	Verksamhetsberättelse och bokslut för slutförvarsorganisationen 2019.....	45
§ 91.	Fastställande av instruktion för kommundirektör i Östhammars kommun, ändring avseende krisberedskap	46
§ 92.	Redovisning av uppföljning av interna kontrollplaner 2019	47
§ 93.	Antagande av överenskommelse om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso-och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laboratorietekniska industrin	48
§ 94.	Konfirmering av utvecklingsgrupper och uppdrag att se över reglemente	49
§ 95.	Antagande av Lokalt kollektivavtal – LOK Krislägesavtal för lärare	51
§ 96.	Utbildning till kommunstyrelsen i arbetsgivarfrågor	52
§ 97.	Bekräftelse av representation i kommunala pensionärsrådet och rådet för funktionsnedsatta.....	53
§ 98.	Covid-19, Lägesbild Östhammars kommun	54
§ 99.	Tilläggsuppdrag för underlag till finansierings- och investeringsplan	57
§ 100.	Anmälningssärende, Plan för utbildning och övning krisberedskap 2020-2022.....	58
§ 101.	Anmälningssärende, Krisledningsnämndens protokoll	59
§ 102.	Anmälningssärende, Återrapport av arbete utifrån revisionens rekommendationer gällande fullmäktigebeslut	60
§ 103.	Anmälningssärende, Entledigande och förordnande i den lokala säkerhetsnämnden vid Forsmarks kärnkraftverk	62
§ 104.	Anmälningssärende, Taxor för uthyrning av skolans lokaler 2020.....	63
§ 105.	Anmälningssärende, Överförmyndarnämndens åtgärder och svar på Länsstyrelsens inspektion	64
§ 106.	Anmälningssärende, Redovisning av obesvarade motioner	65
§ 107.	Anmälningssärende, Protokoll från styrelsemöte i Hargs Hamn AB 2019-12-06 och 2020-02-07	66
§ 108.	Anmälningssärende, Protokoll från Östhammar Vatten AB:s styrelsemöte 2020-03-12 om bl.a. årsredovisning och uppdrag om utbyggt reningsverk Alunda	67
§ 109.	Anmälningssärende, Protokoll från Gästrike Vattens AB:s styrelsemöte 2020-03-12 om bl.a. årsredovisning 2019 och preliminär budget inklusive investeringar 2021-2024.....	68
§ 110.	Anmälningssärende, Meddelande från Länsstyrelsen om undersökning av föroreningar vid bruk	69

Kommunstyrelsen

§ 111. Anmälningssärende, inkomna handlingar och rapporter	70
§ 112. Delegationsbeslut	71
§ 113. Avgifter inom Miljöavdelningen.....	72

Kommunstyrelsen

Tillkommande ärenden

Beslut

Kommunstyrelsen fastställer ärendelistan med följande tillägg:

- Avgifter inom Miljöavdelningen

Dnr KS-2020-1

§ 64. Information från gemensamma nämnder och bolag

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens förtroendevalda informerar från sammanträden med mera.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Margareta Widén Berggren (S) rapporterar från sammanträde Gästrike Vatten. Informerar om officiell invigning av vattenleveransen.

Lennart Owenius (M) informerar från räddningsnämnden. Sammanträdet har bordlagts.

Lennart Owenius (M) informerar från sammanträde med it-nämnden. Skype möte p.g.a. läget med Covid-19. Pågående arbete med administration, budget och delegation.

Dnr KS-2020-1

§ 65. Information från barn- och utbildningsnämnden

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information från barn- och utbildningsnämndens verksamhet.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Barn- och utbildningschef Lisbeth Bodén informerar om barn- och utbildningsförvaltningens arbete. För att förebygga smittspridning har kulturskolan stängt, inskolningar skjuts fram med undantag Särvux, APL ersättning till gymnasieelever och tidsbegränsade avsteg i förskola/fritidshem.

Omförflyttning av personal utefter behov. HR håller i förhandlingar med de fackliga organisationerna i frågan.

Dnr KS-2020-220

§ 66. Godkännande av årsredovisning för Östhammars kommun 2019

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner årsredovisningen för Östhammars kommun 2019.

Ärendebeskrivning

Bifogat återfinns kommunstyrelsens årsredovisning för Östhammars kommun 2019. I årsredovisningen redogörs för kommunens verksamhet under budgetåret 2019. Hur och om de av fullmäktige beslutade målen har uppnåtts eller ej samt en redogörelse över budgetutfallet för året. Årsredovisningen innehåller också en verksamhetsberättelse från respektive nämnd.

Enligt kommunallagen 11 kap. 21 § ska årsredovisningen godkännas innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för styrelse och nämnder. Fullmäktige bör inte ta ställning till årsredovisningen annat än i samband med behandlingen av frågan om ansvarsfrihet.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2019

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Ekonomichef Tony Wahlberg redovisar årsbokslut 2019. Totalt budgetöverskott för 2019 är 11,2 miljoner kronor.

Kommundirektör Peter Nyberg redovisar måluppföljning 2019.

Beslutet skickas till

- Revisionen
- Samtliga nämnder
- Webbredaktör för publicering på kommunens webbplats
- Lednings- och verksamhetsstöd, ekonomi: Tony Wahlberg, Fredrik Borgelin

Dnr KS-2020-187

§ 67. Godkännande av årsredovisning för gemensam räddningsnämnd 2019

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner årsredovisningen för den gemensamma räddningsnämnden 2019.

Ärendebeskrivning

Årsredovisningen är den gemensamma räddningsnämndens avrapportering till kommunstyrelserna/kommunfullmäktige i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner.

Ansvarsfrihet behandlas i ett separat ärende.

Beslutsunderlag

- Årsredovisning 2019 – Räddningsnämnden, Gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner
- Protokollsutdrag, Räddningsnämndens beslut 2020-02-12, § 5
-

Ärendets behandling

Räddningsnämnden har fastställt årsredovisningen 2020-02-12, § 5

Beslutet skickas till

Räddningsnämnden

Dnr KS-2020-189

§ 68. Godkännande av årsbokslut, analys och verksamhetsuppföljning för gemensam överförmyndarnämnd 2019

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner årsbokslut, analys och verksamhetsuppföljning för gemensam överförmyndarnämnd 2019.

Ärendebeskrivning

Årsbokslut och analys har upprättats av överförmyndarnämnden inför årsredovisningen. Verksamhetsuppföljningen lämnas i samband med årsbokslutet och följer upp nämndspecifika mål samt kommunövergripande inriktningsmål och uppdrag som följer värdkommunen Uppsala.

Ansvarsfrihet behandlas i ett separat ärende.

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag, överförmyndarnämndens beslut 2020-02-24, § 54 inklusive bokslut och sammanställd analys
- Protokollsutdrag, överförmyndarnämndens beslut 2020-02-24, § 57 inklusive verksamhetsplan 2019 med uppföljning

Ärendets behandling

Överförmyndarnämnden har behandlat ärendena 2020-02-24 och godkänt årsbokslutet och analysen § 54 och har godkänt verksamhetsuppföljningen § 57.

Beslutet skickas till

Överförmyndarnämnden

Dnr KS-2020-258

§ 69. Godkännande av årsredovisning för gemensam IT-nämnd 2019

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner årsredovisningen för den gemensamma IT-nämnden 2019.

Ärendebeskrivning

IT-nämnden redovisar ett resultat för första året om 5047 tkr.

Ansvarsfrihet behandlas i ett separat ärende.

Beslutsunderlag

- Årsredovisning 2019 – IT nämnd
- Protokollsutdrag, IT-nämndens beslut 2020-03-20, § 5

Ärendets behandling

IT-nämnden har behandlat ärendet 2020-03-20, § 5:

IT-nämnden beslutar att godkänna årsredovisningen för 2019 och överlämna den till kommunfullmäktige i respektive samverkande kommun.

Beslutet skickas till

IT-nämnden

Dnr KS-2020-257

§ 70. Årsredovisning, revisionsberättelse och beslut om ansvarsfrihet för Stiftelsen Östhammarshem 2019

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige tar del av årsredovisningen och revisionsberättelsen för Stiftelsen Östhammarshem 2019.

Ledamöter och ersättare i stiftelsen Östhammarshem beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2019.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun ska besluta om ansvarsfrihet för kommunens förtroendevalda i stiftelsens styrelse.

Beslutsunderlag

- Årsredovisning för Stiftelsen Östhammarshem inklusive revisionsberättelse
- Rapportering av revision per den 31 december 2019
-

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Margaretha Berggren Widén (S) föredrar ärendet.

Protokollsanteckning

Ylva Lundin (SD) meddelar att förtur för ensamkommande och nyanlända i bostadskön kommer anmälas till tillsynsmyndigheten om det inte tas bort.

Beslutet skickas till

- Stiftelsen Östhammarshem
- Revisionen

Dnr KS-2020-79

§ 71. Beslut gällande eventuell folkomröstning avseende slutförvar för använt kärnbränsle i Östhammars kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen överlämnar ärendet till fullmäktige med följande alternativa förslag till beslut:

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ge valnämnden i uppdrag att bereda ett ärende för beslut att en rådgivande folkomröstning gällande slutförvar ska hållas i Östhammars kommun.

Alternativt

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att inte hålla en rådgivande folkomröstning gällande slutförvar. Kommunfullmäktige anser att när det säkerställts att en lagstiftning finns på plats gällande ansvar efter förslutning av ett planerat slutförvar, kan kommunfullmäktige fatta beslut i vetofrågan.

Ärendebeskrivning

Bakgrund om sakfrågan: slutförvar för använt kärnbränsle i Östhammars kommun
Östhammars kommun har sedan 1995 följt frågan om att upprätta ett slutförvar för använt kärnbränsle i Östhammars kommun.

På olika sätt och i olika konstellationer har kommunen arbetat med att bygga kunskap hos sig själv och bland medborgarna genom att ställa frågor, begära klargörande och kompletteringar. Regeringen fick 2018-01-23 Mark- och miljödomstolens (MMD) yttrande enligt miljöbalken över Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB):s ansökan om ett uppförande av slutförvar för använt kärnbränsle, likväl som Strålsäkerhetsmyndighetens (SSM) yttrande enligt kärntekniklagen över SKB:s ansökan om ett uppförande av slutförvar för använt kärnbränsle. SSM tillstyrkte att ett slutförvar kan uppföras i enlighet med den ansökan som lämnats in enligt kärntekniklagen men MMD lyfte ett antal frågeställningar som fortfarande behövde besvaras innan de bedömde att tillåtlighet kunde tillstyrkas enligt miljöbalken.

Med anledning av MMD:s yttrande avblåstes den rådgivande folkomröstning som kommunfullmäktige beslutat hålla i Östhammars kommun söndagen den 4 mars 2018.

Yttrandet från MMD föranledde Miljödepartementet att begära en komplettering av SKB över ett antal frågeställningar som MMD lyft. SKB gavs också möjlighet att inkomma med förslag på tillåtlighetsvillkor.

SKB har besvarat kompletteringen och denna har skickats på remiss bl a till myndigheter, universitet och högskolor, intresseorganisationer samt Oskarshamns och Östhammars kommuner. Östhammars kommun besvarade remissen den 3 december 2019, och SKB bemötte samtliga remissinstansers yttranden den 18 december 2019.

Kommunstyrelsen

Östhammars kommun har i sitt yttrande över kompletteringen bemött förslag till tillåtighetsvillkor som lämnats samt även fört ett resonemang på tillåtighetsvillkor för egen del dels utifrån de tidigare ställningstaganden som kommunen gjort i huvudförhandlingarna i MMD samt utifrån de utmaningar det innebär att vara värdkommun för ett slutförvar.

Beslut i veto-frågan och beslutsunderlag till detta

Det är rimligt att anta att regeringen önskar få besked av Östhammars kommun under 2020 på hur Östhammars kommun ställer sig till etableringen av ett slutförvar för använt kärnbränsle i Östhammars kommun, den så kallade veto-frågan.

Fullmäktige har att avgöra vilka underlag som krävs inför veto-beslutet. Innan veto-beslutet har beredande organ inom slutförvarsorganisationen (granskningsgrupper samt villkorsråd) konstaterat att det måste säkerställas att en lagstiftning finns på plats gällande ansvar efter förslutning av ett planerat slutförvar. Ansvar efter förslutning innebär att staten tar hela ansvaret för slutförvaret efter slutlig förslutning enligt miljöbalken. Beslutsunderlag som finns är beslutsunderlaget från den sökande, yttrandet från MMD och SSM, samt kompletteringen från SKB till regeringen. Därutöver har slutförvarsorganisationen länge arbetat aktivt med kunskapsuppbyggnad inom granskningsgrupperna samt referensgruppen för att vara välinformerade i frågeställningarna. Fullmäktige har att avgöra om det även krävs en rådgivande folkomröstning som underlag för beslut.

Krav på beslut och åtgärder inför folkomröstning

Om en kommun ordnar en kommunal folkomröstning som inte sammanfaller med allmänt val eller nationell folkomröstning finns det några viktiga skillnader som behöver hanteras.

I anslutning till att fullmäktige beslutar om att hålla en folkomröstning ska flera praktiska aspekter beslutas. Det rör bland annat dag för omröstningen, omröstningsdistrikt och lokaler och frågan som ska ställas. Dessa aspekter kräver viss tid att bereda, t.ex. på grund av att lokaler behöver kontrolleras och bokas. Den del av beredningen som kräver längst framförhållning är dag för omröstningen, eftersom samråd ska ske med Valmyndigheten i denna fråga minst tre månader före den tänkta dagen.

Ekonomi och resurser för en folkomröstning

Uppgifterna om ekonomi och resurser är uppskattningar. Om folkomröstning ska hållas krävs noggrannare beräkningar.

Både valet till riksdag, kommun och landsting 2018 och valet till europaparlamentet 2019 kostade omkring 800 000 kronor. I detta ingår bemanning med röstmottagare, utbildningar för dessa, valnämndens sammanträden, lokalhyror, en del material och annonsering etc. (Kommunen får bidrag från Valmyndigheten vid allmänna val, vilket gör att vi bekostar en lägre summa.) Utöver de ordinarie kostnaderna tillkommer kostnader för det arbete som Valmyndigheten behöver göra åt kommunen med bland annat röstlängder, detta kostar 40 000-70 000 kronor enligt Valmyndigheten. Kommunen måste även köpa material och trycksaker samt sprida information till de röstberättigade om sakfrågan. Totalt rekommenderas en budget på 900 000-1 000 000 kronor. Detta kan sänkas om ambitionsnivån är lägre än vid de allmänna valen avseende t.ex. period för förtidsröstning, antal distrikt och öppettid på omröstningsdagen.

Kommunstyrelsen

Valkansliet behöver bemannas för att bereda ärenden till valnämnd och fullmäktige samt för att utföra den praktiska administration som krävs. Det rör sig uppskattningsvis om 1,0-1,5 heltid inom administration och 0,25-0,5 heltid av sakkunnig tjänsteperson under aktuell period, 4-6 månader. I och med att de tjänstepersoner som ingår i valkansliet utför andra arbetsuppgifter då det inte är ordinarie val behöver man bestämma om bemanningen ska lösas genom att sänka ambitionsnivån på andra områden eller ta in extra personal.

Beslutsunderlag

Länkar:

- [Lagrådsremissen](#) Ett förtydligt statligt ansvar för vissa kärntekniska verksamheter
- [Regeringskansliets webbplats om slutförvaret](#)
- [MMD:s yttrande över slutförvaret 2018-01-23](#)
- [SSM:s yttrande över slutförvaret 2018-01-23](#) och
- SSM:s yttrande över SKB:s komplettering 2019-09-30, [Miljöbalksprövningen](#) och [Kärntekniklagprövningen](#)
- Östhammars kommuns yttrande till miljödepartementet 2019-12-03, [Miljöbalksprövningen](#) och [Kärntekniklagsprövningen](#)
- Bemötande från SKB på inkomna remissyttranden 2019-12-18, [Miljöbalksprövningen](#) och [Kärntekniklagsprövningen](#)
- [Lag \(1994:692\) om kommunala folkomröstningar](#)
- [Kommunallagen](#) (2017:725)
- Valmyndighetens manualer – [Kommunal folkomröstning mellan valen](#)

Ärendets behandling

Kommunstyrelsen behandlade ärendet 2020-02-25, § 48, med rubriken *Information/diskussion inför beslut gällande eventuell folkomröstning avseende slutförvar för använt kärnbränsle i Östhammars kommun* och fattade följande beslut:

Kommunstyrelsen lämnar ärendet till fortsatt beredning i arbetsutskottet 2020-03-24 och kommunstyrelsen 2020-03-31.

Preliminärt förslag till beslut i den fortsatta beredningen enligt ovan:

Kommunstyrelsen överlämnar ärendet till fullmäktige med följande alternativa förslag till beslut:

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ge valnämnden i uppdrag att bereda ett ärende för beslut att en rådgivande folkomröstning gällande slutförvar ska hållas i Östhammars kommun.

Alternativt

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att inte hålla en rådgivande folkomröstning gällande slutförvar. Kommunfullmäktige anser att när det säkerställts att en lagstiftning finns på plats gällande ansvar efter förslutning av ett planerat slutförvar, kan kommunfullmäktige fatta beslut i vetofrågan.

Kommunstyrelsen

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Chef slutförvarsenheten Marie Berggren föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

- Regeringen, miljödepartementet
- SSM (fk)
- OSS (fk)
- Oskarshamns kommun (fk)
- Valnämnden och -kansliet

Dnr KS-2020-224

§ 72. Förskottering av objekt Muddring, farled i Hargshamn

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att Östhammars kommun förskotterar 13,5 mnkr till Trafikverket enligt villkoren i avtalsförslaget.

Ärendebeskrivning

Avser förskottering av pengar för muddring av farled i Hargshamn. Behovet av förskottering kvarstår under 2020 och Trafikverket önskar gå vidare med detta under samma premisser som förr, d.v.s. förskottering av 13,5 mkr från regionen och 13,5 mkr från Hargs hamn AB, alternativt Östhammars kommun.

Förskottering från kommunen är att föredra. Hargs Hamn AB har stora investeringsbehov framöver och att då bli lånebelastade utifrån ett projekt som inte har direkt intäktskoppling i närtid skulle begränsa bolagets möjligheter att fortsätta växa.

Anledningen till förskotteringen är att Trafikverkets finanser är tungt belastade år 2020 och åtgärden har blivit betydligt dyrare än beräknat. Samtidigt måste muddringen färdigställas under innan miljödomen upphör gälla.

Beslutsunderlag

Avtalsförslag: Avtal för förskottering av objekt Muddring, farled

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Ordförande Jacob Spangenberg (C) föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

- Hargs Hamn AB, Peeter Nömm
- Lednings- och verksamhetsstöd, ekonomi

Dnr KS-2019-790

§ 73. Ändring av bolagsordningen i Dannemora gruvfastighet AB

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner förslag till reviderad bolagsordning för Dannemora gruvfastighet AB.

Ärendebeskrivning

I befintlig bolagsordning för Dannemora gruvfastighet AB står att styrelsen för bolaget ska utgöras av fem ledamöter med fem personliga ersättare. Då bolaget ej bedriver någon verksamhet och varit inaktivt under en längre tid har skrivningen om ersättare till styrelseledamöterna ansetts överflödig. Därför har en extra bolagsstämma för bolaget beslutat att ändra i bolagsordningen och ta bort kravet om ersättare för styrelsen. Bolagsstämman beslutade om en ny lydelse för paragraf nio i bolagsordningen som reglerar styrelsens sammansättning. Den nya lydelsen för paragraf nio är: ”Styrelsen ska bestå av fem ledamöter”.

Bolagsverket har till Östhammars kommun påpekat att lydelsen av paragraf 8 i bolagsordningen som rör aktiekapital och antal aktier i bolaget måste ändras. Lydelsen om antal aktier måste innehålla en skrivelse om högsta och lägsta antal aktier i ett bolag.

Den nya lydelsen för paragraf 8 föreslås lyda. ”Antalet aktier i bolaget ska vara lägst 1 000 stycken och högst 2 000 stycken.”

För att en ändring i Dannemora gruvfastighets bolagsordning ska vara giltig måste den godkännas av Östhammars kommunfullmäktige. Därför förslås nu fullmäktige besluta att godkänna bolagsordningen med ny lydelse för paragraf 8 och paragraf 9 för Dannemora gruvfastighet AB

Bolagsordningen fastställs av bolagsstämman.

Beslutsunderlag

- Bolagsordning för Dannemora gruvfastighet AB daterad 1999-05-19
- Bolagsordning för Dannemora gruvfastighet AB daterad 2020-03-04
- Protokoll från extra bolagsstämma i Dannemora gruvfastighet AB

Beslutet skickas till

- Bolagsstämma för Dannemora gruvfastighet AB
- Ordförande Roger Lamell
- Ekonom Fredrik Borgelin

Dnr KS-2018-114

§ 74. Tillägg till anläggningsarrende

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner tillägg till anläggningsarrende gällande tillsynsfunktioner och skötsel av Sunnanö bad samt godkänna att arrendator har rätt att ta in hjälp med driften av restaurangen inom campingområdet.

Ärendebeskrivning

I enlighet med tidigare beslut i kommunfullmäktige 2017-04-25 där Sunnanö bad överfördes till tekniska förvaltningen som ska ansvara för underhåll, drift och utveckling av badet har tillägg gjorts för att tydliggöra ansvarsfrågan för badet. Efter ändringar av arrendatorns arbetsituation önskar arrendator ta in hjälp med driften av restaurangen som enligt anläggningsarrendet inte får göras utan jordägarens skriftliga samtycke.

Beslutsunderlag

- Sammanträdesprotokoll 2017-04-25
- Anläggningsarrende Sunnanö camping
- Tillägg till anläggningsarrende Sunnanö camping
-

Beslutet skickas till

Tekniska förvaltningen

Dnr KS-2020-222

Dnr SN-2019-212

§ 75. Fastställande av egenavgifter för färdtjänst

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer egenavgifter för färdtjänst enligt följande:

- Egenavgiften höjs 1 juni 2020 till 40 kr inom kommunen förutsatt att avtal kan ingås med utföraren om att den ökade intäkten tillfaller socialförvaltningen.
- Egenavgiften höjs 1 juni 2021 till 50 kr inom kommunen förutsatt att avtal kan ingås med utföraren om att den ökade intäkten tillfaller socialförvaltningen.
- Egenavgiften höjs 1 juni 2020 till 120 kr inom övriga kommuner dit färdtjänst medges förutsatt att avtal kan ingås med utföraren om att den ökade intäkten tillfaller socialförvaltningen.
- Egenavgiften till Arlanda höjs 1 juni 2020 till 225 kr förutsatt att avtal kan ingås med utföraren om att den ökade intäkten tillfaller socialförvaltningen.
- Den lägsta egenavgiften för resor i andra kommuner höjs 1 juni 2020 till 50 kr.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun tillhandahåller färdtjänst åt de kommuninvånare som beviljats färdtjänsttillstånd. Ett sådant tillstånd fås efter ansökan där det är styrkt att personen har en varaktig funktionsnedsättning som sträcker sig längre än tre månader och där personen har svårigheter att förflytta sig eller att resa med kollektivtrafik.

Den som nyttjar färdtjänst betalar en egenavgift som tillfaller taxibolaget. Egenavgiften uppgår till 30 kr per resa inom Östhammars kommun. Utanför kommunen dit färdtjänst kan nyttjas är avgiften 90 kr med undantag till Arlanda dit avgiften är 150 kr. För resa i annan kommun ersätts den enskilde med ett avdrag av 25 % av taxameterpriset, dock betalar den enskilda alltid lägst 30 kr.

Socialförvaltningen har genomfört en omvärldsbevakning över egenavgifterna i andra kommuner och regioner. Det som undersökts är dels vilka modeller som finns och vilka nivåer som gäller i respektive kommun. Vissa kommuner och regioner tillämpar lägre priser för ungdom men det som tagits med i jämförelsen är pris för vuxen. På vissa platser hanterar regionen färdtjänsten varför jämförelsen både hanterar kommuner och regioner.

Beslutsunderlag

- Socialnämndens beslut 2020-03-02, § 26
- Tjänsteskrivelse Förändrade egenavgifter för färdtjänst

Kommunstyrelsen

Ärendets behandling

Socialnämndens beslut 2020-03-02, § 26:

Socialnämndens beslut

- Egenavgiften höjs 1 juni 2020 till 40 kr inom kommunen förutsatt att avtal kan ingås med utföraren om att den ökade intäkten tillfaller socialförvaltningen.
- Egenavgiften höjs 1 juni 2021 till 50 kr inom kommunen förutsatt att avtal kan ingås med utföraren om att den ökade intäkten tillfaller socialförvaltningen.
- Egenavgiften höjs 1 juni 2020 till 120 kr inom övriga kommuner dit färdtjänst medges förutsatt att avtal kan ingås med utföraren om att den ökade intäkten tillfaller socialförvaltningen.
- Egenavgiften till Arlanda höjs 1 juni 2020 till 225 kr förutsatt att avtal kan ingås med utföraren om att den ökade intäkten tillfaller socialförvaltningen.
- Den lägsta egenavgiften för resor i andra kommuner höjs 1 juni 2020 till 50 kr.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Lisa Norén (S) föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

- Socialnämnden
- Webbredaktör för publicering på kommunens webbplats, sidan styrande dokument

Dnr KS-2020-223

Dnr SN-2019-211

§ 76. Fastställande av Trafikförsörjningsprogram för färdtjänst och riksfärdtjänst i Östhammars kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer trafikförsörjningsprogram för färdtjänst och riksfärdtjänst i Östhammars kommun.

Ärendebeskrivning

Det nuvarande trafikförsörjningsprogrammet för färdtjänst och riksfärdtjänst i Östhammars kommun, fortsatt kallat trafikförsörjningsprogrammet är från 2012. Förändringar har genomförts vilket gör det nödvändigt att revidera dokumentet. Den reviderade versionen innehåller de nya villkor som gäller för färdtjänsten. Texten om glesbygdsfärdtjänsten har tagits bort eftersom att socialnämnden har fattat beslut om att avskaffa tjänsten.

Villkoren för färdtjänst med båt har ändrats och en begräsning om maximalt 2 enkelresor per vecka införs.

De ändringar av egenavgifter som fullmäktige föreslås besluta om (separat ärende) är också inlagda i texten. Detta innebär att de förändrade egenavgifterna måste antas för att det föreslagna trafikförsörjningsprogrammet ska kunna antas med den föreslagna lydelsen. Samma gäller för det föreslagna taket för antalet enkelresor som kan genomföras per år.

Socialnämnden har i ett separat ärende behandlat revidering av riktlinjer. Äldre uppgifter som beskriver nyttjandet av färdtjänst och riksfärdtjänst har uppdaterats med nya uppgifter.

Miljökraven har uppdaterats för att överensstämja med det nuvarande avtalet. Det har också skett en språklig omarbetning av delar av texten.

Beslutsunderlag

- Socialnämndens beslut 2020-03-02, § 27
- Trafikförsörjningsprogram för färdtjänst och riksfärdtjänst i Östhammars kommun (nuvarande version)
- Trafikförsörjningsprogram för färdtjänst och riksfärdtjänst i Östhammars kommun (föreslagen ny version)
-

Ärendets behandling

Socialnämndens beslut 2020-03-02, § 27:

Socialnämnden ställer sig bakom revideringen av trafikförsörjningsprogram för färdtjänst och riksfärdtjänst i Östhammars kommun och skickar ärendet vidare till kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Lisa Norén (S) föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

- Socialnämnden
- Webbredaktör för publicering på kommunens webbplats, sidan styrande dokument

Dnr KS-2019-289

§ 77. Svar på motion från Kerstin Dreborg (MP) om kolonilotter

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besvara motionen i enlighet med svar på motion från Jacob Spangenberg (C).

Motionen anses härmed besvarad.

Ärendebeskrivning

Kerstin Dreborg (MP) yrkar i motion daterad 2019-04-14 att Östhammars Kommun ska ställa mark till förfogande för kolonilotter i alla tätorter.

Beslutsunderlag

- Motion
- Svar från Jacob Spangenberg (C)

Ärendets behandling

Motionen väcktes på fullmäktiges sammanträde 2019-04-23, § 71 och överlämnades till kommunstyrelsen för beredning.

Beslutet skickas till

- Motionär
- Webbredaktör för publicering på webbsida motioner

Dnr KS-2019-615

§ 78. Svar på motion från Bo Persson (SD) och Martin Wahlsten (SD) om nytt systembolag i Östhammar

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besvara motionen i enlighet med svar på motion från Jacob Spangenberg (C).

Motionen anses härmed besvarad.

Avstår från att delta i beslut

Martin Wahlsten (SD) deltar ej i beslutet.

Ärendebeskrivning

Bo Persson (SD) och Martin Wahlsten (SD) yrkar i motion daterad 2019-08-28, ankomststämplad 2019-09-24:

- att kommunfullmäktige yrkar bifall till att se över om ytterligare en till systembutik kan starta försäljning i Östhammars kommun
- att berörd tjänsteman tar kontakt med systembolaget
- att det nya systembolaget ska placeras i Östhammar

Beslutsunderlag

- Motion
- Svar på motion från Sverigedemokraterna om nytt Systembolag i Östhammars
- Skrivelse från Systembolaget

Ärendets behandling

Motionen väcktes på fullmäktiges sammanträde 2019-09-24, § 137 och överlämnades till kommunstyrelsen för beredning.

Vid beredningen i arbetsutskottet 2020-03-24, § 123, avstod Martin Wahlsten (SD) från att delta i beslutet.

Beslutet skickas till

- Motionärer
- Webbredaktör för publicering på webbsida motioner

Dnr KS-2019-441

Dnr SN-2019-114

§ 79. Statistikrapport av ej verkställda gynnande beslut för fjärde kvartalet 2019

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Enligt 16 kap § 6 h Socialtjänstlagen (SoL) ska socialnämnden kvartalsvis lämna en statistikrapport till fullmäktige över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller och hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Samma rapporteringsskyldighet gäller för beslut som inte verkställs på nytt efter avbrott i verkställigheten. Det ska också framgå hur stor del av de ej verkställda besluten som gäller bistånd till kvinnor respektive män. Enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) § 28h gäller en motsvarande rapporterings-skyldighet för beslut om insatser enligt 9 § LSS.

Beslutsunderlag

Statistikrapport av ej verkställda gynnande beslut kvartal 4, 2019

Ärendets behandling

Socialnämndens beslut 2020-03-02, § 23: Statistikrapporten överlämnas till kommunfullmäktige.

Beslutet skickas till

Socialnämnden

Dnr KS-2020-240

§ 80. Ändring i reglemente för styrelse och nämnder avseende deltagande på distans

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar ändring i reglemente för styrelse och nämnder avseende deltagande på distans.

Ärendebeskrivning

Fullmäktige ska enligt 6 kap. 2 § kommunallagen fastställa nämndernas verksamhetsområden och inbördes förhållanden. Detta görs genom reglementen. Reglemente för styrelse och nämnder antogs efter en revidering på fullmäktige 2020-02-18, § 7.

En fråga som behandlades i revideringen var deltagande på distans. Enligt 6 kap. 24 § kommunallagen ska fullmäktige besluta i vilken utsträckning ledamöter får delta i nämnds sammanträde på distans. Villkor på deltagandet, förutom fullmäktiges beslut, framgår av 5 kap. 16 §: ”Deltagandet ska i sådant fall ske genom ljud- och bildöverföring i realtid samt på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor.” Detta brukar beskrivas som att det ska vara som att ledamoten är i rummet, t.ex. så ska hen kunna se samma presentationer och föredragningar och om uppkopplingen går ner måste sammanträdet avbrytas. Observera att detta gäller för att anses som närvarande och få vara med och fatta beslut. Att lyssna in via telefon eller video går, om det tillåts även att yttra sig, men beslut och villkor måste vara uppfyllda för att vara närvarande som beslutande.

Vid revideringen valdes i slutskedet av beredningen att föreslå att deltagande på distans inte skulle tillåtas. Detta för att det skulle krävas investeringar i teknik för en möjlighet som det i dagsläget inte har funnits någon efterfrågan på. Det konstaterades att om efterfrågan skulle öka kan detta ändras. Nuvarande formulering i § 45 i reglementet som reglerar sammanträde på distans är:

Ledamöter får inte närvara vid kommunstyrelsens/nämndens sammanträden på distans.

I och med att det pågår en pandemi av ett virusutbrott: Covid-19, i dagligt tal coronaviruset, har efterfrågan på sammanträde på distans ökat. Därför lyfts möjligheten att ändra i reglementet. Förslagsvis ändras då § 45 till den formulering som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har i sitt förslag till reglemente för styrelse och nämnder. I förslaget tydliggörs att distans ska vara ett komplement till fysisk närvaro, vid särskilda fall. Tidsfristen 14 dagar har valts för att lokal där förutsättningarna uppfylls ska hinna hittas och eventuellt bokas, om ordförande så beslutar. Om ordförande godkänner att deltagande kan ske från den distansdeltagande ledamotens hem måste man i förväg konstatera att villkoren är uppfyllda där. Förslaget till ny § 45 i reglementet är:

Kommunstyrelsen/nämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika

Kommunstyrelsen

villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast 14 dagar i förväg anmäla detta till kommunstyrelsens/nämndens kansli. Ordförande avgör om närvaro får ske på distans.

Kommunstyrelsen/nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i styrelsen/nämnden.

Eftersom förslaget fanns med i remissutskick inför revidering och inte kommaterades av nämnderna då har ingen ny remissrunda bedömts som nödvändig.

Beslutsunderlag

Nu gällande reglemente inklusive fullmäktiges beslut via kommunens [webbplats](#)

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Kommundirektör Peter Nyberg föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

- Webbredaktör, för publicering på webbplatsen
- Samtliga nämnder
- Samtliga nämndsekreterare

Dnr KS-2019-532

§ 81. Svar på medborgarmotion gällande gratis sommarlovskort i kollektivtrafiken till alla skolungdomar

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att förslaget från motionären inte ska genomföras på grund av budgetläget 2020 och ska inte tas med i budgetarbetet för 2021.

Ärendebeskrivning

En medborgarmotion lämnades in och samlade tillräckligt många namnunderskrifter för att behandlas. I samband med samhällsveckan för årskurs 8 i Östhammars kommun har liknande förslag som det i medborgarmotionen lämnats. Medborgarmotionens förslag är att elever i Östhammars kommun årskurs 7 till slutet av gymnasiet ska få ett gratis busskort för perioden första juni till sista augusti. Eftersom kollektivtrafikfrågor (framförallt samverkan med Region Uppsala) hanteras av kommunstyrelsen hanteras medborgarmotionen där.

Sommaren 2018 genomfördes en liknande satsning som efterfrågades av motionären. Satsningen var ett initiativ från regeringen till samtliga regioner i landet och följdes också av en påse pengar till regionerna. Regionen tog fram ett särskilt sommarlovskort på ett underlag som kommunerna skickade in som berättade hur många och vilka ungdomar som fanns i kommunen och som skulle ha rätt till ett sånt här kort.

Regionens utvärdering av satsningar var att resandet med kollektivtrafiken bland ungdomar ökade under den här perioden i regionen och att man såg att även ungdomar som normalt inte använder kollektivtrafiken fick möjlighet till ökad rörlighet med busskortet. Ett antal frågetecken behövde rätas ut innan man kunde köra igång (viss gränsdragningsproblematik runt vilka som skulle omfattas) och några frågetecken löstes eller kvarstod under sommarperioden. Det finns positiva resultat när det gällde resande alltså men en ökad kostnad för administration av detta, som 2018 täcktes av statsbidraget.

2019 innehöll inte samma satsning från regeringen och regionen bedömde den administrativa kostnaden för hög i relation till värdet av sommarlovskortet varför sommarlovskortet inte kom tillbaka 2019. UL har idag ett sommarlovskort som elever kan köpa för att kunna åka fritt under tre månader till en kostnad av 870 kr (2020)

Östhammars kommun har haft samtal med regionen om vad en sådan här initiativ skulle kosta om man återupptog det. Vi har också tittat på beräknad tidsåtgång inom kommunen för att bistå regionen med underlag. Östhammars kommun har också gjort en förfrågan bland grannkommunerna i länet för att se om fler tittar på frågan.

Kommunen kan konstatera att det inte är några andra kommuner i regionen som just nu planerar en sommarlovskortssatsning.

I Östhammars kommun finns ungefär 1430 elever som skulle omfattas av ett sommarlovskort (2020, 2021 och 2022)

Kommunstyrelsen

Tidsåtgången för Östhammars kommun för att ta fram uppgifter för att kunna leverera elevuppgifter till UL för ett sommarlovskort är ca en vecka.

Administrationskostnaden hos UL om en kommun skulle satsa på detta är i dagsläget oklar.

Ett riktvärde för att få en uppfattning om kostnaden för att ge samtliga våra ungdomar ett sommarlovskort är det pris som idag finns på sommarlovskortet. 2020 är det 870 kr.

Kostnaden för kommunen kommer sålunda bli 870 kr x 1430 st. elever = 1.244.100 kr + administrativa kostnader för att ta fram och distribuera kortet.

Beslutsunderlag

- Underlag från Region Uppsala, kollektivtrafikförvaltningen: Uppföljning av gratis kollektivtrafik till ungdomar under sommarlovet
- Medborgarmotionen via kommunens [webbplats](#)

Ärendets behandling

Kommunstyrelsen beslutade 2019-12-03, § 349, att medborgarmotionen skulle hanteras inom kommunstyrelsen.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Medborgarmotionär presenterar sin medborgarmotion.

Under debatt informerade Margareta Berggren-Widen (S) att Kommunstyrelsen uppskattar initiativet från motionären, då det är angeläget för kommunen att uppmuntra till ökat kollektivtrafikresande generellt och särskilt hos grupper som är helt beroende av att det är bra kollektivtrafik som levereras.

Vi försöker tillsammans med regionen hitta flera vägar till det och detta initiativ kan vara ett av de framtida verktygen vi skulle kunna använda. ”

Beslutet skickas till

- Medborgarmotionären
- Chefsstrateg Marie Berggren
- Webbredaktör för publicering på kommunens webbplats

Dnr KS-2020-59

§ 82. Yttrande gällande revisionens uppföljning av 2017 års granskningar

Beslut

Kommunstyrelsen ställer sig bakom förvaltningens förslag till yttrande och överlämnar det till revisionen. (Bilaga 1)

Ärendebeskrivning

Revisorerna har gjort en uppföljning av 2017 års revisionsrapporter. Utifrån rapporten lämnar revisionen rekommendationer gällande renhållningsverksamheten och underhåll av gator och vägar till kommunstyrelsen. De har även lämnat rekommendationer gällande detaljplane-processen som bygg- och miljönämnden har yttrat sig över.

Revisionen önskar svar senast 2020-03-31.

Beslutsunderlag

- Tekniska förvaltningens förslag på yttrande
- Revisionens rapport: uppföljning av 2017 års granskningar
- Bygg- och miljönämndens yttrande

Ärendets behandling

Bygg- och miljönämnden har yttrat sig över sin del av granskningen 2020-03-04, § 12.

Beslutet skickas till

Revisionen: förtroendevalda och administrativt stöd KPMG

Dnr KS-2016-108

§ 83. Hävning av fastighetsköp

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner avtalet gällande hävning av fastighetsköp för Marma 1:139 och Östhammars kommun återbetalar erlagd köpeskilling. (Bilaga 2)

Ärendebeskrivning

Med anledning av att köparen inte fullgjort sina åtaganden enligt köpeavtal och köpebrev är parterna överens om att häva avtalet. Köpet återgår då till den ursprungliga fastighetsägaren Östhammars kommun, som redan är lagfaren ägare eftersom köparen aldrig sökt lagfart.

Ett nästa steg för att fastigheten ska kunna säljas är att utreda föroreningsituationen på fastigheten. Detta sker genom att göra en MIFO fas 2 (metodik för inventering av förorenade områden). Detta uppskattas till en kostnad på 100-200 tkr. Det bör hanteras i samband med att etapp 2 av industriområdet styckas och säljs.

Beslutsunderlag

Avtal, Hävning av fastighetsköp med bilagor köpeavtal och köpebrev

Beslutet skickas till

Tekniska förvaltningen

Dnr KS-2020-195

§ 84. Gemensam strategi för besöksnäringen i Roslagen, etablering av Destinationsråd, avyttring av aktieinnehav i Visit Roslagen AB m.m.

Beslut

Kommunstyrelsen utser samhällsbyggnadschef Ulf Andersson till kommunens ombud vid bolagsstämman i Visit Roslagen AB 2020-04-21 på grund av att ordinarie ombud Jacob Spangenberg (C) har fått förhinder.

Ärendebeskrivning

I ett nära samarbete med samarbetskommunerna Norrtälje och Österåker har Östhammars kommun sedan lång tid tillbaka utvecklat destinationen Roslagen.

Visit Roslagen AB är den upphandlade aktören som på kommunens uppdrag levererat destinationsutveckling, turistservice och marknadsföring.

En rapport ("Tendensrapporten") som utvärderat insatser och resultat kopplat till både "Roslagssamarbetet" och de upphandlade tjänsterna visar på en potential som de tre kommunerna gemensamt vill tillvarata. Utvecklingen av Roslagen som destination ska (1) stärkas med en tydligare gemensam strategi för destinationen. Att också bredda ansatsen i utvecklingen av destinationen – både från det offentliga sidan och med andra delar av både näringsliv och föreningsliv – genom att (2) bilda ett destinationsråd.

Kopplat till dessa båda insatser som de tre kommunerna avser att genomföra tillsammans genomförs även ytterligare åtgärder för att renodla roller mellan kommunerna och Visit Roslagen AB. En viktig del i detta är att kommunerna nu – under en tidsperiod som aktörerna enas om – erbjuder sitt aktieinnehav till privata aktörer.

Kommunernas upphandlingar ses över i detta arbete, så att de dels går i linje med den gemensamma strategin, dels har en mer ändamålsenlig timing.

Innebörden i den gemensamma ansatsen tillkännages i samband med Visit Roslagen AB:s bolagsstämma den 21 april 2020.

Beslutsunderlag

- Den analys som genomfördes 2018 ("Tendensrapporten")
- Avtal om aktieinnehav mellan Roslagskommunerna
- Avtal om tjänstekoncession som tecknats mellan Visit Roslagen AB och Östhammars kommun
- Bolagsordningen i Visit Roslagen AB

Ärendets behandling

Arbetsutskottet beslutade 2020-03-24, § 107:

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens arbetsutskott uppdrar åt samhällsbyggnadsförvaltningen att – i samarbete med Norrtälje och Österåkers kommun – arbeta fram en strategi för besöksnäringen inom Roslagen (definierat i detta sammanhang som de tre kommunernas geografiska område). I samband med detta ska även ett Destinationsråd – med såväl offentlig som privat representation – etableras.

Den tjänstekoncession Östhammars kommun handlat upp förlängs - i och med detta beslut – även till 31/12 2021. Detta görs i enlighet med det optionsår, som finns i gällande avtal.

Det aktieinnehav som Östhammars kommun har i Visit Roslagen AB kommer – i överenskommelse med Norrtälje kommun och Österåkers kommun – successivt erbjudas på den privata marknaden under en tidsperiod som de tre kommunerna tillsammans med bolaget enas om.

Beslutet skickas till

- Visit Roslagen AB
- Kultur- och fritidsförvaltningen
- Samhällsbyggnadsförvaltningen
- Norrtälje kommun
- Österåkers kommun

Dnr KS-2019-769

§ 85. Yttrande gällande remiss: samråd för Regionalt trafikförsörjningsprogram för Uppsala län 2020-2030

Beslut

Kommunstyrelsen yttrar sig enligt förslag på yttrande.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun har bjudits in till att delta i samrådet för ett nytt förslag på regionalt trafikförsörjningsprogram.

Som regional kollektivtrafikmyndighet ansvarar Region Uppsala för att upprätta Regionalt trafikförsörjningsprogram enligt Lag (2010:1065) om kollektivtrafik.

Trafikförsörjningsprogrammet innehåller bland annat mål och strategier för kollektivtrafikförsörjningen och utveckling av kollektivtrafiken.

Region Uppsala önskar svar på remissen senast den 31 mars 2020.

Yttrande

Följande står i förslaget om regionala samband:

För att knyta ihop länet och stötta regionala samband finns ett behov att framöver se över förutsättningarna att även utveckla de kollektiva resmöjligheterna i relationer som binder samman länsdelar med varandra, utan att behöva resa via Uppsala.

Östhammars kommun anser att:

Det är positivt att ha som ambition att binda ihop länsdelar (och även regionala delar utanför länet) utan att ha Uppsala som bytespunkt i alla lägen. Men hur görs det i dagsläget och på vilket sätt ska ambitionen införlivas i framtiden? Exempelvis ligger Östhammars kommun nära Stockholms län, vilket egentligen skulle ge förutsättningar att resa dit kollektivt utan att behöva byta i Uppsala - en möjlighet som idag är begränsad.

Följande står i förslaget om anropsstyrd trafik:

*Övrig landsbygd
Kollektivtrafik erbjuds där det kan ske i samverkan med annan kollektivtrafik, till exempel skolskjutsar. I vissa stråk kan anropsstyrd trafik utgöra ett alternativ eller komplement.*

Östhammars kommun anser att:

Regionen har ett ansvar för kollektivtrafiken i hela länet även för skärgården och den befolkning som bor på öarna utan fast förbindelse. Skärgårdens befolkning, utan landförbindelse kan idag inte nyttja möjligheten till anropsstyrd kollektivtrafik.

Kommunstyrelsen

Boende på Gräsö erbjuds idag anropsstyrd trafik med linjerna 853 och 854 samt på Raggårön linje 852. Men på de öar som saknar fast förbindelse finns ingen möjlighet idag att utnyttja kollektivtrafiken.

Det är av stor vikt att de boende på öar utan fast förbindelse också omfattas av kollektivtrafiken i regionen.

Därför föreslår Östhammars kommun att anropsstyrd kollektivtrafik införs och samordnas med övrig kollektivtrafik för öarna Hälsingen, Stora Risten, Ormön och Fälön.

Endast två meningar, som citerats ovan, står under rubriken *övrig landsbygd* (det vill säga landsbygd som ligger utanför kollektivtrafikstråken). På dessa platser blir som nämnts den anropsstyrda kollektivtrafiken viktig, men även taxitrafik är viktig. Östhammars kommun önskar ett utökat resonemang kring vilka sätt taxitrafiken kan bidra till att försörja hela länet med kollektivtrafik.

Allmänna kommentarer (till hela förslaget) som Östhammars kommun vill lyfta:

Väg 288 har en stor betydelse för de nordöstra länsdelarna. Stora arbetsplatser såsom Sandvik och Forsmark, såväl som den regionalt viktiga Hargs Hamn, är beroende av att stråket fungerar och är effektivt.

ÅVS modellen förutsätter ett fungerande samarbete mellan t.ex. kommuner, regionen och Trafikverket för att en ÅVS ska komma till och i förlängningen för att infrastrukturprojekt ska kunna genomföras. Därför behöver processen kring att ta fram en ÅVS beskrivas, tillsammans med processerna för avsiktsförklaringar, medfinansieringsintyg och interna processer med beslutsfattande på olika nivåer.

Kommentarer till specifika avsnitt:

3.4 Behov

Väg 288 är viktig för länets utveckling och många viktiga målpunkter finns längs vägen.

3.5 Storregionala behov

De behov som finns ur ett storregionalt perspektiv är inte endast tågtrafik, utan kan också innefatta busstrafik i och med att alla delar av regionen inte har spårtrafik.

Bilaga 1.3

Uträkningen visar på intressanta resultat som bör få större tyngd i huvuddokumentet. Hur får vi ner restiderna nära Uppsala? Kan man anta att uträkningens resultat stämmer i verkligheten? Bland frågeställningarna kan det kanske finnas svar som vi på landsbygden, och andra, kan använda till kollektivtrafikens fördel.

Bilaga 1.5

”En relativt stabil taximarknad i länet” – i Östhammars kommun har taximarknaden de senaste åren inte varit stabil, och i dagsläget finns inget taxibolag i kommunen. Det kan behövas en analys av hur de delar av länet som inte har en taximarknad påverkas.

Bilaga 1.6

Region Uppsala behöver fördjupa och göra ett grundligt förarbete inför marknadsanalysen som föreslås, tillsammans med de större företagen och målpunkterna i länet och mellan regioner.

Kommunstyrelsen

Bilaga 2

Även en hållplats i Öregrund bör vara fullt tillgänglig, exempelvis färjeläget.

Bilaga 3.1

En indikator som ger upplysning om antalet misslyckade biljettförsäljningar bör identifieras. Det skapar förutsättningar för ett bättre beräkningsunderlag (mer rättvis resestatistik kanske åt vissa stråk och resmål).

Beslutsunderlag

- Följebrev
- Protokollsutdrag från Trafik- och samhällsutvecklingsnämnden
- Regionalt trafikförsörjningsprogram för Uppsala län 2020-2030, samrådshandling
- Bilagor till Regionalt trafikförsörjningsprogram för Uppsala län 2020-2030
- Sändlista

Ärendets behandling

Vid beredningen i arbetsutskottet 2020-03-24, § 108, fick förvaltningen i uppdrag att ändra i yttrandet utifrån förda diskussioner, inför kommunstyrelsens sammanträde 2020-03-31.

Beslutet skickas till

- Region Uppsala: registrator.ktf@region uppsala.se med märkning KT2019-0436
- Samhällsbyggnadsförvaltningen: Emma Sundin, Stefan Edelsvärd
- Strategienheten: Marie Berggren

Dnr KS-2019-480

§ 86. Kollektivtrafik i landsbygd

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår Region Uppsala i samrådsprocessen om nytt regionalt trafikförsörjningsprogram 2020-2030, att införa anropsstyrd kollektivtrafik för de öar som saknar fast förbindelse; Hälsingen, Stora Risten, Ormön och Fälön.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Skärgårdens öar med fast befolkning och utan landförbindelse har idag en näst intill obefintlig kollektivtrafik. De boende har i skrivelse till såväl socialnämnden som kommunstyrelsen beskrivit sin oro för situationen. Detta accentueras vid utfasningen av "glesbygdsfärdtjänsten". De boende önskar en lösning på detta behov och dialogmöte har hållits tillsammans med representanter för Region Uppsala. På mötet framhölls att det krävs en samordnad lösning för att öka servicen till öarna.

Kommunstyrelsens arbetsutskott ger förvaltningen i uppdrag att utreda möjligheterna för en utbyggd kollektivtrafik i landsbygd, särskild inriktning på de öar med fastboende som saknar landförbindelse.

Glesbygdsfärdtjänst

Östhammars kommun har erbjudit glesbygdsfärdtjänst till alla över 65 år som bor eller vistas i kommunen. För att vara berättigad är kraven att boendet ska ligga mer än tre kilometer utanför en av kommunens tätorter och att det saknas möjlighet att åka med kollektivtrafiken. Det krävs också att personen inte på annat sätt kan ta sig till tätorten. Antalet tillfällen som det går att nyttja tjänsten begränsar sig till två gånger i veckan.

Insatsen medför en avgift på 30 kr plus 15 kr extra när resan bokas samma dag som avresan. Transporten sker i taxibil mellan hemmet och närmsta tätort under affärstid. Syftet är att ge äldre på landsbygden en möjlighet att ta sig till centrum för att handla och uträtta ärenden.

Information om glesbygdsfärdtjänst har sänkts på kommunens hemsida. Man har istället blivit hänvisad till att höra av sig till kommunen för att få relevant information. Roslagstaxi är det taxibolag som är upphandlad utförare av tjänsten.

Det finns ingen skyldighet för kommuner att erbjuda glesbygdsfärdtjänst. Istället har Östhammars kommun valt att erbjuda servicen som en insats med stöd i Socialtjänstlagen.

Färdtjänst

För att ha rätt att nyttja servicen med färdtjänst ska man vara folkbokförd i kommunen och ha ett varaktigt funktionshinder som medför väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med kollektivtrafik. Den som ansöker och uppfyller kraven beviljas tillstånd som ger rätt att nyttja färdtjänsten. Det finns ingen begränsning i hur stor omfattning en berättigad

Kommunstyrelsen

person får resa med färdtjänst eller mellan vilka klockslag det går att resa men likt glesbygdsfärdtjänsten tas en avgift ut för varje resa.

Båttransporter

Östhammars kommun erbjuder båttransport till de bebodda öarna i skärgården. Transporterna körs av företaget Luthers Sjötransporter. Undantaget är Fälön som det inte är möjligt att nå vintertid för entreprenören. Detta får konsekvenser för de boende på ön som har rätt till färdtjänst eller glesbygdsfärdtjänst men som inte kan nyttja kommunens båttransport till fastlandet. Trafiken har tidigare skötts ideellt av en yrkesfiskare men som nu begärt och fått ett avtal där han ersätts för sitt arbete.

Hur många berörs av avvecklingen

Totalt har 14 personer på öarna Stora Risten, Ormön och Fälön tidigare beviljats glesbygdsfärdtjänst för en period av 3 år. För en person har den tjänsten gått ut och för de andra löper den ut vid olika tidpunkter dock senast 2022-04-30.

Alla personer som har ett pågående beslut om glesbygdsfärdtjänst har informerats om socialnämndens beslut att avveckla tjänsten och samtidigt fått information om att de kan ansöka om färdtjänst istället om de uppfyller kraven.

Totalt är 41 personer folkbokförda på de berörda öarna.

Andra kommuner och regioner

Det finns ingen annan kommun i landet som erbjuder glesbygdsfärdtjänst. På flera platser i landet erbjuds däremot närtrafik vilket fyller en liknande funktion som glesbygdsfärdtjänsten men med skillnaden att det vanligen erbjuds till befolkningen i alla åldrar som bor på landsbygden utan möjlighet att resa med kollektivtrafik. I övrigt finns ofta liknande villkor med en avgift i liknande storlek och en begränsning i vilka tider transporterna körs och i hur många resor som får bokas av var och en.

I de flesta fall är det regioner som erbjuder dessa typer av service. De tjänster som erbjuds i jämförbara regioner ex i Östergötland och Kalmar, är att betrakta som en anropsstyrd kollektivtrafik och sker inom ramen för regionens ansvar för kollektivtrafiken i länet och samordnas med övrig kollektivtrafik.

Östhammars kommun saknar detta ansvar och genom att bedriva en service som liknar det andra regioner erbjuder så kan detta ses som att kommunen har bedrivit en verksamhet inom Region Uppsalas ansvarsområde.

Det är av stor vikt att de boende på öar utan fast förbindelse också omfattas av kollektivtrafiken i regionen. Därför föreslår Östhammars kommun att anropsstyrd kollektivtrafik införs och samordnas med övrig kollektivtrafik för öarna Hälsingen, Stora Risten, Ormön och Fälön.

Ärendets behandling

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2019-10-22, § 260, att ge förvaltningen i uppdrag att utreda möjligheterna för en utbyggd kollektivtrafik i landsbygd, särskild inriktning på de öar med fastboende som saknar landförbindelse.

Kommunstyrelsen

Utredningen finansieras med medel ur kontot för kommunstyrelsens arbetsutskotts oförutsedda händelser.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2020-01-14, § 14, att ställa sig bakom upplägget för utredningsuppdraget (framgår av ärendebeskrivning i protokoll). En lägesrapport ska lämnas på arbetsutskottets sammanträde 2020-03-10. Ärendet sköts fram på ordförandes initiativ.

Vid beredningen i arbetsutskottet 2020-03-24, § 109, fick förvaltningen i uppdrag att ändra i yttrandet utifrån förda diskussioner, inför kommunstyrelsens sammanträde 2020-03-31.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Kommundirektör Peter Nyberg föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

- Internationell samordnare Stefan Edelsvärd
- Samhällsbyggnadschef Ulf Andersson
- Planarkitekt Emma Sundin

Dnr KS-2020-45

§ 87. Beslut om ansökan för projektet ”Minne över generationer”

Beslut

Kommunstyrelsen ställer sig bakom ansökan. (Bilaga 3)

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun har under 2019 deltagit i projektet ”Minne över generationer”. Projektet, som drivs med hjälp av medel från Vinnova-programmet utmaningsdriven innovation (UDI), handlar om att bevara information om farligt avfall över generationer, med radioaktivt avfall som huvudexempel. Innovationen är att initiera kulturarvsprocesser som skapar ett levande kulturarv, ett kulturarv som bidrar till att bibehålla minnet om till exempel ett slutförvar för använt kärnbränsle över generationer.

Linnéuniversitetet är initiativtagare till och projektledare för projektet. De medel som tilldelades projektet under 2019 var för uppstart (steg 1 – initiering). En ansökan om ytterligare medel för vidareutveckling av projektet (steg 2 – samverkansprojekt) har tagits fram och ska lämnas in till Vinnova senast den 31 mars. Östhammars kommun är en av projektpartnererna i ansökan. Övriga projektparter, utöver Linnéuniversitet, är Länsstyrelsen i Uppsala län, Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG), Oskarshamns kommun, Riksarkivet, Strålsäkerhetsmyndigheten och Svensk kärnbränslehantering AB (SKB).

En viktig del i detta steg av projektet är att i pilotprojekt testa olika idéer. Pilotprojekten kommer alla på olika sätt att involvera lokalsamhället och åtminstone tre av pilotprojekten planeras att genomföras i Östhammars kommun. Mer exakt utformning av pilotprojekten utgör en del av steg 2-ansökan.

I ett senare skede finns även möjlighet att ansöka om medel för att testa resultatet i större skala (steg 3 – implementering).

Beslutsunderlag

Utkast till projektansökan (arbetsmaterial finns tillgängligt i arbetsrummet)

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Kommundirektör Peter Nyberg föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

- Linnéuniversitetet: cornelius.holtorf@lnu.se (som skickar in ansökan till Vinnova)
- Slutförvarsenheten: Anna Bergsten och Marie Berggren

Dnr KS-2020-9

§ 88. Upphandla och införa e-arkiv

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att Östhammars kommun ska upphandla och införa e-arkiv enligt projektdirektiv Agio 2019-12-03.

Kommunstyrelsen uppdrar till kommunledningen att utifrån projektdirektivet ta fram projektplan och tillsätta projektledare. (Bilaga 4)

Ärendebeskrivning

Våra invånare förväntar sig en smart, tillgänglig och kvalitativ välfärd med ökad tillgång till teknologi som ger snabb och sammanhållen service. Omställningen till digitala ärendeflöden pågår för fullt inom offentlig förvaltning, så också i Östhammars kommun. Allt fler digitala tjänster skapas. Information kommer i allt större utsträckning in till myndigheterna digitalt och hanteras digitalt i verksamhetssystemen.

För att Östhammars kommun fullt ut ska kunna hantera digital information behövs ett e-arkiv. Ett e-arkiv är ett elektroniskt arkivsystem för hantering, återsökning och långtidsbevarande av digital information.

De nuvarande fysiska arkivlokalerna är på väg att fyllas, så en digital arkivlösning behöver införskaffas även av den anledningen.

Det finns goda möjligheter för Östhammars kommun att upphandla ett e-arkiv. Det finns en levande marknad för e-arkiv i Sverige där leverantörer erbjuder e-arkiv som tjänst eller produkt. Det finns en stor kunskap om e-arkiv att ta del av hos olika expertorgan, som Riksarkivet och Sveriges kommuner och regioner.

Den befintliga arkivverksamheten i Östhammars kommun är idag anpassad för att förvalta den pappersbaserade arkivvården. I samband med upphandling och införande av ett digitalt arkiv behöver Östhammars kommun bygga upp kompetens kring digital arkivering och förvaltning av e-arkiv.

Anskaffningskostnader 1 mkr för 2020 och 2 mkr för 2021 finns avsatta i investeringsbudgeten.

Driftkostnad ca 170 tkr/år hanteras inom budgetram.

Beslutsunderlag

- Rapport – E-arkiv i Östhammars kommun – möjligheter och utmaningar
- Projektdirektiv – Projekt för anskaffning och införande av e-arkiv i Östhammars kommun med bilagor

Kommunstyrelsen

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Kommundirektör Peter Nyberg föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

Objektsägare Styra och stödja – Pauliina Lundberg

Dnr KS-2020-225

§ 89. Förstudie om ökad kommunal samverkan inom Uppsala län

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ställa sig bakom ambitionen att skapa större nytta för medborgarna genom ökad samverkan inom Uppsala län.

Finansieras genom kommunens ansvar 102000, kommunstyrelsens oförutsedda medel.

Ärendebeskrivning

Ambitionen är att kommunerna Tierp, Älvkarleby, Enköping, Knivsta, Heby, Östhammar och Håbo, gemensamt ska genomföra en första bred förstudie angående möjligheterna att samverka mer kring olika kommunala uppdrag.

Anledningen till att parterna vill göra förstudien är den ekonomiska, och verksamhetsmässiga utmaning kommunerna står inför vad gäller utförande av sina respektive kärnuppdrag.

Hypotesen som ska undersökas är om det går att genomföra delar av de kommunala uppdragen på ett mer effektivt sätt om det gjordes gemensamt.

Förstudien skall genomföras under ca 6 månader genom extern part.

Ekonomiska konsekvenser

Respektive part förbinder sig att bidra ekonomiskt till förstudiearbetet med ca 50-100tkr. Finansieras genom kommunens ansvar 102000, kommunstyrelsens oförutsedda medel.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Kommundirektör Peter Nyberg föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

- Kommunstyrelsen
- Samtliga nämnder och förvaltningar

Dnr KS-2020-61

§ 90. Verksamhetsberättelse och bokslut för slutförvarsorganisationen 2019

Beslut

Kommunstyrelsen antar verksamhetsberättelse och bokslut 2019 och överlämnar densamma till Riksgälden. (Bilaga 5)

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun ansöker årligen hos Riksgälden om medel ur kärnavfallsfonden för att bedriva granskning och delta i beslutsprocesserna gällande nyetablering av slutförvar för använt kärnbränsle (Kärnbränsleförvaret) samt utbyggnad av befintligt slutförvar för låg- och medelaktivt driftavfall (SFR). Ansökan för verksamhetsåret 2019 beviljades 2018-12-19, men beslutet innehöll delar som Östhammars kommun överklagade. Dock bifölls inte överklagan och beslutet stod fast.

Möjligheterna att söka medel finns angivna i lagen (2006:647) om finansiering av kärntechniska restprodukter samt förordningen (2017:1179) om finansiering av kärntechniska restprodukter.

Verksamhetsberättelse och bokslut ska vara inlämnat till Riksgälden senast tre månader efter verksamhetsårets slut.

Beslutsunderlag

- Verksamhetsberättelse och bokslut för slutförvarsorganisationen 2019, utan bilder
- Bilagor till verksamhetsberättelse

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Chef slutförvarsenheten Marie Berggren föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

- Riksgälden Karnavfallsfinansiering@riksgalden.se
- Slutförvarsenheten Marie Berggren

Dnr KS-2020-148

§ 91. Fastställande av instruktion för kommundirektör i Östhammars kommun, ändring avseende krisberedskap

Beslut

Kommunstyrelsen fastställer instruktion för kommundirektör i Östhammars kommun. (Bilaga 6)

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen ska enligt kommunallagen 7 kap. 2 § fastställa en instruktion för kommundirektören. I den ska det framgå hur direktören ska leda förvaltningen under styrelsen och direktörens övriga uppgifter.

I överenskommelsen mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges kommuner och regioner (SKR) står att läsa att kommunstyrelsen bör i instruktionen för kommundirektören ange vilka uppgifter som kommundirektören ska ha avseende krisberedskap. Den tidigare instruktionen är uppdaterad med dessa uppgifter.

Beslutsunderlag

Instruktion för kommundirektör i Östhammars kommun.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Kommundirektör Peter Nyberg föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

Beredskapssamordnare Malin Hübinette

Dnr KS-2020-116

§ 92. Redovisning av uppföljning av interna kontrollplaner 2019

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner uppföljningarna av nämndernas interna kontrollplaner 2019.

Ärendebeskrivning

Enligt reglementet för intern kontroll §§ 10 och 11 ska nämnderna senast i samband med inlämnandet av årsbokslutet till kommunstyrelsen rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen inom respektive nämnd. Rapportering ska samtidigt också göras till kommunens revisorer. Kommunstyrelsen ska utifrån nämndernas uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll och vid behov ge förslag på förbättringar.

Beslutsunderlag

Uppföljningar från:

- Barn- och utbildningsnämnden 2020-02-06, § 7
- Bygg- och miljönämnden 2020-02-05, § 1
- Kultur- och fritidsnämnden 2020-02-06, § 8
- Socialnämnden 2020-02-03, § 11

Ärendets behandling

Uppföljningarna har behandlats i respektive nämnd.

Beslutet skickas till

Revisionen: förtroendevalda revisorer och administrativt stöd KPMG

Dnr KS-2020-115

§ 93. Antagande av överenskommelse om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso-och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laborietekniska industrin

Beslut

Kommunstyrelsen antar överenskommelse om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso-och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laborietekniska industrin. (Bilaga 7)

Ärendebeskrivning

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har 2019-12-13 beslutat om Rekommendation om överenskommelse om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso-och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laborietekniska industrin. SKR rekommenderar kommunerna att för sin del anta överenskommelsen.

Socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden har lämnat yttranden över förslaget att anta överenskommelsen. Socialnämnden rekommenderar kommunstyrelsen att anta den uppdaterade överenskommelsen om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso-och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laborietekniska industrin. Barn- och utbildningsnämnden har inget att invända mot att Östhammars kommun antar överenskommelsen om samverkansmedel.

Beslutsunderlag

- Meddelande från styrelsen (SKR) nr 18/2019
- Överenskommelse om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso-och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laborietekniska industrin
- Protokollsutdrag och bilaga från socialnämnden 2020-02-03, § 13
- Protokollsutdrag från barn- och utbildningsnämnden 2020-02-06, § 12

Beslutet skickas till

- SKR, registrator@skr.se
- Socialnämnden
- Barn- och utbildningsnämnden

Dnr KS-2020-58

§ 94. Konfirmering av utvecklingsgrupper och uppdrag att se över reglemente

Beslut

Kommunstyrelsen konfirmerar följande utvecklingsgrupper, vilket innebär att de får disponera 10 000 kronor 2020 i enlighet med reglemente:

- Alunda utvecklingsgrupp
- Gräsö skärgårdsråd
- Hargshamns bygderåd
- Norrskedika utvecklingsgrupp
- Söderöns utvecklingsgrupp
- Österbybruks utvecklingsgrupp

Utvecklingsgrupper/-råd som bildas eller återupptar verksamheten under året och anmäler detta behandlas som nya utvecklingsgrupper och konfirmeras om de uppfyller kraven i reglementet.

Kommundirektören får i uppdrag att se över reglementet för utvecklingsgrupper.

Ärendebeskrivning

Enligt reglementet för utvecklingsgrupper ska kommunstyrelsen årligen konfirmera befintliga och nya utvecklingsgrupper.

Utvecklingsgrupperna ska lämna en årsredovisning/verksamhetsberättelse senast 1 mars varje år. Där ska det framgå aktuell medlemsförteckning, deltagarförteckningar från öppna möten, genomförda aktiviteter, redovisning av disponerade medel och beskrivning av genomfört och planerat arbete med utgångspunkt i ska-kraven i reglementet. Information inför inlämningen med ett underlag för att underlätta sammanställningen skickades ut till utvecklingsgrupperna 2020-01-20.

Följande utvecklingsgrupper har lämnat in en årsredovisning där de helt eller delvis visar att de uppfyller kraven i reglementet:

- Alunda utvecklingsgrupp
- Gräsö skärgårdsråd
- Hargshamns bygderåd
- Norrskedika utvecklingsgrupp
- Söderöns utvecklingsgrupp
- Österbybruks utvecklingsgrupp

Följande utvecklingsgrupper har inte lämnat in årsredovisning:

- Ekeby utvecklingsgrupp
- Gimo utvecklingsgrupp

Kommunstyrelsen

- Öregrunds utvecklingsråd
- Östhammars stadsråd

Öregrunds utvecklingsråd har drabbats av flera avhopp. Utvecklingsrådet har ersatts med ett interimist utvecklingsråd för Öregrund, enligt meddelande från tillförordnad ordförande i det interimista rådet och tidigare sammankallande i valberedningen 2020-02-26. Det interimista rådet ska verka för bättre förutsättningar för att rekrytera kandidater till ett framtida ordinarie utvecklingsråd. Eftersom det interimista utvecklingsrådet inte uppger att de har för avsikt att arbeta enligt reglementet för utvecklingsgrupper kan de inte föreslås konfirmeras. Dock föreslås att utvecklingsgrupper/-råd som bildas eller återupptas under året och anmäler detta behandlas som nya utvecklingsgrupper och konfirmeras om de uppfyller kraven i reglementet.

Reglementet för utvecklingsgrupper har fått kritik från flera håll. Därför föreslås att reglementet ses över.

Beslutsunderlag

Reglemente för utvecklingsgrupper finns via kommunens [webbplats](#)

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Kommundirektör Peter Nyberg föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

- Alunda utvecklingsgrupp
- Ekeby utvecklingsgrupp
- Gimo utvecklingsgrupp
- Gräsö skärgårdsråd
- Hargshamns bygderåd
- Norrskedika utvecklingsgrupp
- Söderöns utvecklingsgrupp
- Öregrunds utvecklingsråd
- Österbybruks utvecklingsgrupp
- Östhammars stadsråd
- Lednings- och verksamhetsstöd, ekonomi
- Lednings- och verksamhetsstöd, kansli
- Kommundirektör Peter Nyberg

Dnr KS-2020-181, 021

§ 95. Antagande av Lokalt kollektivavtal – LOK Krislägesavtal för lärare

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att Östhammars kommun antar Lokalt kollektivavtal, LOK Krislägesavtal. (Bilaga 8)

Jäv

På grund av jäv deltar inte Lisa Norén (S) i handläggningen i detta ärende.

Ärendebeskrivning

SKR och Lärarförbundets- och Lärarnas Riksförbunds Samverkansråd har träffat ett kollektivavtal att gälla vid krisläge, Krislägesavtal.

Arbetsgivare uppmanas att anta detta avtal. Avtal om villkor för arbetstagare vilka anvisats att utföra arbete på Krislägesavtalet.

Beslutsunderlag

- Lokalt kollektivavtal, LOK Krislägesavtal
- Bilagor via SKR:s [webbplats](#), under rubriken Krislägesavtal

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Kommundirektör Peter Nyberg föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

Förhandlingschef Birgitta Kraft

Dnr KS-2020-182, 027

§ 96. Utbildning till kommunstyrelsen i arbetsgivarfrågor

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ha en utbildning i arbetsgivarfrågor i anslutning till sammanträdet 2020-09-01. Utbildningen är kl. 13.00-16.00.

Ärendebeskrivning

Som förtroendevald har man det yttersta ansvaret för hur kommunen uppträder som arbetsgivare.

Kommunstyrelsen är arbetsgivare och leder, samordnar och utvecklar arbetsgivarpolitiken (§ 5 Reglemente för KS).

Under utbildningen går vi igenom vad arbetsgivaransvaret innebär. Bland annat vilka lagar och kollektivavtal vi behöver förhålla oss till, vilka fackliga organisationer vi samverkar med, vår personalpolitik samt vårt arbetsmiljöansvar.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Kommundirektör Peter Nyberg föredrar ärendet.

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2020-230

Dnr KS-2020-234

§ 97. Bekräftelse av representation i kommunala pensionärsrådet och rådet för funktionsnedsatta

Beslut

Kommunstyrelsen har tagit del av avgående ledamöter och ersättare.

Kommunstyrelsen bekräftar följande organisations val av ledamöter och ersättare:

Organisation	Ledamot	Ersättare
PRO Dannemora	Ann-Louise Eriksson	Sören Nyström
FUB Riksförbund för utvecklingsstörda barn- och ungdomar	Birgitta Johansson	

Ärendebeskrivning

Enligt reglemente ska kommunstyrelsen fastställa antal ledamöter och ersättare från handikapp och pensionärsorganisationer i kommunen som ska ingå i rådet. Organisationerna som ingår i rådet ska lämna sina förslag på ledamöter och ersättare till kommunstyrelsen som bekräftar valen.

PRO och FUB har lämnat nomineringar, se förslag till beslut.

Ledamot Ingrid Högman och ersättare Börje Kvist avgår från sina uppdrag inom organisationen.

Beslutsunderlag

[Reglemente](#) för Kommunala pensionärsrådet och kommunala rådet för funktionsnedsatta

Beslutet skickas till

- Berörda ledamöter och ersättare
- Sekreterare för rådet Kersti Ingemarsson

Dnr KS-2020-170

§ 98. Covid-19, Lägesbild Östhammars kommun

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Det pågår just nu en pandemi av ett virusutbrott, Covid-19, i dagligt tal coronaviruset.

Covid-19 skapar ett influensaliknande sjukdomstillstånd och klassificeras som samhällsfarlig. Det är ett virus som är nytt och som stora delar av befolkningen i världen inte har immunitet mot och där inget vaccin finns framtaget ännu för att kunna hejda framfarten. Virusets smittor via så kallad droppsmitta och sjukdom är särskilt allvarligt för målgruppen äldre äldre som det verkar just nu.

Utbrottet startade i Kina i januari och har trots massiva insatser för att förhindra smittspridning kommit ut i världen. Länderna som drabbas företar drastiska åtgärder för att minska smittspridningen men konstaterade fall av Covid -19 finns nu i alla europeiska länder.

I Sverige konstaterades de första fallen av Covid-19 smitta i samband med att svenskar kom hem från sportlovsaktiviteter i Italien och smittspårning påbörjades omedelbart. Smittspårning är den första åtgärden som vidtas för att hålla smittläget under uppsikt och begränsa spridningen. Sverige har därefter i takt med att smittan spridits ute i världen lämnat den strategin sedan ett par dagar då vi kan konstatera att smittan finns ute i samhället, lämnat enskilda smittspårningar och satt fokus på att informera samhället om vikten av eget ansvar gällande sjukdomsspridning och att skydda de känsligaste målgrupperna, de äldre äldre.

I Sverige är det Folkhälsomyndigheten och regionerna som med sina smittskyddsläkare leder och fördelar åtgärder för att minska smittspridningen. Samtliga statliga verk som har sektorsansvar vid en smitta som betraktas som samhällsfarlig arbetar med åtgärder och effekter av att hindra smittspridning, exempelvis Socialstyrelsen när det gäller säkerställande av sjukvårdsmaterial, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) för påverkan på samhällsviktiga verksamheter, Skolverket för hur man upprätthåller skolplikt m.fl.

Sveriges kommuner och Regioner (SKR) och länsstyrelserna i landet är aktiva parter i att hitta effektiva lösningar för att mildra samhällspåverkan av det här utbrottet.

Samverkan sker regelbundet mellan parterna på nationell nivå, på regional nivå och på lokal nivå. Lägesbilder är nödvändiga verktyg för att skapa lokala bilder, regionala bilder och nationella lägesbilder. Kommunen samverkar med övriga kommuner i länet inom ramen för C-sam-nätverken (där bl.a. Region Uppsala och länsstyrelsen ingår).

Det är av yttersta vikt att Sverige hanterar den här pandemin med samlade budskap och så synkade åtgärder som möjligt, även om vissa lokala avvikelser kan förekomma.

Flera av de åtgärder som Sverige vidtar har påverkan på kommunal verksamhet.

Kommunstyrelsen

Massiv information om det stora värdet av god handhygien (informationsmaterial och ensade kommunikationsbudskap).

Stanna hemma om du känner dig det minsta sjuk med feber, halsont eller hosta (personalbortfall).

Särskild hänsyn till att inte sprida smitta i de sammanhang som äldre finns (vård- och omsorgspersonal och besökare vid våra äldreboenden).

Begränsning av antalet deltagare i större sammankomster till 500 (mötes- och evenemangspåverkan).

Skolorna drivs som vanligt (2020-03-13) men huvudmännen får verktyg att hantera situationen om det blir aktuellt att stänga skolor (utbildningspåverkan).

Kommunen ska ta fram en kontinuitetsplanering för att hantera ett scenario med 20 % bortfall av personal under 6 veckor varav 2 veckor av dessa med 40 % insjuknade och frånvarande (produktionsbortfall i verksamheten).

Kommunen har även ett geografiskt områdesansvar vilket innebär just nu att ha bevakning på hur smittan sprids i övriga delar av kommunen och vilken påverkan det kan få på samhällsviktiga verksamheter i kommunen (externa beroenden till våra verksamheter).

Beslutsunderlag

Inget underlag kan skickas, då förutsättningarna ändras på daglig basis. Den lägesbild som gäller 2020-03-24 (KSAU) samt 2020-03-31 (KS) kommer att vara muntliga.

Ärendets behandling

Arbetsutskottet fick information 2020-03-24, § 113.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Beredskapssamordnare Malin Hübinette rapporterar om nuvarande lägesbild med arbetet mot Covid-19.

- Inriktningsbeslut kring kontinuitet, omfördelning av resurser och minimering av verkningarna i samhället.
- Pågående rekryteringskampanj inom vård och omsorg. För tillfället har cirka 60 stycken ansökningar inkommit.
- Pågående arbete med att skapa en plattform för information till medborgare i riskgrupper.

Kommundirektör Peter Nyberg informerar om krisledningsnämndens beslut samt åtgärder för att stimulera det lokala näringslivet.

Kommunstyrelsen

Beslutet skickas till

- Beredskapssamordnare Malin Hübinette
- Säkerhetsskyddschef Marie Berggren

Dnr KS-2019-434

§ 99. Tilläggsuppdrag för underlag till finansierings- och investeringsplan

Beslut

Ärendet utgår och tas istället upp på kommunstyrelsens sammanträde 2020-05-19.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har gett ett uppdrag att ta fram en finansierings- och investeringsplan på längre sikt (10-15 år har diskuterats). Till planen behövs underlag om investeringar. För att lämna dessa underlag behöver det finnas vissa grundläggande principer och riktlinjer inom vissa områden. Syftet med dagens ärende är att diskutera och ge uppdrag för att ta fram dessa principer, riktlinjer och inriktningsbestämmelser.

Beslutsunderlag

Presentation som redovisas på sammanträdet

Ärendets behandling

Kommunstyrelsen gav följande uppdrag 2019-09-03, § 230:

Kommunstyrelsen ger kommundirektören i uppdrag att ta fram en finansierings- och investeringsplan på längre sikt. Det ska även finnas en rutin för revideringar av planen. Uppdraget ska redovisas innan 2020-01-31.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Kommundirektör Peter Nyberg föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

- Tekniska förvaltningen
- Ekonomichef Tony Wahlberg
- Kommundirektör Peter Nyberg

Dnr KS-2020-132

§ 100. Anmälningssärende, Plan för utbildning och övning krisberedskap 2020-2022

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Plan för utbildning och övning 2020-2022 syftar till att stödja kommunens långsiktiga och systematiska arbete med att vidmakthålla och utveckla den egna organisationens kunskap och förmåga avseende krisberedskap och civilt försvar.

Beslutet att anta planen anmäls även som delegationsbeslut enligt ordinarie rutin.

Beslutsunderlag

Plan för utbildning och övning 2020-2022

Dnr KS-2020-170

§ 101. Anmälningsärende, Krisledningsnämndens protokoll

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Krisledningsnämnden har haft sammanträde med anledning av coronaviruset Covid 19.

Beslutsunderlag

- Protokoll Krisledningsnämnd 2020-03-18 via kommunens [webbplats](#)
- Protokoll Krisledningsnämnd 2020-03-24 via kommunens [webbplats](#)
- Protokoll Krisledningsnämnd 2020-03-24 via kommunens [webbplats](#)

Dnr KS-2020-133

§ 102. Anmälningssärende, Återrapport av arbete utifrån revisionens rekommendationer gällande fullmäktigebeslut

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Revisionen gjorde under 2018 en uppföljning av 2016 års revisionsrapporter. En av rapporterna från 2016 var granskning av styrning, ledning och beslutsprocessen avseende viktigare kommunfullmäktigebeslut. Syftet med projektet var att bedöma om det fanns ett tillförlitligt system för verkställighet av beslut från fullmäktige. Bedömningarna utifrån granskningarna var övergripande att fungerande rutiner fanns. Några rekommendationer lämnades, se nedan.

När kommunstyrelsen lämnade yttrande över uppföljningen 2019-04-02, § 98, var en del att kommunledningsförvaltningen fick i uppdrag att utvärdera de åtgärder som genomförts med anledning av revisionens rekommendationer. Återrapport till kommunstyrelsen ska ske senast 2020-06-30.

Rekommendation: Dokumenterad rutin för hur ett ärende bereds i ärendehanteringssystemet, dvs. diariesystemet EDP Vision.

Utlovad åtgärd (sammanfattad): Ta fram rutin för hur vissa ärenden behandlas och göra översyn av ärendeprocesser. Mål på sikt att hantera hela ärendeprocessen i EDP.

Lägesrapport: Ärenden startas i diariet antingen genom att handläggare ber om ett diarienummer eller genom att ett ärende kommer in. Dokumentation av handläggningen sker fortfarande utanför systemet. En skillnad från 2016 är att det finns en tydligare mall för tjänsteskrivelser, samma mall används i hela organisationen. Rutinen för ärenden som ska till kommunstyrelsen har vidareutvecklats. Kommunens ärendeprocesser finjusteras löpande när behov uppstår, t.ex. pga. ändrade uppgifter för personer i processen. I och med ändring av förvaltningsorganisationen kommer sannolikt stora ändringsbehov uppstå. Att sköta en större del av ärendeprocessen i ärendehanteringssystemet är fortfarande ett mål på sikt.

Rekommendation: Hur och när uppföljning av beslut i KS och KF ska ske ska finnas i internkontrollplanen.

Utlovad åtgärd (sammanfattad): Konstateras att det inte finns med i planen för 2018.

Lägesrapport: Verkställighet av beslut från kommunfullmäktige och måluppfyllelse fanns med i riskbedömningen för 2019 och 2020 års interkontrollplaner men nådde inte upp i risknivå som gjorde att de kom med i planerna för respektive år.

Rekommendation: Krav på återrapporteringstid ska finnas på ärenden och uppdrag från fullmäktige.

Kommunstyrelsen

Utlovad åtgärd (sammanfattad): Återrapporteringstid ska sättas där det går. Ibland är det inte genomförbart och ibland är det överflödigt, t.ex. om återrapportering sker enligt fastställda rutiner.

Lägesrapport: Sökt på ”uppdra” i protokollen från fullmäktige 2019. Flera uppdrag som inte är tidsatta är antingen del av motionssvar eller till Östhammar Vatten AB. Uppdrag avseende organisationsöversyn, hantering av skollokaler där verksamheten upphör och ersättning till förtroendevalda i slutförvarsorganisationen var inte tidsatta. Samtliga dessa är påbörjade eller slutförda.

Beslutsunderlag

Revisionens rapport, KS-2019-101

Dnr KS-2020-1

§ 103. Anmälningssärende, Entledigande och förordnande i den lokala säkerhetsnämnden vid Forsmarks kärnkraftverk

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Regeringen entledigar Jelena Zivkovic från uppdraget som ledamot i den lokala säkerhetsnämnden och utser Ronny Bränneland som ny ledamot. Personerna är nominerade av Tierps kommun.

Beslutsunderlag

Regeringsbeslut

Dnr KS-2020-193

§ 104. Anmälningsärende, Taxor för uthyrning av skolans lokaler 2020

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Beslut om revidering av taxor. Beslutet är fattat på delegation som gällde före fullmäktige beslutade om nya reglementen 2020-02-18.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag barn- och utbildningsnämnden 2020-02-06, § 13, inklusive bilaga.

Ärendets behandling

Barn- och utbildningsnämnden 2020-02-06, § 13

Dnr KS-2019-782

§ 105. Anmälningssärende, Överförmyndarnämndens åtgärder och svar på Länsstyrelsens inspektion

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för kommunernas överförmyndarverksamhet och ska inspektera verksamheten i kommunerna, för Östhammars kommun den gemensamma överförmyndarnämnden. Rapporten från Länsstyrelsens inspektion har lämnats till kommunstyrelsen, kommunfullmäktige och revisorerna. Svaret lämnas till kommunstyrelsen och revisorerna.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag, överförmyndarnämndens beslut 2020-02-24, § 55 inklusive svar

Ärendets behandling

Överförmyndarnämnden har behandlat ärendet 2020-02-24, § 55.

Dnr KS-2020-214

§ 106. Anmälningsärende, Redovisning av obesvarade motioner

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Motioner som inte är färdigberedda ska redovisas vid kommunfullmäktiges andra sammanträde under våren och det andra sammanträdet under hösten.

Obesvarade motioner

KS-2019-427	Motion från Martin Wahlsten (SD) och Ylva Lundin (SD) om skydd för kommunens invånare mot stridserfarna terrorister
KS-2020-20	Motion från Ylva Lundin (SD) och Martin Wahlsten (SD) om avskaffandet av förtur och förstahandskontrakt för nyanlända
KS-2020-138	Motion från Lars O. Holmgren (BoA) om nyttjande av potentiell energi i kylvattnet från kraftverken i Forsmark
KS-2020-140	Motion från Kerstin Dreborg (MP) om trafiksituationen vid Österbyskolan
KS-2020-145	Motion från Bo Persson (SD) och Martin Wahlsten (SD) om att återskapa Nattis

Motioner som besvaras på samma fullmäktigesammanträde som denna redovisning finns inte med i sammanställningen ovan. Motioner som väcks vid sammanträdet redovisas inte heller i sammanställningen.

Dnr KS-2020-215

§ 107. Anmälningsärende, Protokoll från styrelsemöte i Hargs Hamn AB 2019-12-06 och 2020-02-07

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Styrelsen har behandlat ekonomiska frågor, projekt Lantmännen, affärsplan, projektplan och budget ny kaj samt information om möte om ägarbreddningsfrågan.

Beslutsunderlag

- Protokoll från styrelsemöte i Hargs Hamn AB 2019-12-06
- Protokoll från styrelsemöte i Hargs Hamn AB 2020-02-07

Dnr KS-2020-235

§ 108. Anmälningsärende, Protokoll från Östhammar Vatten AB:s styrelsemöte 2020-03-12 om bl.a. årsredovisning och uppdrag om utbyggt reningsverk Alunda

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Styrelsen har behandlat verksamhetsuppföljning, verksamhetsinformation, årsredovisning och bolagsstyrningsrapport inför beslut på bolagsstämman samt projektplanering och uppdrag för utbyggt reningsverk i Alunda.

Beslutsunderlag

- Protokoll från styrelsemöte Östhammars Vatten 2020-03-12
- Missiv Årsredovisning och bolagsstyrningsrapport 2019 Östhammar Vatten AB
- Bolagsstyrningsrapport 2019 Östhammar Vatten AB daterad 2020-03-03
- Missiv Utbyggt reningsverk Alunda – uppdrag tillståndsansökan

Dnr KS-2020-236

§ 109. Anmälningssärende, Protokoll från Gästrike Vattens AB:s styrelsemöte 2020-03-12 om bl.a. årsredovisning 2019 och preliminär budget inklusive investeringar 2021-2024

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Styrelsen har behandlat verksamhetsuppföljning, verksamhetsinformation, verksamhetsplanering, internkontrollrapport inklusive dotterbolag årsbokslut 2019, årsredovisning, verksamhetsrapport och bolagsstyrningsrapport 2019 för Gästrike Vatten AB, preliminär budget inklusive investeringar 2021 och plan 2022-2024.

Beslutsunderlag

- Protokoll från styrelsemöte Gästrike Vatten AB 2020-03-12
- Missiv Årsredovisning, verksamhetsrapport och bolagsstyrningsrapport 2019 Gästrike Vatten AB
- Verksamhetsrapport 2019 – Gästrike Vatten AB med dotterbolag
- Bolagsstyrningsrapport 2019 Gästrike Vatten AB
- Missiv Preliminär budget inklusive investeringar för Gästrike Vatten AB år 2021 samt plan för 2022–2024
- Preliminär budgetram inklusive investeringar 2021-2024

Dnr KS-2020-239

§ 110. Anmälningssärende, Meddelande från Länsstyrelsen om undersökning av föroreningar vid bruk

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Länsstyrelsen meddelar att de kommer göra en översiktlig undersökning av föroreningar vid fyra bruk i Uppland: Tobo bruk, Hillebola bruk, Hargs bruk och Gimo bruk. Planen är att undersökningarna ska genomföras under 2020.

Beslutsunderlag

Meddelande från Länsstyrelsen i Uppsala län, Översiktlig undersökning av föroreningar vid fyra bruk i Uppland

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2020-1

§ 111. Anmälningssärende, inkomna handlingar och rapporter

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

	Organisation/Avsändare	Datum	Ärende/typ av handling
a	Kommunala pensionärsrådet- och rådet för funktionsnedsatta	2020-02-24	Mötesanteckningar
b	Världsnaturfonden WWF	2020-03-02	Kommunutmaningar
c	Kommunsamråd mellan Östhammars kommun och Region Uppsala	2020-03-02	Mötesanteckningar
d	Upphandlingsenheten	2020-03-25	Rapport med bilagor
e	Slutförvarsenheten	2020-03-25	Aktuellt från slutförvarsenheten

Beslutsunderlag

Handlingarna publiceras i arbetsrummet under fliken Anmälningssärende, inkomna handlingar och rapporter.

Dnr KS-2020-39

§ 112. Delegationsbeslut

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner redovisningen av delegationsbeslut.

Ärendebeskrivning

	Beslutsdatum	Delegat	Ärende (numrering på handling i arbetsrum)
a	2020-02-18	Peter Nyberg	Konstkraft. Lotteritillstånd 2020-04-10 – 2023-04-09
b	2020-02-14	Peter Nyberg	Beslut om plan för utbildning och övning 2020-2022, för förtroendevalda och anställa för att stärka vår förmåga vid extraordinära händelser i fredstid
c	2020-03-12	Peter Nyberg	Beslut om insats som finansieras med integrationsmedel – Insatser för ungas välmående
d	2020-02-28	Peter Jansson	Furuhöjdskyrkans Ungdomsförening. Beslut om beviljad befrielse från avgift för bygglov
e	2020-02-18 – 2020-03-23	Inger Modig Lind	Tilldelningsbeslut, avbrytanden och överprövningar
f	2020-01-20 – 2020-03-23	Inger Modig Lind	Beslut om att ej lämna ut allmän handling
g	2020-02-01 – 2020-03-09	Andreas Järvenpää	Uthyrning av lokaler
h	2020-02-19 – 2020-03-17	Carina Hemlin Karlsson	Tillfällig markupplåtelse 2020
i	2020-03-19	Peter Nyberg	Kontinuitetsplanering för nämndsekreterare samt registratorer
j	2020-02-04, 2020-02-07	Helena Ståhl	Beslut i personalfrågor

Beslutsunderlag

Handlingarna publiceras i arbetsrummet under fliken Delegationsbeslut.

Dnr KS-2020-260

§ 113. Avgifter inom Miljöavdelningen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen och krisledningsnämnden föreslår att fullmäktige beslutar att nedanstående avgifter ska debiteras enligt följande förslaget under år 2020:

- Årliga avgifter och tillsynsavgifter för kommunen och kommunala bolag debiteras enligt ordinarie taxa.
- Tillsynsavgifter för privatpersoner debiteras enligt ordinarie taxa.
- Årliga avgifter enligt Miljöbalken för hälsoskyddsverksamhet debiteras inte år 2020.
- Årlig kontrollavgift för verksamhet enligt Livsmedelslagen debiteras inte år 2020
- Årlig avgift för Tobak, Läkemedel och Folköl debiteras inte för år 2020.
- Ansökningsavgifter debiteras enligt ordinarie taxa.
- Årliga avgifter och ansökningsavgifter enligt Miljöbalken för miljöskyddsverksamhet debiteras enligt ordinarie taxa.
- Tillsynsavgift för miljöskyddsverksamhet, u-verksamhet, debiteras inte år 2020.
- Tillsynsavgifter med anledning av brister vid tidigare tillsyns debiteras enligt ordinarie taxa.

Ärendebeskrivning

Kundsegment

Syftet med denna översyn är att hitta möjligheter till lättnader avseende tillsynsavgifter för de företag vi arbetar med. Privatpersoner, kommunen och kommunala bolag (inklusive Gästrike Vatten AB och Östhammar Vatten AB) ska inte ges några lättnader.

Ansökningsavgift

Ansökningsavgift är den avgift vi debiterar exempelvis vid tillstånd för värmepump, avlopp, ny verksamhet etc.

Årlig tillsynsavgift

Den årliga tillsynsavgiften debiteras företag som är minst anmälningspliktiga enligt miljöbalken med undantag för vissa verksamheter inom hälsoskydd. Avgiften debiteras årligen utifrån en fastställd taxa. Denna avgift debiteras företagen så länge de är aktiva. Avgiften finansierar miljöavdelningens tillsynsarbete.

Årlig tillsynsavgift debiteras samtliga livsmedelsföretagare enligt samma princip.

Andra tillsynsavgifter

Tillsyn på verksamheter som inte betalar årlig avgift debiteras idag efter genomfört tillsynsbesök. Avgift för tillsyn utförd hos företag kan likställas med avgift för årlig tillsyn.

Kommunstyrelsen

Motivering av förslag till beslut

Anledningar till att årlig avgift för hälsoskyddsverksamheten inte ska debiteras är att dessa företag generellt är små och inom drabbade sektorer till exempel tillfälligt boende, hotellverksamhet, tatuering, fotvård, gym osv. Till skillnad mot miljöskyddsverksamhet som i allmänhet är större företag då årlig avgift debiteras anmälningspliktig och tillståndspliktig verksamhet. Inom miljöskyddsverksamhet finns företag inom industri, tillverkning osv. Dock undantas s.k. u-verksamhet inom miljöskyddsverksamheten då de generellt är små företag.

Anledningar till att årlig avgift för livsmedelsverksamhet inte ska debiteras är att det är företag inom drabbade sektorer och till stor del små verksamhetsutövare till exempel restauranger. Undantag är kommunal verksamhet som fortsatt bör debiteras enligt taxa.

Tillsyn av verksamheter som säljer tobak, läkemedel och folköl föreslås inte debiteras med anledning av att dessa verksamheter till stor del är kiosker, bensinstationer och liknande. Även dessa är drabbade sektorer.

Tillsynsavgifter med anledning av brister vid tidigare tillsyn anser vi ska debiteras enligt gällande taxa då det är upp till verksamhetsutövaren att inte ha brister i sin verksamhet.

Tillsynsavgifter för privatpersoner anser vi ska debiteras enligt ordinarie taxa då det inte har påverkan på samhällsservice eller arbetsgivare. Dessa tillsynsavgifter är exempelvis avloppsinventering, klagomålshantering, strandskydd etc.

Vi föreslår att ansökningsavgifter för exempelvis nya tillstånd för värmepump, avlopp, ny verksamhet etc. skall vara oförändrad och ej omfattas av eventuella lättnader. Vi motiverar detta med att ansökan är en frivillig aktiv handling. Eventuella företagare är medvetna om att avgift för handläggning kommer att debiteras.

Differentierad hantering av tillsynsavgifter

Om en differentierad reducering av tillsynsavgifter ska ske krävs först vilka variabler som differentieringen ska utgå ifrån. Det kommer även att krävas en stor administrativ insats. Risken att avgifterna kommer att upplevas som orättvisa är påtaglig vilket kommer att leda till ännu mer administrativt arbete.

Ansökningsförfarande om lättnader

Att verksamhetsutövare rent generellt skulle ges möjlighet att ansöka om lättnader eller borttagande av avgift efter genomförd årlig debitering skulle medföra en stor administrativ börda både för kommunen och företagen. Det skulle även krävas ett regelverk att förhålla sig till.

Uppskov

Att lämna uppskov med betalning till privatpersoner och företag vid begäran sker redan idag om någon så önskar. Att lämna uppskov på årliga avgifter rent generellt skulle skapa en stor administrativ börda varpå detta inte förespråkas.

Lagstöd

Det finns idag inget lagligt stöd för kommunen att reducera eller efterskänka tillsynsavgifter generellt. Men aktuellt läge är extraordinärt och krisartat varpå hastiga och tillfälliga lagförändringar kan komma att ske.

Kommunstyrelsen

Ekonomi

De verksamhetsområden som föreslagits få lättnader i form av tillfälligt, år 2020, avskaffade avgifter är markerade med orange färg i tabellen nedan. Summan uppgår till drygt 2,1 mnkr. Beloppen avser budgeterade medel.

Budgeterade belopp 2020 (tkr)				
	Årliga avgifter (externa)	Årliga avgifter (interna)	Övriga avgifter	Summa
Alkohol	340	5	255	600
Tobak	120	0	0	120
Folköl	40	0	0	40
Läkemedel	15	0	0	15
Livsmedel	900	400	100	1 400
Vatten	20	80	0	100
Miljöskydd	0	0	1 250	1 250
Miljöskydd U-objekt			100	100
Miljöskydd B-objekt	160	230	0	390
Miljöskydd C-objekt	200	25	0	225
Hälsoskydd	445	315	3 300	4 060
Hälsoskydd lokaler för undervisning	0	50	0	50
Hälsoskydd samlingslokaler	0	0	50	50
Hälsoskydd hygienisk behandling	0	0	100	100
Summa	2 240	1 105	5 155	8 500

Ärendets behandling

Krisledningsnämnden behandlade ärendet 2020-03-27, § 14:

Krisledningsnämnden beslutar att:

- Årliga avgifter och tillsynsavgifter för kommunen och kommunala bolag debiteras enligt ordinarie taxa.
- Tillsynsavgifter för privatpersoner debiteras enligt ordinarie taxa.
- Årliga avgifter enligt Miljöbalken för hälsoskyddsverksamhet debiteras inte år 2020.
- Årlig kontrollavgift för verksamhet enligt Livsmedelslagen debiteras inte år 2020
- Årlig avgift för Tobak, Läkemedel och Folköl debiteras inte för år 2020.
- Ansökningsavgifter debiteras enligt ordinarie taxa.
- Årliga avgifter och ansökningsavgifter enligt Miljöbalken för miljöskyddsverksamhet debiteras enligt ordinarie taxa.
- Tillsynsavgift för miljöskyddsverksamhet, u-verksamhet, debiteras inte år 2020.
- Tillsynsavgifter med anledning av brister vid tidigare tillsyns debiteras enligt ordinarie taxa.

Beslutet innebär att krisledningsnämnden övertar en uppgift som rör verkställighet av fullmäktiges beslut in om bygg- och miljönämndens område.

Kommunstyrelsen

Krisledningsnämnden föreslår att fullmäktige beslutar att ovanstående avgifter ska debiteras enligt förslaget ovan under år 2020.

Beslutet skickas till

- Kommundirektör Peter Nyberg
- Samhällsbyggnadschef Ulf Andersson
- Bygg- och miljönämnden
- Webbredaktör för publicering/hantering på kommunens webbplats, sida avgifter

Upprops- och voteringslista kommunstyrelsen

Sida 1

Datum: 2020-03-31

	Närvarande		Tjänstgörande ers.	Ärende nr			Ärende nr		
	JA	NEJ		JA	NEJ	AVSTÅR	JA	NEJ	AVSTÅR
Widén-Berggren Margareta, 1:e vice	x								
Bendiksen Tomas, Ledamot (S)	x		Närvarar 08:15-10:00. Anna Frisk						
Lamell Roger, Ledamot (S)	x								
Norén Lisa, Ledamot (S)	x		§ 95 Mika Muhonen						
Spangenberg Jacob, Ordförande (C)	x								
Alm Bertil, Ledamot (C)		x							
Olsson Pär-Olof, 2:e vice ordförande (M)	x								
Owenius Lennart, Ledamot (M)	x								
Holmgren Lars O, Ledamot (BOA)	x								
Wahlsten Martin, Ledamot (SD)	x								
Lundin Ylva, Ledamot (SD)	x		Inger Abrahamsson						
Lennström Jonas, Ersättare (S)		x							
Frisk Anna, Ersättare (S)	x		Tjänstgör						
Grehn Ann-Charlotte, Ersättare (S)	x								
Muhonen Mika, Ersättare (S)	x		Tjänstgör § 95						
Abrahamsson Inger, Ersättare (C)	x		Tjänstgör						
Nilsson Josefine, Ersättare (C)		x							
Ekström Niklas, Ersättare (M)		x							
Bellander Irmeli, Ersättare (L)		x							
Hagman Lena, Ersättare (KD)	x								
Leufstadius Melinda, Ersättare (SD)		x							
Persson Bo, Ersättare (SD)		x							

Datum
2020-03-10

Dnr
KS-2020-059

Sid
1 (1)

Tekniska förvaltningen

Kommunstyrelsen

Uppföljning av 2017-års granskningar

KPMG har av Östhammars kommuns revisorer fått i uppdrag att följa upp 2017 års revisionsrapporter. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019.

Tekniska har tagit del av revisorernas sammanställda svar och ställer sig bakom revisionens rekommendationer gällande renhållningen och att rutiner och processer ska genomföras fullt ut.

Vad gäller underhåll av gator och vägar så kommer arbete med statistik och nyckeltal att prioriteras mer framöver.

ÖSTHAMMARS KOMMUN

Tekniska förvaltningen

Helen Åsbrink

Teknisk chef

Hävning av fastighetsköp (Bilaga köpeavtal och köpebrev)

Med anledning av att köparen av fastighet **Marma 1:139** i Östhammars Kommun inte fullgjort sina åtaganden enligt köpeavtal daterat 2016-04-20 och köpebrev daterat 2016-07-04 är parterna överens om att häva avtalet. Därmed återgår köpet till ursprungliga fastighetsägaren Östhammars Kommun som redan är lagfaren ägare då köparen aldrig sökt lagfart.

Östhammars Kommun återbetalar erlagd köpeskilling Trehundraentusen/301.000/ kronor till konto [REDACTED] Köpeskilling återbetalas fyra veckor efter antaget beslut i Kommunstyrelsen.

[REDACTED] ska i samband med detta avtals undertecknande överlämna köpeavtal och köpebrev i original. Men då köparen inte kunnat hitta köpebrevet i original bifogas kopia på Östhammars kommuns köpebrev.

Parterna är överens om att inga ytterligare krav kan riktas på någondera part i anledning av detta ärende.

Detta avtal gäller under förutsättning att Östhammars Kommunstyrelse beslutar att godkänna avtalet.

Östhammar 2020-03-11

Östhammar 2020-03-11

ÖSTHAMMARS KOMMUN

[REDACTED]
Helen Åsbrink
Teknisk chef

[REDACTED]

KÖPEAVTAL

Östhammars kommun, 212000-0290, Box 66, 742 21 Östhammar, nedan kallad säljaren, överlåter fastigheten [REDACTED] till [REDACTED] [REDACTED] nedan kallad köparen, för en överenskommen köpeskilling av trehundraentusen/301 000 kronor och i övrigt enligt nedanstående villkor.

§ 1

Överlåtelsen avser obebyggd industritomt, nedan kallad fastigheten, enligt streckmarkering på bifogad karta.

§2

Inför exploatering av fastigheten svarar säljaren inte för merkostnader förorsakade av mark eller grundförhållanden.

§3

Säljaren garanterar att fastigheten på tillträdesdagen inte besväras av panträtter, servitut eller andra rättigheter.

§4

Tillträde till fastigheten sker den 10 juni 2016.

§5

Köpeskillingen ska i sin helhet erläggas kontant senast på tillträdesdagen.

§6

Det är köparens skyldighet att inom två år från tillträdesdagen på fastigheten uppföra lokaler för industriändamål. Köparen får inte utan säljarens medgivande överlåta fastigheten innan byggnadsskyldigheten har fullgjorts. Denna byggnadsskyldighet ska anses fullgjord när stomme till byggnaden är uppförd.

Om köparen inte inom två år från tillträdesdagen har fullgjort byggnadsskyldigheten har kommunen rätt till ett vite på hundrafemtiosusen/150 000 kronor.

§7

Köparen ansöker om lagfart och svarar för lagfarts- intecknings- och övriga med köpet förenade kostnader.

§8

När köpeskillingen har betalats i sin helhet ska säljaren upprätta och överlämna köpebrev till köparen.

§9

Köparen ska erlägga anläggningsavgift för vatten och avlopp (VA) enligt gällande taxa för kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggning samt anslutningsavgift för el.

Anläggningsavgift avser vatten och spillvatten.

Köparen ansvarar själv för omhändertagande av dagvatten från fastigheten på sätt som godkänns av kommunens VA-verk.

§10

Om någon av parterna i detta avtal inte uppfyller sina åtaganden äger motparten rätt att häva köpet.

§11

I övrigt gäller vad i 4 kap jordabalken eller annars i lag stadgas om köp av fast egendom.

§12

Detta avtal gäller under förutsättning att Östhammars kommunstyrelse beslutar att godkänna avtalet.

Detta kontrakt är upprättat i två likalydande exemplar av vilka köpare och säljare tagit varsitt.

Östhammar den

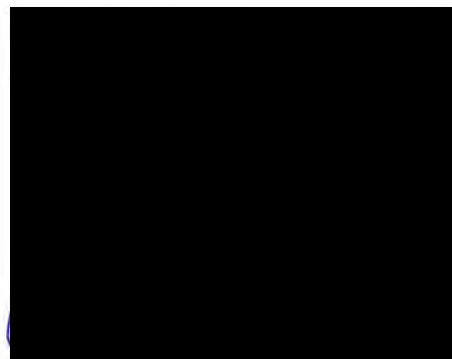
Gimo den 14/09/20

ÖSTHAMMARS KOMMUN

Säljare

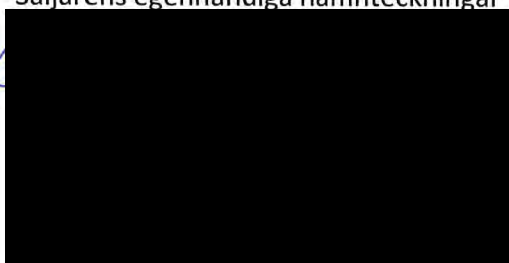

Jacob Spangenberg

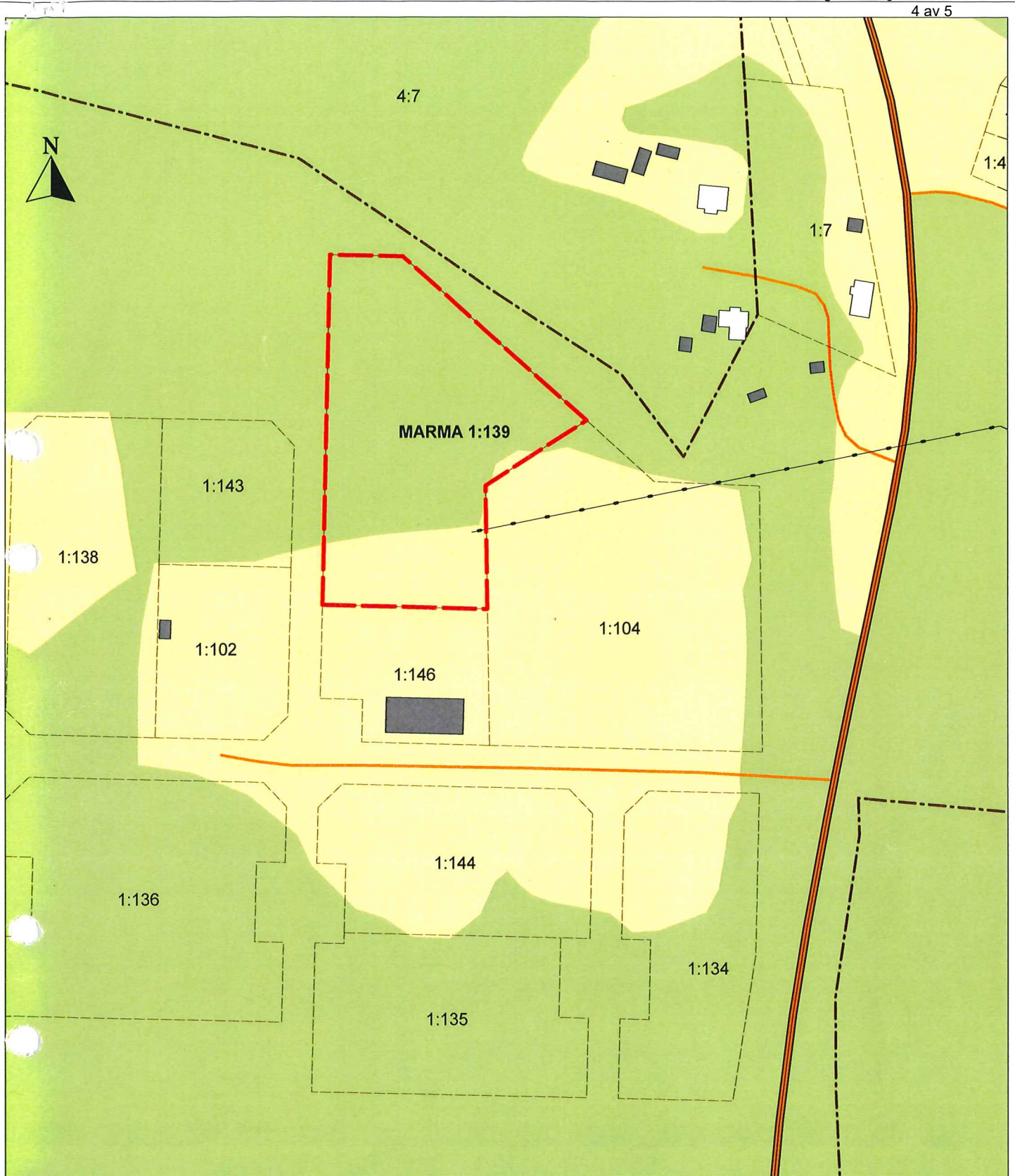

Annila Bexellius

Säljarens egenhändiga namnteckningar bevittnas:

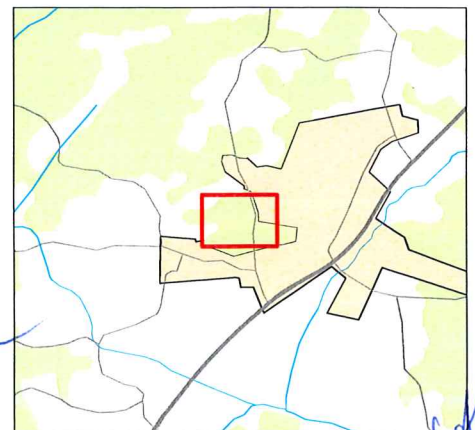

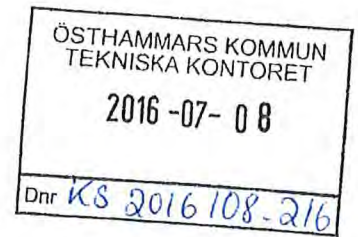
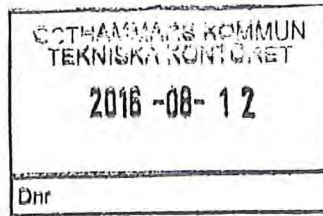

Skala: 1:2000

Vald fastighet: Marma 1:139

KÖPEBREV

Östhammars kommun, 212000-0290, Box 66, 742 21 Östhammar överlåter [redacted] fastigheten [redacted]
Östhammars kommun enligt köpeavtal en överenskommen köpeskilling av
Trehundraentusen/301.000/ kronor. Då köpeskillingen är betald kvitteras den härmed.

Köparen förbinder sig att på fastigheten uppföra en lokal för industriändamål.
Köparen får inte utan kommunens medgivande överlåta fastigheterna innan
byggnadsskyldigheten fullgjorts. Denna skyldighet skall anses fullgjord när stomme
till industrilokalen är uppförd.

Östhammar 2016-07-04

ÖSTHAMMARS KOMMUN
Säljare

[redacted]
Jacob Spangenberg

[redacted]
Annika Bexelius

Säljarens namnteckning bevittnas

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Ansökan till Vinnova

Diarienummer

Diarienummer saknas.

Klarmärkt

2020-03-30 17:45

Utlysning

Utmaningsdriven innovation - Steg 2
Samverkansprojekt 2020 (vår)

PROJEKTUPPGIFTER

Är ansökan en fortsättning på tidigare projekt, ange diarienummer i fältet nedan.

2019-00974

10 / 20 tecken

Projekttitel *

Minne över generationerna

23 / 100 tecken

Projekttitel på engelska *

Memory Across Generations

23 / 100 tecken

Start av projekt för vilket bidrag sökes *

2020-09-20

Slut av projekt för vilket bidrag sökes *

2022-09-19

Svensk projektsammanfattning *

Framtida generationer måste kunna fatta välinformerade beslut rörande olika typer av förvar för farligt avfall för att minimera potentiella negativa effekter på människors hälsa eller miljön. Vi måste därför möjliggöra ett långsiktigt minne genom att främja en framtida medvetenhet om placering, innehåll och säkerhet i dessa förvar. Frågans sociala och kulturella komplexitet samt behovet av att arbeta över generationer skapar utmaningar som sträcker sig förbi enkla tekniska lösningar.

Vårt projekt kommer att använda metoder för socialt entreprenörskap för att skapa levande kulturarv genom att initiera platsspecifika kulturarvsprocesser som är tillräckligt mångfacetterade för att kontinuerligt kunna anpassa sig och översättas till nya sammanhang. Genom att omfamna förändringar och utveckling över tid kan levande kulturarv främja en framtida medvetenhet om placering och innehåll i förvar med farligt avfall. Ett levande kulturarv kan således göra långsiktigt minne över generationer mer pålitligt och mer hållbart.

Projektet har en helhetssyn i vilken viktiga intressenter för hantering av farligt avfall samt centrala institutioner från kulturarvssektorn involveras. Vi kommer att samarbeta mellan olika sektorer för att gemensamt utveckla, testa och utvärdera processer som har potential att bli ett levande kulturarv, identifiera potentialen att använda vår innovation och lämna förslag till lämpliga strategier, organisationsstrukturer, policy och lagstiftning. Det globala intresset för vårt arbete är stort.

De huvudsakliga förmånstagarna kommer att vara framtida generationer, både i dagens Sverige och utomlands, särskilt boende i närheten av förvar för farligt avfall, t.ex. i dagens Östhammar och Oskarshamn.

1493 / 1500 tecken

Engelsk projektsammanfattning *

Endast Visningsexemplar

Endast Visningsexemplar

Visningsexemplar

Visningsexemplar

Future generations need to be able to make knowledgeable decisions relating to various kinds of repositories of radioactive and other hazardous wastes in order to minimise potential negative impacts on human health or the environment. We therefore need to assist long-term memory by facilitating future awareness of location, content and safety of these repositories. The social and cultural complexity of the issue as well as the need to work across generations defy straightforward technical solutions.

Our project will use methods of social entrepreneurship in order to create living cultural heritage by initiating site-specific heritage processes that are sufficiently versatile to, repeatedly, be able to adapt and translate into new contexts. By embracing change and development over time, living cultural heritage can facilitate future awareness of location and content of hazardous waste repositories. It can thus make long-term memory across generations more reliable and more sustainable.

The project takes a holistic view and involves key stakeholders in hazardous waste management as well as national powerhouses in the field of heritage. We will collaborate across different sectors and disciplines to jointly develop, test and evaluate heritage processes that have the potential to become living cultural heritage, identify the potential of utilising our innovation and propose specific suggestions for appropriate strategies, organisational structures, policy and legislation. The international interest in our work is high.

The main beneficiaries will be future generations, both in today's Sweden and abroad, especially residents nearby repositories, e.g. in what today are the municipalities of Östhammar and Oskarshamn.

1491 / 1500 tecken

Mål för projektet *

We will develop and test strategies to make memory of location and content of nuclear and other hazardous wastes repositories more reliable and sustainable across generations.

150 / 150 tecken

Sekretess

Finns uppgifter om affärs- och driftförhållanden som skulle kunna leda till skada om de offentliggörs

Nej

Endast Visningsexemplar

Endast Visningsexemplar

Endast Visningsexemplar

Endast Visningsexemplar

Endast Visningsexemplar

Endast Visningsexemplar

Endast Visningsexemplar

Endast Visningsexemplar

Endast Visningsexemplar

KLASSIFICERING

Uppgifterna om klassificering används för att analysera, följa upp och utvärdera statliga insatser inom FoU. Uppgifter som ni anger här kommer inte ingå i vår bedömning.

Det går att göra max tre val per klassificering. Ange den viktigaste först.

Klassificering av behovsområde *

- 07 Miljö
- 17 Övrigt (inget av ovanstående)

Klassificering av forskningsområde *

- 6.5.02 Kulturstudier
- 6.5.99 Övrig annan humaniora

Klassificering av produktområde *

- 63.99 Övriga informationstjänster
- 91.03 Tjänster avseende vård av historiska minnesmärken och byggnader och liknande sevärdheter
- 91.01 Biblioteks- och arkivtjänster

KOORDINATORNS FIRMATECKNARE/PREFEKT

Person
[Redacted]
E-post
[Redacted]

Endast Visningsexemplar

Endast Visningse

Endast Visningsexemplar

Endast Visningse

Endast Visningsexemplar

Endast Visningse

Endast Visningsexemplar

Endast Visningse

Endast Visningsexemplar

Endast Visningse

PROJEKTLEDARE

Person
[Redacted]
E-post
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

sexemplar

Endast Visningse

Endast Visningsexemplar

Endast Visningse

Endast Visningsexemplar

Endast Visningse

Endast Visningsexemplar

Endast Visningse

BUDGETERADE KOSTNADER OCH STÖD

 Totalt

	2020	2021	2022	Summa
Personalkostnader	746 000	3 041 000	2 321 000 =	6 108 000
Utrustning, mark, byggnader	8 000	31 000	23 000 =	62 000
Konsultkostnader, licenser m.m	54 000	62 000	38 000 =	154 000
Övriga direkta kostnader inkl. resor	302 000	3 005 000	1 677 000 =	4 984 000
Indirekta kostnader	222 500	913 000	695 500 =	1 831 000
Totala kostnader	1 332 500	7 052 000	4 754 500 =	13 139 000
Projektets finansiering	2020	2021	2022	Summa
Varav sökt bidrag från Vinnova	559 000	3 804 000	2 196 000 =	6 559 000
Varav andra finansörer	0	0	0 =	0
Varav egen finansiering	773 500	3 248 000	2 558 500 =	6 580 000
Total finansiering	1 332 500	7 052 000	4 754 500 =	13 139 000
Projektets beräknade stödnivå				49.9%

Koordinerande projektpart (koordinator)

 LINNÉUNIVERSITETET *Institutionen för kulturvetenskaper (202100-6271)*

	2020	2021	2022	Summa
Personalkostnader	311 000	1 263 000	960 000 =	2 534 000
Utrustning, mark, byggnader	0	0	0 =	0
Konsultkostnader, licenser m.m	50 000	50 000	30 000 =	130 000
Övriga direkta kostnader inkl. resor	79 000	2 012 000	870 000 =	2 961 000
Indirekta kostnader	144 000	588 000	447 000 =	1 179 000
Totala kostnader	584 000	3 913 000	2 307 000 =	6 804 000
Finansiering	2020	2021	2022	Summa
Sökt bidrag från Vinnova	441 000	3 325 000	1 830 000 =	5 596 000
Andra finansörer	0	0	0 =	0
ⓘ Egen Finansiering	143 000	588 000	477 000 =	1 208 000
Total finansiering	584 000	3 913 000	2 307 000 =	6 804 000
ⓘ Beräknad stödnivå				82.2%

Endast Visningsexemplar

Endast Visningse

Projektparter

LÄNSSTYRELSEN I UPPSALA LÄN Länsstyrelsen i Uppsala län (202100-2254)

	2020	2021	2022	Summa
Personalkostnader	24 000	98 000	75 000 =	197 000
Utrustning, mark, byggnader	0	0	0 =	0
Konsultkostnader, licenser m.m	0	0	0 =	0
Övriga direkta kostnader inkl. resor	0	2 000	11 000 =	13 000
Indirekta kostnader	7 000	29 000	22 000 =	58 000
Totala kostnader	31 000	129 000	108 000 =	268 000

Finansiering	2020	2021	2022	Summa
Sökt bidrag från Vinnova	0	0	0 =	0
Andra finansörer	0	0	0 =	0
Ⓞ Egen finansiering	31 000	129 000	108 000 =	268 000
Total finansiering	31 000	129 000	108 000 =	268 000

Ⓞ **Beräknad stödnivå** **0.0%**

MILJÖORGANISATIONERNAS KÄRNAVFALLSGRANSKNING

MILJÖORGANISATIONERNAS KÄRNAVFALLSGRANSKNING (802420-8384)

	2020	2021	2022	Summa
Personalkostnader	40 000	167 000	127 000 =	334 000
Utrustning, mark, byggnader	0	0	0 =	0
Konsultkostnader, licenser m.m	0	0	0 =	0
Övriga direkta kostnader inkl. resor	0	0	0 =	0
Indirekta kostnader	6 000	27 000	21 000 =	54 000
Totala kostnader	46 000	194 000	148 000 =	388 000

Finansiering	2020	2021	2022	Summa
Sökt bidrag från Vinnova	17 000	68 000	52 000 =	137 000
Andra finansörer	0	0	0 =	0
Ⓞ Egen finansiering	29 000	126 000	96 000 =	251 000
Total finansiering	46 000	194 000	148 000 =	388 000

Ⓞ **Beräknad stödnivå** **35.3%**

Endast Visningsexemplar

Endast Visningsexemplar

Endast Visningsexemplar

Endast Visningsexemplar

Oskarshamns kommun

Kommunkontoret, Oskarshamns kommun (212000-0761)

	2020	2021	2022	Summa
Personalkostnader	53 000	217 000	168 000 =	438 000
Utrustning, mark, byggnader	0	0	0 =	0
Konsultkostnader, licenser m.m	0	0	0 =	0
Övriga direkta kostnader inkl. resor	15 000	45 000	40 000 =	100 000
Indirekta kostnader	3 000	12 000	9 000 =	24 000
Totala kostnader	71 000	274 000	217 000 =	562 000
Finansiering	2020	2021	2022	Summa
Sökt bidrag från Vinnova	28 000	115 000	88 000 =	231 000
Andra finansörer	0	0	0 =	0
Ⓞ Egen finansiering	43 000	159 000	129 000 =	331 000
Total finansiering	71 000	274 000	217 000 =	562 000
Ⓞ Beräknad stödnivå				41.1%

Riksarkivet

Riksarkivet (202100-1074)

	2020	2021	2022	Summa
Personalkostnader	53 000	215 000	163 000 =	431 000
Utrustning, mark, byggnader	5 000	18 000	14 000 =	37 000
Konsultkostnader, licenser m.m	0	0	0 =	0
Övriga direkta kostnader inkl. resor	2 000	25 000	8 000 =	35 000
Indirekta kostnader	14 000	59 000	45 000 =	118 000
Totala kostnader	74 000	317 000	230 000 =	621 000
Finansiering	2020	2021	2022	Summa
Sökt bidrag från Vinnova	17 000	68 000	52 000 =	137 000
Andra finansörer	0	0	0 =	0
Ⓞ Egen finansiering	57 000	249 000	178 000 =	484 000
Total finansiering	74 000	317 000	230 000 =	621 000
Ⓞ Beräknad stödnivå				22.1%

Endast Visningsexemplar

Endast Visningsexemplar

Endast Visningsexemplar

Endast Visningsexemplar

STRÅLSÄKERHETSMYNDIGHETEN

STRÅLSÄKERHETSMYNDIGHETEN (202100-5737)

	2020	2021	2022	Summa
Personalkostnader	55 000	224 000	172 000 =	451 000
Utrustning, mark, byggnader	3 000	13 000	9 000 =	25 000
Konsultkostnader, licenser m.m	0	0	0 =	0
Övriga direkta kostnader inkl. resor	13 000	22 000	95 000 =	130 000
Indirekta kostnader	16 500	67 000	51 500 =	135 000
Totala kostnader	87 500	326 000	327 500 =	741 000
Finansiering	2020	2021	2022	Summa
Sökt bidrag från Vinnova	0	0	0 =	0
Andra finansörer	0	0	0 =	0
Ⓞ Egen finansiering	87 500	326 000	327 500 =	741 000
Total finansiering	87 500	326 000	327 500 =	741 000
Ⓞ Beräknad stödnivå				0.0%

Svensk Kärnbränslehantering Aktiebolag

Svensk Kärnbränslehantering Aktiebolag (556175-2014)

	2020	2021	2022	Summa
Personalkostnader	92 000	376 000	288 000 =	756 000
Utrustning, mark, byggnader	0	0	0 =	0
Konsultkostnader, licenser m.m	0	0	0 =	0
Övriga direkta kostnader inkl. resor	186 000	786 000	593 000 =	1 565 000
Indirekta kostnader	21 000	87 000	66 000 =	174 000
Totala kostnader	299 000	1 249 000	947 000 =	2 495 000
Finansiering	2020	2021	2022	Summa
Sökt bidrag från Vinnova	0	0	0 =	0
Andra finansörer	0	0	0 =	0
Ⓞ Egen finansiering	299 000	1 249 000	947 000 =	2 495 000
Total finansiering	299 000	1 249 000	947 000 =	2 495 000
Ⓞ Beräknad stödnivå				0.0%

Endast Visningsexemplar

Endast Visningsexemplar

Endast Visningsexemplar

Endast Visningsexemplar

	2020	2021	2022	Summa
Personalkostnader	118 000	481 000	368 000 =	967 000
Utrustning, mark, byggnader	0	0	0 =	0
Konsultkostnader, licenser m.m	4 000	12 000	8 000 =	24 000
Övriga direkta kostnader inkl. resor	7 000	113 000	60 000 =	180 000
Indirekta kostnader	11 000	44 000	34 000 =	89 000
Totala kostnader	140 000	650 000	470 000 =	1 260 000

Finansiering	2020	2021	2022	Summa
Sökt bidrag från Vinnova	56 000	228 000	174 000 =	458 000
Andra finansörer	0	0	0 =	0
⊙ Egen Finansiering	84 000	422 000	296 000 =	802 000
Total finansiering	140 000	650 000	470 000 =	1 260 000

⊙ Beräknad stödnivå	36.3%
----------------------------	--------------

Endast Visningsexemplar

Endast Visningse

Endast Visningsexemplar

Endast Visningse

Endast Visningsexemplar

Endast Visningse

plar

POTENTIAL

Utmaningsdriven Innovation är helt bottom-up. Det innebär att det är ni sökande som definierar samhällsutmaningen ni tänker jobba med, vilka aktörer som behöver involveras för att lösa samhällsutmaningen och vilka aktiviteter ni ska göra tillsammans för att uppnå önskat resultat och bidra till hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Det är viktigt att ni presenterar projektet så att någon som inte är insatt i ert område eller arbete tydligt förstår: vilken är samhällsutmaningen, vad är er innovativa idé och vad ska projekt resultera i?

Här presenterar ni information som kopplar till kriteriet Potential som presenteras i utlysningstexten.

7a. Samhällsutmaning och vision *

Vilken är samhällsutmaningen som ert projekt möter och er vision för hur projektet bidragit till att möta denna utmaning när steg 3 avslutats?

Societal challenge: Future generations need to be able to make knowledgeable decisions relating to repositories of hazardous wastes in order to minimise potential negative impacts on human health or the environment. Present society therefore needs to assist long-term memory by facilitating future awareness of location, content and safety of these repositories.

Vision: having used methods of social entrepreneurship, we will have created living cultural heritage by initiating heritage processes that contributed to making long-term memory across generations more reliable.

497 / 500 tecken

7b. Beskrivning av problem och behov *

Beskriv de problem som behöver lösas och behov som behöver tillgodoses för att möta samhällsutmaningen. Redogör för hur problemet ser ut på en systemnivå och hur omfattande problemet är. Beskriv gärna både kvalitativt och kvantitativt. Vem eller vilka är behövsägarna som kan dra nytta av den innovation som ni avser att ta fram? Uppge de viktigaste aktörerna som berörs (eller bör vara delaktiga) kopplat till sina roller och behov.

The government is currently deciding about a repository at Forsmark, Östhammar Municipality, for up to 12,000 tonnes of spent nuclear fuel to last at least 100,000 years, when most of the radioactivity will have decayed. Nearby, an already operating underground repository for up to 63,000 m³ of short-lived, low- and intermediate-level radioactive waste (with a planned expansion to 180,000 m³) is already in operation. A similar, deep underground repository for the indefinite isolation of 400,000 tonnes of mercury-tainted and other processing waste will be operating shortly below the surface at the Bolliden Rönnskär smelter. In addition, according to the Swedish Geological Survey, there are up to 80,000 contaminated areas in Sweden. About 1,300 are deemed to pose great risks to human health and/or the environment and probably require measures. When they will be remediated, the polluted soils will be disposed of in different kinds of repositories to be constructed all over Sweden. According to the Environmental Code, some of the hazardous waste areas may be declared as environmental risk areas. The restrictions for such areas could run for time-spans comparable to nuclear waste repositories.

In the case of nuclear waste, the Land and Environment Court in Nacka (Case M1333-11) and the National Radiation Safety Authority (SSM) pointed out that the practices and regulations concerning the long-term preservation of records, knowledge and memory of repositories must be clarified and developed before and in preparation of the final closure of repositories in a few decades. Affected municipalities, which hold a veto power, expressed similar concerns. Robust practices for memory preservation need to be developed and regulations need to be updated accordingly. They will allow future generations to make knowledgeable decisions and thereby manage risks.

A complication is the social and cultural complexity of the issue which defies straightforward technical solutions. How can we ensure that future generations, when they deliberate on land uses, will remember where these sites are situated, what they contain and how their content might be accessed and handled safely? How can we empower those that inadvertently disturb such a repository or encounter any malfunction? There is a pressing need to conceive of a robust strategy that will enable future generations to make knowledgeable decisions.

Key stakeholders include organisations responsible for regulating and managing hazardous wastes, for example, for radioactive waste, the Swedish Radiation Safety Authority (SSM) and the Swedish Nuclear Fuel and Waste Management Company (SKB).

The main beneficiaries will be future generations, both in today's Sweden and abroad, especially residents nearby repositories, e.g. in what today are the municipalities of Östhammar (for nuclear waste) and Oskarshamn (for non-nuclear hazardous waste).

2480 / 2500 tecken

7c. Projektets tänkta innovation *

Beskriv er innovation för att möta samhällsutmaningen på systemnivå.

1. Vad är det ni i projektet behöver utveckla, testa och på sikt införa för att möta samhällsutmaningen?
2. Hur kommer er innovation bidra till att möta samhällsutmaningen samt de problem och behov som beskrivits i 7a och 7b?

The predominant approaches regarding the long-term preservation of memory about the location, content and safety of hazardous waste repositories are based on attempts to preserve records and knowledge by minimising losses. This strategy is unreliable in the long term because even though records, markers and monuments may survive, their interpretation - and thus the knowledge gained - will uncontrollably change over time. Therefore, we need approaches that allow for and indeed encourage the regular translation and adaptation of knowledge to maintain a continuity of memory in ever changing future contexts. The main obstacle are the complexity of the matter and a general lack of adequate long-term thinking, not only in waste management but in society at large.

Our innovation is based on insights derived from Critical Heritage Studies and cultural heritage management worldwide. Cultural heritage is what reminds people of a shared past. Culture heritage processes are the practices through which people use and give meaning to cultural heritage in society. A living cultural heritage continues to exist across generations by allowing for change and development of relevant heritage processes over time.

Our innovation is the creation of living cultural heritage by initiating site-specific heritage processes that can contribute to keeping long-term memory alive across generations. Such continuity requires heritage processes to be sufficiently versatile in order to, repeatedly, be able to adapt and translate into new contexts. By embracing change and allow development over time, living cultural heritage can facilitate future awareness of location and content of hazardous waste repositories and thus assist long-term memory.

We will be drawing on methods of social entrepreneurship in order to create lasting engagement within local communities.

In the project we will

- (a) capitalise on trust and mutual understanding already existing in our project group to facilitate close collaboration across the different sectors and disciplines we represent,
- (b) jointly develop, test and evaluate heritage processes that engage communities and have the potential to become living cultural heritage,
- (c) identify the potential of utilising our innovation and applying its benefits to preserving memory,
- (d) propose specific suggestions for appropriate strategies, organisational structures, policy and legislation to facilitate the establishment and continuation of heritage processes suitable to assist long-term memory.

2162 / 2500 tecken

Endast Visningse

Endast Visningse

Endast Visningse

Endast Visningse

Endast Visningse

7d. Påverka strukturer och system *

Vi vill att ni arbetar med en systemansats, vilket innebär att ni ser till helheten som behövs för att lösa samhällsutmaningen och hur de olika delarna i systemet påverkar varandra. Beskriv hur er lösning i ett större perspektiv bidrar till struktur- och systemförändring.

The project takes a holistic view and involves many relevant key stakeholders.

Concerning nuclear waste, partners include the regulatory authority (SSM), the implementer (SKB), the Swedish NGO Office for Nuclear Waste Review (MKG), and the main local municipality concerned (Östhammar). We are also collaborating with the County Administrative Board of Uppsala. We are in contact with the National Council for Nuclear Waste and with the Swedish Environmental Protection Agency.

In relation to other hazardous wastes we work with the County Administrative Board of Uppsala and Oskarshamn Municipality, which coordinate the safe disposal of toxic waste mainly from earlier industries, such as chemical, paper and glass production. In relation to cultural heritage, the National Archives of Sweden and Linnaeus University are involved.

Arguably, spent nuclear fuel is the 'flagship' of hazardous wastes, drawing particular attention among citizens, in politics and in the media. With a main focus on radioactive waste, the formulation of concrete suggestions, based on testing and evaluation, will be able to inform strategies and approaches for hazardous wastes generally.

1000 / 1000 tecken

7e. Omvärldsanalys *

I ruta 7b och 7c har ni beskrivit problemet och er tänkta innovation. Nu ska ni jämföra ert projektförslag med andra initiativ som har avslutats, pågår och är på gång såväl nationellt som internationellt.

1. I hur stor utsträckning är er innovation ny, tillför signifikant mervärde till existerande lösningar, eller utmanar vad som redan görs i Sverige och internationellt?
2. Vilka synergieffekter med andra aktörer/lösningar har ni identifierat?
3. Vilka eventuella kunskapsluckor finns idag?
4. Hur kommer ni att arbeta med fortsatt omvärldsanalys under projektet?

sexemplar

13/13

1. Currently, policy and regulations do not impose long-term thinking and relevant provisions for sustainable memory. Innovation towards addressing memory across generations started in earnest in 2011 with a project at the OECD, now fully documented at www.oecd-nea.org/rwm/rkm/, with the final 2019 report available at <http://www.oecd-nea.org/rwm/pubs/2019/7421-RKM-Final.pdf>. Our Swedish group continued this work which culminated in an international workshop in Stockholm in May 2019, adopting a Chart of Principles and Practical Goals and linking memory across generations to sustainable development (www.karnavfallsradet.se/en/workshop-information-and-memory-for-future-decision-making-radioactive-waste-and-beyond). There are other memory initiatives in the world we know well (e.g. Memory of Mankind and UNESCO World Heritage) but none works with an approach on cultural heritage processes. Ours is the first initiative of its kind with the potential to become systemic nationally, which also gives it international repercussion. We will add value to considerable previous research on nuclear waste disposal conducted in Sweden since the 1980s, e.g. by SKB, and to much local engagement, e.g. by Östhammar Municipality.

2. There will be synergy benefits for the long-term management of different kinds of hazardous wastes and other societal risks, e.g. through improved regulations and policy. Synergies will also relate to preserving cultural heritage (e.g. in archives) for the benefit of future generations. Moreover, learning outcomes from our project may contribute (a) to an increased awareness of how to solve complex societal challenges through social innovation across sectors and by adopting a long-term perspective, and (b) to develop further the social entrepreneurship approach.

3. There is a lack of detailed knowledge of how to transfer memory and essential records and knowledge across long time periods. Although the significance of socio-cultural parameters is widely recognised, it is unclear how to apply socio-cultural strategies to the practices of hazardous waste management.

4. The project group will continuously observe relevant developments linked to

- UNESCO Culture section incl World Heritage (through Linnaeus University)
- Nuclear Energy Agency at the OECD, Paris (several of us directly involved)
- 'Group of European municipalities with nuclear facilities' and the 'European local network of radioactive waste dialogue' (through Östhammar + Oskarshamn Municipalities)
- Dutch National Radioactive Waste Management company COVRA which uses cultural heritage and art in its intermediate repository (direct contacts established).
- County Administrative Boards in Sweden on non-nuclear hazardous wastes (through the County Administrative Board of Uppsala)
- Environmental Protection Agency and Swedish Nuclear Waste Council (regular contacts agreed)

2493 / 2500 tecken

7f. Bidrag till globala målen i Agenda 2030 *

Vilket av de 17 globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 kommer ni huvudsakligen bidra till, om ni genomför ett lyckat steg 3-projekt?

12. Hållbar konsumtion och produktion.

7g. Motivera bidrag till målen i Agenda 2030 *

Motivera och förklara ovanstående svar, gärna med resonemang utifrån relevanta delmål.

Our innovation can contribute to achieving several SDGs:

- First and foremost, SDG 12 (Responsible consumption and production). Particularly relevant is target 12.4: "By 2020, achieve the environmentally sound management of chemicals and all wastes throughout their life cycle, in accordance with agreed international frameworks, and significantly reduce their release to air, water and soil in order to minimize their adverse impacts on human health and the environment." Our project will make a significant contribution to reaching this target, although not by 2020.
- SDG 17 (Partnership for the Goals), in particular target 17.17: "Encourage and promote effective public, public-private and civil society partnerships, building on the experience and resourcing strategies of partnerships." Developing partnerships as in our project will increase safety and minimize adverse impacts of hazardous wastes on human health and the environment.
- SDG 3 (Good health and well-being), target 3.d: "Strengthen the capacity of all countries, in particular developing countries, for early warning, risk reduction and management of national and global health risks."
- SDG 16 (Peace, justice and strong institutions), target 16.7: "Ensure responsive, inclusive, participatory and representative decision-making at all levels." We address this by involving local communities, e.g. through local municipalities and MKG.
- SDG 11 (Make cities and human settlements inclusive, safe, resilient and sustainable), target 11.3 "By 2030, [to] enhance inclusive and sustainable urbanization and capacity for participatory, integrated and sustainable human settlement planning and management in all countries." We address this by enhancing long-term planning in relation to hazardous wastes. We also work towards target 11.4 to "strengthen efforts to protect and safeguard the world's cultural and natural heritage" by promoting long-term thinking in the cultural heritage sector.

It is surprising that a well-known global challenge like managing nuclear and other hazardous wastes is not explicitly mentioned in any part of the Sustainable Development Goals (SDGs) in the Agenda 2030.

1857 / 2000 tecken

Endast Visningse
Endast Visningse
Endast Visningse

7h. Internationell potential *

Ett internationellt perspektiv och utblick ska projekten ha redan från start. Utmaningen kan vara global och innovationerna ni utvecklar kan exporteras eller att er innovation kan skapa internationellt intresse och knyta till sig internationella aktörer, kompetenser eller investeringar till Sverige. Beskriv er tänkta innovations internationella potential.

The same societal challenges for hazardous waste repositories exists worldwide. Global organisations work on finding solutions, together with national partners such as the Swedish Environmental Protection Agency.

There is considerable international experience and capacity in the project group, incl. the involvement of a UNESCO Chair, of international expert Claudio Pescatore (who started the OECD project in 2011), and the long-standing international experience and networks of SKB, SSM and other stakeholders. Our innovation grew out of international engagement and our work will feed back internationally, e.g. via the ongoing OECD project.

The international advisory board will feed our project with global perspectives and create a channel for reaching out with information that will likely generate global attention.

In recent years, interest in memory preservation relating to nuclear waste increased, especially in Sweden, France and Switzerland. The USA, a pioneer in the 1980-90s, is now observing. In March 2020, Pescatore was invited to present on our work at the WM 2020 Conference in Phoenix (Arizona, USA). The international interest in our work is high.

1000 / 1000 tecken

Endast Visningse
Endast Visningse
visningse

7i. Internationell samhällsutmaning och nytta för Sverige

Om ert projekt huvudsakligen avser att lösa en samhällsutmaning utomlands, beskriv nytta och potential för Sverige och svenska aktörer.

Frågan lämnas tom om det inte är aktuellt för ert projekt.

0 / 1000 tecken

7j. Effektlögik: mätning samt mål och förväntat resultat för steg 2 *

I det här avsnittet ska ni kortfattat redogöra för mål och förväntade resultat efter ett lyckat samverkansprojekt (steg 2), även med avseende på ökad jämställdhet. Beskriv vad ni ska mäta och hur ni ska mäta.

Resultatmålen ska vara kvantifierbara, mätbara, specifika, accepterade av ingående parter, realistiska och tidsatta. Tänk på att det

inte är aktiviteter som efterfrågas utan resultatet av dessa, det vill säga resultatmål som bör fånga någon form av kvalitet, prestanda, värde eller dylikt.

Observera att detta avsnitt gäller projektets resultat och effektlögn, inte själva genomförandet av projektet.

Evidence for performance after completion of Stage 2

In relation to the NESTA Standards of Evidence, we are confident that we can achieve Level 1, i.e. we will be able (and to some extent already are able) to describe what we do and why it matters, logically, coherently and convincingly. During Stage 2 we will also be able to reach Level 2 by gathering data that provide evidence for change amongst those receiving or using our intervention. These data will emerge from our evaluative work in Phase C, conducted by the project, our partners in each pilot, and assisted by our international Advisory Board.

The project takes a holistic view and engages with the realm of culture and human behaviour. Furthermore, our innovation extends over very long time periods and across generations. These aspects make evaluation difficult. In order to evaluate which heritage processes can engage communities and have the potential to become living cultural heritage in the long-term we will, to some extent, have to rely on qualitative evidence. Sustained human engagement is difficult to quantify, and the evidence for performance we can obtain may not always be as hard as desirable.

The main evidence we will collect will be based partly on ethnographic methods (e.g. participant observation, semi-structured interviews) and partly on systematic surveys among participants and audiences (e.g. regular questionnaires, focus groups/cohort studies, digital feedback terminal).

We will collect quantitative data in relation to each pilot, including data in relation to the following parameters

- number of active participants
- degree of engagement
- commitment of participants over time
- degree of continuity between different cohorts of participants over time
- degree of differences among all the above in relation to demographic parameters such as gender and age

During Phase A of the project, additional specific criteria for success will be determined for each site-specific pilot in relation to its local conditions and goals and together with local stakeholders.

By the end of Stage 2, we will know which of the approaches tested in the 7 pilots are most promising in engaging local communities 'across generations', have the potential to become living cultural heritage and should therefore be further developed and fully implemented in a Stage 3.

Drawing on experiences gained during our project we will be able to clarify the potential of utilising our innovation in society, both in terms of opportunities and obstacles. The sector we are dealing with is strictly regulated and politically sensitive. It can therefore be difficult to navigate. Given that key stakeholders are involved in the project, continued discussions within the project during Stage 2 will reveal the potential for full application of our results.

2379 / 3000 tecken

7k. Effektlögn: mätning samt mål och förväntat resultat för steg 3 *

I det här avsnittet ska ni kortfattat redogöra för mål och förväntade resultat efter ett lyckat implementeringsprojekt (steg 3), även med avseende på ökad jämställdhet. Beskriv vad ni ska mäta och hur ni ska mäta. Tänk på att det inte är aktiviteter som efterfrågas utan resultatet av dessa, det vill säga resultatmål som bör fånga någon form av kvalitet, prestanda, värde eller dylikt. Resultatmålen ska vara kvantifierbara, mätbara, specifika, accepterade av ingående projektparterna, realistiska och tidsatta.

Evidence for performance after completion of Stage 3

In relation to the NESTA Standards of Evidence, we believe that at this point we can reach Level 4. We will be able to explain why and how our intervention is having the impact we have observed and evidenced so far (using similar methods as described under 7j). The intervention should be then be able to deliver impact at a reasonable cost, suggesting that it could be replicated and purchased in multiple locations. We can reach this Level through additional practice, development and especially through external evaluation.

Our interventions will not contribute to inappropriate discrimination on the basis of gender, age, sexuality, race, ethnicity or cultural background, as any signs of such indications through any of the methods we employ (see 7j) will lead to changes in the design of the intervention.

By the end of Stage 3, we will have created, implemented and documented the specific achievements of one or more heritage processes that engage local communities and promise to become living cultural heritage across generations so that long-term memory of repositories of hazardous waste will be able to be maintained in the long term. This will be achieved by the ability of the chosen heritage practices to embrace and encourage regular translation and adaptation of knowledge in future contexts in society that will differ from current ones.

On the basis of the results of implementing relevant heritage processes and their documented benefits, we will be able to provide suggestions for concrete improvements of relevant current policies, regulations and practices in Sweden and elsewhere. This includes proposals for different organisational structures and for relevant legislation.

1479 / 2500 tecken

7l. Effektlögik: förväntade effekter 5 år efter steg 3 *

Redogör för förväntade effekter 5 år efter ett lyckat implementeringsprojekt (steg 3), även med avseende på ökad jämställdhet. Målen ska vara kvantifierbara, mätbara, specifika, accepterade av projektparterna, realistiska och tidsatta. Försök, redan nu i ett tidigt skede, att göra en uppskattning av det ekonomiska värdet av ert projekt 5 år efter lyckat implementeringsprojekt (till exempel genom att göra en hälsoekonomisk beräkning eller en samhällsekonomisk kalkyl), det vill säga vilken utväxling som kan erhållas för Vinnovas finansiering. Om ni inte kan åstadkomma detta så förklara varför och presentera en modell för hur ni kan fånga och kvantifiera effekter.

Evidence for performance 5 years after completion of Stage 3

A vision of the outcomes and performance 5 years after the end of the final stage of the present project is too short for the challenges we are dealing with.

The sector of hazardous waste management generally operates in terms of decades or more, rather than in the short-term of a few years. Our project will contribute substantially to help maintaining momentum over decades of recognising both the significance of the challenge of memory in relation to hazardous waste repositories and the need to keep addressing it in practical ways as we are pioneering here. We will learn specific lessons for policy development and robust practices of memory preservation which is needed before and in preparation of the final closure of hazardous repositories in Sweden over the upcoming decades.

In a perspective of 500 years from now, we consider the project successful if it has led to making long-term memory across generations more reliable and sustainable, and specifically if it has contributed to facilitating future awareness of location, content and safety of repositories of radioactive and non-radioactive hazardous wastes in Sweden. We will create cultural processes and living heritage that are intended to last across generations, benefitting the entire population irrespective of gender, age or other distinctions. As a result, future generations will be able to make knowledgeable decisions and interact safely with the resources they need to access while maintaining equality in society.

We will also establish long lasting partnerships between the two sectors managing hazardous waste and cultural heritage, for the benefit of their joint endeavour to keep memories.

The economic benefits of the project may be considerable, especially if one takes into account the needs of a world population that is likely to be much larger than at present. In the light of the present outbreak of covid-19 and its global economic fall-out, it is not exaggerated to point also to the economic value of increased safety that may prevent inadvertent exposure of human populations to radioactivity or other hazardous substances originating in ancient waste repositories.

1877 / 2500 tecken

7m. Risker *

Identifiera de huvudsakliga riskerna för att målen för steg 2 inte uppnås, givet att ansökan skulle beviljas:

- Skatta sannolikheten att respektive risk inträffar (låg, medel, hög) och påverkan (låg, medel, hög) om den inträffar.

- Identifiera och beskriv de viktigaste åtgärder för att minimera sannolikheten att risken inträffar och påverkan om den inträffar.

OBS: vi vill att ni beskriver risker som rör avsättningen av er innovation såsom relaterat till marknad och politik, och vi vill inte att ni fokuserar på projektinterna risker såsom att någon i teamet blir sjuk.

We see the following risks for Stage 2 not reaching its aims:

Risk 1: lack of engagement in the project as a whole by one or more project partners, partner disengages or leaves (possibility: LOW / impact: HIGH)

Action plan: regular project meetings, collaborative decision-making and internal communication, proactive leadership to follow up any such indications and address any concerns incl. perceived and real conflicts of interests.

Risk 2: pilots are not realised or do not produce useful results (possibility: MEDIUM / impact: HIGH)

Action plan: we will make sure the pilots are well-designed (Phase A) both at project level and locally, with all stakeholders fully involved to ensure interest and engagement; clear management responsibilities for each pilot, with Marina Jogmark overseeing pilots at project level; regular updates about each pilot during project meetings to catch any potential threats.

Risk 3: most meaningful results are not convincingly quantifiable (possibility: HIGH / impact: LOW)

Action plan: we will try to quantify results but ultimately we need to be aware that we deal with the realm of culture, people's behaviour and time periods extending across generations so that we must accept the large significance of qualitative data in evaluating what we do in the project.

These risks and the way they will be addressed were informed by the survey of perceived threats that we carried out among project members during Stage 1 of the project.

There are also risks that our ambitions fail in the long-term due to occurrences long after the project will have ended:

(a) changes in political governance (locally or nationally) may result in disruption, lack of support and ultimately a loss of continuity.

(b) 'force majeure': the overall circumstances in society change abruptly and may result in a loss of established cultural processes.

Such risks can to some extent be addressed through mechanisms outside the specific local and national context. Collaborations with the Memory of Mankind and UNESCO programmes may be able to mitigate singular events leading to loss of continuity by allowing the recovery of key information, e.g. through a tradition of periodic back-ups and interaction. Specifics of such schemes will be addressed during the current project and may be tested in one or more of the pilots.

1966 / 2500 tecken

7n. Jämställdhetsanalys: Potential *

Många problem/samhällsutmaningar, lösningar och effekter kan till synes vara könsneutrala, men visa sig påverka kvinnor och män på olika sätt. Genom att forskning och innovation tar hänsyn till köns- och/eller genusperspektiv, som inkluderar både kvinnors och mäns behov, förutsättningar och beteenden, kan projektresultatets värde och relevans öka.

[Läs mer här](#)

Finns det jämställdhetsaspekter (köns- och/eller genusperspektiv) som kan vara viktiga att ta hänsyn till kopplat till projektets problemområde, lösningar och effekter? Observera att vi inte efterfrågar information om projektgruppens sammansättning (kvinnor/män).

Ja

Motivera ovanstående svar genom att hänvisa till statistik, forskning och liknande källor som styrker ert argument.

Our innovation will benefit future populations evenly. Hazardous wastes and their effects on humans do not distinguish between genders. But cultural heritage is known to be gendered (Grahn & Wilson 2018), and our pilots will consider gender as an important social parameter.

We know that gender is an important factor in risk perception. Women are more likely to worry about technological risks and threats to health and the environment. This applies also to nuclear waste repositories and the perception of long-term risks (Sjöberg et al. 1996, Marshall 2007, Sjöberg 2008, SKOP 2015). A conventional explanation is women's ignorance about technical matters and high concern with family safety. But Andersson & Heikkilä (2008) argued that risk is perceived differently by men and women and that the survey questions were biased towards technical interests of men.

We do not know studies on gender differences in living memory across generations.

800 / 800 tecken

AKTÖRER

Innovation och samverkan är viktigare än någonsin och nödvändigt för att uppnå ett hållbart samhälle. För att utveckla, testa och införa nya lösningar på svåra utmaningar behöver man arbeta tillsammans och långsiktigt. För att lyckas med att se och påverka helheten behöver många aktörer involveras som har olika perspektiv och som arbetar i olika sektorer, branscher och delar av värdekedjan. Därför finansierar vi inom programmet Utmaningsdriven innovation samverkansprojekt som långsiktigt arbetar med att lösa samhällsutmaningar.

Här presenterar ni information som kopplar till kriteriet Aktörer som presenteras i utlysningstexten.

8a. Projektparter, uppsummering *

Fyll i uppgifter för samtliga projektparter, 8a är en uppsummering av flik 8 Klicka på 'lägg till' om du vill lägga till flera.

Ange projektparts namn

Swedish Nuclear Fuel and Waste Management Co.
(SKB)

44 / 70 tecken

Ange vad projektparten framförallt bidrar med i projektet

Provides facts about final repositories for
radioactive waste

54 / 70 tecken

Ange vad projektparten konkret vill få ut av att delta i projektet

Concrete and tested proposals with responsible
implementers identified

63 / 70 tecken

Ange varför projektparten är med i just det här projektet

The issue was raised in consultations and is
discussed in the licensing process

67 / 70 tecken

Ange projektparts namn

Swedish Radiation Safety Authority (SSM)

36 / 70 tecken

Ange vad projektparten framförallt bidrar med i projektet

Provides expertise on policy and maintains
contacts with other authorities

65 / 70 tecken

Ange vad projektparten konkret vill få ut av att delta i projektet

The project can help to clarify how the legislation
in this area can be designed

66 / 70 tecken

Ange varför projektparten är med i just det här projektet

SSM has the overall national responsibility in the
area of radiation protection

68 / 70 tecken

Ange projektparts namn

The National Archives of Sweden

27 / 70 tecken

Ange vad projektparten framförallt bidrar med i projektet

Provides expertise on long-term preservation of
information

53 / 70 tecken

Ange vad projektparten konkret vill få ut av att delta i projektet

Solve a societal challenge by applying expertise on
records keeping and archiving

70 / 70 tecken

Ange varför projektparten är med i just det här projektet

To contribute to, share and learn from the
discussions and actions in the project

68 / 70 tecken

Ange projektparts namn

Swedish NGO Office for Nuclear Waste Review
(MKG)

42 / 70 tecken

Ange vad projektparten framförallt bidrar med i projektet

Provides an environmental NGO perspective on
waste management, a wide network

67 / 70 tecken

Ange vad projektparten konkret vill få ut av att delta i projektet

Increased local public and NGO engagement in the
Östhammar community

59 / 70 tecken

Ange varför projektparten är med i just det här projektet

Interested in long-term safety + security aspects of nuclear waste repositories

69 / 70 tecken

Ange projektparts namn

Östhammar Municipality

21 / 70 tecken

Ange vad projektparten framförallt bidrar med i projektet

Provides knowledge about, and contacts within, the local community

58 / 70 tecken

Ange vad projektparten konkret vill få ut av att delta i projektet

Finding ways to enhance long-term memory and creating local engagement

61 / 70 tecken

Ange varför projektparten är med i just det här projektet

Important for a municipality considering repositories for nuclear waste

63 / 70 tecken

Ange projektparts namn

Oskarshamn Municipality

22 / 70 tecken

Ange vad projektparten framförallt bidrar med i projektet

Provides knowledge of managing hazardous wastes and about the local community

67 / 70 tecken

Ange vad projektparten konkret vill få ut av att delta i projektet

Finding means to ensure that future generations will stay safe

53 / 70 tecken

Ange varför projektparten är med i just det här projektet

Synergies with other projects on waste and relevance to future spatial planning

68 / 70 tecken

Ange projektparts namn

The County Administrative Board of Uppsala

37 / 70 tecken

Ange vad projektparten framförallt bidrar med i projektet

Provides expertise on state management of cultural heritage and hazardous waste

69 / 70 tecken

Ange vad projektparten konkret vill få ut av att delta i projektet

Contribute to solving a societal challenge by way of cultural heritage management

70 / 70 tecken

Ange varför projektparten är med i just det här projektet

Responsibility for cultural heritage, Forsmark repository and hazardous waste

69 / 70 tecken

Ange projektparts namn

Linnaeus University

18 / 70 tecken

Ange vad projektparten framförallt bidrar med i projektet

Provides expertise concerning heritage processes and applied cultural heritage

70 / 70 tecken

Ange vad projektparten konkret vill få ut av att delta i projektet

Solving a societal challenge by applying insights from cultural heritage studies

70 / 70 tecken

Ange varför projektparten är med i just det här projektet

Established expertise in long-term memory and social entrepreneurship

62 / 70 tecken

8b. Roller *

Förklara rollerna (inklusive sammansättning, kompetens, förmåga och engagemang) hos medverkande parter. Beskriv och motivera eventuella förändringar jämfört med initieringsprojektet. För att en organisation ska räknas som projektpart ska den vara aktivt involverad i utformandet och genomförandet av projektet samt vara med och dela på risker och resultat i samband därmed. I tabellen 8g nedan anger ni de aktörer som inte är projektparter men som är kopplade till projektet på ett eller annat sätt.

- Linnaeus University is the project leader and contributes especially through three experienced researchers in Heritage Studies and in Social Entrepreneurship who stand behind the proposed innovation.
- The National Archives of Sweden is the authority that, with some exceptions, regulates how the government acts on preservation of the collective memory in form of long term preservation of information.
- The Swedish Nuclear Fuel and Waste Management Company (SKB) is responsible for managing the Swedish nuclear and radioactive waste, including the construction of the repositories at Forsmark. For SKB, it is important to make use of innovative approaches in a cooperation where SKB's role and responsibility has a natural place in relation to SKB's other relations with society.
- The Swedish Radiation Safety Authority (SSM) has the overall national responsibility for radiation protection of people and the environment in Sweden, now and in the future. The project can help to clarify how relevant legislation can be improved. SSM will contribute with expertise and contacts with other authorities.
- Östhammar Municipality represents the local community where the repository for low- and intermediate-level radioactive waste is located and the final repository for spent nuclear fuel is intended to be built. Within the municipality, contributors will include the Final Repository Unit, which collaborates closely with the municipality's political organisation and its working groups related to the repositories, and the Department of Culture and Leisure.

New partners since Stage 1:

- The Swedish NGO Office for Nuclear Waste Review (MKG) brings broad knowledge of radioactive waste management from an environmental perspective to the project. Collaborators of MKG include the Swedish Society for Nature Conservation, the Swedish branch of Friends of the Earth, Opinionsgruppen för säker slutförvaring in Östhammar and the environmental youth organisation Fältbiologerna. MKG can trustfully bring in the environmentally interested local public to our pilot projects and contribute to national and international dissemination of the project results.
- Oskarshamn municipality represents the local community level in a land area where both radioactive and non-radioactive hazardous waste is managed. The municipality will contribute to the efforts of finding long-term memory solutions for hazardous waste deposits and contaminated areas that hold toxic compounds. The project manager for the local awareness work concerning nuclear waste as well as for environmental remediation will be involved in the project.
- The County Administrative Board of Uppsala is the regional authority with responsibility and capacity in cultural heritage management, hazardous waste management, and concerning the Forsmark repository.

We will try again to involve the company Boliden ahead of a continuation of the project in Stage 3.

2498 / 2500 tecken

8c. Projektets förankring *

Beskriv hur väl projektet är länkat in i de medverkande organisationernas interna strategi-, innovations- och utvecklingsprocesser. Detta innefattar även att tydliggöra på vilka organisatoriska nivåer ni har förankrat projektet, till exempel operativ, strategisk och politisk nivå.

LNU
The University's Vision 2030 is to "set knowledge in motion for a sustainable societal development". The project connects to the goals of the UNESCO Chair on Heritage Futures and has support at all levels of management.

MKG
The aim and approach of the project are in line with MKG's aims. The Board has approved participation.

Oskarshamn Municipality
Preserving memory of contaminated land areas and hazardous waste deposits matters to the community and is important regarding future land use designations and spatial planning. Participation in the project is supported by the Municipal Board of Oskarshamn.

SKB
Preserving information and knowledge has been relevant in licensing processes since the 1990s. SKB's commitment to the work is important for its credibility as a serious actor. There is support at all company levels.

SSM
...is responsible for the national quality objective "Safe Radiation Environment" to which the project will contribute. The management of SSM supports participation.

The County Administrative Board of Uppsala
...is directly involved in the repository of Forsmark and in the long term management of cultural heritage. The project will strengthen our ability to make adequate decisions about relevant sites of hazardous waste.

The National Archives of Sweden
was part of UNESCO Memory of the World and continues to be part of the OECD project on long-term knowledge management. Participation in the project was agreed by the Board of the National Archives.

Östhammar Municipality
Preserving memory of nuclear waste repositories matters to people living in their proximity. The municipality raised it repeatedly during on-going licensing processes. The Municipal Board of Östhammar is formally going to confirm participation on 31/3.

1500 / 1500 tecken

8d. Projektledare/Projektledning*

Projektledarens/projektledningens kompetens, förmåga och engagemang att leda projektet. Om personerna inte arbetar heltid i projektet vill vi att ni kortfattat lyfter andra projekt som de är involverade i och om det finns synergier mellan dessa och ansökan.

Director: Cornelius Holtorf with responsibility for overall leadership and external representation. Holtorf has been a Professor of Archaeology since 2011. He has been working with long-term memory for a decade and published extensively on this matter (often with A. Högberg). Since 2017, he holds a UNESCO Chair on Heritage Futures. His experience in leadership results among others from being the Director of the Graduate School in Contract Archaeology (since 2015) with currently 9 PhD students.

Deputy Director: Marina Jogmark with responsibility for overall coordination of the pilots. Jogmark holds a PhD in industrial economics. Since 2015 she has been working as a Senior Lecturer in entrepreneurship. Her research is on the social and economic development of regions/places with a particular focus on entrepreneurial dynamics and regional renewal. Her experience of leadership results from being Program Director for the Master program of entrepreneurship, sustainability and social change at Linnaeus University. She is also involved in two research projects on leadership, entrepreneurship and renewal in small and medium sized organisations and companies.

999 / 1000 tecken

8e. Jämställdhetsanalys: aktörer, inklusive kompetens och personer *

Vinnova verkar för en jämställd samhällsutveckling. Vår verksamhet ska bidra till det jämställdhetspolitiska målet att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Det innebär att vår finansiering ska komma både kvinnor och män till godo och att resultatet av de projekt vi finansierar ska bidra till ökad jämställdhet.

Hur stor andel av antalet personer som arbetar i projektet är kvinnor i %?

8f. Stärkt innovationsförmåga *

Beskriv hur ert samverkansprojekt bidrar till att stärka innovationsförmågan hos de deltagande aktörerna och hur detta kommer möjliggöra ett varaktigt och systematiskt innovationsarbete för aktörerna i deras organisationer även efter projektet.

The project contributes to strengthening the innovation capacity of the participating actors. The numerous activities that require discussion and collaboration (e.g. design of pilot projects, their implementation and evaluation) are examples of bridging activities that bring about a learning arena for knowledge creation and exploration. This process is shaped and created from the bottom-up, which enables a context for systematic innovation between different organisations with long-lasting impact.

Researchers and policy makers often conceptualize the interaction between representatives from civil society, private businesses, governmental agencies and academic institutions as a Quadruple Helix (Carayannis & Campbell 2009). This model describes how knowledge exchanges and collaborations between actors with deep, context-specific knowledge in different areas generates insight in each other's perspectives and brings about new combinations of knowledge as well as mutual trust between individuals that together engender innovation. The emerging social capital can effectively become the building material of a social structure for action.

995 / 1000 tecken

8g. Övriga aktörer

Här anger ni aktörer som jämfört med projektparterna är mer löst knutna till projektet, till exempel organisationer som ingår i en referensgrupp. Klicka på knappen 'Lägg till' för att få upp en rad. Ange kontaktpersons namn, roll och telefonnummer i fälten.

Kontaktpersons namn

[Redacted] 8 / 70 tecken

Roll

University of Swansea. Member of Advisory Board
41 / 70 tecken

Telefonnummer

[Redacted] 13 / 70 tecken

Kontaktpersons namn

[Redacted] 15 / 70 tecken

Roll

ANDRA. Member of Advisory Board
27 / 70 tecken

Telefonnummer

[Redacted] 12 / 70 tecken

Kontaktpersons namn

[Redacted] 11 / 70 tecken

Roll

Institut für nachhaltige Abfallwirtschaft INA GmbH.
Member of Advisory Board
67 / 70 tecken

Telefonnummer

[Redacted] 12 / 70 tecken

Kontaktpersons namn

[Redacted] 13 / 70 tecken

Roll

Swiss Federal Office of Energy. Member of
Advisory Board
48 / 70 tecken

Telefonnummer

[Redacted] 12 / 70 tecken

[Redacted]
[Redacted] 9 / 70 tecken

Roll

Linköping University. Member of Advisory Board
41 / 70 tecken

Telefonnummer

[Redacted] 9 / 70 tecken

Kontaktpersons namn

[Redacted] 16 / 70 tecken

Roll

ndast Visningse

ndast Visningse

ndast Visningse

ndast Visningse

ndast Visningse

Member of the National Council for Nuclear Waste;
contact person for our project
68 / 70 tecken

Telefonnummer
[redacted]
10 / 70 tecken

Kontaktpersons namn
[redacted]
9 / 70 tecken

Roll
Swedish Environmental Protection Agency; contact
person for our project
63 / 70 tecken

Telefonnummer
[redacted]
10 / 70 tecken

Kontaktpersons namn
[redacted]
12 / 70 tecken

Roll
Nuclear Culture Curator; curator for art in one or
more of our pilots
57 / 70 tecken

Telefonnummer
[redacted]
14 / 70 tecken

8h. Status för projektavtal *

Redogör för hur långt ni kommit med projektavtalet för ett samverkansprojekt (till exempel eventuella hinder).
A contract was drafted by a legal specialist at Linnæus University and can be forwarded to
VINNOVA if needed. Details remain to be discussed by all project partners at the start of Stage 2.

157 / 500 tecken

Endast Visningsexemplar

Endast Visningsexemplar

Endast Visningsexemplar

Endast Visningsexemplar

Endast Visningsexemplar

GENOMFÖRBARHET

Långsiktighet behövs för att utveckla, testa och införa nya lösningar på svåra utmaningar. Därför sker finansiering inom programmet UDI i tre steg: initiering, samverkansprojekt och implementering.

Samverkansprojekt är utmanande att organisera och leda. Därför är det viktigt att ta fram en genomarbetad projektplan och ha en erfaren projektledare som kan lägga tillräckligt med tid på att leda samverkansprojektet.

Här presenterar ni information som kopplar till kriteriet Genomförbarhet som presenteras i utlysningstexten.

9a. Projektplan och organisation för Steg 2-projektet *

Beskriv hur steg 2 ska genomföras, organiseras och ledas för att nå projektets resultatmål.

Beskrivningen ska som ett minimum redogöra följande för varje arbetspaket:

- delresultat/mål/milstolpar som är kvantifierade/mätbara och som gör det möjligt att avgöra vad som ska vara uppfyllt för att projektet ska gå vidare (go/ no go)
  - vad det innefattar
  - vem som är ansvarig
  - när det ska påbörjas och avslutas
  - projektparternas engagemang och insats, det vill säga vad ska respektive part konkret göra i arbetspaketet
- Redogör också hur användare, kunder och andra relevanta kravställare involveras i projektet.

Notera att denna beskrivning kompletteras av följande bilagor

1. Visualisering av projektplanen
2. Arbetsfördelning per arbetspaket (Work-effort-table)
3. Kostnadsfördelning per arbetspaket

I. Project management

The project will be collectively managed. The representatives of all project partners meet 7 times/year for project meetings lunch-to-lunch during which all general matters and specific progress relating to all project phases will be discussed. The meetings will normally take place in Stockholm but sometimes elsewhere (e.g. Uppsala/Östhammar, Oskarshamn, Göteborg, Kalmar). The overnight format will allow for informal conversation over dinner and for detailed discussions of specific topics, sometimes involving guests or site visits during day two. All larger issues are to be agreed collectively by consensus. Smaller issues may be delegated to ad hoc subgroups or individual project partners with progress to be reviewed at project meetings. The project will be represented externally (and the meetings led) by the project's Director or Deputy Director.

A Research Secretary will liaise within the project, document progress, ensure consistency across work by various partners, coordinate outcomes and lead report writing. Purely clerical tasks will be carried out by administrative support from the University. We will implement a general communication strategy and publicise progress on a dedicated webpage. A digital platform will facilitate internal communication. The general project language is English, although work conducted locally will be carried out in Swedish.

An international Advisory Board of five experts in relevant areas will meet with us at the start, in the middle and at the end of the project to discuss progress and make suggestions.

II. Project plan

The project will be divided into three phases with distinct goals but overlapping in time.

PHASE A: Development of innovative solutions (Sept 2020 - June 2021)

The main goal of this phase is for the project group to agree on the specific 7 pilot projects to be carried out, the detailed approaches taken and the criteria of success for each, drawing on the diverse competencies among us. Because of the proximity of Forsmark, the intended location of the Swedish repository of spent nuclear fuel, considerable emphasis in the project will be on mobilizing people and creating forms of living heritage in Östhammar Municipality.

The partners running specific pilots (Östhammar 3, Oskarshamn 2, MKG 1, National Archives 1) will carry out an enhanced stakeholder analysis concerning detailed needs and underlying conditions in each case, amounting to an inventory of opportunities. Guided by Marina Jogmark, the four partners will each draw on methods of social entrepreneurship such as effectuation, creating innovative social processes that use existing means to create something new for the future (Sarasvathy, 2008). This enactive approach requires imagination of something that is in 'becoming' (Hjorth, Holt & Steyaert 2015; Johannisson, 2018). In close collaboration with relevant project partners, Jogmark will direct these entrepreneurial processes, finding new forms of organizing action and mobilizing resources and people from all sectors (public, private and civil) in strategic alliances and social networks with the purpose of creating processes of 'living heritage' in the community (Gawell et al 2007; Berglund & Johannisson, 2012; Lindgren & Packendorff, 2006). This methodological approach allows to co-develop with relevant stakeholders and citizens new exchanges/structures for appropriate action.

Caroline Hult and Anders Höberg will continuously advise on viable heritage processes. The

Conerius Holm and Anders Fogberg will continuously advise on viable heritage processes. The Count Administrative Board of Uppsala, MKG, SKB, SSM and the National Archives will continuously advise in their area of expertise too. Additional expertise is provided by SKB's archivist Anastasia Pettersson and by the Head of Culture and Leisure at Östhammar Municipality Peter Källman.

Due to the project's inclusive approach, which is necessary in sustainable work with communities, our site-specific pilots cannot be designed in detail ahead of project start. Once this work is completed for a given pilot, it can enter into Phase B.

In order to generate awareness about our project and learn from others we will organize a 1-day open conference to take place in spring 2021 in Stockholm, prepared by the Research Secretary. The project will also engage in continuous outreach activities in relation to all pilots.

PHASE B: Testing (March 2021 - March 2022)

During the second phase of the project we will be testing different ideas in the 7 specific pilots. Each pilot will run over several months and involve 2 or more cohorts of participants. We cannot test long-term processes in the available project time.

The pilots' design cannot be presented in detail as they require the completion of Phase A. Key parameters to be considered for each pilot include (1) potential to meet the goal and (2) viability in the frame of the project.

Among the many possibilities for creating living heritage are the following approaches that we have been discussing previously:

- a. ensuring regular adaptation of the content of a time-capsule by creating several identical time-capsules that are opened and updated at varying intervals (following the model of the Osaka time capsule);
- b. creating ceramic tiles for storage in the Memory of Mankind in Austria (which Holtorf already collaborates with), and finding additional uses of their duplicates in the community, inviting regular local updates;
- c. promoting teaching about repositories in schools by endowing an Annual Award for the best teacher or school accomplishing this (in a given area);
- d. maintaining awareness of a site or archive by creating a local 'Clock of the Long Now' that in regular intervals calls for attention in a spectacular way;
- e. constructing a slowly moving wheel that continuously invites people to 'leave a mark' and interpret the marks of others;
- f. creating a huge 'rune stone' that connects to a digital interactive story;
- g. creating 'tokens of memory' deposited in places where they are likely to surface in the future, e.g. through natural erosion, renewal of infrastructure, urban development, or forest management, containing invitations and instructions to update something and then rebury;
- h. initiating a policy to present every citizen in the community turning 50 years with a distinct present evoking memory and calling for a specific form of engagement.

At least one pilot will draw on the power of art for creating an arena of communicating, learning and meaning/memory-making in relation to a form of living heritage. Guided by curator Ele Carpenter (who in past curated topical exhibitions in Umeå and Malmö), we will commission and implement one or more art projects in collaboration with the Dept of Culture and Leisure at Östhammar Municipality and a local art gallery. The approach will be from the bottom up, ensuring a high degree of involvement of the local community with representatives from all sectors in society and resulting in enhanced trust between all local stakeholders.

All approaches are not mutually exclusive and may be combined in individual pilot projects.

We will be making links of some concrete heritage practices to the "Key Information File" which is currently designed by SKB for Sweden's repository of radioactive waste. The file's intent is to tell the story of the waste facility in a widely understandable manner, providing a short summary of its existence, location and content to enable any necessary decision making by future generations. Similar files would be beneficial in relation to other hazardous waste and to cultural heritage.

The pilot at the National Archives will not deal specifically with hazardous waste (although the Archives have a responsibility for such records too). The goal here is twofold: (1) contribute to diversity among our pilots in order to maintain a holistic perspective, create mutual stimulation and sustain synergies between practical work dealing with hazardous waste and cultural heritage respectively, (2) provide concrete benefits for all project partners and both sectors involved. Working towards both goals will contribute to the maintenance of long-term collaboration between the two sectors and benefit each.

Each pilot will have a separate budget to be agreed in the project group (total budget for all pilots is 1800 tkr). This budget covers in each case all local costs for phases A, B, and C, incl. local salaries, material resources, engagement activities and local dissemination as needed.

Endast Visningse

Endast Visningse

Endast Visningse

Endast Visningse

Endast Visningse

Visningse

Responsibility for running the pilots will be with the relevant project partner, while receiving guidance on social entrepreneurship by Jogmark and on heritage processes by Holtorf and Högberg. Progress will be discussed continuously at project meetings.

PHASE C: Critical evaluation and dissemination (Jan 2022 - Aug 2022)

In Phase C, each pilot will be carefully reviewed according to the criteria initially agreed and according to general criteria such as the success of our working methods in regard to enlisting participants, making local decisions and maintaining momentum of engagement.

We will record for each pilot: number of active participants, duration of engagement, commitment of participants over time, degree of continuity between different cohorts of participants over time and degree of differences among all the above in relation to demographic parameters such as gender and age. To a large extent, we will employ ethnographic methods (e.g. participant observation, semi-structured interviews) but also conduct systematic surveys among participants and audiences (e.g. regular questionnaires, focus groups/cohort studies). Drawing on an entrepreneurial perspective, we will even evaluate which values (social, ecological, and commercial) have been created in each pilot alongside the process of initiating a living heritage process.

This evaluation work will be carried out by the relevant partner while receiving input from the entire project group that will also conduct site visits. Drawing on our existing national and international networks, we will invite six external specialists to help us evaluate the pilots while also introducing them to our work (some may be members of the Advisory Board). The Research Secretary will be responsible for compiling and editing written reports about the lessons learned in each case for full implementation in the future.

We will disseminate our results in various relevant contexts, not only locally involving outreach work connected to our pilots but also internationally. This will include in particular the OECD project of the Nuclear Energy Agency in Paris which started in 2019 a new project on "Information, Data and Knowledge Management" involving several partners of our project group. Dissemination may also include active participation in one of the annual Waste Management conferences in Phoenix, Arizona, and presentations in other relevant local, civil society, political and academic contexts, using vision papers, films, academic papers, reports, collaborations with science journalists etc.

The lessons learned during this phase will also concern the potential and possible difficulties of utilising our innovation and applying its benefits to preserving memory in society.

Key references:

Sarasvathy, S. D. (2008). New horizons in entrepreneurship. Effectuation: Elements of entrepreneurial expertise. Edward Elgar Publishing.

Hjorth, D., Holt, R., & Steyaert, C. (2015). Entrepreneurship and process studies. International Small Business Journal, 33(6), 599-611.

Johannisson, B. (2018) Disclosing everyday practices constituting social entrepreneuring a case of necessity effectuation, Entrepreneurship & Regional Development, 30:3-4, 390-406.

99377 10000 tecken

9b. Jämställdhetsanalys: genomförande *

Beskriv hur ni kommer att hantera relevanta jämställdhetsaspekter under genomförandet av projektet genom att besvara följande frågor:

1. Hur kommer projektet att organiseras så att både kvinnors och mäns behov och erfarenheter integreras i genomförandet och organiseringen av projektet? Hur kommer till exempel användargrupper att utformas?
2. Vilka metoder, verktyg och liknande kommer ni att använda i ert jämställdhetsarbete?
3. Hur kommer ni att analysera data och resultat kopplat till jämställdhet?

Our project partners work actively with equal opportunities and equality. For example in April 2019, SKB announced that 40% of its employees are female, 40% of its team leaders and line managers are female, and that its Management Group now contained more women than men.

1. All decisions will be made collectively in the project group, which is balanced regarding representation of men and women. Director and Deputy Director represent different genders. Our Advisory Board, too, is balanced in terms of gender. We believe that resources in the project will not be distributed unevenly between men and women. We will work towards this remaining the case throughout the project. Through prefiguration (Leach 2013), this effort will by itself contribute to increased gender equality in the future. In this way, we will contribute to the national goal to accomplishing gender equality in division of power and influence.

2. In our pilots, we will seek to engage different groups in society that may be distinguished by gender, age, level of education, cultural background etc. We will watch out for any misrepresentations between men and women and take initiative to identify underlying problems (by interviewing) and address them. At the start of Stage 2, we will also seek additional advice to help us understand relevant aspects of the project and our innovation in terms of equal opportunities and to suggest appropriate strategies for gender mainstreaming in relation to our work.

3. The success of our pilots will be evaluated in relation to demographic parameters including gender (see 9a). This will ensure that the ultimate benefits of the project contribute to the national goal of accomplishing gender equality in health.

Reference

Leach, D. K. (2013) Prefigurative politics. In: D. A. Snow, D. Della Porta, B. Klandermans and D. McAdam (eds) The Blackwell Encyclopedia of Social and Political Movements. Oxford: Wiley-Blackwell.

1633 / 2000 tecken

9c. Offentlig upphandling *

Är de offentliga projektparterna (om sådan finnes) tänkta att fungera som första kund?

Nej

Om ja, beskriv hur ni planerar att hantera kommande offentliga upphandlingar. Under projektet (i vilka/ vilket steg av UDI) eller efter projektslut? Med vilken kompetens?

After the end of the project, a variety of stakeholders may implement our proposals in concrete projects. However, additional political decisions will be required to determine the legal responsibilities, e.g. for funding such projects. Depending on who will eventually come to carry out relevant work and under what circumstances, the exact practicalities in terms of tendering may be different.

If relevant, public procurement will be done in compliance with applicable laws. The municipalities as well as the public authorities and the University among our project partners have special units that deal with these questions on a daily basis.

546 / 800 tecken

9d. Ge en kommentar till budgeten *

I denna ruta ska ni motivera och förklara projektets budget och innehåll för kostnadsposter, till exempel genomsnittlig lönekostnad per timma för respektive part, vad kostnadsposten 'Konsultkostnader, licenser med mera' består av och hur stor del av övriga direkta kostnaderna som utgörs av resor.

Ni ska ge en kommentar för varje projektpart och inte bara på en övergripande nivå.

General:

- the project partner's budgets contain personnel costs plus any other co-financed costs.
- all other costs will be managed by Linnaeus University.
- All budgets contain foreseen actual costs determined in collaboration with the resp. economist following VINNOVA's budget rules. Personnel costs are based on % of work time (not hourly rates).
- the costs of Linnaeus University, SKB, SSM and National Archives for their participation in the OECD project incl travel are included

Linnaeus University

- Personnel: Holtorf 35% (co-financing 15%), Högberg 25% (10%), Jogmark 40% (10%), Pescatore 15%, Admin 15%
- Consulting: Homepage/communication strategy 50 tkr, art curator Carpenter 16 days 50 tkr, revisor 30 tkr
- Direct costs:
  - start-up excursion to COVRA, Netherlands 150 tkr
  - 7 pilot projects 1,800 tkr*
  - conference 2021 100tkr
  - 14 project meetings incl 1-2 nights accommodation 238 tkr (excl. co-finance by partners 168 tkr)
  - 3 meetings Advisory Board (5 persons, 3 international) 75 tkr
  - 6 visiting specialists (3 international) 60 tkr
  - travel for pilot coordinator Jogmark 150 tkr
  - local dissemination 130 tkr (excl. co-finance by partners 170 tkr)
  - conferences 60 tkr (excl. co-finance by LNU 30 tkr + partners 80 tkr)

*pilots:

- average costs of 250 tkr/pilot plus a 50 tkr supplement for one pilot involving art, incl all costs for local staff time, material resources, engagement activities, local dissemination, any other fees

MKG

- Personnel: Swahn 10% (co-financing 10%), Stormvall 10%

National Archives

- Personnel: Tergius 20% (co-financing 15%)
- Premises: 37 tkr
- Direct costs: travel 35 tkr

Oskarshamn

- Personnel: Liedberg Jönsson 20% (co-financing 10%)
- Direct costs: travel 70 tkr, local dissemination 30 tkr

SKB

- Personnel: Tunbrant 25%, Pettersson 10%
- Direct costs: OECD project 200 tkr, memory preservation work 375 tkr, KIF project 850 tkr, travel 120 tkr, conference 20 tkr

SSM

- Personnel: Petersson 15%, Bratt 10%
- Direct costs: travel 60 tkr, 7 lunches 10 tkr, conferences 60 tkr
- Premises: 25 tkr

Uppsala

- Personnel: Edenmo 10%
- Direct costs: travel 3 tkr, dissemination 10 tkr

Östhammar

- Personnel: Bergsten, Berggren, Degerman in Final Repository Unit 50% (co-financing 25%), Källman 10% (10%)
- Licence: digital feedback terminal GreatRate 24 tkr (1 tkr/month)
- Direct costs: travel 50 tkr, local dissemination 130 tkr

Endast Visningse

Endast Visningse

Endast Visningse

Endast Visningse

Endast Visningse

Endast Visningsexemplar

NYCKELPERSONER

10a. Nyckelpersoner *

Fyll i uppgifter för nyckelpersoner i projektet. Nyckelperson har kompetens som är särskilt viktig för projektets genomförande och/eller utför stor del av det operativa arbetet. Under posten övrigt kan ni till exempel referera till några relevanta publikationer.

Endast Visningsexemplar

Endast Visningse

Endast Visningsexemplar

Endast Visningse

Endast Visningsexemplar

Endast Visningse

Endast Visningsexemplar

Endast Visningse

Endast Visningsexemplar

Endast Visningse

Namn

[REDACTED] 13 / 50 tecken

Ålder

[REDACTED]

Kön

Kvinna

Organisation

Swedish Nuclear Fuel and Waste Management Co. (SKB) 44 / 50 tecken

Titel

Administrative officer at SKB 26 / 50 tecken

Omfattning medverkan (% av heltid)

[REDACTED]

Omfattning medverkan (totalt antal timmar under hela projektet)

[REDACTED]

Roll i projektet

Project partner representative 28 / 50 tecken

Kompetens, erfarenhet i förhållande till idén

[REDACTED] holds a Master of Science in Chemical Engineering. She has taken part in SKB's work on how to preserve knowledge and information about a final repository for nuclear waste since 2007. 158 / 300 tecken

Har personen en beslutfattande position (till exempel arbetspaketledare, styrgrupp) i projektet?

Ja

Motiv till varför personen är en nyckelperson

[REDACTED] is a representative of nuclear waste management with very large experience. She has spent a great time of her working life with questions related to nuclear power and nuclear waste, including SKB's application process for a final repository for spent nuclear fuel (2002-2010) and the ongoing OECD project in Paris. 278 / 300 tecken

Övrigt

[REDACTED] 0 / 200 tecken

Namn

[REDACTED] 13 / 50 tecken

Ålder

[REDACTED]

Kön

Kvinna

Organisation

The National Archives of Sweden 27 / 50 tecken

Titel

Head of Unit 10 / 50 tecken

Omfattning medverkan (% av heltid)

[REDACTED]

Omfattning medverkan (totalt antal timmar under hela projektet)

[REDACTED]

Roll i projektet

Project partner representative 28 / 50 tecken

Kompetens, erfarenhet i förhållande till idén

■■■■■ has 20 years of experience in archiving, records management, preservation of information over time, and legislation connected to this.

122 / 300 tecken

Har personen en beslutfattande position (till exempel arbetspaketledare, styrgrupp) i projektet?

Ja

Motiv till varför personen är en nyckelperson

■■■■■ will maintain connections with The National Archives of Sweden that is the national Swedish authority on archiving and records management.

132 / 300 tecken

Övrigt

■■■■■ studied Nordic languages, folkloristics, archaeology and archival studies. She is currently Head of the Unit for Audiovisual and Electronic Archives at The National Archives of Sweden.

172 / 200 tecken

Namn

■■■■■

16 / 50 tecken

Ålder

■■

Kön

Man

Organisation

Linnaeus University

18 / 50 tecken

Titel

Professor, Chairholder UNESCO Chair on Heritage Futures

49 / 50 tecken

Omfattning medverkan (% av heltid)

■■

Omfattning medverkan (totalt antal timmar under hela projektet)

■■■■■

Roll i projektet

Project Director, Expert in Cultural Heritage

40 / 50 tecken

Kompetens, erfarenhet i förhållande till idén

■■■■■ is an internationally prominent archaeologist championing contemporary and applied archaeology. He has been researching heritage futures since 2011, now in the context of a dedicated UNESCO Chair. Numerous relevant academic publications, incl Cultural Heritage and the Future (co-edited with A Högberg, Routledge, forthcoming)

293 / 300 tecken

Har personen en beslutfattande position (till exempel arbetspaketledare, styrgrupp) i projektet?

Ja

Motiv till varför personen är en nyckelperson

■■■■■ will be the Project Director. He has been engaging intensively with many of the other partners since 2011. He directed the project even during Stage 1.

142 / 300 tecken

Övrigt

Relevant links:

<https://lnu.se/en/unescochair>

https://www.zeeuwseankers.nl/app/uploads/2019/12/za_bow_web_final.pdf - see page 11ff.

125 / 200 tecken

Namn

16 / 50 tecken

Ålder

Kön
Man

Organisation
Linnaeus University, UNESCO Chair on Heritage Futures

47 / 50 tecken

Titel
Affiliated researcher

20 / 50 tecken

Omfattning medverkan (% av heltid)

Omfattning medverkan (totalt antal timmar under hela projektet)

Roll i projektet
Research secretary

17 / 50 tecken

Kompetens, erfarenhet i förhållande till idén
International expert on technical and societal aspects of nuclear waste; 40 years of experience in the field; initiator and coordinator of research projects, workshops on memory preservation and related topics such as building sustainable relationships with local communities. Formerly, Principal Administrator of the OECD Nuclear Energy Agency.

299 / 300 tecken

Har personen en beslutfattande position (till exempel arbetspaketledare, styrgrupp) i projektet?
Ja

Motiv till varför personen är en nyckelperson
Research Secretary of the project. Claudio is widely respected for having coordinated several successful multidisciplinary projects.

In 2014, he organized the international workshop "Constructing memory" in Verdun, France, considered the most important so far in the field. He also lead the organization of our workshop in Stockholm 22-25 May 2019.

299 / 300 tecken

Övrigt
Relevant Links:

<https://www.oecd-nea.org/rwm/rkm/constructingmemory/>

<https://www.karnavfallsradet.se/en/workshop-information-and-memory-for-future-decision-making-radioactive-waste-and-beyond>

188 / 200 tecken

Namn

20 / 50 tecken

Ålder

Kön
Kvinna

Organisation
Oskarshamn Municipality

22 / 50 tecken

Titel
Director for strategic development projects

39 / 50 tecken

Omfattning medverkan (% av heltid)

Omfattning medverkan (totalt antal timmar under hela projektet)

ndast Visningse

ndast Visningse

ndast Visningse

ndast Visningse

ndast Visningse

Roll i projektet

Project partner representative

28 / 50 tecken

Kompetens, erfarenhet i förhållande till idén

holds a PhD in quaternary geology which is of great benefit when solving long term problems. She has 30 years of experience in working with problems connected to hazardous waste, concerning both radioactive waste and other toxic compounds. She has 15 years of experience in working with stakeholder involvement in environmental contexts.

291 / 300 tecken

Har personen en beslutfattande position (till exempel arbetspaketledare, styrgrupp) i projektet?

Ja

Motiv till varför personen är en nyckelperson

is the Deputy for the municipality in the ongoing remediation of the Oskarshamn Harbour. She is going to coordinate the project's activities that will take place in Oskarshamn Municipality.

She has access to a wide professional network.

220 / 300 tecken

Övrigt

0 / 200 tecken

Namn

10 / 50 tecken

Ålder

Kön

Man

Organisation

Swedish NGO Office for Nuclear Waste Review (MKG)

42 / 50 tecken

Titel

Director

8 / 50 tecken

Omfattning medverkan (% av heltid)

Omfattning

340

Roll i projektet

Project partner representative

28 / 50 tecken

Kompetens, erfarenhet i förhållande till idén

has long experience in working with radioactive waste issues in a broad perspective. He has been leading MKG's work in the licensing of radioactive waste repositories in Forsmark. One issue raised by MKG were the challenges of post-closure monitoring and how to forward information to the future.

255 / 300 tecken

Har personen en beslutfattande position (till exempel arbetspaketledare, styrgrupp) i projektet?

Ja

Motiv till varför personen är en nyckelperson

is the director of MKG (www.mkg.se). Together with the Swedish Society for Nature Conservation and the Swedish Friends of the Earth, MKG takes an active part and has an important role in the decision-making processes regarding the Swedish nuclear industry's licence applications for Swedish repositories of radioactive waste.

288 / 300 tecken

Övrigt

ndast Visningse

ndast Visningse

ndast Visningse

ndast Visningse

ndast Visningse

Swahn holds an M.Sc. in Engineering Physics and a Ph.D. in Science, Technology and Global Security from Chalmers, Göteborg. His research focused on nuclear non-proliferation, nuclear waste and military fissile material disposition.

200 / 200 tecken

Namn

[Redacted] 13 / 50 tecken

Ålder

[Redacted]

Kön

Kvinna

Organisation

Linnaeus University, School of Business and Economics

47 / 50 tecken

Titel

Senior Lecturer 14 / 50 tecken

Omfattning medverkan (% av heltid)

[Redacted]

Omfattning

[Redacted]

1 360

Roll i projektet

Deputy Director, Expert in Social Entrepreneurship

45 / 50 tecken

[Redacted] has extensive research expertise and experience in the field of

- entrepreneurship and social change,
- processes of development and renewal,
- social capital and local embeddedness,
- interactive research.

183 / 300 tecken

Har personen en beslutfattande position (till exempel arbetspaketledare, styrgrupp) i projektet?

Ja

Motiv till varför personen är en nyckelperson

[Redacted] will be the project's Deputy Director with particular responsibility for coordinating the pilot projects. This will involve responsibility for a functioning collaboration amongst all actors and stakeholders at the local level to ensure the successful designing, testing and evaluating of the pilots.

271 / 300 tecken

Övrigt

[Redacted] 2017 Local Culture as a Context for Entrepreneurial Activities. European Planning Studies. 25:9, 1556-1574.

Jogmark M 2015 Den regionala transformationsprocessens sociala dimension. Karlskrona 1989-2002. BTH.

200 / 200 tecken

Namn

[Redacted] 11 / 50 tecken

Ålder

[Redacted]

Kön

Kvinna

Organisation

Swedish Radiation Safety Authority (SSM)

36 / 50 tecken

Titel

Analyst
7 / 50 tecken

Omfattning m [redacted]

Omfattning [redacted]

Roll i projektet
Project partner representative
28 / 50 tecken

Kompetens, erfarenhet i förhållande till idén
[redacted] has 20 years of experience in the environmental field, concerning both radioactive and other hazardous wastes. She has extensive previous experience of wide cooperation to find new solutions to environmental problems. She is part of SSM's project management and review team concerning SKB's applications for repositories in Östhammar.
293 / 300 tecken

Har personen en beslutfattande position (till exempel arbetspaketledare, styrgrupp) i projektet?
Ja

Motiv till varför personen är en nyckelperson
[redacted] is the key person for regular exchanges between the work of SSM and our project. She regularly maintains contact with other authorities, too.
130 / 300 tecken

Övrigt
[redacted] represents SSM both nationally and internationally regarding issues concerning the preservation of records, knowledge and memory. She is a member of OECD/NEA Forum on Stakeholder Confidence.
176 / 200 tecken

Namn
[redacted]
12 / 50 tecken

Ålder
[redacted]

Kön
Kvinna

Organisation
Östhammar Municipality
21 / 50 tecken

Titel
Analyst (in Final Repository Unit)
30 / 50 tecken

Omfattning medverkan (% av heltid)
[redacted]

Omfattning [redacted]

Roll i projektet
Project partner representative
28 / 50 tecken

[redacted]
[redacted] holds a PhD in Biology. Since 2001, she has been working with questions concerning repositories for radioactive waste and spent nuclear fuel at Östhammar Municipality. Previously, she worked in the municipality with environmental and health protection issues, in close contact with the local politicians.
265 / 300 tecken

Har personen en beslutfattande position (till exempel arbetspaketledare, styrgrupp) i projektet?
Ja

Motiv till varför personen är en nyckelperson
[redacted] provides the project with knowledge about, and contacts within, the local community of Östhammar.
96 / 300 tecken

Övrigt

ndast Visningse

ndast Visningse

ndast Visningse

ndast Visningse

ndast Visningse

0 / 200 tecken

Namn

██████████ 11 / 50 tecken

Ålder

██████

Kön

Man

Organisation

The County Administrative Board of Uppsala

37 / 50 tecken

Titel

Chief County Heritage Advisor

26 / 50 tecken

Omfattning medverkan (% av heltid)

██████

Omfattning me

██████

Roll i projektet

Project partner representative

28 / 50 tecken

██████████ has many years of professional experience and competence in interpretative strategies concerning the production of knowledge about conditions in the distant past. He also has extensive professional competence concerning cultural heritage legislation relating to the transmission of knowledge and memory across generations.

286 / 300 tecken

Har personen en beslutfattande position (till exempel arbetspaketledare, styrgrupp) i projektet?

Ja

Motiv till varför personen är en nyckelperson

██████████ is the project's representative of a regional authority which manages the sustainability of society's long-term memory of past conditions, and also the sustainability of society's ability to retain material traces and buildings as bearers of information about the past.

242 / 300 tecken

Övrigt

0 / 200 tecken

Endast Visningsexemplar

Endast Visningse

sexemplar

sex

BILAGOR

Obligatoriska bilagor

Effektlogik

Max 1 sida som visualiserar projektets effektlogik. Tänk på att det inte är aktiviteter som efterfrågas utan resultatet av dessa, det vill säga mätbara resultat- och effektmål som bör fånga någon form av kvalitet, prestanda, värde eller dylikt. Det ska vara mål som ni kan påverka och själva mäta er mot för att avgöra om framsteg görs.

(Minne över generationerna – Effektlogik) Effektlogik .pdf

Projektplan

Max 1 sida som visualiserar projektplanen för steg 2 så att det till exempel framgår när ni ska utföra aktiviteter och uppnå milstolpar. Ni väljer själva format men det kan t.ex. göras i form av ett Gantt-schema.

(Projektplan) Projektplan .pdf

Arbetsfördelning, work-effort-table

Använd den Excel-mall som finns på utlysningens hemsida och redogör för de antal timmar som respektive organisation kommer att arbeta i respektive arbetspaket. (s.k. work effort table). Ange organisation och antal timmar i mallen. [se www.vinnova.se/udi](http://www.vinnova.se/udi)

(udi_mall_arbetsfordelning) Arbetsfördelning, work-effort-table .pdf

Kostnadsfördelning per arbetspaket

Använd den Excel-mall som finns på programmets hemsida och redogör för kostnaden för respektive arbetspaket. [Se www.vinnova.se/udi](http://www.vinnova.se/udi)

(udi---mall-for-kostnadsfordelning-per-arbetspaket) Kostnadsfördelning per arbetspaket .pdf

Slutrapport för steg 1

Här laddar du upp slutrapporten för ditt Steg 1-projekt. OBS! Ni ska inte ladda upp budget och dylikt för föregående steg utan endast den del där ni fyllt i den slutrapportmall som finns att ladda ned på programmets hemsida. [Se www.vinnova.se/udi](http://www.vinnova.se/udi)

(Slutrapport) Slutrapport för steg 1 .pdf

Ej obligatoriska bilagor

Övriga bilagor

Bifoga bilder, illustrationer m.m. som tex kan beskriva tänkt innovation och resultat, modeller, skisser på koncept m.m. Max 2 sidor

FÖRHANDSGRANSKA OCH KLARMARKERA

Du har fyllt i en ansökan till utlysningen **Utmaningsdriven innovation - Steg 2 Samverkansprojekt 2020 (vår)**.

När du är färdig med ansökan måste den klarmarkeras.

Ansökan kommer automatiskt att bli registrerad hos Vinnova när utlysningen stänger. Registreringen kan ta upp till några timmar. Efter att ansökan registrerats skickas en bekräftelse via e-post till dig som står för användarkontot, projektledare och firmatecknare/prefekt.

I normalfallet går det att låsa upp ansökan fram till dess att utlysningen stänger, ändra i den och sedan klarmarkera den igen.

Om det längst upp i ansökan står "Klarmarkerade ansökningar registreras dagligen kl xx" eller "Klarmarkerade ansökningar registreras: ååmmdd" kommer ansökan att registreras vid denna tidpunkt och därefter inte gå att låsa upp.

Ansökningar som kompletteras på Vinnovas begäran skickas in direkt.

Ifylld av

██████████
██████████
██████████
██████████
██████████
██████████

E-arkiv i Östhammars kommun – möjligheter och utmaningar

Johanna Widenberg

Innehåll

Sammanfattning.....	3
Vad är ett e-arkiv?	4
Lagstiftningen	4
Var är ett myndighetsarkiv?	4
Målen med myndighetsarkiven.....	5
Arkivmyndighet och förvaltning	6
Varför e-arkiv?.....	8
Utmaningar och möjligheter i e-arkivvärlden	10
Arkivsituationen i Östhammars kommun idag.....	11
Arkivarie, slutarkiv, närarkiv.....	11
Den fungerande arkivvården.....	12
Lagkrav i arkivvården som inte uppnås	13
Pappersarkiv och e-arkiv	15
Nya krav på organisation och förvaltning	16
Kommunens arkivorganisation otillräcklig.....	16
Vad är informationsförvaltning?	16
Informationsförvaltningens betydelse för e-arkiv.....	17

Sammanfattning

Denna rapport belyser möjligheter och förutsättningar för att införa e-arkiv i Östhammars kommun. Rapporten har författats av kommunarkivarie Johanna Widenberg.

Rapporten framhåller att e-arkiv är en omistlig del av den alltmer digitaliserade förvaltningen inom offentlig sektor, såväl i Sverige som i andra länder. För att Östhammars kommun ska lyckas fullt ut i sitt digitaliseringsarbete behövs alltså ett e-arkiv. De nuvarande fysiska arkivlokalerna är dessutom på väg att fyllas, så en ny arkivlösning behöver införskaffas snart.

Av genomgången framgår att det finns goda möjligheter för Östhammars kommun att upphandla ett e-arkiv. Det finns en levande marknad för e-arkiv i Sverige där leverantörer erbjuder e-arkiv som tjänst eller produkt. Det finns vidare en stor kunskap om e-arkiv att ta del av hos olika expertorgan, som Riksarkivet och Sveriges kommuner och regioner.

Redogörelsen visar att arkivverksamheten i Östhammars kommun är eftersatt. Det saknas en modern arkivorganisation och -verksamhet. Den befintliga organisationen och verksamheten är helt anpassad för att förvalta den pappersbaserade arkivvården.

Rapporten pekar på betydelsen av att utforma en samlad informationsförvaltning i samband med införandet av e-arkiv, det vill säga utforma en kommunövergripande förvaltning för att styra och stödja verksamheternas informationshantering från det att informationen uppstår, genom olika användningsområden och faser, och fram till arkivering. En sådan förvaltning skulle bidra till att kommunen förvaltade sitt e-arkiv på ett effektivare och ändamålsenligare sätt. En sådan förvaltning skulle också leda till bättre laguppfyllnad inom informationshantering och arkivverksamhet i allmänhet.

Östhammar 2020-01-10, Johanna Widenberg

Adress:

Östhammars kommun
Box 66
742 21 Östhammar

Telefon: 0173-85412

E-post: Johanna.Widenberg@osthammar.se

Vad är ett e-arkiv?

Ett e-arkiv är ett elektroniskt arkivsystem. Det är ett system för hantering, återsökning och långtidsbevarande av digital information.

Ett e-arkiv utgör således en avställningsplats för information som uppstått i verksamhetssystemen, men som man av olika anledningar inte vill ha kvar i verksamhetssystemen längre. E-arkivet kan förvara informationen från verksamhetssystemen, men inte verksamhetssystemen i sig. E-arkivet utgör ett helt eget system och har egna gränssnitt och funktioner.

E-arkivet förvarar informationen i ett format som är utvecklat för långtidslagring. Det innebär bland annat att informationen förvaras i ett format som inte nödvändigtvis är låst till en särskild programvara för att vara läsbar.

E-arkivet förvarar informationen när den är färdigbehandlad, i ett slutgiltigt skick. Relevant metadata kan bevaras tillsammans med informationen. Regelmässigt bevaras metadata som upplyser om proveniens och garanterar autenticitet. Metadata som upplyser om sekretess, säkerhetsklass och förekomsten av personuppgifter kan också knytas till informationen, liksom annan metadata som det kan finnas behov av att spara.

Om Östhammars kommun bestämmer sig för att införskaffa e-arkiv blir kommunen ägare av ett nytt it-system, ett nytt sorts system som kräver drift och förvaltning. För detta krävs teknisk kompetens. Införandet av e-arkiv innebär dock inte bara löpande tekniska utmaningar, utan även juridiska. E-arkivet kräver ständig tillsyn utifrån de lagkrav som gäller. Den information som tillförs ett e-arkiv inom offentlig sektor i Sverige utgör nämligen ett så kallat myndighetsarkiv och för de svenska myndighetsarkiven gäller en rad lagar och förordningar.

Lagstiftningen

Var är ett myndighetsarkiv?

Det finns många lagar och förordningar som har betydelse för arkivverksamheten i Sverige. De viktigaste inom offentlig sektor är tryckfrihetsförordningen, arkivlagen, offentlighets- och sekretesslagen, EU:s dataskyddsförordning, den svenska dataskyddslagen samt registerlagar för särskilda sektorer. Även säkerhetsskyddslagen har betydelse för arkivverksamheten, då den har bäring på skyddsklassning och informationssäkerhet.¹

Den viktigaste lagen på arkivområdet är arkivlagen. Den utgör en ramlag och föreskriver i stora drag hur arkivverksamheten inom offentlig sektor ska vara organiserad.

Begreppet arkiv kan ha flera betydelser. I vardagligt språk används begreppet ofta synonymt med arkivlokalen eller – i den elektroniska världen – som synonymt med e-arkivet, med andra ord den

---

¹ Fullständigt namn på EU:s dataskyddsförordning: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 96/46/EG (allmän dataskyddsförordning). Fullständigt namn på den svenska dataskyddslagen: Lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.

förvaringsyta som används för att bevara information. Men i arkivlagen, liksom inom juridiken i allmänhet, talar man istället om arkiv i betydelsen *bestånd av handlingar*. Begreppet arkiv åsyftar alltså inom juridiken själva handlingarna, det vill säga informationen, uppgifterna, datan, inte förvaringsplatsen för dessa. Arkivlagen är teknikneutral. Den gäller således lika för pappersbaserade arkivbestånd som elektroniska bestånd i e-arkiv.

Statliga, kommunala och landstingskommunala arkiv utgör myndighetsarkiv. I arkivlagen står att en myndighets arkiv bildas av de allmänna handlingar som avsätts i myndighetens verksamhet, samt de handlingar som myndigheten beslutar skall tas om hand för arkivering.² Skrivningen ska uppfattas normativt. Ett myndighetsarkiv *ska* bildas av de allmänna handlingar som avsätts i verksamheten, samt övriga relevanta handlingar. Det är de allmänna handlingarna som *ska* stå i fokus för arkivverksamheten och bilda stommen i de offentliga arkivbestånden. När det gäller begreppet allmän handling hänvisar arkivlagen vidare till tryckfrihetsförordningen, där begreppet närmare definieras.³

Målen med myndighetsarkiven

Arkivlagen definierar målen med arkivverksamhet. I den så kallade portalparagrafen (§3) står att myndigheternas arkiv är en del av det nationella kulturarvet och att arkiven ska bevaras, hållas ordnade och vårdas så att de tillgodoser

- rätten att ta del av allmänna handlingar,
- behovet av information för rättskipningen och förvaltningen, och
- forskningens behov⁴

Ett myndighetsarkiv ska alltså fylla flera syften. Ett myndighetsarkiv ska fungera som en kunskapsbank för den egna förvaltningen och för andra myndigheter. Myndighetsarkivet ska också rymma sådan information som är av betydelse för att allmänheten och forskarna ska kunna få insyn i myndighetens verksamhet – över tid.

För att det ska vara praktiskt möjligt för allmänheten att ta del av de allmänna handlingarna i arkivet ska myndigheten upprätta en arkivredovisning över hela sitt handlingsbestånd. Arkivredovisningen ska bestå av en arkivbeskrivning och en arkivförteckning. Detta framgår av arkivlagen. Andra lagar ställer krav på annan redovisning av handlingsbeståndet. Offentlighets- och sekretesslagen ställer krav på att myndigheten upprättar en liknande dokumentation med information om exempelvis sökvägar i handlingsbestånden och uppgifter om handlingarnas sekretess.⁵ Vidare ställer dataskyddsförordningen krav på att myndigheten ska upprätta en förteckning över sina personuppgiftsbehandlingar.⁶

Ett myndighetsarkiv ska bevaras för all framtid. Det gäller såväl pappersbaserade som elektroniska arkivbestånd. Det finns inga borte tidsgränser. Det åtagande som ett e-arkiv innebär, gäller alltså för

---

² Arkivlag (1990:782) 3 §.

³ Läs mer i Ulrika Geijer & Håkan Lövblad, *Arkivlagen. En kommentar*, (Norstedts Juridik: Stockholm 2018), s. 160–167.

⁴ Arkivlag (1990:782) 3 §.

⁵ Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) 4 kap. 2 §.

⁶ EU:s dataskyddsförordning, artikeln 30.

alltid. Gallring av arkivhandlingar får förvisso ske, men endast under förutsättningen att det kvarvarande arkivbeståndet uppfyller de övergripande målen.⁷

Det är ingen slump att rätten att ta del av allmänna handlingar står först bland målsättningarna i arkivlagens portalparagraf. Den rätten brukar beskrivas som grundbulten i den så kallade offentlighetsprincipen, en princip som ofta framhålls som grundläggande för det svenska demokratiska samhället. Offentlighetsprincipen brukar också beskrivas som en garant för den öppna transparenta byråkratin och som sådan en viktig del av den svenska förvaltningstraditionen.⁸

För att myndigheterna ska kunna leva upp till offentlighetsprincipen över tid krävs att myndigheterna har en ordnad arkivverksamhet. Endast genom att vårda och bevara de allmänna handlingarna, och hålla dem sökbara, kan ju myndigheterna tillmötesgå rätten att begära ut allmänna handlingar i ett längre perspektiv. Härigenom får arkivlagen, liksom den offentliga arkivverksamheten i Sverige, sin relevans och tyngd.⁹

Arkivmyndighet och förvaltning

Ett kommunalt arkiv utgör ett myndighetsarkiv. Myndighetsarkiv kan delas in i närarkiv/mellanarkiv och slutarkiv. I den pappersbaserade arkivverksamheten talar man oftast om närarkiv, men i den elektroniska arkivverksamheten om mellanarkiv. Indelningen är högrelevant för kommuner eftersom den pekar ut vilken instans inom den kommunala organisationen som har det ekonomiska, juridiska och praktiska ansvaret för arkivbestånden: förvaltningarna eller arkivmyndigheten.

I en kommun är kommunstyrelsen arkivmyndighet. Det framgår av arkivlagen.¹⁰ Östhammars kommun har också antagit ett arkivreglemente som bekräftar kommunstyrelsens roll som arkivmyndighet över de övriga förvaltningarna.¹¹

Kommunstyrelsen förestår det så kallade kommunarkivet, det vill säga slutarkivet för de kommunala arkivbestånden. De kommunala förvaltningarna ska leverera sina arkivbestånd till kommunarkivet när de inte längre behövs i den löpande verksamheten på förvaltningarna. Så länge arkivbestånden behövs i verksamheten och förvaras ute på förvaltningarna utgör de så kallade mellanarkiv. Då har förvaltningarna det ekonomiska, juridiska och praktiska ansvaret. Men när arkivbestånden levereras till kommunarkivet övertar kommunstyrelsen det praktiska ansvaret, liksom alla de ekonomiska kostnader och juridiska skyldigheter som vidhänger bestånden.

I egenskap av tillsynsmyndighet och ansvarig för slutbevarandet har kommunstyrelsen rätt att ställa krav på de arkivbestånd som levereras från de kommunala förvaltningarna. Vid pappersarkivering kan det exempelvis handla om krav på att handlingarna är ordnade på ett visst sätt, att handlingarna är rensade från arbetsmaterial och att sekretessbelagda handlingar märkts upp och lagts i särskilda

---

⁷ Arkivlag (1990:782) 10 §.

⁸ Se exempelvis Nils Funcke, *Offentlighetsprincipen. Praktik och teori.* (Studentlitteratur: Lund 2015), s. 11-13.

⁹ Läs mer i Ulrika Geijer & Håkan Lövblad, *Arkivlagen. En kommentar*, (Norstedts Juridik: Stockholm 2018), s. 66–69.

¹⁰ Arkivlag (1990:782) 8 §.

¹¹ Östhammars kommuns arkivreglemente:

<https://ines.osthammar.se/globalassets/dokument/reglementen/arkivreglemente-for-osthammars-kommun.pdf>. 2020-01-07.

omslag. Vid e-arkivering kan det handla om krav på att informationen är sparad i särskilda format, att relevant metadata finns med och att sökfunktionerna är organiserade på lämpligt sätt.

Arkivlagen är tydlig med vilken instans som har det praktiska, ekonomiska och juridiska ansvaret för arkivbestånden i deras livscykel: först de arkivbildande förvaltningar och sedan, efter leverans, arkivmyndigheten. Men i praktiken, vid pappersarkivering, kan det vara svårt att upprätthålla en gräns mellan arkivmyndighetens och förvaltningarnas arkivverksamhet, särskilt i små kommuner där enheterna delar arkivlokaler och där man ofta hjälps åt att besvara förfrågningar på arkivmaterialet.

Vid e-arkivering är det av yttersta vikt att gränsdragningen mellan förvaltningarna och kommunstyrelsens arkivbestånd och arkivansvar tydliggörs. Det är förstås viktigt att klargöra vem som har det ekonomiska ansvaret för inköp och drift. Men det är också viktigt att e-arkivet utformas efter de olika praktiska behov och juridiska krav som föreligger för mellanarkiv respektive slutarkiv.

Mellanarkivet måste kunna tillgodose förvaltningarnas återsökningsbehov av information. Sökfunktionerna ska därför i möjligaste mån utformas utifrån ärendehanteringens art. Tillgång till personuppgifter, enligt dataskyddsförordningen, och sekretessbelagda uppgifter, enligt offentlighets- och sekretesslagen, måste dock regleras efter olika personalgrupper. Ett mellanarkiv förvarar sådana handlingar som ska bevaras för alltid, men det ska också kunna rymma sådana handlingar som kan gallras efter viss tidsfrist. Det måste således vara tekniskt möjligt att gallra i mellanarkivet.

I slutarkivet bör endast finnas sådana handlingar som ska bevaras för alltid. Några funktioner för att gallra behövs alltså nödvändigtvis inte. Sökvägarna ska utformas med allmänheten, medierna och forskarna i åtanke. Tillgången till sekretessbelagda uppgifter ska regleras, men inte nödvändigtvis tillgången till personuppgifter. Allmänhet och forskare har nämligen rätt att ta del av personuppgifter såvida de inte är sekretessbelagda enligt offentlighets- och sekretesslagen. Sök- och sammanställningsmöjligheter kan med fördel utformas med en nutida och framtida utrednings- och forskningsverksamhet i åtanke. De kan således utformas för att underlätta återsökning av särskilt efterfrågad samhällsinformation eller bearbetning av stora mängder information.

Mellanarkiv	Slutarkiv
Förvaltningarna har det praktiska, ekonomiska och juridiska ansvaret	Arkivmyndigheten (KS) har det praktiska, ekonomiska och juridiska ansvaret
Stort återsökningsbehov inom förvaltningen, organiseras utifrån detta behov utifrån de lagar som gäller	Återsökningsbehov mest för allmänhet och forskare, organiseras utifrån detta behov utifrån de lagar som gäller

Varför e-arkiv?

På sin hemsida skriver Sveriges kommuner och regioner (SKR):

Alla kommuner och landsting har ansvar för att bevara sin information, oavsett om den finns i pappersform eller digital form. Det krävs ett e-arkiv för att kunna bevara organisationens digitala information för all evighet. Det framgår i tryckfrihetsförordningen, arkivlagen och annan lagstiftning.¹²

Det digitala informationssamhället kräver helt enkelt e-arkiv. De elektroniska allmänna handlingar som finns i myndigheternas verksamhetssystem måste arkiveras, förr eller senare, och den givna arkiveringsformen för sådana handlingar är e-arkivering.

Att bara låta informationen ligga kvar i verksamhetssystemen är inte ett långsiktigt hållbart alternativ. För det första drar verksamhetssystemen ofta stora summor årligen i licenskostnader. För det andra kommer informationen oundvikligen att bli oläsbar på sikt, i takt med att programvaror och format åldras och fasas ut. För det tredje strider ett sådant förfarande mot Datainspektionens tidigare rekommendationer utifrån personuppgiftslagen – och därmed troligen också dataskyddsförordningen – i den mån verksamhetssystemen rymmer personuppgifter. Förfarandet strider nämligen mot principen om uppgiftsminimering, det vill säga att endast de personuppgifter som behövs för en viss behandling ska finnas tillgängliga för behandling.¹³

Pappersarkivering av elektroniska handlingar är förvisso en möjlighet, i vissa fall. Informationen som de elektroniska handlingarna rymmer kan skrivas ut ur verksamhetssystem för att sedan bevaras på papper, i fysiska arkivlokaler. (Just nu använder sig Östhammars kommun av den möjligheten.) Det pappersbaserade arkivet riskerar dock att bli mycket utrymmeskrävande med tiden. Informationsmängderna i verksamhetssystemen växer ständigt, i takt med att allt fler e-tjänster utvecklas inom offentlig förvaltning och att allt fler arbetsmoment inom administration och kärnverksamhet digitaliseras. De datamängder som produceras i det nuvarande så kallade informationssamhället överstiger med råge forna tiders. Ökande volymer ligger helt enkelt i den digitala informationshanterings natur. Allt pekar alltså på att trenden med ökande datamängder kommer att hålla i sig. Pappersarkivering är därmed i realiteten inte ett långsiktigt hållbart alternativ för en alltmer digitaliserad förvaltning.

Vissa elektroniska handlingar kan inte heller skrivas ut på papper, utan betydande informationsförluster. En viss informationsförlust sker alltid när digital information omvandlas till analogt format. Det kan handla om förlorade sökmöjligheter och sammanställningsmöjligheter. Men för vissa handlingar blir omvandlingen från digitalt till analogt förödande, exempelvis filmer eller

---

¹² Sveriges kommuner och regioner (SKR) hemsida, om e-arkiv:
<https://skr.se/naringslivarbetedigitalisering/digitalisering/informationsforsorjningochdigitalinfrastruktur/earkiv.350.html> . 2020-01-07.

¹³ Datainspektionens tidigare principbeslut från 2012 utifrån Personuppgiftslagen. Datainspektionens beslut, dnr 1413-2010. Läs gärna Draftits juristers uttalande om detta. Inloggning krävs. (19.18.1 Praxis: gallring och arkivering):
<https://inloggad.draftit.se/draftit/Dataskydd/Handbok/kommuner-och-andra-myndigheter/Arendehantering/praxis-gallring-och-arkivering/> K.

digitala kartor med sök- och visningsfunktioner. Sådana handlingar kräver helt enkelt e-arkivering för att kunna bevaras på ett meningsfullt sätt.

Förespråkare för e-arkiv brukar hävda att e-arkiv är kostnadseffektivt. Genom att ställa av information ur verksamhetssystem som inte längre används kan avtal med systemleverantörer sägas upp och licenskostnaderna minska. Man måste dock räkna med att e-arkivet kräver stora ekonomiska och personella satsningar för upphandling, implementering och drift, särskilt initialt. På längre sikt kan man dock förvänta sig att kostnaderna planar ut, precis som vid all teknisk omställning.

Ett e-arkiv kan förvaltas som ett isolerat system på en myndighet, som en avställningsyta för särskild utvald information eller information som inte kan arkiveras på annat sätt. Informationen kan ”tankas” ut från särskilda verksamhetssystem och organiseras utifrån specifika återsökningsbehov. Det kan således utgöra en mindre del av arkivverksamheten på myndigheten och som sådan ha begränsade effekter på dokumenthanteringen i övrigt.

E-arkivet kan också ges en framskjuten plats inom myndighetens digitala informationsstruktur. Det kan utgöra slutdestinationen för nästintill samtliga handlingsslag på en myndighet och sätta sin prägel på nästintill samtliga dokumenthanteringsprocesser. Dokumenthanteringsplaner och andra styrdokument kan omarbetas med e-arkivering i åtanke. De kan utvecklas till informationsplaner och aktivt styra övergången från pappersarkivering till e-arkivering. Ärendehanteringsrutiner överlag kan ses över med ökad digitalisering som ledstjärna. Vidare kan upphandling av verksamhetssystem genomföras med sikte på en smidig framtida e-arkivering. Stora effektivitetsvinster finns troligen att vänta för den myndighet som inte bara förvaltar e-arkivet som ett särskilt system, utan ger det en genomtänkt och framträdande plats i den övriga informationsförvaltningen.

Förespråkare av e-arkiv brukar framhålla e-arkivets stora potential för öppenhet och medborgarservice. E-arkivet kan nämligen organiseras på ett ytterst sökvänligt sätt. Information av olika slag kan sammanföras och tillgängliggöras i ett och samma system, till gagn för utredningsverksamhet och forskning. Delar av arkivbeståndet kan också öppnas upp på nätet. De öppna arkivbestånden kan således – vid sidan om exempelvis öppna e-diarier– bidra till ökad insyn i myndigheternas verksamhet. Det är dock inte bara demokratiska värden som ligger i vågskålen, utan även kulturell upplysning och medverkan. Ett nätbaserat e-arkiv kan nämligen ge medborgarna en direkt tillgång till det gemensamma kulturarv som myndighetsarkivet utgör.¹⁴

---

¹⁴ Sveriges kommuner och regioners (SKR) hemsida om e-arkiv:
https://skr.se/naringslivarbetedigitalisering/digitalisering/informationsforsorjningochdigitalinfrastruktur/earkiv_350.html . 2020-01-07. Se exempelvis Stockholms stadsarkivs e-arkiv som e-tjänst:
<https://etjanster.stockholm.se/earkivet/> . 2020-01-07.

Utmaningar och möjligheter i e-arkivvärlden

En utmaning när det gäller e-arkiv är det oändliga tidsperspektivet. Myndigheternas arkiv ska bevaras för alltid. Då tidsperspektivet inte är överblickbart är det svårt att planera för det.

En del frågor är av ekonomisk beskaffenhet. Hur ser kostnaderna för e-arkiv ut, idag och i framtiden? Kan den framtida tekniska utvecklingen medföra oförutsedda kostnader? En del frågor är av teknisk natur. Hur kan e-arkiv bevaras för framtiden så att information förblir sökbar och läsbar? Hur kan informationens äkthet och riktighet försvaras gentemot utifrån kommande hot?

Hur kostnaderna ser ut för lokaler och arkivvård av det pappersbaserade arkivet vet man i arkivvärlden sedan länge. Det finns erfarenhetsmässiga kunskaper om hur papper, bläck och andra material påverkas av långtidsbevarande. Det finns också sekelgamla strategier för att avgöra om pappershandlingarna utgör original eller kopior, och vidare, om de är äkta eller förfalskade. Vidare finns etablerade metoder för att analysera underskrifter för att bedöma signaturers äkthet och handlingarnas status som urkunder.¹⁵

E-arkiv är i ett historiskt perspektiv ett relativt nytt fenomen inom arkivvärlden som det saknas en längre erfarenhet av. Det saknas dock inte kunskap eller erfarenheter överhuvudtaget. E-arkiv har varit ett aktuellt ämne under flera decennier inom den såväl svenska som internationella arkivdebatten. I denna debatt har förvaltningsrättsligt centrala begrepp som original, äkthet och signaturer diskuterats ingående och getts nya definitioner utifrån den digitala informationsförvaltningens möjligheter och begränsningar.¹⁶ Många myndigheter och organisationer har också använt sig av e-arkiv sedan ett antal år. Det har således länge funnits en marknad där leverantörer har erbjudit tekniska produkter utifrån myndigheternas specifika krav och behov. Många leverantörer på denna marknad erbjuder också konsulttjänster inför anskaffning av e-arkiv.

Som statlig myndighet med ett övergripande ansvar för det svenska arkivväsendet i Sverige har Riksarkivet arbetat med frågan om e-arkiv länge. För att underlätta för intressenter och producenter har Riksarkivet utfärdat föreskrifter och rekommendationer, i enlighet med internationella standarder och i samarbete med internationella organisationer. Det finns exempelvis riktlinjer utfärdade för elektroniska signaturer och arkivbeständiga format. Riksarkivet har också formulerat specifikationer (förvaltningsgemensamma specifikationer, FGS) som underlättar informationsutbyten mellan olika system.¹⁷

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har länge varit engagerad i frågan om e-arkiv, liksom i andra frågor som rör digitalisering. SKR har ett organiserat samarbete med Riksarkivet inom ramen för Samrådsgruppen för kommunala arkivfrågor (SKA). De senaste åren har SKR kommit med en rad råd

---

¹⁵ Se exempelvis Riksarkivets hemsida om hanteringen av olika medier: <https://riksarkivet.se/hantering-av-olika-medier>. 2020-01-07.

¹⁶ Se exempelvis olika europeiska samordningsprojekt kring e-arkivering: <https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/eArchiving> och <https://www.eark-project.com/> 2020-01-07.

¹⁷ Riksarkivets hemsida om elektroniska signaturer <https://riksarkivet.se/elektroniskasignaturer>, om arkivbeständiga format: <https://riksarkivet.se/medium-och-formatval> och FGS <https://riksarkivet.se/fgs-earkiv> 2020-01-07.

och riktlinjer till sina medlemmar när det gäller e-arkiv. Exempelvis har handfasta checklistor för upphandling, förberedelsearbete och implementering av e-arkiv utfärdats. Sedan några år tillbaka finns också ett ramavtal för e-arkiv på plats. E-arkiv kan utifrån detta ramavtal upphandlas antingen som produkt eller tjänst. Tjänster för förberedelsearbete, implementering och utbildning kan också upphandlas enligt detta ramavtal.¹⁸

Arkivsituationen i Östhammars kommun idag

Arkivarie, slutarkiv, närarkiv

I Östhammars kommun finns en arkivarie. Tjänsten som arkivarie på halvtid kombineras med en tjänst som dataskyddsombud på halvtid. Den organisatoriska hemvisten är kommunledningsförvaltningen, alltså förvaltningen under kommunstyrelsen. Arkivariens huvudsakliga uppgift är att företräda kommunstyrelsen i dess egenskap av arkivmyndighet. Att stödja förvaltningspersonalens arbete med allmänna handlingar, dokumenthantering och arkiv utgör centrala arbetsuppgifter, men också att utöva tillsyn över förvaltningarna.

Det arkivbestånd som bevaras i kommunstyrelsens regi utgör kommunens slutarkiv. Det består i dagsläget endast av pappershandlingar. Några enstaka kassetter, cd- och dvd-skivor finns också bevarade, men dessa är få. Pappershandlingarna utgörs av bundna band och lösblad. Det förekommer också storformat, exempelvis för kartor. Lösbladen förvaras i arkivkartonger. De flesta är i A4- eller A3-format. De äldre lösbladen är handskrivna eller maskinskrivna. De nyare utgör datautskrift.

Det äldsta arkivbeståndet härrör från kommunbildningens början år 1863. Östhammars kommuns slutarkiv omfattar alltså även de arkivbestånd som bildats av de gamla kommunerna i kommunområdet, de som uppstod i och med kommunalstadgan år 1862 men som sedan slogs samman i en rad kommunsammanslagningar fram år 1973, då Östhammars kommun slutligen bildades.

Det historiska arkivet – det som härrör från tiden före Östhammars kommuns födelse år 1973 – utgör ett relativt litet material. Ingen större brand har emellertid härjat och ingen övrig förstörelse har skett, vilket innebär att materialet präglas av få luckor och långa obrutna arkivserier. Det består bland annat av protokoll, diaries, korrespondenshandlingar, register, personakter, fastighetsakter, kartor och ritningar. Arkivmaterialet används i viss utsträckning av kommunens personal i ärendehandläggningen, särskilt kartor och ritningar. Arkivmaterialet används också av kommuninvånare och hembygdsforskare. Särskilt efterfrågade handlingar från allmänheten är kartor, ritningar, skolbetyg och barnavårdsakter.

Det nyare arkivet – det som härrör från år 1973 och framåt – utgör ett fysiskt sett mer omfattande material än det äldre arkivet. Det omfattar således fler hyllmeter, trots att det tillkommit under en betydligt kortare tid. Detta kommer sig förstas av den omständighet som tidigare beskrivits, nämligen att de digitala kontoren, från 1960- och 1970-talen och framåt, har avsatt betydligt större

---

¹⁸ Sveriges kommuner och regioners (SKR) hemsida, om e-arkiv:
https://skr.se/naringslivarbetedigitalisering/digitalisering/informationsforsorjningochdigitalinfrastruktur/earkiv_350.html .

arkivmaterial än tidigare perioders administrationer. Det nyare arkivet utgörs i stor utsträckning av datautskrifter, alltså utskrifter från verksamhetssystemen. Arkivmaterialet används i hög grad av förvaltningarnas personal, exempelvis för att bygga vidare på tidigare handläggning eller kontrollera tidigare beslut i person- eller fastighetsärenden. Arkivmaterialet intresserar också allmänheten. De flesta av allmänhetens förfrågningar rör skolbetyg, kartor och ritningar, men vaccinationsintyg från skolhälsovården och beslutprotokoll från de politiska organen efterfrågas också.

Östhammars kommuns slutarkiv förvaras i fem olika arkivlokaler. Fyra av dessa är inrymda i kommunhusets källare på Stångörsgatan 10. En är inrymd i källaren i det hus som kallas Vinkelboda, på Stångörsgatan 5. Arkiv 1 rymmer det historiska arkivbeståndet, från tiden före 1973. De övriga arkivlokaler rymmer det nyare arkivbeståndet. Det finns plats för fortsatt arkivbildning i dessa arkivlokaler; många hyllor gapar fortfarande tomma. Men med nuvarande arkivbildningstakt kommer alla lokalerna vara fyllda inom – uppskattningsvis – en tioårsperiod. Om inte kommunens arkivbildning och arkivvård styrs om på ett avgörande sätt inom kort måste alltså planeringen för nya arkivlokaler påbörjas ganska snart.

Ute på förvaltningarna finns närarkiv. Dessa utgörs vanligtvis av nyare arkivbestånd som förvaltningspersonalen fortfarande använder flitigt i ärendehandläggningen, exempelvis personalmappar eller fastighetsakter. De rymmer också handlingar som *kan* gallras efter viss tid, som räkenskaper, eller som *ska* gallras efter viss tid, som socialtjänstakter. Närarkiven bevaras i arkivskåp eller arkivlokaler belägna intill de förvaltningar som använder den. Sådana skåp och lokaler finns alltså både i kommunhuset på Stångörsgatan, på kultur- och fritidsförvaltningen och på socialförvaltningen. Ett mindre antal arkivskåp och arkivlokaler finns också på skolor, äldreboenden och i andra kommunala verksamheter.

Den fungerande arkivvården

Förvaltningarna i Östhammars kommun har sedan länge troget levererat viktiga pappershandlingar till kommunens slutarkiv. Det har sedan länge funnits en mer eller mindre reglerad organisation av så kallade arkivredogörare ute på förvaltningarna. De har varit en del av förvaltningarnas centrala administration. Många av dem har varit registratorer. De har fungerat som kommunarkivariens främsta kontakter ute på förvaltningarna och de har vanligtvis ordnat med leveranser av protokoll, diarieförda handlingar och andra viktiga handlingar. Skoladministratörer, skolsköterskor och annan personal ute i verksamheterna har också varit flitiga med att leverera material till kommunens slutarkiv. Därav alla dessa tidigare nämnda obrutna arkivserier som idag finns i slutarkivet, från 1863 och framåt!

Kommunarkivarien har ordnat och förtecknat det arkivmaterial som sänts in till kommunens slutarkiv i ett särskilt arkivförteckningsprogram, Visual Arkiv. Det mesta av arkivmaterialet i just slutarkivet är således upptaget i en arkivförteckning enligt arkivlagens krav. Mindre bestånd av oordnat och oförtecknat material förekommer förvisso i slutarkivet, men flertalet av dessa härrör från tillfälliga arkivbildare inom kommunens organisation eller kommunala bolag.

I Östhammars kommun har dokumenthanteringsplaner använts för att styra och stödja förvaltningarnas dokumenthantering. De flesta förvaltningar har således dokumenthanteringsplaner sedan länge, även om alla inte är uppdaterade. Dokumenthanteringsplaner fungerar som ett slags register över alla vanligt förekommande handlingsslag i en viss verksamhet eller på en viss

förvaltning. Till varje namngivet handlingsslag fogas instruktioner för diarieföring, arkivering eller gallring efter särskild gallringsfrist. Dokumenthanteringsplanerna i Östhammars kommun har klubbats i nämnderna och på så sätt vunnit laga kraft som styrdokument. De har även haft funktionen av gallringsbeslut, i den mån de angett gallringsfrister för särskilda handlingsslag. Dokumenthanteringsplanerna har varit viktiga för att styra arkivbildningen inom kommunen och bruket av dessa är också en av förklaringarna till att slutarkivet rymmer så många viktiga handlingar och obrutna arkivserier.

Lagkrav i arkivvården som inte uppnås

Det föreligger vissa brister inom Östhammars kommuns arkivorganisation och arkivvård som det finns anledning att åtgärda.

Sökmedel till arkivbestånden

Arkivförteckningen ska enligt arkivlagen fungera som ett register över arkivbildare, arkivserier och volymer av handlingar. Den ska omfatta alla arkiverade handlingar på en myndighet.¹⁹ Alla de arkivhandlingar som finns i kontorsrum, arkivskåp, närarkiv och verksamhetssystem och som är *arkiverade* i lagens mening ska alltså finnas upptagna i arkivförteckningen. När en handling ska arkiveras – och räknas som arkiverad – beror på handlingens art. Handlingar som hör till ett ärende arkiveras när ärendet är slutbehandlat, men det krävs en aktiv åtgärd av något slag för att handlingar som hör till ett ärende ska anses vara arkiverade. Uppgifter som löpande förs in i diariet och register anses dock vara arkiverade endast i och med att de införts. Begreppet arkiverad är således komplext.²⁰ Dess juridiska betydelse är emellertid inte enbart den som vanligtvis åsyftas i vardagligt tal, ungefär *förd till arkivlokalen*. Det är dock efter denna betydelse – med vidhängande gränsdragning av arkivbeståndet – som arkivförteckningen i Östhammars kommun upprättats. Den arkivförteckning som finns i Östhammars kommun omfattar endast de handlingar som levererats till slutarkivet. De arkivbestånd som finns ute på förvaltningarna finns alltså inte med i arkivförteckningen. Då arkivförteckningen endast omfattar slutarkivets handlingar omfattar den också endast pappershandlingar. Inga elektroniska handlingar vid Östhammars kommun finns alltså upptagna i arkivförteckningen.

Arkivbeskrivningar ska enligt arkivlagen beskriva arkivbildande myndighets organisation, historia och arkiv.²¹ Inga aktuella arkivbeskrivningar finns i Östhammars kommun. Äldre arkivbeskrivningar från 1980- och 1990-talen finns för några förvaltningar, men dessa behöver alltså uppdateras.

Enligt offentlighets- och sekretesslagen ska en dokumentation finnas vid varje myndighet med information om sökvägar i handlingsbestånden och information om handlingarnas offentlighet eller sekretess, med mera. En sådan dokumentation finns inte i Östhammars kommun.²²

Som tidigare påpekats är ett av de viktigaste målen med arkivverksamheten i offentlig sektor att allmänheten ska kunna ges insyn i myndigheternas verksamhet genom rätten att ta del av allmänna handlingar. Arkivverksamheten ska handla om att ordna, förteckna och vårda de allmänna

---

¹⁹ Arkivlag (1990:782) 6 §.

²⁰ Läs gärna mer, exempelvis på Skatteverkets hemsida som rymmer bra förklaringar:

<https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2016.2/329084.html#h-Arkivering>. 2020-01-07.

²¹ Arkivlag (1990:782) 6 §.

²² Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) 4 kap. 2 §.

handlingarna så att allmänheten ska kunna söka i dem. Bristen på lagstadgad arkivdokumentation i Östhammars kommun – det vill säga avsaknaden av fullständiga arkivförteckningar och arkivbeskrivningar enligt arkivlagen och en dokumentation enligt offentlighet- och sekretesslagen – leder dock till att allmänheten endast ges en begränsad tillgång till myndighetens arkiv.

Situationen får inte bara följer för tillhandahållandet av allmänna handlingar till allmänheten, utan också för ärendehandläggningen ute på förvaltningarna. Avsaknaden av en fullständig arkivdokumentation gör nämligen att förvaltningspersonalen, liksom arkivarien, ibland har svårt att söka och finna handlingar i arkivet. Att inte snabbt kunna söka och hitta relevanta handlingar för en viss ärendehandläggning, till exempel tidigare utredningar inom ett politiskt område, skolbetyg för en enskild person eller ritningar för en fastighet, leder till ineffektivitet och slöseri med arbetstid. I värsta fall kan det också innebära orättvis behandling av enskild eller felaktig myndighetsutövning på för kommunen viktiga områden.

Situationen får även följer för informationssäkerhetsarbetet. Exempelvis rekommenderar såväl dataskyddsförordningen som säkerhetsskyddslagen att viss information säkerhetsklassas och hanteras på särskilt sätt.²³ Avsaknaden av en fullständig och aktuell informationsredovisning att knyta säkerhetsklassningen till försvårar förstås detta säkerhetsarbete. Dataskyddsanalyser och säkerhetsskyddsanalyser kan därmed inte genomföras fullt ut, utifrån kommunens samtliga informationstillgångar. Den totala överblicken och kontrollen saknas. Det ökar risken för personuppgiftsincidenter och informationssäkerhetsincidenter. De strukturella bristerna i Östhammars kommuns informationsredovisning och säkerhetsarbete ökar vidare risken för att Datainspektionen, Säkerhetspolisen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och andra tillsynsmyndigheter ser allvarligt på de incidenter som måhända sker.²⁴

Åtkomst och ansvar i förhållande till olika arkivbestånd

Enligt arkivlagen ska förvaltningarna praktiskt, juridisk och ekonomiskt ansvara för sina arkivbestånd. Arkivmyndigheten ska på samma sätt ansvara för sina arkivbestånd. Med arkivansvaret följer också den fulla insynsrätten och ansvaret för att besvara förfrågningar. I och med att förvaltningarna levererar handlingarna till arkivmyndigheten avhänder de sig också den fria förfoganderätten över dem. Därför ska endast arkivmaterial som inte längre används flitigt av förvaltningspersonalen levereras till arkivmyndigheten. Eventuella förfrågningar på arkivmaterial som levererats till arkivmyndigheten ska arkivmyndigheten sköta, inte förvaltningarna. Så fungerar det emellertid inte i Östhammars kommun. Gränsdragningen mellan förvaltningarnas och arkivmyndighetens arkivbestånd i Östhammars kommun är inte formaliserad och tydliggjord, varken i teori eller i praktik.

Tillgången till arkivlokalerna i kommunhuset är exempelvis inte reglerad. Arbetet med att besvara förfrågningar från allmänheten delas i många fall mellan arkivmyndighet och förvaltningar, av resursmässiga och praktiska skäl, oavsett vilka arkivbestånd som frågorna hänför sig till.

---

²³ Läs mer på Datainspektionens hemsida: <https://www.datainspektionen.se/lagar--regler/dataskyddsförordningen/informationssakerhet/> . 2020-01-07. Se även Säkerhetsskyddslagen 2 kap. 5 §.

²⁴ Se särskilt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps(MSB) skrivningar om verksamhetsanalys och informationsinventering som viktiga delar i informationssäkerhetsarbetet. *Metodstöd för systematiskt informationssäkerhetsarbete*, s. 9: https://www.informationssakerhet.se/siteassets/mediegalleriet/metodstod_systematiskt_informationssakerhetsarbete_oversikt_msb.pdf 2020-01-07.

Förvaltningarnas personal söker således relativt fritt bland arkivmyndighetens handlingar, dels för att besvara allmänhetens förfrågningar, dels för att handlägga sina egna ärenden; endast tillgången till regelmässigt sekretessbelagda handlingar i arkivmyndighetens vård begränsas via nyckellås på rullhyllor och arkivskåp.

En så oreglerad tillgång till de gemensamma arkivbestånden kan ge upphov till oklarheter vad gäller juridiska befogenheter, exempelvis när det gäller skyldigheten att sekretesspröva och rätten att sekretessbelägga enligt offentlighets- och sekretesslagen. Det kan också leda till tidskrävande och felaktig handläggning av ärenden, när icke arkivkundig personal inte hittar efterfrågade handlingar i kommunens omfattande arkivbestånd.

En så fri tillgång till olika arkivbestånd strider också mot dataskyddsförordningen, eftersom nästintill alla arkivbestånd rymmer personuppgifter. Enligt dataskyddsförordningen ska tillgången till personuppgifter begränsas i en myndighets verksamhet, inte bara tillgången till de känsliga eller sekretessbelagda, utan även de helt harmlösa personuppgifterna. Endast de personalgrupper som behöver personuppgifter för en specifik verksamhet ska ha tillgång, och då endast tillgång till just de personuppgifter som behövs för just den verksamheten. Principen om uppgiftsminimering gör sig här åter påmind.²⁵

Arkivansvar och personuppgiftsansvar

Arkivansvar går i regel hand i hand med personuppgiftsansvar. Att arkivansvaret inte är utrett i Östhammars kommun för alla informationsbestånd innebär följaktligen att inte heller personuppgiftsansvaret är tydliggjort. Sveriges kommuner och regioner rekommenderar med ledning av Datainspektionens riktlinjer att personuppgiftsansvaret för olika informationsbestånd inom den kommunala organisationen fastslås i ett reglemente eller annan rättsakt.²⁶ Vikten av att utreda personuppgiftsansvaret i en kommunal organisation kan inte nog understrykas om kommunen har för avsikt att leva upp till dataskyddsförordningen. Med personuppgiftsansvaret följer alla de skyldigheter som vidhänger dataskyddsförordningen, exempelvis skyldigheten att upprätta personuppgiftsbiträdesavtal, anmäla personuppgiftsincidenter, tillhandahålla registerutdrag och utföra konsekvensbedömningar. Med personuppgiftsansvaret för ett visst informationsbestånd följer alltså hela det juridiska ansvaret och också därmed skyldigheten att stå för sanktionsavgifter, om nu Datainspektionen skulle komma utdöma sådana på grund av bristfällig hantering.

Pappersarkiv och e-arkiv

Redogörelsen ovan visar att det föreligger stora brister inom den pappersbaserade arkivvården. Om ett e-arkiv infördes vid Östhammars kommun skulle det komma att avlasta den pappersbaserade arkivverksamheten, i och med att elektroniska handlingar inte nödvändigtvis behöver skrivas ut på papper för att kunna bevaras. E-arkiv skulle alltså kunna få inflödet till pappersarkivet att krympa. Men införandet av e-arkivet skulle alltså inte lösa bristerna inom den nuvarande arkivverksamheten – det tål att understrykas. För att lösa de problem som nu föreligger måste andra insatser företas.

---

²⁵ EU:s dataskyddsförordning, artikeln 5.c.

²⁶ Sveriges kommuner och regioners (SKR) skrift "Behövs biträdesavtal inom den kommunala förvaltningen?": https://skl.se/download/18.78c738c71655b739e66452/1534838688380/Internt%20biträdesavtal_1_1.pdf 2020-01-07.

En ofta uttryckt förhoppning i Myndighetsverige är att e-arkiveringen på sikt kan komma att ersätta pappersarkiveringen. Detta kommer dock med all sannolikhet att dröja – om det någonsin kommer att inträffa (!). Viss arkivering kommer troligen även fortsättningsvis att ske på papper.

Av detta följer att om Östhammars kommun vill uppnå en väl fungerande arkivverksamhet, så bör kommunen satsa på såväl den elektroniska som den pappersbaserade arkivvården. Om vidare, om kommunen siktar på en mer eller mindre total övergång till e-arkivering, och vill börja planera för detta, så bör planerna utgå från en helhetssyn på myndighetens arkiveringsbehov.

Nya krav på organisation och förvaltning

Kommunens arkivorganisation otillräcklig

Den arkivorganisation som finns i Östhammars kommun idag är en organisation som är utvecklad för att förvalta den pappersbaserade informationshanteringen och arkiveringen, enbart.

Arkivorganisationen är avpassad för den äldre kontorstekniken och den gamla sortens fysiska arkivbildning. Det finns varken mandat, verktyg, tid eller organisatoriska förutsättningar för arkivarien och arkivredogörarna att styra och stödja den elektroniska informationshanteringen utifrån lagkraven på området.

För förvaltningen av verksamhetssystemen i Östhammars kommun svarar förvaltningsledare av olika slag. I Östhammars kommun används sedan några år tillbaka en systemförvaltningsmodell som kallas pm3. Modellen är effektiv på många sätt, men den är i första hand knuten till förvaltning av systemen. Modellen är inte primärt utformad för att leda till uppfyllelse av lagkraven för informationshantering inom offentlig sektor, även om förvaltningsarbetet inom pm3 förstås i praktiken kan kombineras med insatser i den riktningen.

Vid sidan om personalen i arkivorganisationen och systemförvaltningsorganisationen finns personal som verkar för digitalisering, kvalitetsutveckling, dataskydd, informationssäkerhet och annat säkerhetsskydd. Samarbete pågår mellan alla dessa personalkategorier, men samarbetet är inte organiserat inom ramen för en gemensam organisation och arbetsprocess.

Östhammars kommun saknar alltså en *informationsförvaltningsmodell* av modernt snitt – en genomtänkt organisation, en samlad agenda, ett tydligt mandat och lämpliga verktyg – för att effektivt och rättsäkert förvalta myndighetens samlade såväl pappersburna som elektroniska information, från det att den skapas, genom olika användningsområden och brukningsfaser, till det att den slutarkiveras, i relation till de lagar som gäller på området. Det handlar alltså inte bara om att leva upp till arkivlagen, utan även tryckfrihetsförordningen, offentlighets- och sekretesslagen, dataskyddslagstiftningen och säkerhetsskyddslagen. Personal saknas egentligen inte – i alla fall inte i någon större utsträckning enligt vår uppfattning – däremot saknas en organisering av personalen inom ramen för en informationsförvaltningsmodell.

Vad är informationsförvaltning?

I informationsförvaltningen utgör informationen det centrala förvaltningsobjektet, inte systemen eller pappersbestånden. Det finns olika modeller för informationsförvaltning. En teoretisk flora har utvecklats inom informations- och systemvetenskaperna under de senaste decennierna. Gemensamt

för alla modeller är att de betraktar den verksamhetsbundna informationen som en värdefull tillgång, det vill säga ett kapital som är värt att förvalta. Gemensamt för de olika informationsförvaltningsmodellerna är också att de föreskriver en mer eller mindre samordnad informationsförvaltning och ett helhetsgrepp på myndighetens samlade informationsbestånd, utifrån olika behov och lagkrav. De föreskriver också att informationsförvaltningen styr informationens hela livscykel.

Många myndigheter i Sverige arbetar idag utifrån ett informationsförvaltningsperspektiv. Den samlade informationsförvaltningen bidrar vanligen till att myndigheterna kan uppfylla många lagkrav, samtidigt. Insatser för att förvalta information utifrån arkivlagen, dataskyddsförordningen, offentlighets- och sekretesslagen och säkerhetskyddslagen kan samordnas, ofta i en enda gemensam process. Personalkategorier, som tidigare arbetat åtskilda med olika delar av informationsförvaltningen, i snudd på parallella processer, kan sammanföras och utveckla gemensamma åtgärder, till allas fördel. En informationssäkerhetsåtgärd som är nödvändig utifrån en lag, exempelvis, kan samordnas med en åtgärd som föreskrivs i en annan lag, så att endast en arbetsinsats företas, ibland en enda arbetsinsats under informationens hela livslopp. Likaså med åtgärder för registrering, informationsklassning och incidentrapportering.²⁷ Dubbelarbete i tid och rum kan på så sätt undvikas. Dessutom kan olika lagstadgade dokument (exempelvis arkivförteckningar och arkivbeskrivningar enligt arkivlagen, dokumentation enligt offentlighets- och sekretesslagen, förteckningar över personregister enligt dataskyddsförordningen och säkerhetsklassningar utifrån säkerhetskyddslagen) samlas i en enda gemensam dokumentation av myndighetens information.

Informationsförvaltningens betydelse för e-arkiv

Östhammars kommun är inte den enda kommun i Sverige som saknar en modern informationsförvaltning. Många andra kommuner arbetar emellertid i nuläget aktivt på att utveckla en organisation som kan tillgodose behoven inom den alltmer digitaliserade informations- och arkivhanteringen. Frågan om e-arkiv verkar här ofta pådrivande. För att kostnadseffektivt, lagenligt och långsiktigt kunna förvalta ett e-arkiv behövs nämligen under alla omständigheter någon form av informationsförvaltning.²⁸

Enskilda överföringar till e-arkiv av information ur utvalda verksamhetsystem kan förvisso göras ändå, utan att ett helhetsgrepp tas om myndighetens informationsbestånd och utan att en kommunövergripande informationsförvaltning finns på plats. Sådana enskilda överföringar kan hanteras som tekniskt avgränsade projekt och de informationsförvaltande åtgärderna kan arbetas ned till ett minimum. Överföringar av det här slaget kan med fördel göras som pilotprojekt, för att testa nyinköpta e-arkivlösningar och för att skapa lärtillfällen och övningsobjekt för den personal vid myndigheten som har att förvalta e-arkivet och kanske planera för nya överföringar. De kan också

---

²⁷ Se exempelvis *Metodstöd för systematiskt informationssäkerhetsarbete*, s. 7, där Myndigheten för samhällsskydd och beredskap förespråkar att olika nyckelfunktioner – däribland dataskyddsbud, it-chef, arkivarie, säkerhetschef, kvalitetsansvarig och verksamhetsutvecklare – arbetar tillsammans: https://www.informationssakerhet.se/siteassets/mediegalleriet/metodstod_systematiskt_informationssakerhetsarbete_oversikt_msb.pdf 2020-01-07.

²⁸ Se mer på Sveriges kommuner och regioners (SKR) hemsida: <https://skr.se/naringslivarbetedigitalisering/digitalisering/earkiv.350.html> . 2020-01-07.

göras i form av "brandkårsuttryckningar", för att rädda information som annars kanske skulle gått förlorad när verksamhetssystem byts ut eller åldras.

Men att regelmässigt göra sådana enskilda överföringar till e-arkivet, löpande, utan att en fungerande informationsförvaltning någonsin sjösätts, kan bli en dyrköpt historia. Utan en reguljär informationsförvaltning vid myndigheten finns nämligen inget självklart helhetsperspektiv på verksamhetssystemen, informationsflödena och myndighetsarkivet. Då finns heller ingen långsiktig planering för e-arkivet.

Utan helhetsperspektivet och långtidsperspektivet som finns inbyggt i den samlade informationsförvaltningen riskerar man exempelvis att tanka fel eller för mycket information ur verksamhetssystemen, alltså information som man ur ett förvaltningsmässigt eller offentlighetsrättsligt perspektiv inte hade behövt bevara utan lika gärna kunnat gallra efter ett antal år. Man riskerar också att tanka verksamhetssystemen på information som redan finns integrerad i andra informationsflöden i kommunen och kanske redan bevarats på annat håll. Man riskerar också att bli beroende av att till stora kostnader upphandla en rad återkommande tjänster i anslutningen till överföringarna, kanske grundläggande informationsförvaltande tjänster som man med fördel kunnat utföra själv.

Den myndighet som vill förvalta sitt e-arkiv på ett långsiktigt kostnadseffektivt sätt, bör således se till att samtidigt med införskaffande av e-arkiv skaffa sig bättre överblick över myndighetsinformationen, samt utforma en robust organisation för informationsförvaltning.

Uppdrag: Projektdirektiv e-arkiv Östhammar
Dokument: Projektdirektiv e-arkiv Östhammar
Ansvarig: Håkan Andersson
Version: 0.2

Bilaga 4, KS § 88/2020
19 av 30
Sida 1 av 9
Upprättat: 2019-12-03
Reviderat:
projektdirektiv e-arkiv östhammar 2019-12-03

Projektdirektiv

Projekt för anskaffning och införande av e-arkiv i Östhammars kommun

— 2019-12-03

Beställare: Peter Nyberg, Kommundirektör

1 Projektets syfte och mål

1.1 Projektets syfte

Projektets syfte är att lägga grunden för digitalt bevarande av kommunens allmänna handlingar genom att anskaffa och införa systemstöd för digitalt bevarande, samt börja ansluta verksamhetssystem till e-arkivet.

1.2 Effektmål

Projektet ska skapa förutsättningar för att:

- Uppfylla lagkrav på myndighetens informationshantering, genom:
  - Säkerställande av offentlighetslagstiftningens krav på tillgänglighet och säkerhet på lång sikt av digitala handlingar
- Öka kvaliteten i bevarandet, genom:
  - Bevarande av sök- o. åtkomstmöjligheter
  - Minskad informationsförlust genom långsiktiga bevarandeformat för informationsbärare (dokumentfiler, bilder, kartor, etc.)
- Minska de långsiktiga kostnaderna för hantering och arkivering av allmänna handlingar, genom:
  - Övergång från pappersbaserad till digital hantering
- Minska underhålls- o. driftskostnader, genom:
  - Avveckling av gamla verksamhetssystem

1.3 Projektmål

Projektet omfattar:

- Anskaffning och införande av systemstöd för e-arkiv
- Urval och pilotanslutning av ett verksamhetssystem

2 Projektbeskrivning

2.1 Genomförande

Projektet omfattar nedanstående huvudaktiviteter.

Projektplanering

- Ta fram projektplan
- Riskanalys

Anskaffning systemstöd o. leverantör

- Ta fram kravspecifikationer för system o. tjänster
- Anbudsförfrågan
- Utvärdering
- Avtal

Systemleverans

- Planering systemleverans
- Kravdetaljer o. lösningsspecifikation
- Konfigurering och ev. anpassningar
- Acceptanstest

Förberedelser pilotsystem

- Val av pilotsystem
- Kartläggning källsystem
- Kravspecifikation anslutning o. integration
- Anpassa o. utveckla anslutning o. integration
- Verifiering och testning

Förberedelser införande av systemstöd

- Ta fram förvaltningsorganisation och -plan för e-arkiv
- Risk- o. sårbarhetsanalys

Införande

- Utbildning
- Överlämning till drift o. förvaltning
- Pilotarkivering i produktionsmiljö

Projektavslutning

- Projektutvärdering

2.2 Avgränsningar och beroenden

2.2.1 Mellan- och slutarkiv

E-arkivet ska omfatta både mellanarkiv och slutarkiv. Detta realiserar i en enda systemlösning där skillnader i informationsägarskap hanteras genom skillnader i behörighet till funktion och information. Systemägarskap bör dock inte delas utan finnas hos Kommunledningsförvaltningen för att säkerställa att behov och krav för långsiktigt bevarande tillgodoses.

2.2.2 Samverkan med andra kommuner

Samverkan kan ske med andra kommuner på olika sätt. Andra kommuner har genomfört gemensamma projekt med anskaffning av systemstöd och leverantör. Vissa etablerar även gemensamma tjänster för e-arkiv.

Syftet kan vara att spara på resurser, minska externa kostnader eller utbyte av kunskaper och erfarenheter. Nackdelar är beroendet av en gemensam planering och begränsningar i systemleverantörens leveransförmåga.

Innan beslut om projektdirektiv behöver förutsättningarna för samverkan med de andra kommunerna i den gemensamma IT-nämnden klargöras.

2.2.3 Lösningalternativ och drift av e-arkiv

Utgångspunkten är att anskaffa ett standardsystem för e-arkiv som är anpassat för offentlig verksamhet. Det finns ett antal alternativa lösningar och leverantörer som kan erbjuda e-arkiv som antingen programvara för egen drift eller som extern tjänst. Med utgångspunkt i de osäkerheter kring informationssäkerheten för externt levererade tjänster bör systemstödet levereras som en licensierad programvara med intern drift hos den gemensamma IT-nämnden, Cassiopeja.

2.2.4 Ramavtal för anskaffning av e-arkiv

Avrop av konsulttjänster för anskaffning och införande kan ske från SKL Kommentus ramavtal E-arkiv 2016 - Anbudsområde 1: anskaffningstjänster.

Avrop av systemlösning kan ske från SKL Kommentus ramavtal E-arkiv 2016 - Anbudsområde 2: e-arkivlösning med tillhörande tjänster.

2.3 Riskanalys

Ett antal risker har identifierats, se avsnittet nedan om risker. En mer komplett riskanalys för projektet, inklusive en värdering och plan för hantering och uppföljning av prioriterade risker, görs i samband med projektplaneringen.

En avslutande risk- sårbarhets- och konsekvensanalys behöver göras innan formellt beslut om införande.

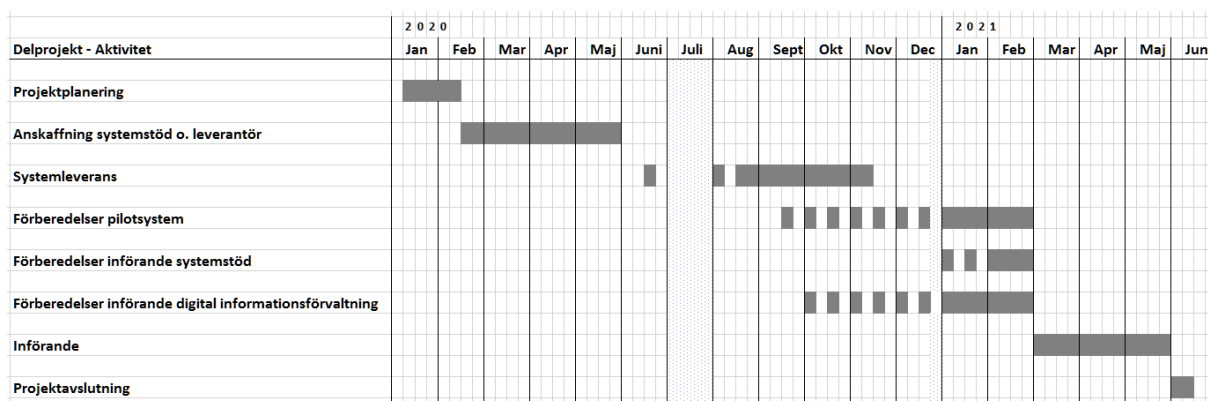
2.4 Intressentanalys

En intressentanalys bör göras som en del av projektplaneringen för att bidra till rätt kommunikation till olika målgrupper.

3 Tidplan och resurser

3.1 Övergripande preliminär tidplan

Projektets omfattning i kalendertid bedöms till omkring 18 månader. Utifrån en projektstart i januari 2020 kan projektet avslutas i juni 2021. Se översiktlig tidplan nedan och Bilaga - Övergripande tidplan.

3.2 Uppskattad resursåtgång

3.2.1 Anskaffning av systemstöd för e-arkiv

Bara externa kostnader relaterade till övergripande projekt, systemleverans av e-arkiv och pilotanslutning av ett verksamhetssystem har kostnadsberäknats. Behov av interna timmar har dock uppskattats. Se tabell nedan.

För detaljer, se Bilaga – Kostnader anskaffning e-arkiv (innehåller även kostnader under 4 år för drift, underhåll o. förvaltning).

	År 1	År 2	Summa h	Summa kr
Projektkostnader				
Ledning/Beställarstöd	440 h	160 h	600 h	
	460 000 kr	160 000 kr		600 000 kr
Interna resurser	1072 h	384 h	1456 h	
Systemleverans e-arkiv	600 000 kr	0 kr		600 000 kr
Pilotanslutning	0 kr	200 000 kr		200 000 kr
SUMMA (extern)	1 040 000 kr	360 000 kr		1 400 000 kr

4 Projektorganisation

4.1 Kompetenser

Styrgruppen bör omfatta resursägare för de medarbetare som engageras i projektgruppen.

Projektgruppen behöver omfatta resurser från både verksamhet och IT. Det största ansvaret kommer att ligga på kommunarkivarien som bör kunna arbeta minst 20% av en heltid i projektet.

Under upphandlingskedet behövs upphandlingsresurs.

Projektet behöver även tillgång till kompetens inom informationssäkerhet och juridik i samband med kravställning och risk- och sårbarhetsanalys inför beslut om införande.

Verksamhetsrepresentanter för pilotsystemet behöver engageras i projektgruppen efter att pilotsystemet har valts ut.

4.2 Projektorganisation

Förslag på projektorganisation nedan.

Beställare: Peter Nyberg, Kommundirektör

Styrgrupp: Ledningsgruppen

Projektledare: NN

Projektgrupp: Arkivarie
Registrator/nämndsekreterare
Verksamhetsutvecklare
Förvaltningsledare
IT representant
Upphandlare (del av tiden)
Eventuellt adjungerande jurist

5 Risker

Ett antal i denna typ av projekt vanliga projektrisker listas nedan. En mer omfattande och djupare analys bör ske i inledningen av projektet.

Styrning av projektet

- Bristande engagemang hos ledningen för e-arkiv

Vid samverkan med andra kommuner

- Olika krav, behov och prioriteringar i olika kommuner
- Tidplan beroende av andra kommuner i gemensamt projekt

Ekonomi

- Projektet prioriteras ned i VP/Budget
- Svårt att uppskatta kostnader
- Svårt att hantera kostnader över flera år

Kompetens och resurser

- Brist på resurser från verksamhet och IT
- Bristande kontinuitet i projektets styr- o. projektgrupp

Leveranser

- Bristande beställarkompetens
  - o Bristar i krav
  - o Bristande leveranskontroll av systemleveranser
- Förseningar i leveranser p g a beroende av samma leverantör till flera kommuner
- Bristar i datauttag från pilotsystem till e-arkivet
- Leverantörer prisar in sig vid anbudsgivning
- Bristande leveranser från systemleverantör
- Bristande samarbete med systemleverantör

Uppdrag:
Dokument:

Projektdirektiv e-arkiv Östhammar
Projektdirektiv e-arkiv Östhammar

Bilaga 4, KS § 88/2020
27 av 30
Sida 9 av 9

6 Bilagor

Övergripande tidplan

Kostnader anskaffning e-arkiv

Systemlösning för e-arkiv – Externa kostnader för anskaffning och pilotanslutning samt kostnader för underhåll, support, förvaltning o. drift under fyra år

I kostnaderna ingår anskaffning och införande av systemstöd för e-arkiv samt pilotanslutning av ett verksamhetssystem till e-arkivet. Kostnader för anslutning av ytterligare verksamhetssystem tillkommer. Kostnaden för anslutning av ett verksamhetssystem varierar beroende på system och informationsinnehåll mellan 50 000 – 500 000 kr, lägre för exempelvis ett äldre avställt lönesystem, högre för ett modernare ärendehanteringssystem.

Aktivitet/Delkostnad	Beskrivning	Kostnad	Samverkan möjlig?
Anskaffning o. införande	Externa konsultkostnader för projektledning o. beställarstöd	600 000 totalt.	Ja, stor del.
	Övergripande ledning och samordning <ul style="list-style-type: none"> - Anskaffning - Införande - Pilotanslutning 	(200 000)	Ja
	Anskaffning av leverantör (i samverkan med intern upphandlare) <ul style="list-style-type: none"> - Kravspecifikationer - Anbudsfrågan - Utvärdering - Tilldelning och avtal 	(200 000)	Ja
	Mottagande av systemleverans <ul style="list-style-type: none"> - Förberedelser för test - Acceptanstest 	(100 000)	Delvis
	Förberedelser och överlämning av nytt systemstöd <ul style="list-style-type: none"> - Förberedelse överlämning till förvaltning, support o. drift - Överlämning o. införande 	(20 000)	Delvis
	Ledning av genomförande av pilotanslutning inklusive: <ul style="list-style-type: none"> - Val av pilotsystem - Kartläggning av pilotsystem - Informationsvärdering - Krav på innehåll, struktur, transformering och överföring - Tester - Införande 	(80 000)	Ja, om lika pilotsystem.
Engångslicens	Licens för programvara. Engångskostnad.	300 000	Nej

Systemleverans inkl. utbildning	Alla <u>systemleverantörens</u> kostnader för: <ul style="list-style-type: none"> - Konfigurering - Anpassning o. leverans av systemet - Utbildning o. stöd till acceptanstest o. införande 	200 000	Delvis, om samma krav på systemet.
Pilotanslutning av verksamhetssystem	Externa IT-kostnader för pilotanslutning av ett verksamhetssystem till e-arkiv: <ul style="list-style-type: none"> - Uttag/export - Konfigurering av e-arkiv för mottagning - Tester och införande <p><i>Avser kostnader för både systemleverantör för verksamhetssystem o. e-arkiv.</i></p>	200 000	Ja, om samma verksamhetssystem.
Uppsättning av systemmiljöer	Kostnader för egna driftsmiljöer för acceptanstest och produktion <ul style="list-style-type: none"> - Hårdvara (server o. lagring) - Programvara (servrar o. databas) 	100 000	Delvis, om gemensam driftsmiljö.
Summa projekt		1 400 000	
Underhåll programvara, 4 år	Avser kostnad för programvaruunderhåll (tillgång till nya versioner o. buggfixar under avtalsperioden) och teknisk support från systemleverantören. Ung. 20–25% av engångslicens per år.	250 000	Nej
Systemförvaltning, 4 år	Kostnader för intern systemförvaltning. 50 000/år.	200 000	Delvis, om gemensam förvaltning.
Systemdrift, 4 år	Kostnader för intern systemdrift. 50 000/år.	200 000	Delvis, om gemensam driftsmiljö.
Summa underhåll o. drift, 4 år		650 000	
SUMMA TOTALT, 4 år		2 050 000	

Verksamhetsberättelse & bokslut 2019

Slutförvarsorganisationen Östhammars kommun

Verksamhetsberättelse 2019.....	2
Inledning	2
Slutförvarsorganisationen	2
Finansiering.....	3
Verksamheten allmänt.....	4
Granskningsgruppernas uppdrag 2019-01-01--2019-06-30.....	5
Granskningsgruppens uppdrag 2019-07-01—2019-12-31	5
Sammansättningen (beslutat av kommunstyrelsen 2019-05-28, § 192)	5
Referensgruppen och dess uppdrag.....	6
Sammansättningen	6
Referensgruppens Arbetsutskott	6
Referensgruppen	6
Kunskapsuppbyggnad av referensgruppen	7
Information till allmänheten.....	7
Internationellt	7
Inom EU	7
Utom EU	7
Övrigt	8
Administration.....	8
Sammansättningen	8
Klimatpåverkan	8
Förkortningar.....	8
Ekonomi (kr)	9
Bilagor.....	10

Verksamhetsberättelse 2019

för Östhammars kommuns slutförvarsorganisations arbete inför beslut om ett eventuellt slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark samt utbyggnad av befintligt slutförvar för låg- och medelaktivt driftavfall (SFR).

Verksamhetsberättelsen består av två huvuddelar. Den första delen beskriver kortfattat verksamheten som kommunen bedrivit inom ramen för slutförvarsorganisationen under 2019. Den andra delen består av sju bilagor som mer detaljerat beskriver verksamheten under året, samt en bilaga med revisionsintyg övre verksamheten 2019.

Inledning

Östhammars kommun har följt Svensk Kärnbränslehantering AB:s (SKB) platsundersökning och planering för att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i flera decennier.

I juni 2011 beslutade SKB att man skulle lämna in en ansökan om byggnation och drift av ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. I slutet på januari 2016 kungjorde mark- och miljödomstolen ansökan vilket innebar att ansökan bedömdes innehålla tillräckligt underlag för att prövas av domstolen.

Ansökan granskas först av myndigheterna; mark- och miljödomstolen i Nacka (MMD) och Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) som avger yttrande över ansökan till regeringen. Östhammars kommun har därefter en viktig roll. Det krävs ett beslut av kommunfullmäktige om man kan acceptera en lokalisering av slutförvaret för använt kärnbränsle i vår kommun, med de förutsättningar som SKB anger i sin ansökan, samt med de yttranden och synpunkter som MMD och SSM framställt till regeringen. Med detta som bakgrund har kommunfullmäktige (KF) en organisation för att arbeta med och informera om SKB:s ansökan ur ett kommunalt perspektiv för att förbereda sig själva och allmänheten inför regeringens fråga och sitt eget beslut.

Huvudförhandling enligt miljöbalken gällande slutförvar för använt kärnbränsle skedde vid MMD under fem veckor hösten 2017. Den 23 januari 2018 lämnade såväl MMD som SSM över sina respektive yttranden till regeringen för den vidare prövningen. Regeringen har därefter begärt in kompletteringar av SKB baserat på bl a MMD:s yttrande. Den planerade lokala folkomröstningen som avsågs hållas i mars ställdes in p g a denna begäran om komplettering.

Motsvarande hantering har Östhammars kommun för prövningen av SKB:s ansökan till myndigheterna om tillstånd till utökad verksamhet vid anläggningen för slutförvaring av låg- och medelaktivt avfall (SFR) mm i Forsmark som kungjordes december 2017 av såväl MMD som SSM.

I båda miljöbalksprövningarna har det varit ett omfattande remissförfarande under 2019 och hösten 2019 hölls huvudförhandling i mark- och miljödomstolen i Nacka för utbyggnad av befintligt SFR att omfatta även rivningsavfall från det svenska kärnkraftsprogrammet.

Slutförvarsorganisationen

Kommunstyrelsen leder kommunens arbete i slutförvarsfrågan på uppdrag av kommunfullmäktige. Till sitt stöd hade kommunstyrelsen fram till och med sista juni 2019 en slutförvarsorganisation som skapades i anslutning till SKB:s

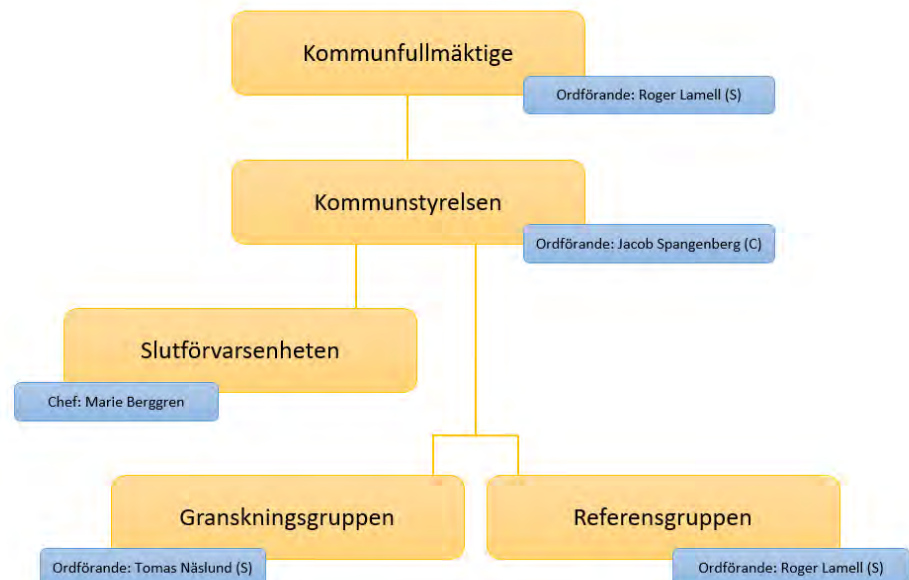

platsval 2009, bestående av en säkerhetsgrupp (SÄK-grupp), en miljökonsekvensbeskrivningsgrupp (MKB-grupp) och en referensgrupp (REF-grupp) som ansvarar för att förtroendevalda ska få tillräcklig utbildning, kunskap och information om SKB:s och granskande myndigheters arbete, både MMD och SSM.

Syftet med den tidigare slutförvarsorganisationen har angivits i ett flertal tidigare verksamhetsberättelser och låg oförändrat tom 2019-06-30.

Organisationen har i sin struktur varit intakt men har förändrat inriktningen på deltagare över tid i tex referensgruppen. Bland annat innefattar nu referensgruppen samtliga ledamöter i KF samt representanter från ideella miljöorganisationer och grannkommuner. Detta med anledning av att processen med en kungjord ansökan och ett närmande av beslutsdatum för kommunen kräver ett ännu större engagemang från kommunfullmäktige. I alla gruppers uppdrag, men framför allt REF-gruppens, ingår också att sprida information och att ha en dialog med allmänheten. Referensgruppens ledamöter från kommunerna är politiskt tillsatta och byts till delar ut varje ny mandatperiod. 2019 har det varit en ny referensgrupp med anledning av valet 2018.

Beslut om ny granskningsorganisation fattades av kommunfullmäktige i februari 2019. From 1 juli 2019 har Östhammars kommun numera en Granskningsgrupp (nybildad och ersätter MKB-gruppen samt Säkerhetsgruppen) och en referensgrupp (intakt).

Kommunens fortsatta arbete är liksom tidigare att få fram bästa möjliga information och kunskapsunderlag. Kommunen vill fånga upp allmänhetens frågor och synpunkter och verka för att, på olika sätt, öka allmänhetens delaktighet och kunskap i processen gällande slutförvaring av radioaktivt avfall. Det gäller såväl ett eventuellt kärnbränsleförvar som en utbyggnad av befintligt SFR.

Finansiering

För arbetet med kunskapsuppbyggnad och information söker Östhammars kommun medel ur Kärnavfallsfonden varje år. Riksgälden har delegation att bevilja max 10 miljoner kr till kommunen per kalenderår. Ansökningar om me-

del som överskrider detta belopp beviljar miljödepartementet. Medel från Riksgälden betalas ut i förskott.

För verksamhetsåret 2019 ansökte Östhammars kommun om 7 030 000 kronor hos Riksgälden (Bilaga 1a). Riksgälden beviljade 6 550 000 den 19 december 2018. (Bilaga 1b). Beslutet överklagades av Östhammars kommun till miljödepartementet med anledning av att Riksgälden inte ansåg att granskning och beredning av FUD 2019 var berättigat finansiering ur fonden. Överklagandet avsågs av miljödepartementet.

Verksamheten allmänt

Året har präglats av ett intensivt granskningsarbete hos grupperna, både gällande kärnbränsleförvaret (utifrån kompletteringsremissen från miljödepartementet) som för kompletteringar gällande SFR-ansökan.

Östhammars kommun medverkade också i den huvudförhandling som hölls hösten 2019 gällande utbyggnad av SFR.

Frågan om ansvar efter förslutning av slutförvar (som är angelägen för kommunen att hitta en lösning för i miljöbalksprövningen) har hanterats i utredningen om ny kärntekniklag. Denna fråga är av avgörande betydelse för kommunen och har varit uppe till diskussion ett flertal gånger i dialog med miljödepartementet för att tillse att frågan får en snar lösning. Frågan har även diskuterats med näringsdepartementet. Östhammars kommun har också under 2019 yttrat sig över SKB:s kompletteringsremiss gällande tillåtlighetsprövningen för ett eventuellt slutförvar för använt kärnbränsle.

Östhammars kommun har inte släppt den internationella utblicken och genomförde ett studiebesök med granskningsorganisationen i Olkilouto, Finland som har kommit långt i etableringen av ett slutförvar för använt kärnbränsle. Det internationella arbetet med frågan om informationsbevarande i framtiden har slutförvarsorganisationen följt med särskilt intresse då det också är en fråga av vikt för kommunen. Modern 2020 är också ett internationellt projekt som Östhammars kommun följer. Projektet syftar till att hitta metoder och tekniker för övervakning av geologiska slutförvar.

Andra sammanhang för omvärldsbevakning är i möten med SSM, kärnavfallsrådet, miljöorganisationer och Oskarshamns kommun. Likväl som att ha scanning ut på webben.

Beskrivningen av verksamheten under 2019 följer samma indelning som den verksamhetsplan som lämnades in i samband med ansökan om medel för 2019-Stratsys (Bilaga 2).

Kommunstyrelsen har sedan hösten 2009 en stående punkt på sina ordinarie sammanträden för information från enheten (bilaga 3). Informationen är utformad för att både ge en tillbakablick över vad som hänt sedan förra sammanträdet, men också vad som kommer att hända fram till nästa. Det ger möjligheter både till utvärdering av tidigare insatser och möjligheter att ställa frågor om vad som är aktuellt. Motsvarande informationsblad produceras även för kommunfullmäktige (Bilaga 4).

Referensgruppen har även under 2019 haft web-sända möten i anslutning till fullmäktige. Web-sändningarna finns på slutforvarforsmark.se

Vid flera tillfällen har kommunstyrelsen kallat till överläggning antingen med SKB eller SSM. Även grupperna har kallat till information.

Vår granskningsorganisation har haft ett flertal möten inom respektive grupp men har också haft rätt att närvara på varandras möten.

Granskningsgruppernas uppdrag 2019-01-01--2019-06-30

Såväl säkerhetsgruppens som MKB-gruppens uppdrag har varit oförändrade sedan lång tid tillbaka och har beskrivits så sent som i 2018 års verksamhetsberättelse. Sammansättningen av dessa grupper t o m sista juni 2019 har också varit desamma som 2018, och beskrivits i tidigare inlämnade verksamhetsberättelser. Referensgruppen har varit intakt i sin uppbyggnad sedan valet 2018.

Granskningsgruppens uppdrag 2019-07-01—2019-12-31

I samband med organisationsöversynen av bl a granskningsgruppen har deras uppdrag setts över, identifierats och beslutats i kommunfullmäktige 2019-02-19, § 9 enligt nedan:

”Granskningsgruppen granskar och bedömer de handlingar som Svensk kärnbränslehantering AB (SKB) presenterar i sina ansökningar gällande:

- slutförvaret för använt kärnbränsle och
- utbyggnad och fortsatt drift av slutförvaret för kortlivat radioaktivt avfall (SFR).

Gruppen ansvarar för att aktuella och relevanta frågeställningar delges kommunstyrelsens arbetsutskott och kommunfullmäktiges presidium för att kunna tas vidare till referensgruppen, villkorsrådet, kommunstyrelsen och/eller kommunfullmäktige.

Utöver att följa de pågående ansökningarna om slutförvaret omfattar granskningsgruppens uppdrag att:

- följa utvecklingen av och delta i eventuella samråd för slutförvaret för långlivat radioaktivt avfall (SFL) och
- granska SKB:s program för forskning, utveckling och demonstration (FUD). ”

(Bilaga 2b)

Sammanställningen (beslutat av kommunstyrelsen 2019-05-28, § 192)

Tomas Näslund (S)	ordförande
Bertil Alm (C)	v. ordförande

Kristina Woxdahl Pihl (S)	ledamot
Erik Rudolfsson (S)	ledamot
Martin Wahlsten (SD)	ledamot
Krister Lindgren (SD)	ledamot
Gunnel Wahlgren (C)	ledamot

Filip Uthammar (M)	ledamot
Fredrik Jante (M)	ledamot
Erik Helén (KD)	ledamot
Sune Berglund (Boa)	ledamot
Inger Arvidsson (V)	ledamot
Rune Nilsson (L)	ledamot
Arno Unge (Mp)	ledamot
Roger Lamell (S)	ledamot

Referensgruppen och dess uppdrag

Referensgruppen sammanträder i anslutning till Kommunfullmäktiges sammanträden.

Referensgruppens arbetssätt ses över. Förutom öppna möten och föreläsningar kan, vid behov, särskilda grupper utses för att diskutera specifika frågeställningar eller uppdrag. Både ordinarie ledamöter och ersättare kan ingå i arbetsgrupperna. Representanter med särskilda kunskaper eller särskilt intresse kan adjungeras till dessa grupper.

I egenskap av att vara referensgruppens arbetsutskott, har kommunfullmäktiges presidium slutförvarsfrågan som en stående punkt på dagordningen vid sina sammanträden. Under punkten diskuteras framtida referensgruppsmöten och tjänstepersonsorganisationen ger en statusuppdatering om slutförvarsprovningarna.

Sammansättningen

Referensgruppen består av samtliga ledamöter i kommunfullmäktige. I referensgruppen ingår även representanter för lokala miljöorganisationer samt för Tierp, Älvkarleby, Norrtälje och Uppsala kommuner. Dessutom finns det representation från Åland.

Referensgruppens Arbetsutskott

Ordförande

Roger Lamell (S)

Ledamöter

Lisa Landberg (C)

Lennart Owenius (M)

Referensgruppen

Samtliga ledamöter i arbetsutskottet (se ovan)

Samtliga ledamöter i kommunfullmäktige.

Fn ingen nominerad, Ålands landskapsregering

Lars-Peter Hållstrand (S) & Lotta Carlgren (C), Tierps kommun

Staffan Tjörnhammar (M), Norrtälje kommun

Magnus Grönberg (S), Älvkarleby kommun

Linda Eskilsson (Mp), Uppsala kommun

Jörgen Edsvik (S), Gävle kommun.

Opinionsgruppen för säker slutförvaring (Oss), Joakim Stormwall

Naturskyddsföreningen i Östhammar, Hans Jivander

Region Uppsala, Monique Holmgren & Marta Fallgren

Kunskapsuppbyggnad av referensgruppen

Då 2019 var första verksamhetsåret för den nya referensgruppen efter valet höll slutförvarsenheten ett allmänt utbildningstillfälle för ledamöterna.

Referensgruppen har öppna möten innan kommunfullmäktige och under året fokuserat på provningarnas olika dokument som har remitterats och diskuterats under året, både avseende slutförvar för använt kärnbränsle och utbyggnad av SFR

Vi bjöd även in Posiva från Finland för att berätta om den finska processen..

Den nya webportalen–www.slutforvarforsmark.se rullar och går och har under 2019 varit föremål för översyn och anpassats utifrån tillgänglighetsdirektivet.

”Signerat” som publiceras i lokala medier som sprids till i princip samtliga hushåll i Östhammars kommun har fortsatt även under 2019. Det har varit särskilt angeläget med utgångspunkt i den omfattande remisshantering som skett under året i provningarna samt genomförandet av huvudförhandling gällande utbyggnaden av SFR.

Information till allmänheten

Förutom ovannämnda aktiviteter så har flertalet av de seminarium och möten som genomförts websänts för att öka tillgängligheten för våra kommuninnevånare.

Under våren så satte en teatergrupp upp pjäsen ”Kopparkistans hemlighet” för elever i årskurs 4 och 5. Pjäsen satte fokus på informationsbevarande i framtiden. En aktivitet som stöttades av slutförvarsorganisationen, med busstransporter och uppföljande samtal ute i klasserna som varit på pjäsen.

Slutförvarsenheten har också medverkat i den dialogturné som kommunen genomförde 2019 i våra tätorter där allmänheten bjöds in till samtal.

Internationellt

Inom EU

Östhammars kommun har varit engagerad både i det arbete som pågår gällande slutförvarsfrågor och allmänhetens deltagande framför allt i Storbritannien under 2019.

Utom EU

Slutförvarsorganisationen följer det pågående arbetet internationellt gällande informationsbevarande i projektet ”Memory of mankind ” och har deltagit som referens i deras planeringsarbete och deltog dessutom i en större workshop om informationsbevarande i Stockholm våren 2019.

Därutöver har Östhammars kommun följt och bidragit till IAEA´s arbete med ”stakeholders involvement” som en del i omvärldsbevakningen.

Övrigt

Samarbete med Oskarshamns kommun (ÖSOS) har fortsatt även under 2019 med några tillfällen för överläggning där vi diskuterar gemensamma frågeställningar gällande det sammanhållna systemet för slutförvar för använt kärnbränsle.

Under 2019 har slutförvarsenheten påbörjat ett arbetet med ett filmprojekt för att dokumentera erfarenheterna från olika aktörer i slutförvarsfrågan under hela den tid som slutförvarsprojekten ha pågått och hur de sett på kommunens roll i det (ett informationsbevarande av kommunens arbete). Filmen som baseras på enskilda intervjuer har pågått hela hösten 2019 och kommer fortsätta in under 2020.

Kommunen har deltagit och inbjudits till seminarier och informationstillfällen av Kärnavfallsrådet, SKB och SSM.

Slutförvarsorganisationen finns även närvarande på Kärnavfallsrådets ”runda-bords-samtal”.

Administration

Den huvudsakliga administrationen runt granskningsarbetet med slutförvarsfrågan genomförs av enhetens utredare. Utredarens uppdrag och uppgift är att förbereda slutförvarsorganisationens möten både som kunskapsstöd, med kontakter med externa föredragshållare/expertter eller annat administrativt stöd samt att fungera som egen utredare och expert inom vissa sakområden, att vara sekreterare vid möten och följa upp fattade beslut. Slutförvarsorganisationen tar även hjälp av stödfunktionerna i kommunen för att fungera administrativt med diariieföring, lönehantering, HR-frågor, arkivering och IT-stöd.

Sammansättningen

Slutförvarsenheten som hanterar slutförvarsfrågor har bestått av enhetschef, en utredare för granskningsgrupperna samt en kommunikatör för referensgruppen. Tjänstepersonsgruppen arbetar kontinuerligt med kvalitetssäkring och uppföljning via bl a Stratsys (Bilaga 2a).

Klimatpåverkan

Organisationen arbetar också aktivt med att minska tjänsteresor i enlighet med resepolicy och har vissa ansvarsupphandlingar. Ett flertal möten har också anordnats som telefon eller Skypekonferens likväl som webinarium. Vid ett tillfälle medverkade en föredragshållare via länk från Japan.

Förkortningar

Kärnavfallsrådet	Statens råd för kärnavfallsfrågor
MKB	Miljökonsekvensbeskrivning
Oss	Opinionsgruppen för säker slutförvaring
SKB	Svensk Kärnbränslehantering AB
SSM	Strålsäkerhetsmyndigheten

Ekonomi (kr)

	Budget 2019	Utfall 2019
Kostnader	7 030 000	
<i>Beviljat</i>	<i>6 650 000</i>	
40		
Kostnader/utgifter	500 000	400 000
50		
Kostnader för arbetskraft	4 000 000	2 955 319
60		
Övrig verksamhet	350 000	293 239
70		
Övriga verksamhetskostnader	2 180 000	1 646 764
Totalt	7 030 000	4 895 322
	<i>6 650 000</i>	

Mer detaljerad redovisning med tillhörande kommentarer återfinns i bilaga 6-7

ÖSTHAMMARS KOMMUN

Jacob Spangenberg
Kommunstyrelsens ordförande

Peter Nyberg
Kommundirektör

Bilagor

- Bilaga 1a & b Ansökan om medel 2019 och myndigheternas beslut
- Bilaga 2a & b Rapportering ur Stratsys, verksamheten 2019,
Organisationsbeslut KF
- Bilaga 3 Slutförvarsenhetens rapportering till kommunstyrelsen
- Bilaga 4 Slutförvarsenhetens rapportering till kommunfullmäktige
- Bilaga 5 Sammanställning slutförvarsgrupperna 2019: Granskningsgrup-
pernas och Referensgruppens möten
- Bilaga 6 Ekonomisk redovisning
- Bilaga 7 Kommentar till ekonomisk redovisning
- Bilaga 8 Revisionsintyg, KPMG

Riksgälden
103 74 STOCKHOLM

Ansökan om medel ur Kärnavfallsfonden för 2019

Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) meddelade i juni 2009 att de anser att den bästa undersökta platsen för ett slutförvar för använt kärnbränsle i Sverige är Forsmark i Östhammars kommun.

SKB lämnade in tillståndsansökan till Mark- och miljödomstolen (MMD) och Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) 16 mars 2011. Med anledning av detta har kommunens arbete med att granska och informera om det fortlöpande arbetet intensifierats. De yttranden som kommit från Östhammars kommun gällande frågeställningar från ett kommunperspektiv finns tillgängliga hos myndigheterna och via www.slutforvarforsmark.se.

Under hösten 2017 höll mark- och miljödomstolen förhandling i fem veckor där Östhammars kommun aktivt informerade våra kommunmedborgare på olika sätt om förhandlingen i sig, kommunens roll och resultaten därifrån.

Mark- och miljödomstolens yttrande till regeringen enligt miljöbalken samt SSM's yttrande till regeringen enligt Kärntekniklagen kom den 23 januari 2018.

Regeringen har under 2017 gett ett utredningsuppdrag gällande bla ansvar efter förslutning med avrapportering hösten 2018. Utredningen har fått förlängd tid till april 2019 för avrapportering. Regeringen har även bett SKB inkomma med kompletteringar med utgångspunkt i MMD's yttrande. Remisstid tom april 2019.

En ansökan från SKB till såväl SSM som MMD om att få utöka och förändra befintligt slutförvar för låg- och medelaktivt driftavfall (SFR) har inkommit under 2015 och slutförvarsorganisationen behandlar den på motsvarande sätt som slutförvar för använt kärnbränsle och har under 2017 haft kunskapsuppbyggnad och kommunen har avgett yttrande gällande kompletteringsbehov till denna ansökan.

Slutförvarsorganisationen har kommunfullmäktiges uppdrag att arbeta med utbildningsinsatser, informationsinsatser och samverkan för att kunna hantera tillståndsansökningarna och i förlängningen ge kommunfullmäktige den kunskap och den information man behöver för att fatta beslut om kommunen kan accep-

tera ett slutförvar för använt kärnbränsle eller inte samt fatta motsvarande beslut i frågan om ett utbyggt SFR. Tidpunkten för huvudförhandlingar gällande SFR i MMD är hösten 2019.

Ett eventuellt beslut i kommunfullmäktige på regeringsfrågan om Östhammars kommun kan acceptera ett slutförvar eller inte, kan föregås av en lokal folkomröstning. Detta planerades under 2018, men ställdes in på grund av de kompletteringsbehov som MMD identifierat hos SKB.

Med detta är bedömningen att allmänhetens intresse sannolikt kommer förstärkas ju närmare ett beslut kommunen kommer och behovet av så objektiv information som möjligt, om slutförvar för använt kärnbränsle men även utbyggnad av SFR, att öka. Detta blev påtagligt i förarbetena av kommunen när det gällde den lokala folkomröstning som ställdes in. Fokus ligger på att styra mot slutförvarswebben men många andra satsningar behöver genomföras ut mot allmänheten inför vetobesluten för att ge vår allmänhet en bred kunskapsbas i de frågeställningar som finns i slutförvarsprocessen, bland annat ett antal seminarier.

Web-sändningar av intressanta föredrag och möten kommer fortsätta under 2019. Detta i samarbete med enheten för marknad och kommunikation samt extern konsulttjänst. Utbildningsinsatserna för förtroendevalda kommer att intensifieras då vi har ett nytt kommunfullmäktige från 2018.

Rundturerna med nyinflyttade är ett viktigt inslag i kunskapsuppbygganden gällande kommunens arbete med slutförvarsfrågorna hos våra kommunmedborgare, därför fortsätter vi denna aktivitet även under 2019.

Det internationella intresset är påtagligt och kommunen själv har ett intresse av att utbyta närmare erfarenheter med kommuner eller regioner i EU som har kommit olika långt i slutförvarsfrågan. Det gäller såväl slutförvar för använt kärnbränsle som erfarenheter från slutförvar för låg- och medelaktivt avfall. Östhammars kommun kommer vara fortsatt aktiva med sin omvärldsbevakning, både inom nätverket ENWD och Eu-projektet Modern 2020.

Strategienheten har tagit fram ett förslag till Stratsys verksamhetsplan för 2019 (bilaga 1), med tillhörande preliminär budget 2019 (bilaga 2) som bifogas. Enheten kommer att vara engagerad även fortsättningsvis i uppbyggnaden av kommunikationsarbetet i kommunen, ffa intranätet som en viktig kanal för info och också i arbetet med lednings- och styrsystem som påverkar slutförvarsorganisationen.

Ansökan om medel från kärnavfallsfonden för 2019 ska vara Riksgälden tillhanda senast den 1 oktober 2018.

Förslag till beslut

- Planerad verksamhet för 2019 för kommunens arbete med slutförvar godkänns.
- Östhammars kommun ansöker om totalt **7 030 000 Skr** ur kärnavfallsfonden för 2019 års verksamhet avseende granskning och information om slutförvar för radioaktivt avfall i Östhammars kommun.

Bilaga 2 till ansökan om medel ur Kärnavfallsfonden för verksamhet 2019, Östhammars kommun

	Beskrivning	Budget 2017 SSM	Budget 2018 SSM	Budget 2019 Riksgälden
45	Bidrag (stöd till små ideella org. som vill engagera sig samt ordna ex seminarier)	600 000	550 000	500 000
5	Löner, arvoden (administrativa stödfunktioner, fasta och rörliga arvoden till politikerorganisationen)	5 500 000	4 000 000	4 000 000
6	Övriga verksamhetskostnader (Hyror, förbrukningsmtrl, porto, tele- och datakom mm)	500 000	350 000	350 000
7	Övriga verksamhetskostnader som inte är specade nedan	90 000	90 000	90 000
70	Transporter (studiebesök, resor till och från seminarier och konferenser för kompetensuppbyggn)	400 000	400 000	400 000
71	Representation (inkl fika)	150 000	90 000	90 000
72	Annonser och info (info till allmänhet, tryck och publiceringskostnader)	750 000	600 000	600 000
74	Konsulttjänster mm (miljöjurist, konstruktion, säkerhetsanalys mm under granskning av ansökan, opinionsundersökning)	1 000 000	1 000 000	1 000 000
	Summa	8 990 000	7 080 000	7 030 000

Strategiskt inriktning...	Nämndmål	Mål	Styrtal	Uppdrag	Aktivitet
En attraktiv och växande kommun				Bevaka intressen och arbetet med AVS för Lv 76:an	
				Ge medarbetarna rätt förutsättningar för att göra ett gott jobb	
En hållbar kommun		Att bereda kommunens remissyttranden till Strålsäkerhetsmyndigheten, Mark- och miljödomstolen samt regeringen.			Bereda FUD2019
			Andel av material och inredning som är giftfri vid inköp KF Måttal		
				Minska klimatpåverkan från våra tjänsteresor i enlighet med Resepolicy	
En lärande kommun		Större kunskapsbas när det gäller slutförvarsfrågan bland skolelever			
		Större kunskapsbas bland våra kommunmedborgare			Ett antal seminarier öppna för allmänheten kommer att anordnas
					En aktiv web-plats för information upprätthålls, www.slutforvarforsmark.se
					Bussrundtur i kommunen för kommuninnevånare
					Återkommande information i olika kanaler i enlighet med kommunikationsplan
					Göra en film om kommunens arbete över tid

Strategiskt inriktning...	Nämndmål	Mål	Styrtal	Uppdrag	Aktivitet	
En öppen kommun		•Att förbereda kommunfullmäktige inför regeringens fråga om eventuellt nyttjande av veto-rätten.			Utbildningstillfällen för kommunfullmäktige med samtliga aktörer vid ett flertal tillfällen under året	
					Delta i huvudförhandlingar och arbeta med förslag till villkor	
					Följa upp verksamhetsberättelse för föregående år samt eventuella ansökningar om nya medel 2020	
		•Att informera förtroendevalda och allmänhet om kommunens arbete.	Öppna aktiviteter för allmänheten E Måltal			Ett antal öppna seminarier för allmänheten
						Följa och rapportera om processen i kärnbränsleförvaret
						Skapa en sk vitbok om kommunens arbete, ställningstaganden och svar över tid gällande slutförvar för använt kärnbränsle
						Följa det fortsatta arbetet med ENWD
						Följa nyhetsflödena via vår omvärldsbevakning Meltwater
						Följa arbetet i Modern 2020
	Att ha en god omvärldsbevakning gällande processer runt slutförvar.					
				Hantera ideella föreningars ansökningar om medel för aktiviteter gällande slutförvarsfrågan Skriva ansökan om medel för slutförvarsorganisationens arbete		

Strategiskt inriktning...	Nämndmål	Mål	Styrtal	Uppdrag	Aktivitet
---------------------------	----------	-----	---------	---------	-----------

Studiebesök till Finland

2018-12-19

Dnr 2018/937

Er referens: DNR KS 2018-612

Östhammars kommun
Box 66
742 21 Östhammar

Medel ur kärnavfallsfonden till Östhammars kommun för 2019

Riksgäldens beslut

1. Östhammars kommun beviljas ersättning ur kärnavfallsfonden med 6 550 000 kronor för kalenderåret 2019 avseende kostnader för granskning och planerade informationsinsatser om slutförvar för radioaktivt avfall i Östhammars kommun.
2. För 2017 har 3 755 300 kronor av de utbetalade medlen inte förbrukats. Dessa medel ska avräknas från ersättningen för 2019, vilket innebär att 2 794 700 kronor ska utbetalas till Östhammars kommun.

Ärendet

Den 20 december 2017 fattade Strålsäkerhetsmyndigheten beslut om ersättning ur kärnavfallsfonden till Östhammars kommun för kostnader motsvarande 7 080 000 kronor för 2018 avseende granskning och planerade informationsinsatser om slutförvar i Östhammars kommun.

Den 22 mars 2018 kom Östhammars kommun in med en redovisning av användningen av de medel som erhållits ur kärnavfallsfonden för 2017 (RG 2018/661)¹. Av redovisningen framgår att kostnaderna för informationsinsatser har uppgått till 5 234 700 kronor.

Den 18 september 2018 kom Östhammars kommun in med en ansökan om ersättning ur kärnavfallsfonden på 7 030 000 kronor för kostnader för 2019 års verksamhet avseende granskning och information om slutförvar för radioaktivt avfall i Östhammars kommun. Till ansökan har en verksamhetsplan och budget för 2019 bifogats.

---

¹ SSM2018-1576

2 (6)

Av ansökan avseende 2019 framgår i huvudsak följande. Slutförvarsorganisationen i Östhammars kommun har på uppdrag av kommunfullmäktige i uppgift att arbeta med utbildnings- och informationsinsatser samt samverka för att kunna hantera tillståndsansökningarna och i förlängningen ge kommunfullmäktige den kunskap och information som krävs för att fatta beslut om kommunen kan acceptera ett slutförvar för använt kärnbränsle eller inte och ytterligare fatta beslut i frågan om utbyggnad av befintligt slutförvar för låg- och medelaktivt driftavfall (SFR). Kommunen har i sin ansökan anfört att medel ur kärnavfallsfonden kommer att användas bl.a. för finansiering av följande aktiviteter:

- ett antal seminarier för att ge allmänheten en bred kunskapsbas i relevanta frågeställningarna med koppling till slutförvarsprocessen,
- web-sändningar av intressanta föredrag och möten,
- rundturer till nyinflyttade i syfte att öka deras kunskap,
- intensifierade utbildningsinsatser för förtroendevalda med anledning av nytt kommunfullmäktige 2018,
- följa huvudförhandlingar i mark- och miljödomstolen avseende utbyggnaden av slutförvaret för kortlivat radioaktivt avfall, vilket påbörjas hösten 2019,
- erfarenhetsutbyte internationellt både vad gäller slutförvar för använt kärnbränsle och slutförvar för låg- och medelaktivt avfall
- omvärldsbevakning både inom nätverket European local Network of radioactive Waste Dialogue (ENWD) och EU-projektet Modern 2020,
- bereda kommunens remissyttrande till Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM), mark- och miljödomstolen samt regeringen och
- bereda planen för forskning, utveckling och demonstration (FUD-programmet).

Riksgälden har den 8 november 2018 begärt att Östhammars kommun ska göra en kostnadsuppskattning av aktiviteterna (i) bereda kommunens remissyttrande till Strålsäkerhetsmyndigheten och (ii) bereda ett yttrande över SKB:s redovisning av planen för forskning, utveckling och demonstration (det s.k. FUD-programmet).

Den 19 november 2018 inkom Östhammars kommun med ett yttrande över Riksgäldens begäran och anför att arbetskostnaden för att bereda remissyttrande till SSM och för FUD-programmet uppgår till 480 000 kronor. Kommunen kan inte bedöma vad SSM producerar under 2019 och vad som kommunen behöver bereda. Dock är det rimligt att det inte skulle ta mer tid än motsvarande två månaders arbetstid totalt utslaget på hela året. Med en timkostnad på ca 1000 kronor/timme skulle det innebära ca 320 000 kronor för 2019. Gällande beredning av FUD-programmet är det en enskild handling som inte skulle ta mer än en månad i anspråk. Uträknat på motsvarande sätt som ovan så lunda ca 160 000 kronor. Dock är det fortfarande relevant för organisationen att hantera FUD som ett viktigt kunskapsunderlag, för att få insikt i planerna för radioaktivt avfall som SKB har och som kan påverka utvecklingen även i följande miljöprövningar.

Skälen för beslutet

Tillämpliga bestämmelser

Av 34 § första stycket förordningen (2017:1179) om finansiering av kärntekniska restprodukter (finansieringsförordningen) ska en kommuns ansökan om fondmedel för sådana kostnader som avses i 4 § 7 a och 8 finansieringslagen ges in till Riksgälden senast tre månader före den period som ansökan avser. Enligt andra stycket 34 § finansieringsförordningen följer att det i ansökan ska anges vilka kostnader som de utbetalade medlen ska finansiera.

De kostnader som anges i 4 § 7 a lagen (2006:647) om finansiering av kärntekniska restprodukter (finansieringslagen) är kostnader som bl.a. kommunerna har för prövning av frågor om slutförvaring av restprodukter. De kostnader som anges i 4 § 8 finansieringslagen är kostnader som bl.a. kommunerna har för information till allmänheten i frågor som rör hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall.

Av 35 § finansieringsförordningen följer att Riksgälden prövar ansökningarna om utbetalning och beslutar hur och i vilken utsträckning fondmedel får användas av kommunen. Ersättning får endast ges till kommuner där en anläggning för slutförvaring för restprodukter planeras eller byggs och får bestämmas till högst 10 miljoner kronor per kommun och kalenderår. Fondmedel betalas ut i förskott.

Enligt 16 § finansieringslagen ska fondmedel som har utbetalats från kärnavfallsfonden för sådan användning som anges i 14 § första stycket eller 15 § finansieringslagen men inte använts i enlighet med de bestämmelserna eller i enlighet med beslutet om utbetalning återbetalas till kärnavfallsfonden eller avräknas mot kommande utbetalningar.

Enligt 49 § finansieringsförordningen prövar Riksgälden frågor om återbetalning och avräkning.

Av 17 kap 6 § första stycket miljöbalken följer att huvudregeln är att kommunfullmäktiges tillstyrkande krävs för att regeringen ska få tillåta anläggningar för kärnteknisk verksamhet samt anläggningar för att bryta ämnen som kan användas för framställning av kärnbränsle

Riksgäldens bedömning

Östhammars kommun har begärt ersättning för kostnader avseende beredning av kommunens remissyttrande till SSM, mark- och miljödomstolen samt regeringen.

Av förarbetena till 4 § 7 a finansieringslagen framgår att de kostnader som avses i bestämmelsen, såvitt avser kommunerna, är kostnader för kommunfullmäktiges prövning enligt 17 kap. 6 § första stycket miljöbalken när en ansökan om att få upprätta en slutförvaringsanläggning inom kommunen har lämnats in. Däremot omfattas inte de kostnader som kommuner eventuellt kan ha för att vilja yttra sig i

sambands med prövning av samma anläggning enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet, då kommunerna i detta sammanhang inte är en prövande myndighet. (Prop. 2016/17:199 s. 41)

Östhammars kommuns kostnader avseende remissyttrande till mark- och miljödomstolen respektive regeringen (vars prövning är en del av prövningen i mark- och miljödomstolen) rör en prövning enligt miljöbalken av frågor om slutförvaring av restprodukter. Dessa rör alltså inte direkt kommunfullmäktiges prövning enligt 17 kap. 6 § första stycket. Riksgälden anser dock att remissyttrande har ett sådant samband med kommunfullmäktiges prövning att dessa kostnader ska ersättas med medel från kärnavfallsfonden enligt 4 § 7 a finansieringslagen. Kommunens kostnader för remissyttrande till SSM är dock inte sådan kostnad som Östhammars kommun har för prövning enligt miljöbalken av frågor om slutförvaring av restprodukter. Denna kostnad ska därmed inte ersättas enligt 4 § 7 finansieringslagen. Det finns inte heller någon annan bestämmelse som innebär att denna kostnad ska ersättas.

Östhammars kommun har även begärt ersättning för kostnaden för att bereda Fud-programmet. Fud-programmet är en rapport som sammanställs av Svensk Kärnbränslehantering AB på uppdrag av kärnkraftverkens ägare i anledning av att dessa vart tredje år måste visa hur de utvecklar arbetet kring använt kärnbränsle, kärnavfall och avveckling av sina reaktorer. Rapporten lämnas in till Strålsäkerhetsmyndigheten för granskning, varpå myndigheten yttrar sig till regeringen. Regeringen beslutar därefter om industrin har genomfört Fud-programmet på det sätt de är skyldiga att göra.

Riksgälden anser att kostnader för att bereda Fud-programmet inte är en sådan kostnad som ska ersättas enligt 4 § 7 a finansieringslagen eller någon annan bestämmelse i lagen.

Av Östhammars kommuns ansökan framgår att 500 000 kronor är avsedda att gå till små ideella föreningar för aktiviteter avseende slutförvarsfrågan. Beträffande kommuners stöd till små ideella föreningar anser Strålsäkerhetsmyndigheten att en kommun har rätt till ersättning för sådant stöd under förutsättning att detta avser uppdrag att utföra sådana insatser som anges i 4 § 7 a och 8 finansieringslagen – dvs. kommunen har rätt att utföra åtgärder med hjälp av t.ex. ideella föreningar. Riksgälden ser inte någon anledning att frångå Strålsäkerhetsmyndighetens tidigare bedömning. Östhammars kommun ska därmed beviljas ersättning för dessa kostnader. Östhammars kommun är dock fortsatt ansvarig för att medlen används i enlighet med finansieringslagen och finansieringsförordningen.

Riksgälden anser att övriga kostnader som Östhammars kommun begärt ersättning för är sådana kostnader som ska ersättas enligt 4 § 8 finansieringslagen.

Mot bakgrund av ovanstående ska Östhammars kommun beviljas ersättning för 2019 med 6 550 000 kronor dvs. de ansökta medel minskat med arbetskostnaden för att bereda remissyttrande till SSM och för FUD-programmet ör att finansiera granskning och den informationsverksamhet som bedrivs i kommunen rörande slutförvar.

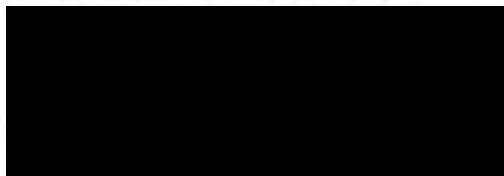
Utbetalade fondmedel som inte har använts i enlighet med lagens ändamål eller det som i övrigt har bestämts i detta utbetalningsbeslut, kommer att kunna krävas tillbaka till kärnavfallsfonden eller avräknas mot kommande utbetalningar av fondmedel.

Östhammars kommun ska enligt 46 § 2 finansieringsförordningen senast den 31 mars 2020 lämna en redovisning till Riksgälden av hur utbetalade fondmedel för 2019 har använts. Riksgälden utför årligen revision av medelmottagarnas fondmedelsanvändning och rapporterar utfallet av granskningen i separat tillsynsrapport.

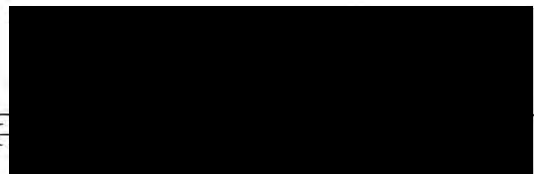
För 2017 beviljades Östhammars kommun 8 990 000 kronor i bidrag från kärnavfallsfonden. Enligt kommunens redovisning uppgick kostnaderna för 2017 till 5 234 700 kronor. Riksgälden granskar för närvarande Östhammars kommuns användning av fondmedel för 2017 men denna granskning är inte färdigställd. Av beviljade medel för 2017 har 3 755 300 kronor inte förbrukats Detta belopp ska i enlighet med 16 § finansieringslagen avräknas mot beslutad ersättning för 2019. Det innebär att 2 794 700 kronor ska utbetalas till Östhammars kommun för 2019. Om Riksgäldens granskning av Östhammars kommuns användning av fondmedel för 2017 visar att medlen inte använts i enlighet med finansieringslagen eller finansieringsförordningen kan ytterligare återbetalning eller avräkning komma att ske.

I detta ärende har riksgäldsdirektören Hans Lindblad beslutat efter föredragning av analytikern Helena Laurella. I den slutliga handläggningen har även enhetschefen Peter Stoltz och analytikern Menzareta Kopic Lind deltagit.

RIKSGÄLDSKONTORET

F

Hur man överklagar

Beslutet kan överklagas till regeringen. Överklagandet ska vara skriftligt och skickas till Riksgälden, 103 74 Stockholm.

Ange följande i överklagandet:

1. Namn och adress.
2. Vilket beslut ni överklagar och ärendets diarienummer.
3. Varför ni anser att beslutet är felaktigt.
4. Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Skrivelsen ska undertecknas av behörig företrädare.

Överklagandet ska ha kommit in till Riksgälden inom tre veckor från den dag ni fick del av beslutet.

Delges

1. Kärnavfallsfonden
2. Forsmarks Kraftgrupp AB
3. OKG Aktiebolag
4. Ringhals AB
5. Barsebäck Kraft AB
6. Miljö- och energidepartementet, Kemikalieenheten

Uppdrag & Aktiviteter – 2019 (Slutförvar för radioaktivt avfall)

Uppdrag	Beskrivning	Uppföljningsansvarig	Kommentar	Aktivitet	Aktivitetstyp	Beskrivning	Startdatum	Slutdatum	Uppföljningsansvarig	Kommentera
✓ Bevaka intressen och arbetet med ÄVS för Lv 76:an		Marie Berggren	<p>Halvår 1 2019 Remiss på hastighetsbegränsningar på väg 76, norr om Forsmark inkommer första halvåret.</p> <p>Ett samlat möte med trafikverket, regionen, verksamhetsutövare, gästrike vatten, sgu mfl hölls under varen för att identifiera hur vi skulle kunna arbeta med bla vattenskyddet längs vägsträckningen.</p> <p>(Marie Berggren)</p> <p>Halvår 2 2019 Ett avstämningmöte har genomförts för att se vilka åtgärder som vidtagits längs med sträckan.</p> <p>(Marie Berggren)</p>							
✓ Ge medarbetarna rätt förutsättningar för att göra ett gott jobb	Medarbetarsamtal, kompetensutveckling och inspirerande arbetsplats och uppgifter.	Marie Berggren	<p>Halvår 1 2019 Endast ett medarbetarsamtal genomfört under varen.</p> <p>(Marie Berggren)</p> <p>Halvår 2 2019 Under denna HT 2019 har det genomförts ytterligare medarbetarsamtal gällande förutsättningar att göra ett gott jobb.</p> <p>(Marie Berggren)</p>							
✓ Minska klimatpåverkan från våra tjänsteresor i enlighet med Resepolicy		Marie Berggren	<p>Halvår 1 2019 Angeläget att vi plockar fram ett redovisningsverktyg för detta.</p> <p>(Marie Berggren)</p> <p>Halvår 2 2019 Enheten arbetar aktivt med att hålla Skypemöte eller motsvarande när vi har internationella kontakter. Tom när vi hade ett referensgruppsmöte ordnade vi länk med Japan för att få deltagande av en speciell person som befanns sig där på tjänsteresa.</p> <p>Enheten använder uteslutande kollektiva färdmedel vid tjänsteresor till Uppsala och Stockholm. Enbart vid kvällsmöten, eller möten på platser dit det inte går buss, alternativt att vi har mycket utrustning sker transport med våra tjänstebilar. Majoriteten av dessa är elbilar.</p> <p>Vid studieresa till Finland för politikerorganisation valde vi färja framför flygtransport.</p> <p>Ännu finns inget bra uppföljningssystem.</p> <p>(Marie Berggren)</p>							
✓ Hantera ideella föreningsansökningar om medel för aktiviteter gällande slutförvarsfrågan		Marie Berggren	<p>Halvår 2 2019 Ansökan har inkommit i tid från OSS.</p> <p>KSau har behandlat ansökan och beviljat medel för 2020 under förutsättning att Östhammars kommun får beviljat son ansökan om medel. Beslutet innebär också att revision ska genomföras på OSS verksamhet 2018/2019 fr o m det datum som förändringar i regelverket gällande föreningar ändrades.</p> <p>(Marie Berggren)</p>	✓ Följa upp verksamhetsberättelse för föregående år samt eventuella ansökningar om nya medel 2020			2019-01-01	2019-11-01	Marie Berggren	<p>Halvår 1 2019 Verksamhetsberättelse och bokslut inlevererat.</p> <p>Frekventa diskussioner med Riksgälden.</p> <p>(Marie Berggren)</p> <p>Halvår 2 2019 Ansökan om medel inlämnad för 2020 till Riksgälden.</p> <p>Återkoppling på 2017 och 2018 års verksamhet ej klar från Riksgälden.</p> <p>(Marie Berggren)</p>
✓ Skrivna ansökan om medel för slutförvarsorganisationens arbete		Marie Berggren	<p>Halvår 2 2019 Ansökan om medel för granskningsorganisationens verksamhet 2020 är inlämnad till Riksgälden.</p> <p>Medel för 2020 beviljade 19 dec 2019.</p> <p>(Marie Berggren)</p>							
				✓ Bereda FUD2019		Forskning Utveckling & Demonstration 2019 innehåller beskrivningar av framtiden och utvecklingen av hanteringen av radioaktivt avfall	2019-01-01	2019-12-31	Marie Berggren	<p>Halvår 1 2019 Oklarheter i finansieringen behöver lösas. FUD lämnas av SKB senast sista september.</p> <p>(Marie Berggren)</p> <p>Halvår 2 2019 Ingen finansiering beviljad för att arbeta aktivt med FUD 2019, vilket innebar ett ytterst kortfattat yttrande från Östhammars kommun, vilket är mycket beklagligt.</p> <p>(Marie Berggren)</p>
				✓ Närma sig de unga förstagångsväljarna med information		Lokala folkomröstningen påverkar särskilt förstagångsväljarnas behov av kunskapsutveckling där denna fråga inte syns i nationella mediaflöden.	2018-01-01	2018-06-02	Marie Berggren	<p>Halvår 2 2018 Den lokala folkomröstningen om ett slutförvar för använt kärnbränsle i Östhammars kommun inställd. Dock en informationsbroschyr till alla hushåll och en nationell hearing.</p> <p>(Marie Berggren)</p>

Uppdrag	Beskrivning	Uppföljningsansvarig	Kommentar	Aktivitet	Aktivitetstyp	Beskrivning	Startdatum	Slutdatum	Uppföljningsansvarig	Kommentera
				✓ Produktion av informationsbroschyr			2018-06-01	2018-08-01	Marie Berggren	<p>Halvår 2 2018 Broschyren producerad och distribuerad till alla hushåll i Östhammars kommun under juli månad. (Marie Berggren)</p>
				✓ Ett antal seminarier öppna för allmänheten kommer att anordnas		Kopparkorrosion Klimatförändringar är exempel på seminarier	2019-01-01	2019-12-31	Marie Berggren	<p>Halvår 1 2019 Referensgruppens möten är öppna för allmänheten. (Marie Berggren)</p> <p>Halvår 2 2019 Ett flertal referensmöten har varit öppna för allmänheten. Fokus under året har varit de kompletteringar som SKB gjort på sin ansökan gällande slutförvar för använt kärnbränsle men också på prövningen, huvudförhandlingen och yttranden gällande utbyggnad av befintligt SFR (Marie Berggren)</p>
				✓ En aktiv web-plats för information upprätthålls, www.slutförvarförmark.se		En web-plats som lockar besökare för information om slutförvarsfrågorna	2019-01-01	2019-12-31	Magnus Degerman	<p>Halvår 1 2019 Hemsidan uppdateras löpande med till exempel nyhetsinlägg och webbsändningar. Vissa uppdateringar genomförs "bakom kulisserna" och när detta är klart är det även en omorganisation och uppdatering av innehållet planerat. Detta ska vara klart inför höstens huvudförhandling i SFR-prövningen. (Magnus Degerman)</p> <p>Halvår 2 2019 Kontinuerliga uppdateringar har skett under det senaste året, bland annat för att möta behovet av information inför den huvudförhandling som genomfördes under hösten 2019. Vi har även hittat rutiner för att lägga ut nyheter mer frekvent, liksom att anpassa sidan i enlighet med webbtillgänglighetsdirektivet. (Marie Berggren)</p>
				✗ Bussrundtur i kommunen för kommuninnevärdare		Studiebesök i SFR samt information om kommunens arbete med slutförvarsfrågorna ingår i programmet	2019-01-01	2019-12-31	Marie Berggren	<p>Halvår 1 2019 Ingen busstur under varen (Marie Berggren)</p> <p>Halvår 2 2019 Pga svårigheter att samla alla de intressenter som behövs för detta, SKB, Visit Roslagen, Östhammars kommun runt ett datum så blev det inte någon busstur alls 2019. Dock planeras den in varen 2019. (Marie Berggren)</p>
				✓ Återkommande information i olika kanaler i enlighet med kommunikationsplan		Kommunikationsplanen aktualitetsprövas och insatser genomförs	2019-01-01	2019-12-31	Marie Berggren	<p>Halvår 1 2019 Genomfört, dock i mindre omfattning. (Marie Berggren)</p> <p>Halvår 2 2019 Vi har använt flertalet av våra kanaler att informera om huvudförhandlingen gällande utbyggnad av befintligt SFR. (Marie Berggren)</p>
				○ Göra en film om kommunens arbete över tid		Kommunens ansvar att informationsbevara behöver ses över. Detta är ett steg att ta tillvara den kunskap som finns hos dem som varit med länge i processen.	2019-01-01	2020-06-30	Marie Berggren	<p>Halvår 1 2019 Arbetet med filminspelningar pågår och kommer löpa under hösten 2019. (Marie Berggren)</p> <p>Halvår 2 2019 Intressanta föremål för intervju har ökat vartefter arbetet fortskridit. Många gånger på initiativ från de intervjuade ("du måste prata med den..."). Projektet förslås med anledning av detta ett halvår till sista juni 2020. (Marie Berggren)</p>
				✓ Utbildningstillfällen för kommunfullmäktige med samtliga aktörer vid ett flertal tillfällen under året		Kunskapsutbyggnad för nya kommunfullmäktige	2019-01-01	2019-12-31	Marie Berggren	<p>Halvår 1 2019 Kommunfullmäktige har under varen haft referensgruppsmöte där såväl SSM, SKB och Kärnavfallsrådet delgett en nulägesrapport respektive kunskapslägesrapport. (Marie Berggren)</p> <p>Halvår 2 2019 Majoriteten av kommunfullmäktiges sammanträden har föregåtts av referensgruppsmöte där ansökningarnas status med yttranden eller prövningar har beviljats av både verksamhetsutövare myndigheter, ideella organisationer samt kärnavfallsrådet. Därutöver anordnas särskilda utbildningstillfällen för den nya granskningsgruppen till vilken även nya ledamöter i</p>

Uppdrag	Beskrivning	Uppföljningsansvarig	Kommentar	Aktivitet	Aktivitetstyp	Beskrivning	Startdatum	Slutdatum	Uppföljningsansvarig	Kommentera
										fullmäktige/ referensgruppen bjuds in. (Marie Berggren)
	✓ Delta i huvudförhandlingar och arbeta med förslag till villkor			Gällande SFR			2019-01-01	2019-12-31	Marie Berggren	Halvår 1 2019 SKB har redovisat sin komplettering till departementet i juni. Remisstiden satt till september 2019. (Marie Berggren) Halvår 2 2019 Östhammars kommun deltog i huvudförhandlingen gällande utbyggnad av befintligt SFR vid mark- och miljödomesten i Nacka under sista veckan i september-första veckan i oktober 2019. (Marie Berggren)
	✓ Ett antal öppna seminarier för allmänheten			Åtminstone sex seminarier tillfällen planeras med bärning på kärnbränsleförvaret och SFR.			2018-01-01	2018-12-31	Marie Berggren	Halvår 2 2018 Seminarier har genomförts med referensgruppen i anslutning till kommunfullmäktige och varit öppna för allmänheten. Samtliga sändningar har dessutom web-sänts. Därutöver en stor nationell hearing samt föredrag i anslutning till framtidsveckan. (Marie Berggren)
	✓ Följa och rapportera om processen i kärnbränsleförvaret			Efter huvudförhandlingar 2017, folkomröstning 2018. Övriga besked oklart, men moment är regeringens tillfällighetsprövning och slutliga villkor.			2018-01-01	2019-12-31	Marie Berggren	Halvår 2 2018 Slutförvarsorganisationen har informerat KS och KF regelbundet i samband med ordinarie möten om lägesbild för slutförvarsprocesserna samt övrigt som rör/tangerar slutförvarsfrågorna. (Marie Berggren) Halvår 1 2019 Deltagit på möten för utredningen gällande gällande nytt förslag till kärntekniklag från miljödepartementet. Löpande info till KS och KF (Marie Berggren) Halvår 2 2019 Kommunen har via sin referensgrupp bjudit in till ett antal öppna seminarier för allmänheten där man bla kunnat få redovisning av SKB, SSM och kärnavfallsrådet om kompletteringar och yttranden i kärnbränsleförvaret. Östhammars kommun har därutöver haft överläggning med miljödepartementet för att förstå hur ärendet handläggs på departementet. (Marie Berggren)
	✓ Skapa en sk vitbok om kommunens arbete, ställningstaganden och svar över tid gällande slutförvar för använt kärnbränsle						2019-01-01	2020-12-31	Marie Berggren	Halvår 1 2019 Ej påbörjat (Marie Berggren) Halvår 2 2019 Har ej påbörjats och ersätts till delar av filmprojektet. Kan komplettera filmprojektet under 2020. (Marie Berggren)
	✓ Följa det fortsatta arbetet med ENWD						2019-01-01	2019-12-31	Marie Berggren	Halvår 1 2019 Vi följer arbetet och ser hur ENWD kommer utvecklas i relation till GMF (Marie Berggren) Halvår 2 2019 GMF har under hösten utsett nya ledamöter på viktiga poster. Vi avvaktar och ser vad som kommer ut av det för ENWD. Östhammars kommun har dock bidragit med kunskaper och erfarenheter till IAEA i deras arbete med Stakeholder involvement. (Marie Berggren)
	✓ Följa nyhetsflödena via vår omvärldsbevakning Meltwater			Fånga upp intressanta nyheter och delge organisationen detta			2019-01-01	2019-12-31	Marie Berggren	Halvår 1 2019 Löpande (Marie Berggren) Halvår 2 2019 Löpande. Kommunikatören bevakar att intressanta nyheter som dyker upp i flödet inom Twitter, Facebook eller webben delas med övriga i organisationen. (Marie Berggren)
	✓ Följa arbetet i Modern 2020						2019-01-01	2019-09-10	Marie Berggren	Halvår 1 2019 Slutredovisning av projektet levererades i Paris, april 2019. Slutförvarsenheten deltog i konferensen och medverkade i workshops. (Marie Berggren)

Uppdrag	Beskrivning	Uppföljningsansvarig	Kommentar	Aktivitet	Aktivitetstyp	Beskrivning	Startdatum	Slutdatum	Uppföljningsansvarig	Kommentera
										<p>Halvår 2 2019 Inget ytterligare. (Marie Berggren)</p>
				✓ Studiebesök till Finland			2019-01-01	2019-12-31	Marie Berggren	<p>Halvår 1 2019 Hela granskningsgruppen (MKB och SÅK) genomförde studieresa till Eurajoki kommun i Finland och besökte även siten och besökscentret för POSIVAS projekt med slutförvar i juni. (Marie Berggren)</p> <p>Halvår 2 2019 Inget ytterligare (Marie Berggren)</p>

Slutförvarsorganisation för Östhammars kommun och dess uppdrag

Kommunstyrelsens arbetsutskott har gett Slutförvarsenheten i uppdrag att ta fram förslag på hur Östhammars kommuns slutförvarsorganisation ska se ut framöver. Efter inledande diskussioner på kommunstyrelsens arbetsutskott samt med nuvarande granskningsorganisationens presidium ges nedan ett förslag på ny organisation.

Nedan ges även förslag på hur ansvaret för slutförvarsorganisationens uppdrag (§ 124, KF 2018-11-27) ska fördelas inom organisationen.

Förslag på slutförvarsorganisation

Östhammars kommuns slutförvarsorganisation föreslås bestå av tre särskilda grupper för hantering av slutförvarsfrågor; granskningsgruppen, referensgruppen och villkorsrådet.

Granskningsgruppen

Uppdrag

Granskningsgruppen granskar och bedömer de handlingar som Svensk kärnbränslehantering AB (SKB) presenterar i sina ansökningar gällande:

- slutförvaret för använt kärnbränsle och
- utbyggnad och fortsatt drift av slutförvaret för kortlivat radioaktivt avfall (SFR).

Gruppen ansvarar för att aktuella och relevanta frågeställningar delges kommunstyrelsens arbetsutskott och kommunfullmäktiges presidium för att kunna tas vidare till referensgruppen, villkorsrådet, kommunstyrelsen och/eller kommunfullmäktige.

Utöver att följa de pågående ansökningarna om slutförvaret omfattar granskningsgruppens uppdrag att:

- följa utvecklingen av och delta i eventuella samråd för slutförvaret för långlivat radioaktivt avfall (SFL) och
- hantera SKB:s program för forskning, utveckling och demonstration (FUD).

Sammansättning

Granskningsgruppen består av 15 ledamöter med representanter från samtliga partier i kommunfullmäktige. Under mandatperioden 2019-2022 föreslås gruppen ha följande partipolitiska sammansättning:

Ledamot (S)
Ledamot (S)
Ledamot (S)
Ledamot (SD)
Ledamot (SD)
Ledamot (C)
Ledamot (C)
Ledamot (M)
Ledamot (M)
Ledamot (KD)
Ledamot (BoA)
Ledamot (V)
Ledamot (L)
Ledamot (MP)
Ledamot (från kommunfullmäktiges presidium)

Granskningsgruppen har en ordförande samt första, andra och tredje vice ordförande. Dessa fyra samt ledamoten från kommunfullmäktiges presidium utgör granskningsgruppens arbetsutskott.

Sammanträden och arbetsätt

Granskningsgruppen har normalt sex ordinarie sammanträden per år.

Arbetsgrupper kan, när behov finns, utses av granskningsgruppens presidium för att arbeta med specifika frågor eller uppdrag. Vid behov kan externa ledamöter adjungeras till granskningsgruppen och dess arbetsgrupper.

Referensgruppen

Uppdrag

Referensgruppen ansvarar för information och kommunikation om slutförvarsfrågor till allmänheten med ett särskilt ansvar för följande delar av uppdraget:

- kunskapsuppbyggnad och
- kommunikation/information.

Referensgruppen håller sig informerade om processen och fungerar även som omvärldsbevakare i andra organisationer och i samhället.

Sammansättning

Referensgruppen föreslås även fortsatt bestå av samtliga ledamöter i Östhammars kommunfullmäktige samt representanter från Ålands landskapsregering, Region Uppsala, grannkommunerna Uppsala, Norrtälje, Tierp, Älvkarleby och Gävle och de lokala intresseorganisationerna Opinionsgrupp för säker slutförvaring (OSS) och Naturskyddsföreningen i Uppsala län.

Kommunfullmäktiges presidium utgör arbetsutskott för Referensgruppen.

Sammanträden och arbetsätt

Referensgruppen sammanträder i anslutning till Kommunfullmäktiges sammanträden.

Referensgruppens arbetsätt ses över. Förutom öppna möten och föreläsningar kan, vid behov, särskilda grupper utses för att diskutera specifika frågeställningar eller uppdrag. Både ordinarie ledamöter och ersättare kan ingå i arbetsgrupperna. Representanter med särskilda kunskaper eller särskilt intresse kan adjungeras till dessa grupper.

I egenskap av att vara referensgruppens arbetsutskott, har kommunfullmäktiges presidium slutförvarsfrågan som en stående punkt på dagordningen vid sina sammanträden. Under punkten diskuteras framtida referensgruppsmöten och tjänstepersonsorganisationen ger en statusuppdatering om slutförvarsprovningarna.

Villkorsråd

Uppdrag

Villkorsrådet har en beredande funktion och arbetar aktivt med de villkorskrivningar som kommunen anser vara relevanta i tillåtlighets- och tillståndsprövningarna för slutförvaret för använt kärnbränsle och för SFR.

Sammansättning

Villkorsrådet utgörs av kommunstyrelsens arbetsutskott och granskningsgruppens presidium/arbetsutskott. Ordförande i villkorsrådet är förste vice ordförande i kommunstyrelsens arbetsutskott.

Sammanträden och arbetsätt

Villkorsrådet sammanträder vid behov, huvudsakligen kopplat till domstolsförhandlingar.

Mandatperiod

Granskningsgruppens ledamöter utses av kommunstyrelsen. Målsättningen är att ledamöternas mandatperioder ska vara samma som för kommunens nämnder. Det är angeläget att ledamöter som väljs in i granskningsgruppen har ett gediget intresse i frågan och kan tänka sig att engagera sig under en längre period.

Referensgruppen och villkorsrådets ledamöter utses inte särskilt utan deras uppdrag i grupperna följer av annat uppdrag.

Arvode och andra ersättningar

Ersättning utgår enligt gällande riktlinjer.

Tidsplan för ny organisation

Den nya organisationen förslås gälla från den 1 juli 2019. Nuvarande granskningsorganisation och mandatperioden för de förtroendevalda i organisationen (MKB- och Säkerhetsgruppen) förlängs till den 30 juni 2019.

Finansiering

Den föreslagna organisationen förutsätter finansiering med medel från kärnavfallsfonden förutom arbetet inom villkorsrådet.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-01-29

Rapport från Strategienheten till KS

Perioden 2018-11-28 – 2019-03-05

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljö- och energidepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni SKB tillfälle att senast den 7 januari 2019 dels komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat och dels yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen. SKB har beviljats förlängd tid för att komplettera ansökan till den 30 april 2019. En av anledningarna till att SKB begärt förlängd tid är att det underlag de tar fram ska hinna genomgå en internationell vetenskaplig granskning.

SFR-ansökan

Den 11 december 2017 kungjordes ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR enligt såväl miljöbalken som kärntekniklagen. Enligt Mark- och miljödomstolens preliminära tidsplan för den fortsatta prövningen enligt miljöbalken kommer huvudförhandling att hållas mellan den 23 september och 4 oktober 2019. Skriftväxling i ärendet avslutas enligt den preliminära tidsplanen den 10 juni 2019.

SKB bemötte den 19 december 2018 de yttranden, bl a från Östhammars kommun, som hade kommit in till Mark- och miljödomstolen sedan kungörelsen. Som en del av bemötandet lämnade SKB in förnyade förslag till villkor. Östhammars kommun har getts tillfälle att yttra sig över bemötandet senast den 6 mars.

Strålsäkerhetsmyndigheten yttrade sig den 17 januari 2019 till Mark- och miljödomstolen över ansökan om tillstånd enligt miljöbalken. Myndigheten tillstyrker att tillstånd ges enligt miljöbalken.

Övrig aktuell information

Överklagan av Riksgäldens beslut om ersättning till Östhammars kommun

Riksgälden fattade den 19 december 2018 beslut om medel ur kärnavfallsfonden till Östhammars kommun för 2019. I beslutet är det sökta beloppet reducerat motsvarande de kostnader som kommunen uppskattat sig ha för att bereda kommunens remissyttrande till Strålsäkerhetsmyndigheten och för att bereda yttrande över SKB:s redovisning av planen för forskning, utveckling och demonstration (det sk. FUD-programmet).

Östhammars kommun har överklagat beslutet gällande den del som gäller kommunens ersättning för att bereda remissyttrande till Strålsäkerhetsmyndigheten och för FUD-programmet.

Östhammars kommun har träffat miljö- och energidepartementets handläggare för slutförvarsfrågan.

Träffen ägde rum i mitten av januari och avhandlade bland annat frågan om ansvar efter förslutning, om kommunens beslutsprocess om det blir en folkomröstning och regeringens beslutsprocess.

Seminarium i Japan

Jacob Spangenberg har blivit inbjuden till Japan för att under veckan 21-25 januari delta i seminarier, öppna för allmänheten, gällande slutförvarsfrågor i områden som är aktuella i en platsvalsprocess.

NEA workshop om informationsbevarande

Östhammars kommun deltar den 22-24 januari 2019 i en workshop om informationsbevarande som anordnas av NEA (Nuclear Energy Agency, OECD:s kärnenergiorgan). Workshopen har titeln **NEA Workshop on Information, Data and Knowledge Management**.

Referensgruppsmöte - Myndigheterna presenterar sina yttranden över SFR-ansökan

Referensgruppen anordnar den 19 februari ett möte till vilket de myndigheter som yttrat sig över SFR-ansökan enligt miljöbalken bjudits in för att presentera sina yttranden. De myndigheter som det i dagsläget är klart kommer är Strålsäkerhetsmyndigheten och Länsstyrelsen i Uppsala län.

Översyn av lagen om kärnteknisk verksamhet - förlängd tid

Regeringen har gett Gabor Szendrö uppdrag att enligt **Direktiv 2017:76** se över behovet av ändringar i kärntekniklagen och vid behov även i strålskyddslagen, miljöbalken och finansieringslagen till följd av detta. I uppdraget ingår att se över frågan om ansvar efter förslutning. Uppdraget skulle ursprungligen redovisas senast den 1 oktober 2018 men tiden har nu förlängts till den 1 april 2019.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-03-05

Rapport från Slutförvarsenheten till KS

Perioden 2019-01-29 – 2019-04-02

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljö- och energidepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni SKB tillfälle att senast den 7 januari 2019 komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat, lämna förslag på tillåtlighetsvillkor samt yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen. SKB har beviljats förlängd tid för att komplettera ansökan till den 30 april 2019. En av anledningarna till att SKB begärt förlängd tid är att det underlag de tar fram ska hinna genomgå en internationell vetenskaplig granskning.

SFR-ansökan

Den 11 december 2017 kungjordes ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR enligt såväl miljöbalken som kärntekniklagen. Enligt Mark- och miljödomstolens preliminära tidsplan för den fortsatta prövningen enligt miljöbalken kommer huvudförhandling att hållas mellan den 23 september och 4 oktober 2019. Skriftväxling i ärendet avslutas enligt den preliminära tidsplanen den 10 juni 2019.

SKB bemötte den 19 december 2018 de yttranden, bl a från Östhammars kommun, som hade kommit in till Mark- och miljödomstolen sedan kungörelsen. Som en del av bemötandet lämnade SKB in förnyade förslag till villkor. Östhammars kommun har getts tillfälle att yttra sig över bemötandet senast den 6 mars.

Strålsäkerhetsmyndigheten yttrade sig den 17 januari 2019 till Mark- och miljödomstolen över ansökan om tillstånd enligt miljöbalken. Myndigheten tillstyrker att tillstånd ges enligt miljöbalken.

Övrig aktuell information

Kärnavfallsrådets rundabordssamtal

Östhammars kommun är, tillsammans med Oskarshamns kommun, inbjuden till rundabordssamtal med Kärnavfallsrådet den 12 mars.

Översyn av lagen om kärnteknisk verksamhet – redovisning senast 1 april

Den statliga utredning (**Direktiv 2017:76**) om översyn av lagen om kärnteknisk verksamhet som tillsattes under 2017, med frågan om ansvar efter förslutning som en del, ska redovisas senast den 1 april 2019.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-04-02

Rapport från Slutförvarsenheten till KS

Perioden 2019-03-05 – 2019-05-07

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljö- och energidepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni SKB tillfälle att komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat, lämna förslag på tillåtlighetsvillkor samt yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen. SKB ska komplettera ansökan senast den 30 april 2019.

SFR-ansökan

Den 11 december 2017 kungjordes ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR enligt såväl miljöbalken som kärntekniklagen. Enligt Mark- och miljödomstolens preliminära tidsplan för den fortsatta prövningen enligt miljöbalken kommer huvudförhandling att hållas mellan den 23 september och 4 oktober 2019. Skriftväxling i ärendet avslutas enligt den preliminära tidsplanen den 10 juni 2019.

Övrig aktuell information

Kärnavfallsrådets rundabordssamtal

Östhammars kommun deltog den 12 mars, tillsammans med Oskarshamns kommun, i ett rundabordssamtal med Kärnavfallsrådet. På mötet diskuterades huvudsakligen frågor om kommunernas deltagande i slutförvarsprocessen – både erfarenheter så här långt och kommunernas fortsatta roll i processen.

Modern2020 – övervakning av geologiska slutförvar

Östhammars kommun deltar den 9-11 april i konferensen "Monitoring in Geological Disposal of Radioactive Waste – Strategies, technologies, decision making and public involvement". Konferensen avslutar projektet **Modern2020**, ett projekt om övervakning av geologiska slutförvar, som Östhammars kommun även tidigare deltagit i.

Översyn av lagen om kärnteknisk verksamhet – redovisning senast 1 april

Den statliga utredning (**Direktiv 2017:76**) om översyn av lagen om kärnteknisk verksamhet som tillsattes under 2017, med frågan om ansvar efter förslutning som en del, ska redovisas senast den 1 april 2019.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-05-07

Rapport från Slutförvarsenheten till KS

Perioden 2019-04-02 – 2019-05-28

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljödepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni 2018 SKB tillfälle att komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat, lämna förslag på tillåtlighetsvillkor samt yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen.

Den 4 april 2019 lämnade SKB in en komplettering av ansökan till miljödepartementet. Kompletteringen har skickats på remiss till bl a Strålsäkerhetsmyndigheten och Östhammars kommun. Remissvar ska ha kommit in till departementet senast den 13 september 2019.

SKB kommer att presentera kompletteringen på referensgruppens möte den 18 juni.

SFR-ansökan

Den 11 december 2017 kungjordes ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR enligt såväl miljöbalken som kärntekniklagen. Enligt Mark- och miljödomstolens preliminära tidsplan för den fortsatta prövningen enligt miljöbalken kommer huvudförhandling att hållas mellan den 23 september och 4 oktober 2019. Skriftväxling i ärendet avslutas enligt den preliminära tidsplanen den 10 juni 2019.

Övrig aktuell information

Minne över generationerna

Östhammars kommun kommer under året att delta i projektet "Minne över generationerna" som har beviljats medel från Vinnova. Projektet handlar om informationsbevarande över generationer med radioaktivt avfall som exempel. Linnéuniversitetet är initiativtagare och kommer även att leda projektet. Om projektet faller väl ut, finns möjlighet att i början av nästa år ansöka om fortsatta medel för att utveckla projektet vidare.

Översyn av lagen om kärnteknisk verksamhet

Kärntekniklagsutredningen överlämnade den 1 april 2019 sitt betänkande till regeringen. I utredningen, som fått titeln "Ny kärntekniklag - med förtydligt ansvar" (SOU 2019:16) föreslås bl a bestämmelser om ett statligt sistaansvar för slutligt förslutna geologiska slutförvar. Utredningen kommer att presenteras på referensgruppsmötet den 18 juni.

Modern2020 - övervakning av geologiska slutförvar

Östhammars kommun deltog den 9-11 april i konferensen "Monitoring in Geological Disposal of Radioactive Waste - Strategies, technologies, decision making and public involvement". Konferensen var avslutning på projektet **Modern2020**, ett projekt om övervakning av geologiska slutförvar, som Östhammars kommun även tidigare deltagit i.

Referensgruppsmöte - den finska processen

Den 20 maj anordnar referensgruppen ett öppet möte där den finska strålsäkerhetsmyndigheten (STUK) kommer och berättar om den finska processen med ett slutförvar för använt kärnbränsle.

Workshop om informationsbevarande

I maj kommer Östhammars kommun att delta i en workshop om informationsbevarande i Stockholm, "Information and memory for future decision making - radioactive waste and beyond". Östhammars kommun har även varit med i planeringen av workshopen.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-05-28

Rapport från Slutförvarsenheten till KS

Perioden 2019-05-07 – 2019-09-03

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljödepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni 2018 SKB tillfälle att komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat, lämna förslag på tillåtlighetsvillkor samt yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen.

Den 4 april 2019 lämnade SKB in en komplettering av ansökan till miljödepartementet. Kompletteringen har skickats på remiss till bl a Strålsäkerhetsmyndigheten och Östhammars kommun. Remissvar ska ha kommit in till departementet senast den 13 september 2019. Östhammars kommun har för avsikt att begära förlängd remisstid för att kunna ta del av Strålsäkerhetsmyndighetens synpunkter på kompletteringen innan yttrande lämnas.

SFR-ansökan

Den 11 december 2017 kungjordes ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR enligt såväl miljöbalken som kärntekniklagen. Enligt Mark- och miljödomstolens preliminära tidsplan för den fortsatta prövningen enligt miljöbalken kommer huvudförhandling att hållas mellan den 23 september och 4 oktober 2019. Skriftväxling i ärendet avslutas enligt den preliminära tidsplanen den 10 juni 2019.

Övrig aktuell information

Avslag på överklagan av Riksgäldens beslut om ersättning till Östhammars kommun

I januari överklagade Östhammars kommun Riksgäldens beslut om medel ur kärnavfallsfonden till kommunen för 2019. I beslutet var det sökta beloppet reducerat motsvarande de kostnader som kommunen uppskattat sig ha för att bereda kommunens remissyttrande till Strålsäkerhetsmyndigheten och för att bereda yttrande över SKB:s redovisning av planen för forskning, utveckling och demonstration (det sk. FUD-programmet). Regeringen har gjort samma bedömning som Riksgälden och beslutade i april att avslå kommunens överklagan. Beslutet går inte att överklaga.

Referensgruppsmöte - den finska processen

Den 20 maj anordnade referensgruppen ett öppet möte där den finska strålsäkerhetsmyndigheten (STUK) berättade om den finska processen med ett slutförvar för använt kärnbränsle. Även svenska strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) deltog på mötet. Mötet går att se i efterhand via [slutförvarswebben](#).

Referensgruppsmöte - kärntekniklagsutredningen och komplettering av ansökan om kärnbränsleförvaret

Referensgruppsmötet den 18 juni kommer bestå av två delar; en presentation av kärntekniklagsutredningen och en presentation av SKB:s senaste kompletteringen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle (bl a om kopparkorrosion).

Workshop om informationsbevarande

Den 21-23 maj kommer Östhammars kommun att delta i en workshop om informationsbevarande i Stockholm; **"Information and memory for future decision making - radioactive waste and beyond"**. Östhammars kommun har även varit med i planeringen av workshopen.

Kärntekniklagsutredningen på remiss

Kärntekniklagsutredningen överlämnade den 1 april 2019 sitt betänkande **"Ny kärntekniklag - med förtydligt ansvar"** (SOU 2019:16) till regeringen. Utredningen skickades i slutet av april ut på remiss med sista svarsdag den 2 september 2019. Östhammars kommun har begärt och beviljats förlängd remisstiden till den 6 september.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-09-03

Rapport från Slutförvarsenheten till KS

Perioden 2019-05-28 – 2019-10-08

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljödepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni 2018 SKB tillfälle att komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat, lämna förslag på tillåtlighetsvillkor samt yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen.

Den 4 april 2019 lämnade SKB in en komplettering av ansökan till miljödepartementet. Kompletteringen har skickats på remiss till bl a Strålsäkerhetsmyndigheten och Östhammars kommun. Remissvar ska ha kommit in till departementet senast den 13 september 2019. **Östhammars kommun planerar att begära förlängd remisstid till ... för att kunna ta del av bland annat Strålsäkerhetsmyndighetens synpunkter innan yttrande lämnas.** Strålsäkerhetsmyndigheten har beviljats förlängd remisstid till den 30 september.

SFR - fortsatt drift och utbyggnad

Mark- och miljödomstolen kungjorde den 19 juni 2019 förhandlingsordningen för huvudförhandlingarna om fortsatt drift och utbyggnad av slutförvaret för låg- och medelaktivt avfall (SFR). Huvudförhandlingen kommer att hållas i domstolens lokaler i Nacka mellan den 23 september och den 3 oktober 2019 men med syn i Forsmark den 30 september.

Övrig aktuell information

Kärntekniklagsutredningen på remiss

Kärntekniklagsutredningen överlämnade den 1 april 2019 sitt betänkande "Ny kärntekniklag - med förtydligt ansvar" (SOU 2019:16) till regeringen. Östhammars kommun är en av flera remissinstanser. Ärendet hanteras på kommunstyrelsens sammanträde den 3 september 2019.

Riksgäldens föreskriftsförslag på remiss

Riksgälden skickade den 20 juni 2019 ut sitt förslag till föreskrifter om kostnadsberäkningar, ansökningar och redovisning av kärntekniska restprodukter på remiss. Sista dag för yttrande var den 21 augusti 2019. Östhammars kommun har yttrat sig över förslaget.

Planerings- och utbildningsdag för nya i slutförvarsorganisationen

Den 22 augusti 2019 anordnades en planerings- och utbildningsdag för granskningsgruppen och för de nya i referensgruppen.

Fud-programmet

I slutet av september 2019 kommer SKB att redovisa det så kallade Fud-programmet. Fud står för forskning, utveckling och demonstration och redovisningen ska lämnas in vart tredje år. I programmet ska det redovisas forskning och utveckling kring avvecklings- och rivningsarbeten samt hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall.

Strålsäkerhetsmyndigheten granskar programmet och ska senast den 31 mars 2020 yttra sig över programmet till regeringen. Myndigheten har skickat ut förhandsinformation om att de kommer be ett antal remissinstanser (bland annat Östhammars kommun) om synpunkter på programmet.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-10-08

Rapport från Slutförvarsenheten till KS

Perioden 2019-09-03 – 2019-10-29

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljödepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni 2018 SKB tillfälle att komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat, lämna förslag på tillåtlighetsvillkor samt yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen.

Den 4 april 2019 lämnade SKB in en komplettering av ansökan till miljödepartementet. Kompletteringen har skickats på remiss till bl a Strålsäkerhetsmyndigheten och Östhammars kommun. Ansökan skickades på remiss och flertalet instanser har lämnat yttrande. En del av dessa kommer att presenteras på Referensgruppens möte den 5 november.

Östhammars kommun har begärt och beviljats förlängd remisstid till den 4 december 2019 för att kunna ta del av bland annat Strålsäkerhetsmyndighetens synpunkter innan yttrande lämnas. Strålsäkerhetsmyndigheten beviljades förlängd remisstid till den 30 september 2019.

SFR - fortsatt drift och utbyggnad

Huvudförhandling hålls i mark- och miljödomstolen i Nacka mellan den 23 september och den 3 oktober 2019 med syn i Forsmark den 30 september. På Referensgruppens möte den 5 november kommer det att ges en sammanfattning av förhandlingen.

Övrig aktuell information

Fud-programmet

SKB lämnade den 30 september 2019 in det så kallade Fud-programmet till Strålsäkerhetsmyndigheten. Fud står för forskning, utveckling och demonstration och redovisningen ska lämnas in vart tredje år. I programmet ska det redovisas forskning och utveckling kring avvecklings- och rivningsarbeten samt hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall.

Strålsäkerhetsmyndigheten granskar programmet och ska senast den 31 mars 2020 yttra sig över programmet till regeringen. Myndigheten har skickat ut förhandsinformation om att de kommer be ett antal remissinstanser (bland annat Östhammars kommun) om synpunkter på programmet.

Referensgruppsmöte - huvudförhandling om utbyggnaden av SFR och yttrande över SKB:s komplettering av kärnbränsleansökan

Den 5 november 2019 kommer referensgruppen att anordna ett öppet möte. Mötet kommer att bestå av två delar; dels en rapport från huvudförhandlingen i Mark- och miljödomstolen om utbyggnad och fortsatt drift av slutförvaret för låg- och medelaktivt avfall (SFR) och dels en presentation av andra remissinstansers yttrande över SKB:s komplettering i kärnbränsleprövningen (om bl a kopparkorrosion).

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-10-29

Rapport från Slutförvarsenheten till KS

Perioden 2019-10-08 – 2019-12-03

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljödepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni 2018 SKB tillfälle att komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat, lämna förslag på tillåtlighetsvillkor samt yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen.

Den 4 april 2019 lämnade SKB in en komplettering av ansökan till miljödepartementet. Kompletteringen skickades på remiss och flertalet instanser har lämnat yttranden. Några av dessa yttranden kommer att presenteras på Referensgruppens möte den 5 november.

Östhammars kommun har begärt och beviljats förlängd remisstid till den 4 december 2019 för att kunna ta del av bland annat Strålsäkerhetsmyndighetens synpunkter innan yttrande lämnas.

SFR – fortsatt drift och utbyggnad

Huvudförhandling hölls i mark- och miljödomstolen i Nacka mellan den 23 september och den 2 oktober. Mark- och miljödomstolen meddelade i samband med att förhandlingen avslutades att de planerar att lämna sitt yttrande över ansökan till regeringen den 13 november.

På Referensgruppens möte den 5 november kommer det att ges en sammanfattning av förhandlingen.

Övrig aktuell information

Fud-programmet

SKB lämnade den 30 september in det så kallade Fud-programmet till Strålsäkerhetsmyndigheten. Fud står för forskning, utveckling och demonstration och redovisningen ska lämnas in vart tredje år. I programmet ska det redovisas forskning och utveckling kring avvecklings- och rivningsarbeten samt hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall.

Strålsäkerhetsmyndigheten och Kärnavfallsrådet granskar programmet och ska senast den 31 mars 2020 yttra sig över programmet till regeringen. Inför Strålsäkerhetsmyndighetens yttrande genomförs en remissrunda med bland annat myndigheter, högskolor och kommuner. Den 16 oktober deltog Östhammars kommun i ett möte som Strålsäkerhetsmyndigheten anordnade för remissinstanserna inför granskningen av Fud 2019. Senast den 31 december ska remissinstansernas yttranden ha inkommit till Strålsäkerhetsmyndigheten.

Möte med miljödepartementets handläggare för kärnbränsleförvaret

Östhammars kommun träffade den 9 oktober miljödepartementets handläggare för ansökan av kärnbränsleförvaret. På mötet diskuterades bland annat frågan om ansvar efter förslutning och den fortsatta prövningsprocessen.

Referensgruppsmöte - huvudförhandling om utbyggnaden av SFR och yttrande över SKB:s komplettering av kärnbränsleänsökan

Den 5 november anordnar referensgruppen ett öppet möte. Mötet kommer att bestå av två delar; dels en rapport från huvudförhandlingen i Mark- och miljödomstolen om utbyggnad och fortsatt drift av slutförvaret för låg- och medelaktivt avfall (SFR) och dels en presentation av andra remissinstansers yttrande över SKB:s komplettering i prövningen av kärnbränsleförvaret.

Kärnavfallsrådet anordnar seminarium om stegvis prövning och ett sekel av utmaningar

Den 12 november anordnar Kärnavfallsrådet ett seminarium om stegvis prövning och ett sekel av utmaningar. Syftet med seminariet är att diskutera, och uppmärksamma frågor, kring vad som finns reglerat idag och vad som behöver utvecklas samt vilka utmaningar detta projekt kan stå inför. Mer information finns på **Kärnavfallsrådets hemsida**.

Årlig överläggning med Strålsäkerhetsmyndigheten

Varje år genomförs en överläggning mellan Östhammars kommun, Oskarshamns kommun och Strålsäkerhetsmyndigheten. Årets överläggning sker den 13 november.

Granskningsgruppen träffar SKB

Den 14 november besöker Granskningsgruppen SKB i deras lokaler i Solna. SKB kommer under förmiddagen att hålla presentationer om prövningarna och andra aktuella frågor. Under eftermiddagen planeras det för frågor och diskussioner.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-12-03

Rapport från Slutförvarsenheten till KS

Perioden 2019-10-29 – 2020-01-28

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljödepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni 2018 SKB tillfälle att komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat, lämna förslag på tillåtlighetsvillkor samt yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen.

Den 4 april 2019 lämnade SKB in en komplettering av ansökan till miljödepartementet. Kompletteringen skickades på remiss och flertalet instanser har lämnat yttranden. Yttranden över kompletteringen, i prövningen enligt **miljöbalken** och enligt **kärntekniklagen**, finns att läsa på regeringskansliets hemsida. SKB har getts möjlighet att senast den 18 december inkomma med synpunkter på vad som framförts i remissyttrandena.

Östhammars kommun har begärt och beviljats förlängd remisstid till den 4 december 2019 för att kunna ta del av bland annat Strålsäkerhetsmyndighetens synpunkter innan yttrande lämnas.

SFR - fortsatt drift och utbyggnad

Strålsäkerhetsmyndigheten och Mark- och miljödomstolen har under hösten lämnat över sina yttranden över ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR till regeringen. Miljödepartementet har därmed tagit över handläggningen av de båda ärendena.

Strålsäkerhetsmyndigheten lämnade den 21 oktober sitt yttrande över ansökan enligt kärntekniklagen till regeringen. Myndigheten tillstyrker att verksamheten ges tillstånd. Tillstyrkan förutsätter att SKB under uppförande och drift beaktar de frågor som är av betydelse för säkerheten, vilket bland annat innebär att beakta de utvecklingsbehov som myndigheten identifierat och påtalat. Yttrandet finns att läsa på **Strålsäkerhetsmyndighetens hemsida**.

Mark- och miljödomstolen i Nacka lämnade den 13 november sitt yttrande över ansökan enligt miljöbalken till regeringen. Domstolens bedömning är att det inte framkommit några hinder mot att tillåta verksamheten och att den sökta verksamheten därmed kan tillåtas.

Övrig aktuell information

Referensgruppsmöte - huvudförhandling om utbyggnaden av SFR och yttrande över SKB:s komplettering av kärnbränsleansökan

Den 5 november anordnade referensgruppen ett öppet möte. Mötet bestod av två delar; dels en rapport från huvudförhandlingen i Mark- och miljödomstolen om utbyggnad och fortsatt drift av slutförvaret för låg- och medelaktivt avfall (SFR) och dels en presentation

av andra remissinstansers yttrande över SKB:s komplettering i prövningen av kärnbränsleförvaret. Mötet går att se i efterhand på **slutförvarswebben**.

Kärnavfallsrådets seminarium om stegvis prövning och ett sekel av utmaningar

Den 12 november anordnade Kärnavfallsrådet ett seminarium om stegvis prövning och ett sekel av utmaningar. Mer information om seminariet och samtliga presentationer från dagen finns på **Kärnavfallsrådets hemsida**.

Årlig överläggning med Strålsäkerhetsmyndigheten

Varje år genomförs en överläggning mellan Östhammars kommun, Oskarshamns kommun och Strålsäkerhetsmyndigheten. Årets överläggning skulle ha hållits den 13 november men blev framflyttat. Nytt datum är inte beslutat än men överläggningen planeras att hållas vid månadsskiftet januari-februari.

Granskningsgruppen träffade SKB

Den 14 november träffade Granskningsgruppen SKB för en heldag med presentationer och diskussioner runt prövningar av kärnbränsleförvaret och SFR.

Minne över generationer

Östhammars kommun deltar i projektet **"Minne över generationer"** som handlar om informationsbevarande över generationer. Projektet leds av Linnéuniversitetet med medel från Vinnova. Den 29 november anordnas inom projektet en workshop i Stockholm. Planering pågår även för ansökan om medel för fortsättning av projektet.

Referensgruppsmöte - Östhammars kommuns yttrande i kärnbränsleprövningen samt Strålsäkerhetsmyndighetens och Mark- och miljödomstolens yttrande över SFR-utbyggnaden

Den 17 december anordnar Referensgruppen ett öppet möte. På mötet kommer tre aktuella yttranden att presenteras; Östhammars kommuns yttrande över den senaste kompletteringen i kärnbränsleprövningen, Strålsäkerhetsmyndighetens yttrande till regeringen över SFR-ansökan enligt kärntekniklagen och Mark- och miljödomstolens yttrande till regeringen över SFR-ansökan enligt miljöbalken.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-02-19

Rapport från Slutförvarsenheten till KF

Perioden 2018-12-18 – 2019-04-23

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljö- och energidepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni SKB tillfälle att senast den 7 januari 2019 dels komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat och dels yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen. SKB har beviljats förlängd tid för att komplettera ansökan till den 30 april 2019. En av anledningarna till att SKB begärt förlängd tid är att det underlag de tar fram ska hinna genomgå en internationell vetenskaplig granskning.

SFR-ansökan

Den 11 december 2017 kungjordes ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR enligt såväl miljöbalken som kärntekniklagen. Enligt Mark- och miljödomstolens preliminära tidsplan för den fortsatta prövningen enligt miljöbalken kommer huvudförhandling att hållas mellan den 23 september och 4 oktober 2019. Skriftväxling i ärendet avslutas enligt den preliminära tidsplanen den 10 juni 2019.

SKB bemötte den 19 december 2018 de yttranden, bl a från Östhammars kommun, som hade kommit in till Mark- och miljödomstolen sedan kungörelsen. Som en del av bemötandet lämnade SKB in förnyade förslag till villkor. Östhammars kommun har getts tillfälle att yttra sig över bemötandet senast den 6 mars.

Strålsäkerhetsmyndigheten yttrade sig den 17 januari 2019 till Mark- och miljödomstolen över ansökan om tillstånd enligt miljöbalken. Myndigheten tillstyrker att tillstånd ges enligt miljöbalken.

Övrig aktuell information

Överklagan av Riksgäldens beslut om ersättning till Östhammars kommun

Riksgälden fattade den 19 december 2018 beslut om medel ur kärnavfallsfonden till Östhammars kommun för 2019. I beslutet är det sökta beloppet reducerat motsvarande de kostnader som kommunen uppskattat sig ha för att bereda kommunens remissyttrande till Strålsäkerhetsmyndigheten och för att bereda yttrande över SKB:s redovisning av planen för forskning, utveckling och demonstration (det sk. FUD-programmet).

Östhammars kommun har överklagat beslutet gällande den del som gäller kommunens ersättning för att bereda remissyttrande till Strålsäkerhetsmyndigheten och för FUD-programmet.

Östhammars kommun har träffat miljö- och energidepartementet

I mitten av januari träffade Östhammars kommun de handläggare på miljö- och energidepartementet som hanterar ansökan om slutförvaret för använt kärnbränsle. På mötet avhandlades bl a frågan om ansvar efter förslutning, kommunens beslutsprocess om det blir en folkomröstning och regeringens beslutsprocess.

Miljöorganisationerna presenterade sina yttranden över SFR-ansökan

Referensgruppen anordnade den 17 januari ett möte till vilket de miljöorganisationer som yttrat sig över SFR-ansökan enligt miljöbalken bjudits in för att presentera sina yttranden. De miljöorganisationer som deltog i mötet var Naturskyddsföreningen i Uppsala län, Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG) och Miljörelsens kärnavfallssekretariat (Milkas)

Arbetsvecka om medborgardialog och allmänhetens acceptans

Östhammars kommun deltog den 21-25 januari i en arbetsvecka initierade av **Institute of Energy Economics** i Japan. Tre länder från Europa och sex länder från Sydostasien närvarade och syftet var att diskutera allmänhetens acceptans av kärnkraft. Östhammars kommun har ett arbetssätt med stort internationellt intresse och länderna delade erfarenheter gällande bl a medborgardialog.

Workshop om informationsbevarande

Östhammars kommun deltog den 22-24 januari i en internationell workshop om hantering av information, data och kunskap om slutförvar för använt kärnbränsle och annat radioaktivt avfall. **Workshopen** anordnades av OECD:s kärnenergiorgan NEA (Nuclear Energy Agency).

Myndigheterna presenterar sina yttranden över SFR-ansökan

Referensgruppen anordnar den 19 februari ett möte till vilket de myndigheter som yttrat sig över SFR-ansökan enligt miljöbalken bjudits in för att presentera sina yttranden. De myndigheter som kommer att delta är Strålsäkerhetsmyndigheten och Länsstyrelsen i Uppsala län.

Kärnavfallsrådets rundabordssamtal

Östhammars kommun är, tillsammans med Oskarshamns kommun, inbjuden till rundabordssamtal med Kärnavfallsrådet den 12 mars.

Översyn av lagen om kärnteknisk verksamhet

Regeringen har gett Gabor Szendrö uppdrag att enligt **Direktiv 2017:76** se över behovet av ändringar i kärntekniklagen och vid behov även i strålskyddslagen, miljöbalken och finansieringslagen till följd av detta. I uppdraget ingår att se över frågan om ansvar efter förslutning. Uppdraget skulle ursprungligen redovisas senast den 1 oktober 2018 men tiden har förlängts till den 1 april 2019. Östhammars kommun är inbjuden till ett möte med utredarna i februari.

Konferens om övervakning av slutförvar

Östhammars kommun deltar den 9-11 april i en konferens om övervakning av geologiska slutförvar för radioaktivt avfall. Konferensen är slutkonferens för projektet **Modern2020**.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-04-23

Rapport från Slutförvarsenheten till KF

Perioden 2019-02-19 – 2019-06-18

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljö- och energidepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni 2018 SKB tillfälle att dels komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat och dels yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen.

Den 4 april 2019 lämnade SKB in en komplettering av ansökan till departementet. Nästa steg kommer troligen vara att kompletteringen skickas ut på remiss till bland annat Strålsäkerhetsmyndigheten.

SFR-ansökan

Den 11 december 2017 kungjordes ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR enligt såväl miljöbalken som kärntekniklagen. Enligt Mark- och miljödomstolens preliminära tidsplan för den fortsatta prövningen enligt miljöbalken kommer huvudförhandling att hållas mellan den 23 september och 4 oktober 2019. Skriftväxling i ärendet avslutas enligt den preliminära tidsplanen den 10 juni 2019.

Övrig aktuell information

Kärnavfallsrådets rundabordssamtal

Östhammars kommun deltog den 12 mars, tillsammans med Oskarshamns kommun, i ett rundabordssamtal med Kärnavfallsrådet. På mötet diskuterades huvudsakligen frågor om kommunernas deltagande i slutförvarsprocessen – både erfarenheter så här långt och kommunernas fortsatta roll i processen.

Minne över generationerna

Östhammars kommun kommer under året delta i projektet "Minne över generationerna" som har beviljats medel från Vinnova. Projektet handlar om informationsbevarande över generationer med radioaktivt avfall som exempel. Linnéuniversitetet är initiativtagare och kommer även att leda projektet. Om projektet faller väl ut, finns möjlighet att i början av nästa år ansöka om fortsatta medel för att utveckla projektet vidare.

Översyn av lagen om kärnteknisk verksamhet

Kärntekniklagsutredningen överlämnade den 1 april 2019 sitt betänkande till regeringen. I utredningen, som fått titeln "Ny kärntekniklag - med förtydligt ansvar" (SOU 2019:16) föreslås bl a bestämmelser om ett statligt sistaansvar för slutligt förslutna geologiska slutförvar.

Modern2020 - övervakning av geologiska slutförvar

Östhammars kommun deltar den 9-11 april i konferensen "Monitoring in Geological Disposal of Radioactive Waste - Strategies, technologies, decision making and public involvement". Konferensen avslutar projektet **Modern2020**, ett projekt om övervakning av geologiska slutförvar, som Östhammars kommun även tidigare deltagit i.

Workshop om informationsbevarande

I maj kommer Östhammars kommun delta i en workshop om informationsbevarande i Stockholm, "Information and memory for future decision making – radioactive waste and beyond". Östhammars kommun har även varit med i planeringen av workshopen.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-06-18

Rapport från Slutförvarsenheten till KF

Perioden 2019-04-23 – 2019-09-24

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljödepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni 2018 SKB tillfälle att komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat, lämna förslag på tillåtlighetsvillkor samt yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen.

Den 4 april 2019 lämnade SKB in en komplettering av ansökan till miljödepartementet. Kompletteringen har skickats på remiss till bl a Strålsäkerhetsmyndigheten och Östhammars kommun. Remissvar ska ha kommit in till departementet senast den 13 september 2019. Östhammars kommun har för avsikt att begära förlängd remisstid för att kunna ta del av Strålsäkerhetsmyndighetens synpunkter på kompletteringen innan yttrande lämnas.

SFR-ansökan

Den 11 december 2017 kungjordes ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR enligt såväl miljöbalken som kärntekniklagen. Enligt Mark- och miljödomstolens preliminära tidsplan för den fortsatta prövningen enligt miljöbalken kommer huvudförhandling att hållas mellan den 23 september och 4 oktober 2019. Skriftväxling i ärendet avslutas enligt den preliminära tidsplanen den 10 juni 2019.

Övrig aktuell information

Avslag på överklagan av Riksgäldens beslut om ersättning till Östhammars kommun

I januari överklagade Östhammars kommun Riksgäldens beslut om medel ur kärnavfallsfonden till kommunen för 2019. I beslutet var det sökta beloppet reducerat motsvarande de kostnader som kommunen uppskattat sig ha för att bereda kommunens remissyttrande till Strålsäkerhetsmyndigheten och för att bereda yttrande över SKB:s redovisning av planen för forskning, utveckling och demonstration (det sk. FUD-programmet). Regeringen har gjort samma bedömning som Riksgälden och beslutade i april att avslå kommunens överklagan. Beslutet går inte att överklaga.

Kärntekniklagsutredningen på remiss

Kärntekniklagsutredningen överlämnade den 1 april 2019 sitt betänkande "Ny kärntekniklag - med förtydligt ansvar" (SOU 2019:16) till regeringen. Utredningen skickades i slutet av april ut på remiss med sista svarsdag den 2 september 2019. Östhammars kommun har begärt och beviljats förlängd remisstiden till den 6 september.

Referensgruppsmöte - den finska processen

Den 20 maj anordnade referensgruppen ett öppet möte där den finska strålsäkerhetsmyndigheten (STUK) berättade om den finska processen med ett slutförvar för använt kärnbränsle. Även svenska strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) deltog på mötet. Mötet går att se i efterhand via [slutförvarswebben](#).

Workshop om informationsbevarande

Den 21-23 maj deltog Östhammars kommun i en workshop om informationsbevarande i Stockholm; "Information and memory for future decision making – radioactive waste and beyond". Dokumentation från workshopen kommer att tillgängliggöras på workshopens hemsida.

Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG)

Sedan MKG:s årsmöte i maj ingår Folkkampanjen mot kärnkraft och kärnvapen och Jordens vänner i MKG. De föreningar som sedan tidigare ingår i MKG är Fältbiologerna, Naturskyddsföreningen, Naturskyddsföreningen i Kalmar län, Naturskyddsföreningen i Skåne, Naturskyddsföreningen Uppsala län och Opinionsgruppen för säker slutförvaring (OSS).

Referensgruppsmöte - kärntekniklagsutredningen och kärnbränsleförvaret

Referensgruppsmötet den 18 juni kommer bestå av två delar; en presentation av kärntekniklagsutredningen och en presentation av SKB:s senaste komplettering av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle (bl a om kopparkorrosion). SKB kommer även att ge en kort information om vad som är aktuellt i Forsmark.

Ny slutförvarsorganisation från den 1 juli

Kommunstyrelsen utsåg den 28 maj nya ledamöter till slutförvarsorganisationens nya granskningsgrupp. Utbildning för nya ledamöter i både granskningsgruppen och referensgruppen planeras i augusti.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-11-19

Rapport från Slutförvarsenheten till KF

Perioden 2019-09-24 – 2019-12-17

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljödepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni 2018 SKB tillfälle att komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat, lämna förslag på tillåtighetsvillkor samt yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen.

Den 4 april 2019 lämnade SKB in en komplettering av ansökan till miljödepartementet. Kompletteringen skickades på remiss och flertalet instanser har lämnat yttranden. Yttranden över kompletteringen, i prövningen enligt **miljöbalken** och enligt **kärntekniklagen**, finns att läsa på regeringskansliets hemsida.

Östhammars kommun har begärt och beviljats förlängd remisstid till den 4 december 2019 för att kunna ta del av bland annat Strålsäkerhetsmyndighetens synpunkter innan yttrande lämnas.

SFR – fortsatt drift och utbyggnad

Huvudförhandling hölls i mark- och miljödomstolen i Nacka mellan den 23 september och den 2 oktober. Mark- och miljödomstolen meddelade i samband med att förhandlingen avslutades att de planerar att lämna sitt yttrande över ansökan enligt miljöbalken till regeringen den 13 november.

Strålsäkerhetsmyndigheten lämnade den 21 oktober över sitt yttrande över ansökan enligt kärntekniklagen till regeringen. Myndigheten tillstyrker att verksamheten ges tillstånd. Tillstyrkan förutsätter att SKB under uppförande och drift beaktar de frågor som är av betydelse för säkerheten, vilket bland annat innebär att beakta de utvecklingsbehov som myndigheten identifierat och påtalat. Yttrandet finns att läsa på **Strålsäkerhetsmyndighetens hemsida**.

Övrig aktuell information

Fud-programmet

SKB lämnade den 30 september in det så kallade Fud-programmet till Strålsäkerhetsmyndigheten. Fud står för forskning, utveckling och demonstration och redovisningen ska lämnas in vart tredje år. I programmet ska det redovisas forskning och utveckling kring avvecklings- och rivningsarbeten samt hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall.

Strålsäkerhetsmyndigheten och Kärnavfallsrådet granskar programmet och ska senast den 31 mars 2020 yttra sig över programmet till regeringen. Inför Strålsäkerhetsmyndighetens yttrande genomförs en remissrunda med bland annat myndigheter, högskolor och kommuner. Den 16 oktober deltog Östhammars kommun i ett möte som Strålsäkerhetsmyndigheten anordnade för remissinstanserna inför granskningen av Fud 2019. Senast den 31 december ska remissinstansernas yttranden ha inkommit till Strålsäkerhetsmyndigheten.

Möte med miljödepartementets handläggare för kärnbränsleförvarsansökan

Östhammars kommun träffade den 9 oktober miljödepartementets handläggare för ansökan av kärnbränsleförvaret. På mötet diskuterades bland annat frågan om ansvar efter förslutning och den fortsatta prövningsprocessen.

Referensgruppsmöte - huvudförhandling om utbyggnaden av SFR och yttrande över SKB:s komplettering av kärnbränsleänsökan

Den 5 november anordnade referensgruppen ett öppet möte. Mötet bestod av två delar; dels en rapport från huvudförhandlingen i Mark- och miljödomstolen om utbyggnad och fortsatt drift av slutförvaret för låg- och medelaktivt avfall (SFR) och dels en presentation av andra remissinstansers yttrande över SKB:s komplettering i prövningen av kärnbränsleförvaret.

Kärnavfallsrådet anordnar seminarium om stegvis prövning och ett sekel av utmaningar

Den 12 november anordnar Kärnavfallsrådet ett seminarium om stegvis prövning och ett sekel av utmaningar. Syftet med seminariet är att diskutera, och uppmärksamma frågor, kring vad som finns reglerat idag och vad som behöver utvecklas samt vilka utmaningar detta projekt kan stå inför. Mer information finns på **Kärnavfallsrådets hemsida**.

Årlig överläggning med Strålsäkerhetsmyndigheten

Varje år genomförs en överläggning mellan Östhammars kommun, Oskarshamns kommun och Strålsäkerhetsmyndigheten. Årets överläggning sker den 13 november.

Granskningsgruppen träffar SKB

Den 14 november besöker Granskningsgruppen SKB i deras lokaler i Solna. SKB kommer under förmiddagen att hålla presentationer om prövningarna och andra aktuella frågor. Under eftermiddagen planeras det för frågor och diskussioner.

Minne över generationer

Östhammars kommun deltar i projektet "Minne över generationer" som handlar om informationsbevarande över generationer. Projektet leds av Linnéuniversitetet med medel från Vinnova. Den 29 november anordnas inom projektet en workshop i Stockholm. Planering pågår även för ansökan om medel för fortsättning av projektet.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-12-17

Rapport från Slutförvarsenheten till KF

Perioden 2019-10-19 – 2020-02-18

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljödepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni 2018 SKB tillfälle att komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat, lämna förslag på tillåtlighetsvillkor samt yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen.

Den 4 april 2019 lämnade SKB in en komplettering av ansökan till miljödepartementet. Kompletteringen skickades på remiss och flertalet instanser har lämnat yttranden. Yttranden över kompletteringen, i prövningen enligt **miljöbalken** och enligt **kärntekniklagen**, finns att läsa på regeringskansliets hemsida. SKB har getts möjlighet att senast den 18 december 2019 inkomma med synpunkter på vad som framförts i remissyttrandena.

Östhammars kommun lämnade den 3 december 2019 in sina yttranden över kompletteringen. Yttrandena kommer att presenteras på Referensgruppens möte den 17 december och finns att läsa på kommunens **slutförvarswebb**.

SFR - fortsatt drift och utbyggnad

Strålsäkerhetsmyndigheten och Mark- och miljödomstolen har under hösten lämnat över sina yttranden över ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR till regeringen. Miljödepartementet har därmed tagit över handläggningen av de båda ärendena.

Strålsäkerhetsmyndigheten lämnade den 21 oktober sitt yttrande över ansökan enligt kärntekniklagen till regeringen. Myndigheten tillstyrker att verksamheten ges tillstånd. Tillstyrkan förutsätter att SKB under uppförande och drift beaktar de frågor som är av betydelse för säkerheten, vilket bland annat innebär att beakta de utvecklingsbehov som myndigheten identifierat och påtalat.

Mark- och miljödomstolen i Nacka lämnade den 13 november sitt yttrande över ansökan enligt miljöbalken till regeringen. Domstolens bedömning är att det inte framkommit några hinder mot att tillåta verksamheten och att den sökta verksamheten därmed kan tillåtas.

Strålsäkerhetsmyndighetens och **Mark- och miljödomstolens yttranden** finns att läsa på kommunens slutförvarswebb.

Övrig aktuell information

Referensgruppsmöte - huvudförhandling om utbyggnaden av SFR och yttrande över SKB:s komplettering av kärnbränsleansökan

Den 5 november anordnade referensgruppen ett öppet möte. Mötet bestod av två delar; dels en rapport från huvudförhandlingen i Mark- och miljödomstolen om utbyggnad och fortsatt drift av slutförvaret för låg- och medelaktivt avfall (SFR) och dels en presentation av andra remissinstansers yttrande över SKB:s komplettering i prövningen av kärnbränsleförvaret. Mötet går att se i efterhand på kommunens **slutförvarswebb**.

Kärnavfallsrådets seminarium om stegvis prövning och ett sekel av utmaningar

Den 12 november anordnade Kärnavfallsrådet ett seminarium om stegvis prövning och ett sekel av utmaningar. Mer information om seminariet och samtliga presentationer från dagen finns på **Kärnavfallsrådets hemsida**.

Årlig överläggning med Strålsäkerhetsmyndigheten

Varje år genomförs en överläggning mellan Östhammars kommun, Oskarshamns kommun och Strålsäkerhetsmyndigheten. Årets överläggning skulle ha hållits den 13 november men blev framflyttat. Nytt datum är inte beslutat än men överläggningen planeras att hållas vid månadsskiftet januari-februari.

Granskningsgruppen träffade SKB

Den 14 november träffade Granskningsgruppen SKB för en heldag med presentationer och diskussioner runt prövningar av kärnbränsleförvaret och SFR.

Minne över generationer

Östhammars kommun deltar i projektet **"Minne över generationer"** som handlar om informationsbevarande över generationer. Projektet leds av Linnéuniversitetet med medel från Vinnova. Den 29 november anordnades inom projektet en workshop i Stockholm. Planering pågår för ansökan om medel för fortsättning av projektet.

Fud-programmet

SKB lämnade den 30 september in det så kallade Fud-programmet till Strålsäkerhetsmyndigheten. Fud står för forskning, utveckling och demonstration och redovisningen ska enligt kärntekniklagen lämnas in vart tredje år. Strålsäkerhetsmyndigheten och Kärnavfallsrådet granskar programmet och ska senast den 31 mars 2020 yttra sig över programmet till regeringen.

Inför Strålsäkerhetsmyndighetens yttrande genomförs en remissrunda där bland annat Östhammars kommun ingår. Östhammars kommun har dock avstått från att lämna synpunkter eftersom det inte är möjligt för slutförvarsorganisationen att bereda och formulera yttrande över Fud-programmet med finansiering via Kärnavfallsfonden.

Hemställan om ändring i finansieringslagen

Östhammars kommun har tillsammans med Oskarshamns kommun skrivit en hemställan om ändring av finansieringslagen, den lagstiftning som reglerar vad bland annat kommuner kan få ersättning för från Kärnavfallsfonden. Kommunerna anser att lagstiftningen bör ändras så att kommuner även ges möjlighet till ersättning för kostnader för arbete med prövningen enligt kärntekniklagen.

Referensgruppsmöte - Östhammars kommuns yttrande i kärnbränsleprövningen samt Strålsäkerhetsmyndighetens och Mark- och miljödomstolens yttrande över SFR-utbyggnaden

Den 17 december anordnar Referensgruppen ett öppet möte. På mötet kommer tre aktuella yttranden att presenteras; Östhammars kommuns yttrande över den senaste kompletteringen i kärnbränsleprövningen, Strålsäkerhetsmyndighetens yttrande till regeringen över SFR-ansökan enligt kärntekniklagen och Mark- och miljödomstolens yttrande till regeringen över SFR-ansökan enligt miljöbalken.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Sammanställning slutförvarsgruppernas arbete 2019

BILAGA 5

Granskningsgrupperna

MKB-gruppen, antal protokollförda möten: 4 (2019-01-01 – 2019-06-30)

Säkerhetsgruppen, antal protokollförda möten: 4 (2019-01-01 – 2019-06-30)

Granskningsgruppen, antal protokollförda möten: 3 (2019-07-01 – 2019-12-31)

Sammanfattning av punkter som har behandlats under året samt aktiviteter som granskningsgrupperna deltagit i:

- SKB:s komplettering av ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR
- Strålsäkerhetsmyndighetens yttrande till Mark- och miljödomstolen över SFR-ansökan
- Inkomna synpunkter på kompletteringen av SFR-ansökan
- Huvudförhandling i miljöbalksprövningen av SFR-ansökan
- Mark- och miljödomstolens yttrande till regeringen gällande SFR-ansökan
- Strålsäkerhetsmyndighetens yttrande till regeringen gällande SFR-ansökan
- SKB:s komplettering av ansökan om slutförvar för använt kärnbränsle
- Inkomna synpunkter på kompletteringen av kärnbränsleförvarsansökan
- Utredning om ny kärntekniklag
- Kärnavfallsrådets seminarium om stegvis prövning och ett sekel av utmaningar
- Forskardag med SKB
- Referensgruppens möten (se nedan)

MKB- och Säkerhetsgruppen gjorde ett gemensamt studiebesök till Olkiluoto i Finland. Vid besöket träffade grupperna representanter från Posiva, TVO och Eurajoki kommun.

En utbildningsdag anordnades under året för ledamöterna i Granskningsgruppen. Utbildningen var gemensam med Referensgruppen. 13 ledamöter från Granskningsgruppen deltog i utbildningen.

Presidiegruppen/Granskningsgruppens arbetsutskott

Antal möten: 1

Sammanfattning av ämnen som behandlats under året samt aktiviteter som presidiegruppen eller granskningsgruppens arbetsutskott deltagit i:

- Östhammars kommuns framtida slutförvarsorganisation
- Rundabordssamtal med Kärnavfallsrådet
- Konferens om övervakning av geologiska slutförvar inom projektet Modern2020
- Workshop om informationsbevarande inom projektet Minne över generationer
- Informationsmöte om Fud 2019 på SSM

Referensgruppen

Antal möten: 5

Arbetsutskott (del av kommunfullmäktiges presidiummöte), antal protokollförda möten: 7

Referensgruppen har under året haft informationsmöten som behandlat följande ämnen:

- Miljöorganisationers yttranden i SFR-prövningen
- Myndigheternas yttranden i SFR-prövningen
- Den finska prövningen av ett slutförvar för använt kärnbränsle
- Kärntekniklagsutredningen
- SKB:s komplettering av ansökan om slutförvar för använt kärnbränsle
- Aktuellt på Forsmarkshalvön
- Huvudförhandling om SFR-utbyggnaden
- Remissinstansers syn på kompletteringen av kärnbränsleförvarsansökan
- Mark- och miljödomstolens och Strålsäkerhetsmyndighetens yttrande till regeringen om SFR-ansökan
- Östhammars kommuns yttrande över den senaste kompletteringen av kärnbränsleförvarsansökan

En utbildningsdag anordnades under året för nya ledamöter i Referensgruppen. Utbildningen var gemensam med Granskningsgruppen. 9 ledamöter från Referensgruppen deltog i utbildningen.

Period 2019-12

Obs! Miljösakkunnig och komm.
Beredskap felbokförda VHT.
Ansvaret är dock helt rätt.

NÄMND 1 Kommunstyrelsen
OMRÅDE 18 Slutförvarsenheten
KTO #4999*,89000

VHT	KTYP	kkl	BUDGET År	Budget Ack	UTFALL Ack	UTFALL Per	Avvikelse	Avvikelse %	PROGNOS
10030 Nämnder	I Intäkter/Inkomster	3 Intäkter/inkomster	0,0	0,0	182,6	-253,4	182,6	#DIVISION/0!	0,0
	Summa I		0,0	0,0	182,6	-253,4	182,6	#DIVISION/0!	0,0
10030 Nämnder	K Kostnader/Utgifter	5 Kostnader för arbetskraft	-947,0	-947,0	-652,4	-97,2	294,6	68,9%	-947,0
10030 Nämnder	K Kostnader/Utgifter	6 Övriga verksamhetskostnader	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,1	#DIVISION/0!	0,0
10030 Nämnder	K Kostnader/Utgifter	7 Övriga verksamhetskostnader	-91,0	-91,0	-434,3	-40,3	-343,3	477,2%	-91,0
	Summa K		-1 038,0	-1 038,0	-1 086,7	-137,5	-48,7	104,7%	-1 038,0
Summa 10030			-1 038,0	-1 038,0	-904,1	-390,9	133,9	87,1%	-1 038,0
21523 Slutförvar	I Intäkter/Inkomster	3 Intäkter/inkomster	6 550,0	6 550,0	5 112,8	2 439,1	-1 437,2	78,1%	6 550,0
	Summa I		6 550,0	6 550,0	5 112,8	2 439,1	-1 437,2	78,1%	6 550,0
21523 Slutförvar	K Kostnader/Utgifter	4 Kostnader/utgifter	-500,0	-500,0	-400,0	0,0	100,0	80,0%	-500,0
21523 Slutförvar	K Kostnader/Utgifter	5 Kostnader för arbetskraft	-2 658,0	-2 658,0	-2 302,9	-414,0	355,1	86,6%	-2 658,0
21523 Slutförvar	K Kostnader/Utgifter	6 Övriga verksamhetskostnader	-433,0	-433,0	-293,2	-17,0	139,8	67,7%	-433,0
21523 Slutförvar	K Kostnader/Utgifter	7 Övriga verksamhetskostnader	-1 921,0	-1 921,0	-1 210,7	-404,3	710,3	63,0%	-1 921,0
21523 Slutförvar	K Kostnader/Utgifter	8 RR övr intäkter o kostnader	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,1	#DIVISION/0!	0,0
	Summa K		-5 512,0	-5 512,0	-4 206,9	-835,3	1 305,1	76,3%	-5 512,0
Summa 21523			1 038,0	1 038,0	905,9	1 603,8	-132,1	87,3%	1 038,0
26312 Miljösakkunnig	K Kostnader/Utgifter	7 Övriga verksamhetskostnader	0,0	0,0	-0,8	0,0	-0,8	#DIVISION/0!	0,0
	Summa K		0,0	0,0	-0,8	0,0	-0,8	#DIVISION/0!	0,0
Summa 26312			0,0	0,0	-0,8	0,0	-0,8	#DIVISION/0!	0,0
27510 Kommunal beredskap	K Kostnader/Utgifter	7 Övriga verksamhetskostnader	0,0	0,0	-1,0	-1,0	-1,0	#DIVISION/0!	0,0
	Summa K		0,0	0,0	-1,0	-1,0	-1,0	#DIVISION/0!	0,0
Summa 27510			0,0	0,0	-1,0	-1,0	-1,0	#DIVISION/0!	0,0
			0,0	0,0	0,0	1 211,9	0,0	0,0%	0,0

Kommentar till ekonomisk redovisning för slutförvarsorganisationen 2019.

En del poster i redovisningen föranleder vissa kommentarer;

- 45   Bidrag
Ekonomiskt stöd till ideell organisation. Under 2019 är det enbart Opinionsgruppen för säker slutförvaring (OSS) som sökt och fått medel beviljade.
- 47   Konsulttjänster
Slutförvarsorganisationen har även under 2019 valt att arbeta med kunskapsuppbyggnad själva gällande såväl slutförvar för använt kärnbränsle, samt utbyggnad av SFR. Året har bla innehållit huvudförhandling gällande utbyggnad av SFR vilket innebär att mycket förberedande kunskapsuppbyggnad och stöd i förhandlingen har lämnats av Front Advokatbyrå med miljöjuridisk kompetens.
- 50   Löner och arvoden
Under 2019 har en av tjänsterna på slutförvarsenheten haft annat engagemang på 15 % .I övrigt inga avvikelser. Dock har förändringen i den politiska granskningsorganisationen (en sammanslagning av två grupper till en) gett påverkan genom minskad arvodering.
- 60   Diverse främmande tjänster
Här ligger tex internhyra i kommunhuset (ca 127.000),utrustning för filmprojektet, telefonabonnemang, några prenumerationer samt internhyra för bilar ur bilpoolen.
- 70 & 71   Transporter och representation
Kostnaderna små för slutförvarsorganisationen som helhet 2019 med anledning av att slutförvarsorganisationen satsat på att bjuda hit föredragshållare till kommunen istället för att åka iväg själva på konferens. Dock genomfördes en studieresa till Finland. Kostnaderna kunde hållas nere med anledning av att vi åkte båt. Under representation ryms ett antal lokalhyror (inkl lunch och fika) för egna arrangemang inom kommunen med föredrag och öppna möten.
- 72   Annonser och info
Under hösten har regelbunden annonsering skett i lokalpress, då vi bland annat deltog i huvudförhandlingen för utbyggnaden av SFR och fortsatte vår informationsserie ”Signerat” som rapporterade därifrån. Webben har tillgänglighetsanpassats i enlighet med nya direktiv och viss annonsering har också skett med anledning av vår medverkan i Dialogturné 2019 som har genomförts i kommunen.

3 mars 2020

Revisionsintyg - Avseende ekonomisk redovisning 2019 för Östhammars kommuns granskningsorganisation inför ett eventuellt slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark

Till Riksgälden

Vi har granskat erhållen sammanställning över kostnader för Östhammars kommuns granskningsorganisation inför ett eventuellt slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark för räkenskapsåret 2019. Vårt uppdrag har utförts enligt den standard för närliggande tjänster som är tillämplig på uppdrag att utföra granskning enligt särskild överenskommelse. Granskningsåtgärderna har vidtagits för att intyga att redovisade kostnader överensstämmer med bokföringen. Ett urval av verifikationer har granskats.

- 1) Vi har granskat bidragsmottagarens bokföring/redovisning för den tidsperiod som projektet avser.
- 2) Vi har kontrollerat att upptagna belopp är riktiga samt att moms är exkluderad.
- 3) Vi har kontrollerat att förbrukade medel är korrekt redovisade.

Vi har gjort följande iakttagelser:

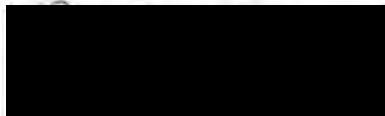
- a) När det gäller punkt 1 fann vi att kommunen haft ett särskilt projekt i redovisningen för att särskilja kostnaderna för insatserna. Totala kostnader enligt redovisningen uppgår till 5 295 tkr varav personalkostnader uppgår till 2 955 tkr.
- b) När det gäller punkt 2 fann vi att upptagna kostnader finns i kommunens redovisning samt att moms inte ingår i beloppen. Belopp över 15 tkr är verifierade mot underliggande faktura/dokument. Vi har noterat att projektet har kostnader för licenser och det uppgår till 389 788 kr. Detta som en följd av datoranskaffningen till referensgruppen (79 st) som införskaffades under år 2018. Licenskostnaderna är utnycklade kostnader.
- c) När det gäller punkt 3 har vi noterat att merparten av kostnaderna i projektet avser personalkostnader. De har inom kommunen bekräftat att lönekostnaderna som avser kommunens slutförvaringsenhet avser arbete med kunskapsinhämtning och spridning vidare till kommunmedborgare.

Företagsnamn
Organisationsnummer

Vår rapport är enbart avsedd för det syfte som angivits i det första stycket i denna rapport och för Er information, och den ska inte användas för något annat syfte eller spridas till andra parter. Rapporten gäller endast de konton och poster som projektet omfattar.

Västerås 2020-03-03

Cecilia Kvist

Auktoriserad revisor

Instruktion för kommundirektör i Östhammars kommun

Kommundirektören är kommunens ledande tjänsteman. Syftet med instruktionen är att tydliggöra arbets- och rollfördelningen mellan kommundirektören och kommunstyrelsen/kommunstyrelsens ordförande, och mellan kommundirektören och andra förvaltningschefer. Kommundirektören är anställd av kommunstyrelsen och svarar inför denna. Det är dock kommunstyrelsens ordförande som har i uppdrag att gå igenom arbets- och rollfördelning med direktören.

Kommundirektörens uppdrag

I kommundirektörens uppgift ingår att

- Klara ut principerna för styrning, ledning, uppföljning, utvärdering och kontroll.
- Fastställa en ledningsorganisation.
- Verka för en tydlig roll- och uppgiftsfördelning mellan förtroendevalda och tjänstemän.
- Stödja de förtroendevalda och de politiska partier som är representerade i kommunfullmäktige.
- Vara kommunens högsta tjänsteman även vid kris eller svår påfrestring, ansvarsprincipen är grunden för kommundirektörens agerande. Det innebär att den som har ansvar för en verksamhet i normala situationer också har motsvarande ansvar vid störningar i samhället.
- Utse ställföreträdare/ersättare för kommundirektören vid dennes bortavaro.

Utveckling av kommunens verksamheter och av kommunen

Kommundirektören har att

- Leda, samordna och utveckla kommunens verksamheter så att de bedrivs effektivt och i enlighet med politiskt uppsatta mål och fattade beslut.
- Leda kommunens samlade verksamheter så att lagstiftning, policydokument och riktlinjer efterlevs samt att kommunstyrelsens krav på servicenivå, kvalitet, säkerhet och kostnadseffektivitet uppnås.

Externa kontakter

Kommundirektören

- Är ytterst ansvarig för strategiska utvecklingsfrågor dör kontakter med näringsliv, länsstyrelse och övriga regionala organ ingår samt kontakter med statliga organ, andra kommuner och landsting samt medborgare och organisationer.

Arbetsuppgifter mot politiska organ

Kommunstyrelsen och dess utskott

Kommundirektören

- Är ytterst ansvarig för beredning av alla ärenden och ansvarar för att dessa bereds och föredras samt efter beslut verkställs.
- Har närvaro och yttranderätt.
- Biträda kommunstyrelsen i den uppsikt som kommunstyrelsen har över nämndernas verksamhet i enlighet med kommunallagen.

Övriga nämnder

Kommundirektören har närvaro och yttranderätt i kommunens nämnder.

Arbetsuppgifter mot kommunledningskontoret och övriga förvaltningar

Förvaltningsledning

Kommundirektören är chef över förvaltningscheferna.

Kommundirektören ska stödja förvaltningscheferna i sina uppdrag att beakta kommunövergripande frågor.

Delegationer och tillsättning av personal

Regleras i delegationsordning för kommunstyrelsen, i delegationsordning för personalfrågor samt i särskilt fattade beslut.

2019-12-13

Regionstyrelserna
Kommunstyrelserna

Meddelande från Styrelsen Rekommendation om överenskommelse om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso-och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laborietekniska industrin fr.o.m. 2020

Ärendenr: 19/01386

Förbundsstyrelsens beslut

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har vid sammanträde den 13 december 2019 beslutat

att godkänna överenskommelsen om samverkansregler för den offentligt finansierade hälso-och sjukvården, läkemedelsindustrin, medicintekniska industrin och laborietekniska industrin,

att rekommendera regioner och kommuner att för sin del anta överenskommelsen, samt

att informera regioner och kommuner om beslutet.

Bakgrund

Sedan många år finns gemensamt överenskomna regler, kallade *Samverkansreglerna*, om vad som gäller när hälso- och sjukvårdens och industrins medarbetare och chefer ska samverka med varandra inom olika områden. Parter är Sveriges Kommuner och Regioner, Läkemedelsindustriföreningen, Swedish Medtech och Swedish Labtech.

Kärnan i *Samverkansreglerna* rör fortbildning och information av olika slag men även stipendier, donationer, konsultationer, utvecklingsprojekt m.m. Samverkan runt kvalitetsregister, kliniska prövningar och biobanker omfattas inte, men hänvisning till *Samverkansreglerna* finns i dessa regelverk, som överenskomms med industriorganisationerna i särskild ordning.

Samverkansreglerna reviderades senast för sex år sedan. Nu behöver de moderniseras och uppdateras till dagens kontext. Inga förändringar av större dignitet föreslås, mer än förtydliganden och förenklingar för att göra dem mer kommunicerbara. Trots

att *Samverkansreglerna* funnits länge behöver kunskapen om dem förbättras i hälso- och sjukvården. Det förekommer såväl ”beröringskräck” som alltför vidlyftig samverkan. Båda är exempel på bristande kunskap om reglerna och dess intentioner och är signaler om behov av ökad förståelse, dels för vikten av samverkan med industrin, men också om de yttre ramarna för den. Förtroendet för det offentliga får inte riskera att skadas och roller och ansvar måste därför vara tydliga för alla inblandade parter vid samverkan.

SKR erfar att medlemmarna generellt har otillräcklig överblick och kontroll över vilka industrisamarbeten som förekommer i sina verksamheter, vilket också stöds av rapporten *Sponsring med eftertanke?* från Myndigheten för vård- och omsorgsanalys 2018. En större samordning över industrirelationer från sjukvårdshuvudmännens sida med transparens, ger bättre förutsättningar för en tillitsfull samverkan och utveckling för både hälso- och sjukvård som industrin.

Den största förändringen inför 2020 är att *Samverkansreglerna* föreslås delas upp och bestå av två delar: En gemensamt överenskommen policy med bärande principer och regler av långsiktig karaktär, vilka utgör grunden för samverkan. En klok och insiktsfull tillämpning av dessa kan vara fullt tillräcklig för att samverkan sker på ett förtroendefullt sätt. Som stöd för samverkan finns även en bilaga med specificerade samverkanssituationer, vilken kommer uppdateras mer löpande för största möjliga aktualitet. Både överenskommelse och bilaga är styrande för samverkan.

Information om vid varje tidpunkt gällande samverkansregler återfinns på SKR:s webbplats, skr.se.

Förutom att för sin del anta överenskommelsen förväntas regioner och kommuner verka för en god följsamhet till samverkansreglerna och att deras medarbetare och chefer har kunskap om dem.

Överenskommelse om samverkansregler med bilaga redovisas i **bilaga 1a och 1b**.

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Knappe
Ordförande

ÖVERENSKOMMELSE OM SAMVERKANSREGLER

FÖR DEN OFFENTLIGT FINANSIERADE HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN, LÄKEMEDELSINDUSTRIN, MEDICINTEKNISKA INDUSTRIN OCH LABORATORIETEKNISKA INDUSTRIN

Sveriges Kommuner och Regioner, Läkemedelsindustriföreningens Service AB, Swedish Medtech och Swedish Labtech har kommit överens om gemensamma regler för hur medarbetare och chefer inom hälso- och sjukvård och industri ska samverka och interagera med varandra.

Parterna anser att samverkan mellan hälso- och sjukvård och industri är en viktig del för utvecklingen av såväl hälso- och sjukvård som näringsliv och vill med reglerna värna om att samarbetet kan fortsätta att utvecklas på ett förtroendefullt sätt.

Samverkansreglerna är gemensamt framtagna utifrån omvärldens krav på ökad transparens, måttfullhet i samverkan och behovet av tydlig ansvarsfördelning mellan hälso- och sjukvård och industri, bl.a. avseende sjukvårdshuvudmannens ansvar för fortbildningen.

Reglerna består av två delar: En gemensamt överenskommen policy med bärande principer och regler av långsiktig karaktär, vilka utgör grundförutsättningarna för samverkan. En klok och insiktsfull tillämpning av dessa kan vara fullt tillräcklig för att samverkan sker på ett förtroendefullt sätt. Som stöd för samverkan finns även bilagt en specifikation med konkreta samverkanssituationer, vilken parterna uppdaterar mer kontinuerligt för största möjliga aktualitet. Både överenskommelse och bilaga är styrande för samverkan.

Det åligger parterna att verka för att respektive parts medlemmar har väl fungerande egenåtgärdssystem för att kunna upprätthålla en god följsamhet till samverkansreglerna och att deras medarbetare och chefer har kunskap om dem.

Parterna är överens om att gemensamt följa upp reglerna en gång per år.

Denna överenskommelse gäller fr.o.m. 1 januari 2020 tills vidare och ersätter tidigare överenskomna samverkansregler.

Anders Knappe

Malin Parkler

Sveriges Kommuner och Regioner

Läkemedelsindustriföreningens
Service AB

Helena Bragd

Peter Simonsbacka

Swedish Medtech

Swedish Labtech

Allmänna förutsättningar

I Sverige förekommer sedan länge en värdefull samverkan mellan hälso- och sjukvården, forskningen och industrin som har lett till en betydande utveckling. Samverkan har under många år varit en förutsättning för framtagande och utvärdering av nya metoder och behandlingar.

Industrin är en kunskapsintensiv bransch som är av stor betydelse för Sverige men för att effektivt kunna utveckla metoder och produkter behövs en nära och förtroendefull samverkan mellan företagen i sektorn och hälso- och sjukvården. En god samverkan mellan hälso- och sjukvård, forskning och industri skapar ömsesidigt engagemang för snabbare kunskapsinsamling, utvärdering och introduktion av nya behandlingsmetoder samt utfasning av äldre behandlingsmetoder. På så sätt ges förutsättningar för en ständigt förbättrad hälso- och sjukvård som är av stor vikt för samhället.

Utgångspunkten för all god samverkan är att ge patienterna en ändamålsenlig, evidensbaserad, kostnadseffektiv och säker vård.

Samverkan med industrin kan utgöra ett viktigt led i hälso- och sjukvårdspersonalens fortbildning och kompetensutveckling, vilket i sig är nödvändigt för att kunna förbättra metoder och behandling samt för att säkerställa en hög patient- och användarsäkerhet.

Hälso- och sjukvården står under kontinuerlig förändring samtidigt som efterfrågan på säkrare och effektivare behandlingar ökar. Parterna måste därför uppdatera reglerna återkommande så att de är anpassade till sin samtid.

Vården ska flytta närmare patienterna vilket innebär att den i större omfattning ska ske i primärvården, i hemmet eller på distans. Hälso- och sjukvården digitaliseras också i snabb takt. Nya sätt att möta eller monitorera patienten utvecklas. Läkemedel, medicin- och laborietechnik blir också allt mer integrerade, bland annat genom utveckling av nya diagnostiska metoder, mjukvaror och appar som stöd för den medicinska behandlingen.

Hälso- och sjukvårdens behov av kompetensförsörjning och kunskapsstöd ställer krav på nya arbetssätt där digitaliseringen och kunskapsstyrningen ger möjligheter till andra typer av mötesplatser. Resfria möten på distans kan möjliggöra kunskapsinhämtning eller dialog, där tid eller ekonomi utgör hinder. Regioner och kommuners gemensamma system för kunskapsstyrning kan medverka till informationsspridning av kunskap.

I alla situationer är det viktigt att hälso- och sjukvårdens medarbetare och företagen upprätthåller ett oberoende förhållningssätt gentemot varandra och i enlighet med de regler som finns i lagstiftningen, detta gäller särskilt vid upphandling.

Samverkansreglernas omfattning

Alla medarbetare och chefer i hälso- och sjukvården och industrin omfattas av dessa regler.

Oavsett om företag tillhör en branschorganisation eller inte ska hälso- och sjukvården tillämpa dessa regler på samtliga företag inom branscherna läkemedel, mediceinteknik och laborietechnik som agerar på eller riktar sig mot den svenska marknaden.

Medlemmar i Läkemedelsindustriföreningen, Swedish Medtech och Swedish Labtech inklusive moderbolag och systerbolag, ska tillämpa reglerna vid samverkan med alla medarbetare och chefer inom offentligt finansierad hälso- och sjukvård.

Medarbetare och chefer inom hälso- och sjukvård och industri ska förutom dessa regler och gällande lagstiftning följa de regler för resor, representation, bisysslor och övriga policys och affärs- och uppförandekoder som respektive arbetsgivare upprättat för sin egen verksamhet.

Bärande principer och regler

Utgångspunkten är att all samverkan ska vara dokumenterad, öppen för granskning, rimlig och ska tillföra alla samverkande parter nytta.

Följande principer gäller vid all form av samverkan

Förtroendepincipen

Samverkan mellan hälso- och sjukvård och industri ska inte innebära otillbörlig påverkan och får inte äventyra eller uppfattas äventyra, hälso- och sjukvårdens oberoende.

Förutsättningen för en sund samverkan är en god följsamhet till gällande lagstiftning, exempelvis avseende mutor, upphandling och beskattning. Detta för att säkerställa att skatte-medlen används korrekt, att patienter och användare kan försäkras om bästa möjliga hälso- och sjukvård, samt att samarbetet upprätthåller allmänhetens förtroende. Samverkan ska tåla granskning och prövning utifrån risken att äventyra förtroendet.

Nyttoprincipen

Samverkan mellan hälso- och sjukvård och industri ska utgå från hälso- och sjukvårdens verksamhet och patientens behov och vara tydligt kopplad till företagets verksamhet. Det ska alltså finnas ett ömsesidigt nyttoperspektiv.

Transparensprincipen

Samverkan mellan hälso- och sjukvård och industri ska vara öppen och transparent samt i enlighet med dessa regler, författningar, affärs- och uppförandekoder och policys.

För läkemedelsföretag finns via den europeiska läkemedelsindustriföreningen EFPIA ytterligare krav på transparens. Värdeöverföringar till såväl enskilda medarbetare som verksamheter i hälso- och sjukvården ska årligen öppet redovisas i Läkemedelsindustriföreningens samarbetsdatabas.

Proportionalitetsprincipen

Vid samverkan mellan hälso- och sjukvård och industri ska respektive parts eventuella förpliktelser stå i rimligt förhållande till den andres. Vidare ska all form av ersättning vara proportionerlig, rimlig och motsvara marknadsvärdet av den tjänst som utförs.

Måttfullhetsprincipen

Arrangemang som på något sätt stöds eller arrangeras av industrin ska genomsyras av måttfullhet. Kravet på måttfullhet innebär att förmånen inte får framstå som beteendepåverkande för mottagaren.

Dokumentationsprincipen

All form av samverkan mellan hälso- och sjukvård och industri där någon form av ersättning eller kostnadstäckning förekommer ska vara skriftligt dokumenterad t.ex. via beslut, avtal eller överenskommelse. Relevant dokumentation som avtalet, relaterade rapporter, fakturor m.m. måste bevaras minst 2 år från avslutat projekt. Detta gäller vare sig den rör enskilda eller grupper av medarbetare eller är på verksamhetsnivå.

Följande regler gäller vid all form av samverkan

<i>Grundregel</i>	Industrin får inte erbjuda och medarbetare och chefer inom hälso- och sjukvården får inte begära eller motta förmåner eller annan ersättning, eller kräva åtgärder som strider mot dessa regler eller dess intentioner.
<i>Godkännande av deltagande</i>	Den som deltar i en sammankomst ansvarar för att arbetsgivarens godkännande för deltagande är inhämtat.
<i>Måltider</i>	Vid sammankomster arrangerade av eller i samarbete med industrin får industrin erbjuda en måttfull måltid i anslutning till sammankomsten. Vid distansdeltagande får måltid inte erbjudas. Fri måltid kan, beroende på sammankomstens karaktär och frekvens, innebära en skattepliktig förmån.
<i>Alkohol</i>	Alkoholförtäring i samband med sammankomst ska ske restriktivt och enbart i samband med måltid. Sprit får aldrig erbjudas. Alkohol fria alternativ ska alltid finnas.
<i>Sociala aktiviteter</i>	Varken i samband med sammankomster eller umgänget i övrigt får sociala aktiviteter eller fritidsaktiviteter finansieras av industrin eller efterfrågas av medarbetare inom hälso- och sjukvården.
<i>Resor</i>	Resor ska planeras så att ankomst och avresa sker i så nära anslutning till uppdraget som praktiskt möjligt. Vid flygresor ska ekonomiklass väljas. Väl motiverade undantag kan göras för resor (> 6h) utanför Europa.
<i>Medföljande</i>	Endast deltagare i arrangemang får bjudas in. Medföljande får inte delta.
<i>Sponsring</i>	Industrin kan mot en rimlig motprestation sponsra yrkesmässiga delar av specifika aktiviteter eller sammankomster som har en koppling till det egna verksamhetsområdet. Med koppling menas att företaget har produkter eller bedriver forskning inom ett visst terapiområde. Sponsring får endast avse faktiska kostnader för enstaka tydligt avgränsad aktivitet-/sammankomst. Sponsring av ordinarie verksamhet, deltagaravgifter samt resor och logi får inte ges av företagen eller begäras av hälso- och sjukvården.
<i>Val av ort och lokal</i>	<p>Industrin får endast arrangera eller sponsra sammankomster utanför Sverige eller Öresundsregionen om majoriteten av deltagarna inte är från Sverige eller om motsvarande kunskap eller erfarenhet inte kan inhämtas här.</p> <p>Valet av ort och lokal för arrangemangs genomförande ska vara rimligt i relation till syftet med arrangemanget. Fritidsorter under säsong och platser som är kända för sin exklusivitet ska undvikas, till exempel vintersportorter under skidsäsong. Samma gäller för orter där större internationella evenemang pågår samtidigt eller i anslutning till arrangemanget - till exempel idrottstävlingar.</p>

Definitioner

<i>Bisyssla</i>	Varje syssla, tillfällig eller stadigvarande, som utövas vid sidan av anställningen och som inte är hänförlig till privatlivet.
<i>Hälso- och sjukvård</i>	All offentligt finansierad hälso- och sjukvård i landsting, regioner och kommuner samt privat verksamhet med vårdavtal eller enligt LOV (Lagen om Valfrihetssystem).
<i>Industri</i>	Alla företag inom branscherna läkemedel, medicinteknik och laboratorieteknik som agerar på eller riktar sig mot den svenska marknaden.
<i>Medarbetare</i>	Anställd, student under utbildning eller praktik, uppdragstagare eller konsult.
<i>Ordinarie verksamhet</i>	Ordinarie verksamhet i dessa regler avser aktiviteter inom den löpande verksamheten som en enhet inom hälso- och sjukvården bestämt att den ska utföra, förutom författningsreglerade arbetsuppgifter.
<i>Sjukvårdshuvudman</i>	Region eller kommun med ansvar för hälso- och sjukvård.
<i>Verksamhetschef</i>	Inom all hälso- och sjukvård ska det finnas en verksamhetschef som svarar för verksamheten och som har det samlade ledningsansvaret.
<i>Produktinformation</i>	Med produktinformation avses sammankomst med syfte att informera om en produkts specifika egenskaper eller handhavande i marknadsföringssyfte.
<i>Sponsring</i>	Med sponsring menas ekonomiskt eller annat stöd och det innefattar en marknadsmässig motprestation såsom t.ex. utställningsplats, möjlighet till produktdemonstrering eller annan form av exponering. Sponsring skiljer sig från en donation, där en motprestation saknas.
<i>Sammankomst</i>	Alla former av möten där hälso- och sjukvårdens medarbetare och chefer och industrin interagerar med varandra. Sammankomst kan även ske på distans.
<i>Konsultation</i>	Medarbetare och chefer inom hälso- och sjukvård som utför uppdrag åt företag. Konsultation kan t.ex. röra uppdrag inom forskning, utbildning, konferenser, produktutveckling och rådgivande organ s.k. advisory boards.

SPECIFIKATION AV SAMVERKANSITUATIONER

BILAGA TILL ÖVERENSKOMMELSEN OM SAMVERKANSREGLER FÖR DEN OFFENTLIGT FINANSIERADE HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN, LÄKEMEDELSINDUSTRIN, MEDICINTEKNISKA INDUSTRIN OCH LABORATORIETEKNISKA INDUSTRIN

Överenskommelsen om samverkansregler är en av parterna undertecknad policy med bärande principer och regler av långsiktig karaktär, vilka utgör grundförutsättningarna för samverkan.

Som stöd för mer löpande samverkan har parterna utarbetat denna bilaga med specifika samverkanssituationer, vilken parterna uppdaterar mer kontinuerligt för största möjliga aktualitet. Aktuell version publiceras på respektive parts webbplats och integreras i förekommande fall i egna etiska regelverk.

Både överenskommelse och bilaga är styrande för samverkan mellan hälso- och sjukvården och industrin.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1)	Särskild information och åtgärder i syfte att säkerställa korrekt och säkert handhavande och funktion.....	2
a)	Serviceinformation för Medicinteknik- och IVD-företag	2
b)	Riskminimeringsinformation (RMI) för läkemedelsföretag	2
2)	Produktinformation	3
3)	Övriga sammankomster.....	3
a)	Sammankomster arrangerade av industrin	4
b)	Sammankomster gemensamt arrangerade av hälso-och sjukvården och industrin	4
c)	Sammankomster arrangerade av hälso- och sjukvården eller tredje part	4
4)	Konsultation och uppdrag för industrin	5
5)	Stipendier.....	5
6)	Donationer.....	6
7)	Utvecklingsprojekt där hälso-och sjukvården och läkemedelsföretag samverkar	6
8)	Referenskund.....	7
9)	Marknadsundersökningar.....	7

1) Särskild information och åtgärder i syfte att säkerställa korrekt och säkert handhavande och funktion

a) Serviceinformation för Medicinteknik- och IVD-företag

Med serviceinformation avser parterna den genom EU:s förordning för medicintekniska produkter, (MDR 2017/745 och IVDR 2017/746), stadgade skyldigheten att tillhandahålla information där en produktspecialist instruerar om patientsäkert och korrekt handhavande av produkten, samt följer upp på produktens användning. Informationen ges på produkter som redan är upphandlade eller på annat sätt inköpts av hälso- och sjukvården och gäller även för produktuppdateringar och ersättningsprodukter.

Serviceinformation avser instruktion och rådgivning om daglig drift och hantering av medicintekniska produkter, samt uppföljningen av dessa, på den enhet där de används eller ska användas.

Informationen ska ges till de medarbetare som av säkerhets- eller handhavandeskäl behöver ta del av den. Informationen ges under arbetstid och på arbetsplatsen och ska utgå från lagkrav samt hälso- och sjukvårdens behov och efterfrågan. Avsteg från detta ska vara välmotiverat och kunna redovisas, t.ex. för tung utrustning som inte kan flyttas, simulatorverksamhet eller träning hos speciellt utbildningscenter eller liknande situationer som omöjliggör adekvat träning på den normala arbetsplatsen.

Serviceinformationen och uppföljningen av denna ska tillföra medarbetarna i hälso- och sjukvården nytta i den dagliga yrkesutövningen. Företag får inte benämna information eller besök serviceinformation i syfte att marknadsföra andra produkter än de redan införskaffade. Den får heller inte användas för att möjliggöra finansiering av annan samverkan eller sammankomst. Detta är särskilt viktigt att beakta om serviceinformationen ges utanför arbetsplatsen.

Utöver vad som anges i upphandlingskontraktet kan den som tillhandahåller serviceinformation stå för samtliga relevanta kostnader för att serviceinformationen ska kunna genomföras. Detta ska i sådana fall dock ske i enlighet med de bärande principerna i samverkansreglerna.

Tillhandhållande av serviceinformation påverkas inte av pågående inköpsprocess.

b) Riskminimeringsinformation (RMI) för läkemedelsföretag

Med riskminimeringsinformation (RMI) avses den information som innehavare av marknadsföringstillstånd är ålagd att kommunicera till hälso- och sjukvårdspersonal (eller patient via hälso- och sjukvårdspersonal) enligt särskilda villkor i produktens godkännande (2001/83/EG) eller som ålagts efter godkännande pga. uppkommen säkerhetssignal.

RMI är avsedd att säkerställa korrekt och säker användning av ett läkemedel och är beskriven i produktens riskhanteringsplan.

RMI utgår från patientsäkerhetsaspekter och ges till de medarbetare som av säkerhets- eller handhavandeskäl behöver ta del av den. Informationen ges under arbetstid och på arbetsplatsen. Avsteg från detta ska vara välmotiverat och kunna redovisas.

Företag får inte i samband med besök eller sammankomst rubricerad som RMI marknadsföra berörd produkt och/eller andra produkter. RMI får inte heller innebära finansiering av annan samverkan eller sammankomst. Detta är särskilt viktigt att beakta om informationen ges utanför arbetsplatsen.

Utöver vad som anges i eventuella upphandlingskontrakt kan företaget stå för samtliga relevanta kostnader för att RMI ska kunna genomföras, dock i enlighet med de bärande principerna i detta regelverk.

Tillhandhållande av RMI påverkas inte av pågående inköpsprocess.

2) Produktinformation

En sammankomst avseende produktinformation ska ge deltagarna aktuell och relevant information om egenskaper, funktioner och handhavande av specifika läkemedel eller medicin- och laboratorietekniska produkter. För medicin- och laboratorietekniska produkter ges produktinformation när det avser produkter som inte är upphandlade eller finns upptagna i läkemedelsförmånen och som ännu inte används i hälso- och sjukvården, det vill säga en aktivitet i marknadsföringssyfte.

Inbjudan skickas till relevanta medarbetare, det vill säga den huvudsakliga målgruppen för sammankomsten, med kopia till verksamhetschef eller den person denne utsett.

Av inbjudan ska framgå innehåll, tidsmässig omfattning och, om möjligt, tid och plats. I rubriken ska det anges att det handlar om produktinformation. Inbjudans utformning ska ske så att det tydligt framgår att informationen inte är produktneutral.

Produktinformation ska företrädesvis ske till grupp av medarbetare på mottagarens arbetsplats och under arbetstid.

3) Övriga sammankomster

Övriga sammankomster avser olika former av kompetensutveckling, t.ex. terapiinriktad utbildning, seminarier, vetenskaplig sammankomst, kongresser och symposier.

Arbetsgivaren har ansvar för medarbetarnas fortbildning och kompetensutveckling och ska stå för eventuella kostnader för deltagande i sådana aktiviteter.

Nedan redogörs för olika huvudtyper av sammankomster (a, b, c) varefter mer detaljerade regler för dessa specificeras.

Innehåll: industrin får endast erbjuda sammankomster och sponsring av event som har en koppling till företagets egna verksamhetsområden. Det vetenskapliga och yrkesinriktade programmet ska utgöra den dominerande delen av och syftet med den aktuella sammankomsten.

Kostnader: industrin får bidra till kostnader för lokal, föredragshållare, studiematerial, måttfulla måltider och liknande som är nödvändigt för sammankomstens genomförande.

Resor och logi: får inte bekostas av industrin eller begäras av enskilda deltagare. Bokning av resa och logi får ombesörjas av industrin. Om bokning och betalning görs av industrin ska företagen fakturera deltagarna fullt ut. För möten enligt c) nedan får inte heller bokning av resa eller hotell göras.

Arvodering: deltagare i sammankomster får inte erbjudas arvode av företag och deltagare har inte rätt att motta eller begära arvode för sitt deltagande.

a) Sammankomster arrangerade av industrin

Typexempel: ett terapimöte som industrin finansierar själv eller med deltagaravgifter, hälso- och sjukvårdens deltagare bekostar själva resa och hotell.

Industrin kan själva arrangera, bekosta och stå som avsändare för sammankomster riktade till i huvudsak medarbetare i hälso- och sjukvården.

Inbjudan: inbjudan skickas till relevanta medarbetare, det vill säga den huvudsakliga målgruppen för sammankomsten med kopia till verksamhetschef.

Läkemedelsföretag ska också skicka kopia på inbjudan för kännedom till berörda läkemedelskommittéer. Medicintekniska företag ska, om relevant, skicka kopia till berörda medicintekniska chefer.

Vid öppen annonsering av fysiska sammankomster i tryckt eller webbaserad media riktade till en större målgrupp, behöver inbjudningsförfarande enligt ovan inte följas. Samma gäller för deltagande på distans till sådana sammankomster eller distansdeltagande för andra sammankomster som riktar sig till stor målgrupp. Typexempel: Större utbildningstillfälle, kongress eller symposium som annonseras i medicinsk facktidskrift eller dess webbversion och som alla berörda medarbetare kan förutsättas ha åtkomst till.

I inbjudan ska anges syfte och innehåll, den tidsmässiga omfattningen av den planerade sammankomsten, plats, de kostnader företaget eventuellt avser stå för, samt eventuella sidoarrangemang.

Om produktinformation förekommer ska detta tydligt framgå av inbjudan.

Mötesplats: sammankomsten ska normalt tillhandahållas på deltagarens arbetsplats, eller på samma ort som deltagarnas arbetsplats är belägen, eller så nära denna ort som möjligt, om inte särskilda skäl motiverar annat.

b) Sammankomster gemensamt arrangerade av hälso- och sjukvården och industrin

Typexempel: möte anordnat av hälso- och sjukvården, inklusive dess professioner, och industrin där parterna delar på ansvar och kostnader.

Industrin kan i samarbete med hälso- och sjukvården delbekosta och stå som avsändare för sammankomster riktade till i huvudsak medarbetare i hälso- och sjukvården.

Ingen sponsringsituation föreligger eftersom alla parterna är arrangörer.

Mötesplats, inbjudningsförfarande och innehåll: Samma regler som vid 3a) ovan.

Båda parter förväntas bidra till sammankomstens genomförande. Gemensamma kostnader som är nödvändiga för sammankomstens genomförande fördelas mellan parterna, dvs lokal, föredragshållare, studiematerial, måttfulla måltider och liknande. Hälso- och sjukvården står för kostnader för egen personal, som exempel interna föreläsare, kurssekreterare och liknande.

c) Sammankomster arrangerade av hälso- och sjukvården eller tredje part

Typexempel: sammankomst arrangerad av eller på uppdrag av hälso- och sjukvården eller en intresseförening som organiserar medarbetare inom hälso- och sjukvården.

Intäkter från sponsringen får enbart täcka faktiska, dokumenterade, skäliga och direkta kostnader. Vilka som är sponsorer ska kommuniceras i god tid innan sammankomsten.

Sponsring av sammankomster där måltiden utgör den enda faktiska kostnaden får inte begäras eller erbjudas.

Sponsring av hälso- och sjukvårdens interna aktiviteter får inte förekomma t.ex. enskild verksamhets utbildning, planeringskonferens eller personalfest. Inte heller får sådan sponsring begäras eller erbjudas.

Hälso- och sjukvården står för kostnader för egen personal, som exempel interna föreläsare, kurssekreterare och liknande.

Vid förfrågan om sponsring ska arrangören tillhandahålla en fullständig budget för aktiviteten som beslutsunderlag, där samtliga kostnader preciseras. Inom tre månader efter avslutad aktivitet ska uppföljning av budgeten ske där det ekonomiska utfallet redovisas för berörda sponsorer, inklusive utställare. När sponsorintäkterna går jämnt upp med kostnaderna så räcker en enkel skriftlig kommunikation att så är fallet. Om sponsorintäkterna genererar ett överskott ska återbetalning som huvudregel ske till sponsorerna.

4) Konsultation och uppdrag för industrin

Medarbetare och chefer inom hälso- och sjukvården utgör många gånger ett viktigt inslag i olika aktiviteter, till exempel forskning, utbildning, konferenser, produktutveckling och rådgivande organ, så kallade advisory boards.

Medverkan bör normalt vara ett uppdrag i tjänsten. Om uppdraget är av konsultativ karaktär ska den betraktas som bisyssla. I sådana sammanhang ska gällande bisyssleregler tillämpas.

Uppdraget ska vara skriftligt överenskommet mellan medarbetaren, medarbetarens arbetsgivare och företaget. Hos en offentlig arbetsgivare utgör överenskommelsen allmän handling. Ersättning för utfört arbete ska vara skälig i förhållande till arbetets innehåll och nedlagd tid. Utöver kostnadstäckning för resor, kost och logi får inga andra ersättningar, förmåner eller gåvor förekomma. Ersättning för uppdrag i tjänsten ska utbetalas till arbetsgivaren.

Konsulten ska i överenskommelsen uppmanas att i relevanta situationer som t ex vid uppdrag för myndigheter eller expertorgan vara transparent med uppdraget och inkludera detta i aktuell jävsdeklaration.

Att medverka i ett advisory board är ett uppdrag där industrin engagerar och arvoderar medarbetare i hälso- och sjukvården för att ge oberoende råd och bidra med kunskap inom ett särskilt område där kunskapen inte kan erhållas inom företaget och företaget avser att vidta åtgärder utifrån den information som inhämtats.

Ett advisory board utgör därmed en mindre grupp med ett fåtal deltagare och antalet medarbetare som anlitas ska inte vara högre än vad som är nödvändigt för att uppnå det identifierade målet. Urvalskriterierna vid val av medarbetare ska vara baserade på det identifierade behovet och ansvariga personer från industrin ska ha den erfarenhet som krävs för att kunna utvärdera om en viss person inom hälso- och sjukvården uppfyller dessa krav.

Ett advisory board är en aktivitet som inte får syfta till att påverka deltagarna.

5) Stipendier

Industrin får finansiera stipendium som riktas till hälso- och sjukvården. Ett stipendium delas ut efter nominering till personer för att främja ett visst ändamål. Företag får endast ge stipendium inom ett område som har koppling till företagets egna verksamhetsområden.

Stipendiet ska vara av yrkesförkovrande natur, till exempel framtida utbildning och forskning eller liknande och ska ge mervärde till hälso- och sjukvården. Urvalskriterier, ändamål, stipendiekommitté, motiv till val av stipendiat samt stipendiegivare ska vara offentligt och transparent.

Givaren av stipendiet ska inhämta godkännande av stipendiats arbetsgivare. Stipendium får inte utgöra ersättning för arbete för arbetsgivarens räkning.

Stipendium i form av resa eller deltagande vid kongress får inte utges till hälso- och sjukvårdens medarbetare för att kringgå intentionerna med dessa samverkansregler.

6) Donationer

Donationer får inte ges till hälso- och sjukvårdens interna aktiviteter eller ordinarie verksamhet. Industrins donationer får aldrig begäras eller erbjudas för att finansiera sociala aktiviteter.

Industrins donationer till hälso- och sjukvården får endast ges till forskning och utveckling (FoU) och under förutsättning att donationen är transparent, väldokumenterad, samt i enlighet med denna överenskommelse och dess intentioner.

Donationer får dock inte på något sätt kopplas till tidigare, nuvarande eller potentiellt framtida användning, rekommendation, försäljning eller förskrivning av givarens produkter eller tjänster.

7) Utvecklingsprojekt där hälso- och sjukvården och läkemedelsföretag samverkar

Samverkan mellan hälso- och sjukvården och läkemedelsföretag kan se ut på olika sätt och ha olika syften.

Med utvecklingsprojekt avses samverkan i projektform kring områden och ämnen med naturlig koppling till de ingående parternas verksamhetsområden. Utvecklingsprojekt får inte startas i syfte att finansiera eller på annat sätt stödja hälso- och sjukvårdens ordinarie verksamhet.

Projektförslag avseende utvecklingsprojekt ska skickas till verksamhetschefen som informerar eventuella relevanta instanser. Ett avtal ska alltid tecknas som reglerar projektets innehåll och omfattning. Ett utvecklingsprojekt får inte utgöra ett personligt uppdrag med en enskild medarbetare, utan avtal ska tecknas mellan läkemedelsföretaget och en enhet inom hälso- och sjukvården.

Avtalet får inte innebära exklusivitet för läkemedelsföretaget att träffa avtal om samarbeten med en eller flera enheter inom hälso- och sjukvården. Avtalet skall tydliggöra sjukvårdens respektive industrins roller och ansvar (t.ex. beträffande hantering av personuppgifter, patientansvar och hur resultaten från ett utvecklingsprojekt får användas).

Såväl hälso- och sjukvården som företaget ska bidra till projektet med resurser såsom ekonomiska medel, material och/eller arbetstid. Fördelningen mellan parternas bidrag ska vara balanserad. Hälso- och sjukvården ska alltid bära sina egna administrativa kostnader förknippade med projektet, t.ex. medarbetares tid eller resor som utförs inom ramen för utvecklingsprojektet.

Det ska finnas en detaljerad projektplan som även ska reglera hur projektet ska utvärderas och erfarenheterna tillvaratas och spridas/offentliggöras. En budget ska alltid biläggas.

Projektet skall vara avgränsat i tid (som regel max 1 år) och inte vara längre eller mer omfattande än vad som är motiverat för att uppnå syftet med projektet. Projektet skall avslutas efter projekttiden.

Samarbetet ska redovisas öppet, för läkemedelsföretag innebär det att de ska tillhandahållas i Läkemedelsindustriföreningens samarbetsdatabas.

Aktiviteter som inte definieras som utvecklingsprojekt i dessa regler är:

- samverkan för att utveckla kommersiella produkter åt företag. Sådana projekt ska utföras inom ramen för konsultavtal,
- erbjudanden till vården kopplade till ett företags läkemedel genom avtal eller upphandling regleras inom ramen för sedvanlig affärsverksamhet, på central regional eller nationell nivå för att upprätthålla en sund konkurrens. Exempel på områden är ordnat införande och exempel på produkter och tjänster som kan omfattas är tester, diagnostik eller avancerade patientstödsprogram.

8) Referenskund

Med referenskund avses en enhet inom hälso- och sjukvården där medicintekniska produkter, tjänster och behandlingsmetoder görs tillgängliga för kunder och intressenter i syfte att utveckla och sprida kunskap om produkter eller tjänsters funktion i daglig drift.

För att ett företag ska kunna ange en enhet som referenskund ska ett avtal som reglerar alla delar av relationen upprättas mellan parterna. I avtalet ska det anges på vilket sätt företaget får använda referenskunden i marknadsföringssyfte.

9) Marknadsundersökningar

Marknadsundersökningar är enkäter, intervjuer och fokusgrupper med olika mål och upplägg och får endast ha som syfte att inhämta information, åsikter och attityder. Undersökningar får inte syfta till att påverka respondent eller förmedla säljbefrämjande kontakter. När företag som omfattas av dessa samverkansregler låter genomföra marknadsundersökningar ska den som utför undersökningen följa de etiska riktlinjerna för marknadsundersökningar enligt ICC/ESOMAR.

Förfrågan om deltagande i marknadsundersökning får endast ske via e-post eller brev om inte annat överenskommit i det enskilda fallet.

Andelen respondenter får inte överskrida det antal som är nödvändigt för att uppnå rimlig säkerhet i resultatet. Respondenters svar ska behandlas strikt konfidentiellt och i enlighet med vid var tid gällande dataskyddslag.

Ersättning för deltagande får inte överskrida vad som är rimligt i förhållande till tidsinsatsen. För snabbt genomförda marknadsundersökningar via telefon eller enkät ska ingen eller endast en symbolisk ersättning utgå. För mer tidsomfattande marknadsundersökning, till exempel med djupintervju, kan en ersättning utgå som motsvarar tidsåtgången, dock högst 2,5 procent av gällande prisbasbelopp/KPI.

Respondenten ansvarar för att vid behov inhämta arbetsgivarens samtycke. Vid ekonomisk ersättning för deltagande i marknadsundersökning som har koppling till yrkesutövningen, bör alltid arbetsgivarens samtycke inhämtas.

Lokalt kollektivavtal – LOK Krislägesavtal

§ 1 Innehåll m.m.

Nedan nämnd arbetsgivare och arbetstagarorganisation träffar denna dag detta kollektivavtal – LOK Krislägesavtal i lydelse 2019-12-01, som överenskommits mellan centrala parter – om villkor för arbetstagare vilka anvisats att utföra arbete på Krislägesavtalet.

Till Krislägesavtalet hör följande bilagor

- a) Bestämmelser för arbetstagare som anställs särskilt i samband med krisläge (Bilaga 1)
- b) Bestämmelser om särskilda villkor i samband med krisläge för arbetstagare som omfattas av HÖK (Bilaga 2)
- c) Förhandlingsordning (Bilaga 3)

§ 2 Giltighet och uppsägning

Krislägesavtalet gäller från och med 2019-12-01 och tillsvidare med en ömsesidig uppsägningstid av 6 (sex) kalendermånader. Krislägesavtalet kan enbart sägas upp med verkan från 1 september varje år. Uppsägning ska vara skriftlig.

Säger central part upp Krislägesavtalet upphör det lokala kollektivavtalet att gälla vid samma tidpunkt om inte annat överenskoms mellan de centrala parterna.

§ 3 Övrigt

Förhandlingen förklaras avslutad.

..... den .....

För .....
(arbetsgivarparten)

.....
(underskrift)

För .....
(arbetstagarparten)

.....
(underskrift)

Förhandlingsprotokoll
2019-06-28

Överenskommelse om Krislägesavtal

Parter

Sveriges Kommuner och Landsting och Sobona - Kommunala företagens arbetsgivarorganisation å ena sidan, samt

Svenska Kommunalarbetareförbundet, OFRs förbundsområde Allmän kommunal verksamhet jämte i förbundsområdet ingående organisationer, AkademikerAlliansen och till AkademikerAlliansen anslutna riksorganisationer samt Brandmännens Riksförbund, å den andra.

§ 1 Innehåll

Parterna träffar detta kollektivavtal, Krislägesavtalet, som tillämpas vid krisläge. Till Krislägesavtalet hör följande bilagor

- a) Bestämmelser för arbetstagare som anställs särskilt i samband med krisläge (Bilaga 1)
- b) Bestämmelser om särskilda villkor i samband med krisläge för arbetstagare som omfattas av HÖK (Bilaga 2)
- c) Förhandlingsordning (Bilaga 3)

§ 2 Definition av krisläge

Med krisläge avses i detta avtal en sådan händelse eller händelseförlopp ”som avviker från det normala, som innebär allvarliga samhällsstörningar, kräver omedelbara insatser av en kommun, ett landsting/region, kommunalförbund eller kommunalt företag eller flera i samverkan, och som medför omfattande eller avgörande påverkan på personalförsörjningen i den kommunala verksamheten.”

Samtliga fyra kriterier ska vara uppfyllda.

§ 3 Bestämmelser i bilaga 2 i förhållande till HÖK

När arbetstagare anställd enligt HÖK går över på Krislägesavtalet bilaga 2, gäller Krislägesavtalets villkor och ersätter motsvarande bestämmelser i HÖK. Detta innefattar även AB.

Anmärkning

De bestämmelser som avses i AB är arbetsskyldighet, (§ 6), arbetstid, (§ 13), och de särskilda ersättningarna, (§ 20-24).

Samtliga underbilagor samt specialbestämmelser för läkare gäller inte under tid då detta avtal är aktiverat.

§ 4 Bestämmelserna i Krislägesavtalet i förhållande till lokala kollektivavtal och enskilda överenskommelser

Bestämmelserna i detta avtal ersätter inom sitt tillämpningsområde alla eventuella lokala kollektivavtal och enskilda överenskommelser avseende arbetstid och ersättningar.

§ 5 Aktivering och inaktivering av Krislägesavtalet

Aktivering av avtalet

För att detta avtal ska vara tillämpligt krävs:

- a) att krisläge i en kommun eller region konstateras av kommunen eller regionen genom beslut i behörig ordning, samt
- b) att ett särskilt och likalydande beslut om aktivering av detta avtal har fattats av SKL:s och Sobonas styrelser.

Anmärkning

För att SKL/Sobona ska kunna fatta beslut om aktivering krävs att arbetsgivaren beskriver på vilket sätt situationen har en omfattande eller avgörande påverkan på personalförsörjningen.

Avtalet tillämpas på arbetstagare först efter särskild anvisning från arbetsgivaren.

I samband med att beslut om aktivering av avtalet fattats ska samtliga parter i detta avtal informeras om beslutet.

Inaktivering av avtalet

- a) För inaktivering av avtalet krävs:
  - att ett beslut om att kriterierna i ovanstående definition inte längre är uppfyllda har fattats av kommunen eller regionen i behörig ordning
  - att ett särskilt och likalydande beslut om inaktivering av detta avtal har fattats av SKL:s och Sobonas styrelser.
- b) I uppenbara fall kan SKLs styrelse, utöver vad som anges i a), fatta beslut om att inaktivera avtalet, efter hörande av berörda kommuner/regioner och Sobonas styrelse.

§ 6 Centrala protokollsanteckningar

Arbetstid

Om dygnsvilan och veckovilan enligt EG:s arbetstidsdirektiv 2003/88/EG, artikel 18, utifrån ett verksamhetsperspektiv inte kan uppnås bedömer parterna att objektiva skäl finns att tillämpa de bestämmelser om arbetstid som återfinns i bilaga 1 och 2. Parterna anser att arbetstagare därigenom erhåller lämpligt skydd enligt EG:s arbetstidsdirektiv 2003/88/EG, artikel 18, genom gällande kollektivavtalsreglering.

Utvärdering

Parterna är överens om att utvärdera tillämpningen av överenskommelsen efter att den har tillämpats första gången. Utvärderingen ska påbörjas senast 3 månader efter beslut om avtalets inaktivering.

Ändringar i avtalet

När part så begär kan förhandling om ändringar i detta avtal upptas.

§ 7 Ändringar och tillägg

I kollektivavtalet ska också ingå de ändringar och tillägg till avtalets bestämmelser som parterna under avtalets giltighetsperiod träffar överenskommelse om.

Avvikelser från detta avtal är inte tillåtna.

§ 8 Ändringar och tillägg

Uppstår tvist som rör tolkning och tillämpning av detta avtal ska ärendet handläggas i den ordning som föreskrivs i bilaga 3.

§ 9 Fredsplikt

Förhandlingar under avtalsperioden enligt denna överenskommelse ska föras under fredsplikt.

§ 10 Rekommendation om LOK m.m.

Parterna rekommenderar berörda arbetsgivare som utgör landsting/region, kommun eller kommunalförbund och berörda arbetstagarorganisationer att träffa kollektivavtal – LOK i lydelse från och med 2019-07-01.

För övriga arbetsgivare anslutna till Sobona och berörda arbetstagarorganisationer träffas härmed det lokala kollektivavtalet – LOK.

§ 11 Giltighet och uppsägning

Krislägesavtalet gäller från och med 2019-07-01 och tillsvidare med en ömsesidig uppsägningstid av 6 (sex) kalendermånader. Krislägesavtalet kan enbart sägas upp med verkan från 1 september varje år. Uppsägning ska vara skriftlig.

§ 12 Avslutning

Förhandlingarna förklaras avslutade.

Vid protokollet

.....

Justeras

För **Sveriges Kommuner och Landsting**

.....

För **Sobona - Kommunala företagens arbetsgivarorganisation**

.....

För **AkademikerAlliansen** och till AkademikerAlliansen anslutna riksorganisationer

.....

För **OFR:s förbundsområde Allmän kommunal verksamhet**

.....

Vision

Akademikerförbundet SSR

För Svenska Kommunalarbetsförbundet

.....

2019-06-28

Bilaga 1
till Krislägesavtalet

Bestämmelser för arbetstagare som anställs särskilt i samband med krisläge

§ 1 Tillämpningsområde

Om inte annat följer av lag, förordning eller statlig myndighetsföreskrift, gäller dessa bestämmelser för arbetstagare som anställs särskilt i följande fall

- a) arbetstagare som är anställd i en kommun, region, ett kommunalförbund eller ett kommunalt företag och omfattas av annat kollektivavtal än Huvudöverenskommelse om lön och allmänna anställningsvillkor, HÖK, Överenskommelse om lön och allmänna anställningsvillkor, ÖLA, eller
- b) arbetstagare som anställs särskilt i samband med krisläge.

§ 2 Anställningsform

Arbetstagaren anställs, enligt en särskild kollektivavtalsreglerad tidsbegränsad anställning, för visst arbete.

Anställningen gäller så länge arbetstagaren utför arbete som föranleds av att Krislägesavtalet är aktiverat, dock längst till och med den tidpunkt då Krislägesavtalet inaktiveras.

Anställningen ska inte överstiga fyra veckor. Vid behov av ytterligare anställningstid kan överenskommelse träffas om ett nytt anställningsavtal.

§ 3 Allmänna åligganden

Arbetstagare är skyldig att utföra de arbetsuppgifter som anvisas och i den omfattning som händelsen kräver.

§ 4 Arbetstid

- a) Arbetstidslagen (ATL) gäller inte.
- b) Den ordinarie arbetstiden för heltidsanställd ska vara i genomsnitt 48 timmar per vecka.
- c) En beräkningsperiod kan omfatta högst fyra veckor.

d) Rast kan bytas mot måltidsuppehåll.

Anmärkning

Med måltidsuppehåll menas paus som räknas in i arbetstiden.

- e) Arbetsgivaren bör eftersträva att den sammanhängande dygnsvilan inte understiger ett genomsnitt av nio timmar under varje period av 24 timmar under beräkningsperioden.
- f) Arbetsgivaren bör eftersträva att den sammanhängande veckovilan inte understiger 24 timmar under varje period om sju dagar.
- g) I omedelbar anslutning till det sista arbetspasset ska arbetstagare tillförsäkras 24 timmars vila. Vilotiden ersätts med timlön för 8 timmar.

§ 5 Anvisad arbetstid

Arbetsgivaren anvisar/meddelar när arbete ska utföras. Arbete kan utföras såväl vardag som söndag och/eller helgdag samt dag och natt. Ändringar kan förekomma med kort varsel.

Anmärkning

Förhandlingsskyldighet enligt 11, 12 och 14 §§ MBL föreligger inte.

§ 6 Särskild nödfallsövertid

Särskild nödfallsövertid kan tas ut när Krislägesavtalet är aktiverat.

Med särskild nödfallsövertid menas sådan tid som överstiger den sammanlagda ordinarie arbetstiden under beräkningsperioden.

Anmärkning

Innan särskild nödfallsövertid beordras bör arbetsgivaren undersöka om andra åtgärder kan vidtas. Det kan exempelvis handla om att ta in annan arbetstagare som har arbetat färre timmar.

§ 7 Lön och ersättning

- a) För arbetad tid utgår timlön.
- b) Överenskommelse om timlön görs med utgångspunkt från jämförlig yrkesgrupp med motsvarande kvalifikationer för uppdraget.
- c) Utöver timlön utges krisersättning med 120 % av arbetstagarens timlön för arbetad tid.

- d) Vid uttag av särskild nödfallsövertid höjs krisersättningen enligt c) från 120 % till 150 % av arbetstagarens timlön för arbetad tid.

Krisersättning inkluderar semesterlön och semesterersättning med belopp som förutsätts i semesterlagen (SemL).

§ 8 Avlöningsförmåner

Avlöningsförmåner är engångsbelopp för vila enligt § 4 g), timlön enligt § 7 a) och krisersättning enligt § 7 c) och d) samt restidsersättning enligt § 13.

§ 9 Utbetalning av lön och ersättning

Lön och ersättning utbetalas månadsvis enligt arbetsgivarens ordinarie utbetalningsrutiner.

En arbetstagare som avhåller sig från arbete utan att ha fått ledigt eller inte kan styrka giltigt förfall, ska för denna tid avstå samtliga avlöningsförmåner.

§ 10 Anmälan om tjänstgöringshinder

Arbetstagaren är skyldig att omedelbart anmäla till arbetsgivaren när tjänstgöringshinder på grund av sjukdom, olycksfall eller arbetsskada samt när/om arbetstagaren kan återgå i arbete. Arbetsgivaren kan begära att arbetstagaren lämnar ett skriftligt intyg utfärdat av läkare eller tandläkare.

§ 11 Sjuklön

Vid beräkning av sjuklön enligt SjLL gäller följande.

Till vad som enligt 6 § SjLL anges som ”lön och andra anställningsförmåner” ska enbart timlön enligt § 7 a) räknas. Sjuklön utges enligt 7 § SjLL under sjuklöneperioden avseende lön som arbetstagaren gått miste om till följd av nedsättning av arbetsförmågan.

Karensavdrag för arbetstagare beräknas på sjuklönen för de första 8 timmarna under första dagen i sjuklöneperioden.

Om antal timmar i nästkommande arbetspass, efter insjuknande, är färre än 8 görs karensavdrag på sjuklönen endast för dessa timmar.

§ 12 Avstängning

1. Arbetstagare kan på grund av förseelse tillfälligt tas ur arbete. För denna tid ska arbetstagaren avstå samtliga avlöningsförmåner enligt § 8.

2. En arbetstagare som på sannolika skäl misstänks för, eller bevisligen gjort sig skyldig till, svårare fel eller försummelser i arbetet kan stängas av efter beslut från arbetsgivaren. Arbetsgivaren får besluta om att innehålla avlöningsförmåner enligt § 8.
3. Arbetsgivare kan meddela en arbetstagare förbud att arbeta för att förhindra spridning av smitta. Under ett sådant förbud behåller arbetstagaren lön enligt § 7 a).
4. En arbetstagare kan meddelas förbud att arbeta av medicinska skäl, i avvaktan på resultat av beordrad läkarundersökning. Under ett sådant förbud behåller arbetstagaren 77,6 % av lönen enligt § 7 a).
5. Arbetsgivaren ska informera berörd lokal arbetstagarorganisation om arbetstagares avstängning eller förbud att arbeta.

Anmärkning

Denna bestämmelse ersätter 11, 12 och 14 §§ MBL.

§ 13 Restidsersättning

Arbetstagare som för arbetsgivarens räkning reser utanför ordinarie verksamhetsort på tid som inte är ordinarie arbetstid får restidsersättning.

Väntetid som beror på ett tillfälligt uppehåll eller avbrott i resan likställs med restid.

Restidsersättning utges endast för restid och väntetid som sammanlagt uppgår till minst 30 minuter per resa.

Restidsersättning utges med 75 % av timlönen.

I restidsersättningen ingår semesterlön och semesterersättning med belopp som förutsätts i semesterlagen (SemL).

Arbetstagare får restidsersättning enbart för resa till och från förrättningsstället från ordinarie verksamhetsort. Restidsersättning utges inte mellan 22.00-06.00 om arbetstagaren disponerar en sovplats.

Restidsersättning utges endast för restid och väntetid som är försvarlig med hänsyn till det avsedda uppdraget, och kommunikationsmöjligheterna.

Restid och väntetid summeras per kalendervecka och avrundas uppåt till närmaste hel- eller halvtimme.

§ 14 Avslut av anställningen

- a) Anställningen upphör utan uppsägning när anställningsavtalet löper ut eller då Krislägesavtalet inaktiveras,

Anmärkning

1. Arbetsgivaren och arbetstagaren kan komma överens om att anställningen avslutas innan den avtalade anställningstiden löper ut.
2. Anställning som överstiger 14 dagar kan sägas upp av arbetsgivaren eller arbetstagaren innan den avtalade anställningstiden löper ut med en uppsägningstid om 7 dagar.
3. För arbetstagare som har rest till annan ort består anställningsförhållandet till dess att arbetstagaren har återvänt till sin bostad.

- b) Bestämmelserna i 11, 15, 22, 25a och 28 §§ LAS gäller inte. Bestämmelserna i 30 a och 31 §§ LAS om den lokala arbetstagarorganisationens rättigheter gäller inte.
- c) Anställningstid för arbetstagare enligt detta avtal ger inte och tillgodoräknas inte heller tidsmässigt för företrädesrätt till återanställning som avses i 25 § LAS.

§ 15 Avtalsförsäkringar, pensioner m.m.

Parterna är överens om

att för arbetstagare som i annan anställning omfattas av de kommunala tjänstepensionsavtalen AKAP-KL, KAP-KL, PFA01 eller PFA98 tillämpas vid varje given tidpunkt för arbetstagaren gällande kommunalt tjänstepensionsavtal,

att för arbetstagare, som inte inom annan anställning omfattas av kommunala tjänstepensionsavtalen AKAP-KL, KAP-KL, PFA01 eller PFA98, tillämpas, oavsett ålder, AKAP-KL,

att arbetstagare omfattas av Avgiftsbefrielseförsäkring för KAP-KL och AKAP-KL, AGS-KL, TFA-KL och TGL-KL i enlighet med gällande försäkringsvillkor,

att § 8 i detta avtal anses utgöra pensionsgrundande lön.

2019-06-28

Bilaga 2
till Krislägesavtalet

Bestämmelser i samband med krisläge för arbetstagare anställd på HÖK/ÖLA

§ 1 Tillämpningsområde

Krislägesavtalet tillämpas på arbetstagare först efter särskild anvisning från arbetsgivaren.

Om inte annat följer av lag, förordning eller statlig myndighetsföreskrift gäller dessa bestämmelser för arbetstagare anställd på Huvudöverenskommelse om lön och allmänna anställningsvillkor, HÖK, Överenskommelse om lön och allmänna anställningsvillkor, ÖLA.

Bestämmelserna i bilagan gäller så länge arbetstagaren utför arbete som föranleds av att Krislägesavtalet är aktiverat.

Bestämmelserna i bilagan får tillämpas som högst i fyra veckor och kan vid behov förlängas efter beslut av arbetsgivaren. Beslut om förlängning ska föregås av information till berörd lokal arbetstagarorganisation. Organisationen har möjlighet att begära överläggning.

§ 2 Allmänna åligganden

En arbetstagare som av arbetsgivaren anvisats att arbeta under tid då Krislägesavtalet aktiverats är skyldig att utföra de arbetsuppgifter som anvisas i den omfattning som händelsen kräver.

§ 3 Arbetstid

- a) Arbetstidslagen (ATL) gäller inte.
- b) Den ordinarie arbetstiden för heltidsanställd ska vara i genomsnitt 48 timmar per vecka.
- c) En beräkningsperiod kan omfatta högst fyra veckor.
- d) Rast kan bytas mot måltidsuppehåll.

Anmärkning

Med måltidsuppehåll menas paus som räknas in i arbetstiden.

- e) Arbetsgivaren bör eftersträva att den sammanhängande dygnsvilan inte understiger ett genomsnitt av nio timmar under varje period av 24 timmar under beräkningsperioden.
- f) Arbetsgivaren bör eftersträva att den sammanhängande veckovilan inte understiger 24 timmar under varje period om sju dagar.
- g) I omedelbar anslutning till det sista arbetspasset som utförs på detta avtal ska arbetstagare tillförsäkras 24 timmars vila.

§ 4 Anvisad arbetstid

Arbetsgivaren anvisar/meddelar när arbete ska utföras. Arbete kan utföras såväl vardag som söndag och/eller helgdag samt dag och natt. Ändringar kan förekomma med kort varsel.

Anmärkning

Förhandlingsskyldighet enligt 11, 12 och 14 §§ MBL föreligger inte.

§ 5 Särskild nödfallsövertid

Särskild nödfallsövertid kan tas ut när Krislägesavtalet är aktiverat.

Med särskild nödfallsövertid menas sådan tid som överstiger den sammanlagda ordinarie arbetstiden under beräkningsperioden.

Anmärkning

Innan särskild nödfallsövertid beordras bör arbetsgivaren undersöka om andra åtgärder kan vidtas. Det kan exempelvis handla om att ta in en annan arbetstagare som har arbetat färre timmar.

§ 6 Lön och ersättning

- a) Arbetstagaren behåller sin månadslön.
- b) För arbetad tid utöver arbetstidsmått utgår timlön beräknad till 1/165 av arbetstagarens månadslön.

Anmärkning

1. Vid deltidsanställning ska månadslönen räknas upp till motsvarande heltidslön.
  2. För arbetstagare med timlön gäller överenskommen timlön.
- c) Utöver lön utges krisersättning med 120 % av arbetstagarens lön per timme för arbetad tid. För månadsavlönad arbetstagare beräknas timlönen till 1/165 av månadslönen.

- d) Vid uttag av särskild nödfallsövertid höjs krisersättningen enligt c) från 120 % till 150 % av arbetstagarens timlön för arbetad tid.

Krisersättningen inkluderar semesterlön och semesterersättning med belopp som förutsätts i semesterlagen (SemL). Krisersättning ska ligga till grund för intjänande av kommunala tjänstepensionsförmåner.

§ 7 Avlöningsförmåner

Avlöningsförmåner är lön enligt § 6 a) och ersättningar enligt § 6 b), c) och d) samt § 8.

§ 8 Restidsersättning

Arbetstagare som för arbetsgivarens räkning reser utanför ordinarie verksamhetsort på tid som inte är ordinarie arbetstid får restidsersättning.

Väntetid som beror på ett tillfälligt uppehåll eller avbrott i resan likställs med restid.

Restidsersättning utges endast för restid och väntetid som sammanlagt uppgår till minst 30 minuter per resa.

Restidsersättning utges med 75 % av timlönen.

I restidsersättningen ingår semesterlön och semesterersättning med belopp som förutsätts i semesterlagen (SemL).

Arbetstagare får restidsersättning enbart för resa till och från förrättningsstället från ordinarie verksamhetsort. Restidsersättning utges inte mellan 22.00-06.00 om arbetstagaren disponerar en sovplats.

Restidsersättning utges endast för restid och väntetid som är försvarlig med hänsyn till det avsedda uppdraget, och kommunikationsmöjligheterna.

Restid och väntetid summeras per kalendervecka och avrundas uppåt till närmaste hel- eller halvtimme.

Förhandlingsprotokoll
2019-06-28

Överenskommelse om ändringar i HÖK/ÖLA samt tillhörande bilaga 2

Parter

Sveriges Kommuner och Landsting och Sobona - Kommunala företagens arbetsgivarorganisation å ena sidan, samt

Svenska Kommunalarbetareförbundet, OFRs förbundsområde Allmän kommunal verksamhet jämte i förbundsområdet ingående organisationer samt AkademikerAlliansen och till AkademikerAlliansen anslutna riksorganisationer å den andra.

§ 1 Innehåll

Parterna träffar denna överenskommelse om ändringar och tillägg i Huvudöverenskommelse om lön och allmänna anställningsvillkor, HÖK, Överenskommelse om lön och allmänna anställningsvillkor, ÖLA samt tillhörande bilaga 2, med anledning av det träffade kollektivavtalet att gälla vid krisläge, Krislägesavtalet.

§ 2 Tillägg till HÖK/ÖLA, Bilaga 3, Övriga anteckningar

HÖK/ÖLA, bilaga 3 tillförs:

För den arbetstagare som vid krisläge anvisas att arbeta under förutsättningarna som anges i Krislägesavtalet gäller Krislägesavtalets villkor under den tid arbetstagaren utför arbete enligt det avtalet.

§ 3 Tillägg till Allmänna bestämmelser § 6

AB § 6 tillförs:

Mom. 3 En arbetstagare kan vid krisläge anvisas att arbeta under förutsättningarna som anges i Krislägesavtalet då detta aktiverats.

Anmärkning

1. Om arbetstagare i ett visst fall har giltiga skäl att inte arbeta enligt Krislägesavtalet ska hänsyn tas till det.

2. Om arbetstagare beordras att utföra arbete på annan ort än där man normalt arbetar ska arbetsgivaren överlägga med berörd lokal arbetstagarorganisation.

§ 4 Giltighet

Dessa tillägg gäller från och med 2019-07-01 och kommer att tillföras HÖK/ÖLA nästkommande förhandling, respektive för AB i samband med förhandlingarna 2020.

§ 5 Avslutning

Förhandlingarna förklaras avslutade.

Vid protokollet

.....

Justeras

För **Sveriges Kommuner och Landsting**

.....

För **Sobona - Kommunala företagens arbetsgivarorganisation**

.....

För **AkademikerAlliansen** och till AkademikerAlliansen anslutna riksorganisationer

.....

För **OFR:s förbundsområde Allmän kommunal verksamhet**

.....

Vision

Akademikerförbundet SSR

För **Svenska Kommunalarbetsförbundet**

.....

2019-06-28

Information avseende arbetsmiljöansvaret vid krisläge enligt AML (Informationen har inte kollektivavtalsställning)

Arbetsmiljöansvaret för utlånad/inlånad personal

Arbetsmiljöansvaret för personal som lånas/hyrs in eller utlånas/uthyrs är gemensamt för den utlånande och inlånande arbetsgivaren.

Arbetsmiljöansvaret kan inte förhandlas bort.

Den utlånande/uthyrande arbetsgivaren är alltså arbetsgivare med ansvar för sin personal och vilka arbeten de lånas/hyrs ut till. Den inlånande/inhyrande arbetsgivaren är arbetsledare och ska se till det dagliga arbetet utförs på ett säkert sätt och i en god arbetsmiljö.

Det är viktigt att den utlånande/uthyrande arbetsgivaren har en dialog och om möjligt ett samarbete om arbetsmiljön för sin anställda med den inhyrande/inlånande arbetsgivaren.

Skyddsombud

På ett arbetsställe, där minst fem arbetstagare regelbundet sysselsätts, ska det bland arbetstagarna utses ett eller flera skyddsombud (arbetsmiljöombud). Skyddsombud ska utses även på ett annat arbetsställe, om arbetsförhållandena kräver det. För skyddsombud bör ersättare utses.

Skyddsombud utses av en lokal arbetstagarorganisation som är eller brukar vara bunden av kollektivavtal i förhållande till arbetsgivaren. Finns det inte någon sådan organisation, utses skyddsombud av arbetstagarna.

Krislägesavtalet aktiverats

Då Krislägesavtalet aktiverats och personal lånas/hyrs in från andra arbetsgivare ska det ställe där arbetet bedrivs anses vara arbetstagarens arbetsställe enligt AML. Det lokala skyddsombudet bör så långt som möjligt involveras/informeras.

Arbetsgivarens egen personal

Arbetsgivaren har arbetsmiljöansvar för sin egen personal enligt AML. Detta förändras inte med anledning av att Krislägesavtalet tillämpas.

Särskilt om räddningstjänst

Arbetsmiljöansvaret för själva räddningstjänstinsatsen på plats och det arbete som har samband med denna har ansvarig räddningsledare eller den som räddningsledaren har delegerat arbetsmiljöansvaret till, enligt lagen om skydd mot olyckor. I detta inkluderas även arbetsmiljöansvaret för frivilliga och volontärer.

Den utlånande arbetsgivaren har alltså kvar ett arbetsmiljöansvar och är skyldig att säkerställa att den egna personalen har en tillfredsställande arbetsmiljö i de delar som är utanför själva räddningstjänstinsatsen.

Redogörelsetext för Krislägesavtalet

Inledning

Den 28 juni 2019 träffade Sveriges Kommuner och Landsting och Sobona - Kommunala företagens arbetsgivarorganisation å ena sidan samt Svenska Kommunalarbetsareförbundet, OFRs förbundsområde Allmän kommunal verksamhet jämte i förbundsområdet ingående organisationer, AkademikerAlliansen och till AkademikerAlliansen anslutna riksorganisationer samt Brandmännens Riksförbund, å den andra kollektivavtal att tillämpas vid krisläge, Krislägesavtalet.

Övergripande om förhandlingarna

I samband med de omfattande skogsbränderna sommaren 2018 aktualiserades ett antal frågor om anställningsvillkor och ersättningar för arbetstagare som arbetade under händelserna. Det blev i samband med att dessa frågor utreddes tydligt att befintliga kollektivavtal uppfattades som otillräckliga. Parterna bedömde mot bakgrund av detta att det var nödvändigt att ta fram ett särskilt kollektivavtal som ska gälla vid krislägen.

Syftet med Krislägesavtalet är att ge en större flexibilitet vad gäller arbetsskyldighet, arbetstid och villkor och i gengäld förmånligare ersättningar för arbetstagarna.

Krislägesavtalet, som reglerar villkor och ersättningar, kan aktiveras och börja tillämpas först efter ett särskilt beslutsförfarande hos SKL och Sobona.

Kollektivavtalen för den ordinarie verksamheten ska tillämpas så långt det är möjligt.

Är kriterierna i Krislägesavtalet inte uppfyllda kommer avtalet inte att aktiveras eller kunna tillämpas.

Krislägesavtalet gäller tillsvidare, från och med 2019-07-01.

Förhandlingsprotokoll

§ 2 Definition av krisläge

Vad menas med krisläge?

Definitionen av begreppet krisläge i avtalet har i huvudsak hämtats från 1 kap. 4 § lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, LEH. För att krisläge ska föreligga enligt avtalets definition ska, utöver lagtexten föreligga behov av ”omedelbara” insatser och att händelsen eller händelseförloppet ska ha en omfattande eller avgörande påverkan på personalförsörjningen.

Vad som avses med krisläge i avtalet överensstämmer med vad som anges i förarbetena till lagen, prop. 2001/02:184, Extraordinära händelser i kommuner och landsting.

Definition av krisläge

Med krisläge avses i detta avtal en sådan händelse eller händelseförlopp

som avviker från det normala, som innebär allvarliga samhällsstörningar, kräver omedelbara insatser av en kommun, ett landsting/region, kommunalförbund eller kommunalt företag eller flera i samverkan, och som medför omfattande eller avgörande påverkan på personalförsörjningen i den kommunala verksamheten.

Närmare om definitionens olika kriterier

Det finns fyra fristående kriterier som samtliga ska vara uppfyllda för krisavtalet ska kunna aktiveras.

Första och andra kriteriet

Händelse eller händelseförlopp som ”*avviker från det normala*” och ”*allvarliga samhällsstörningar*”.

Med händelse eller händelseförlopp avses sådan händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av kommunen eller (landstinget) regionen. Det handlar om

händelser där någon eller flera viktiga samhällsfunktioner som kommuner och landsting ansvar för hotas på ett omfattande sätt. Det kan exempelvis vara hot mot sjukvårdsverksamheten, energiförsörjningen, vatten- och avloppsnätet eller vägnätet.

Tillämpningen av detta avtal kan aktualiseras vid större olyckshändelser som hotar liv, hälsa, miljö eller egendom. Typiska händelser som avses är väderrelaterade händelser av större omfattning, som till exempel större översvämningar, ras som en följd av längre tids nederbörd och omfattande snöoväder. En större skogsbrand, som hotar bebyggelse eller liknande, och som kräver betydande insatser utöver räddningstjänsten, är ytterligare exempel på en extraordinär händelse. Normalt är dock inte enstaka bränder tänkta att omfattas av avtalet.

Det som särskiljer extraordinära händelser från andra händelser är de extraordinära händelsernas stora omfattning och att händelseförloppet är snabbt och svårt att överblicka och därmed kräver snabba beslut av de kommunala organen. Det är alltså händelser som ställer speciella krav på den kommunala organisationen.

Tredje kriteriet

”omedelbara insatser”

För att definitionen ”krisläge” ska föreligga ska förhållandena vara av sådan art att det krävs omedelbara insatser, det vill säga att det inte går vänta med de insatser som krävs för att hindra eller minska verkningarna av krisen.

Fjärde kriteriet

”omfattande eller avgörande påverkan på personalförsörjningen”

Med omfattande eller avgörande påverkan på personalförsörjningen i den kommunala verksamheten avses att det krävs att arbetsgivare bidrar med personal till andra, krisdrabbade arbetsgivare, i en omfattning som går utöver befintliga samarbeten.

Såväl kommuner, regioner som kommunalförbund har utarbetade rutiner kring samarbete med andra aktörer för att hantera både stora och små situationer. Omfattande insatser som t.ex. stora olyckor eller bränder,

eller insatser inom hälso- och sjukvård som kräver att även andra hjälper till hanteras när situationen så kräver.

Normalt hanteras kriser av den ordinarie personalen inom ramen för ordinarie verksamhet. Om ordinarie personal inte räcker till avropas personal från de samarbetspartner som arbetsgivaren har, oftast från angränsande kommuner och regioner.

Krislägesavtalet är inte tillämpligt i dessa avseenden.

För att Krislägesavtalet ska vara tillämpligt krävs att den personal arbetsgivaren har att förfoga över, det vill säga den egna personalen eller inhyrd personal, inte räcker till. Vidare är förutsättningen att den arbetsgivare där krisläge uppstått har uttömt möjligheterna till ytterligare personal via sina vanliga samarbetspartner och konstaterar att de resurser som står till förfogande inte räcker till för att hejda eller förhindra krisläget.

Observera att krislägen kan vara svåra att förutse. Det är inte osannolikt att det kan konstateras redan i ett tidigt skede att krisläget riskerar att övergå till katastrof om inte resurser utöver det vanliga tillskjuts. Det är således inte ett villkor för att krisavtalet ska kunna aktiveras att den arbetsgivare som behöver hjälp först haft kontakt med sina ordinarie samarbetspartner. Det räcker med att det står klart att det inte ens med hjälp av tillgängliga resurser hade krisläget kunnat avhjälpas eller hejdas.

Med kommunal verksamhet avses verksamhet som bedrivs av kommun eller region i förvaltningsform, genom kommunala företag eller i kommunalförbund.

§ 3 Bestämmelser i bilaga 2 i förhållande till HÖK

Samtliga underbilagor till AB (bilaga D, E, J, L, M, U samt Specialbestämmelser för läkare), tillämpas inte under tid då arbetstagare omfattas av Krislägesavtalet.

§ 4 Bestämmelserna i Krislägesavtalet i förhållande till lokala kollektivavtal och enskilda överenskommelser

Bestämmelsen innebär att lokala kollektivavtal och enskilda överenskommelser inte gäller när Krislägesavtalet tillämpas. En arbetstagare som slutit en enskild överenskommelse med sin

arbetsgivaren kan inte omfattas av Krislägesavtalet och samtidigt behålla sin enskilda överenskommelse. Arbetstagaren väljer då att inte omfattas av Krislägesavtalet.

§ 5 Aktivering och inaktivering av Krislägesavtalet

Aktivering av avtalet

För att detta avtal ska vara tillämpligt krävs att beslut om dess aktivering sker enligt beskrivningen i denna bestämmelse. Det betyder att en enskild arbetsgivare inte kan fatta beslut om att aktivera eller inaktivera Krislägesavtalet. Kontakt tas med SKL/Sobona via SKL:s kontaktcenter med en begäran om att aktivera Krislägesavtalet.

Vid beskrivningen av på vilket sätt situationen har en omfattande eller avgörande påverkan på personalförsörjningen behöver arbetsgivaren ange vilken kompetens som behövs och i vilken omfattning personalresursen behöver förstärkas eller utökas. Det kan röra sig om att arbetsgivaren behöver låna in personal från andra arbetsgivare eller att arbetsgivarens ordinarie personal behöver arbeta på Krislägesavtalets arbetstidsvillkor.

Avtalet kan aktiveras även för den arbetsgivare som bidragit med personal till andra krisdrabbade arbetsgivare. För det krävs ett beslut enligt samma ordning som ovan.

Avtalet tillämpas på arbetstagare först efter särskild anvisning från arbetsgivaren. Avtalet tillämpas endast för de arbetstagare som arbetsgivaren beslutar ska arbeta i krisläget.

Inaktivering av avtalet

Inaktivering av Krislägesavtalet sker enligt samma principer som gäller för aktivering. Kontakt tas med SKL/Sobona via Kontaktcenter med en begäran om att inaktivera Krislägesavtalet.

§ 7 Ändringar och tillägg

Krislägesavtalet är normativt. Detta innebär att det inte är möjligt för lokala parter att komma överens om avvikelser såsom lokala kollektivavtal eller enskilda överenskommelser.

Traktamente

Trakt T gäller för arbetstagare som omfattas Krislägesavtalet.

Bilaga 1 och 2 till Krislägesavtalet

Redogörelsetexterna nedan beskriver bilaga 1 och 2. I de fall bestämmelserna är identiska i de båda bilagorna görs beskrivningen av bestämmelsen i bilaga 1. I redogörelsetexten för bilaga 2 görs en hänvisning till motsvarande bestämmelse i bilaga 1.

Bilaga 1

§ 1 Tillämpningsområde

Bilaga 1 gäller dels för arbetstagare som redan har en anställning hos arbetsgivaren och omfattas av något av de särskilda kollektivavtalen, exempelvis RiB och PAN, dels för arbetstagare som vid anställningens ingående inte redan har en anställning i någon form hos arbetsgivaren.

Arbetstagare som anställs för att utföra arbete på annan ort anställs på bilaga 1 i Krislägesavtalet. Anställningen sker hos den avsändande arbetsgivaren.

§ 2 Anställningsform

Arbetstagare anställs, enligt en särskild kollektivavtalsreglerad tidsbegränsad anställning, för visst arbete. Detta är en avvikelse från lagen om anställningsskydd (LAS). Anställning kan ingås och gälla tidigast från och med det att Krislägesavtalet har aktiverats och pågå som längst till dess att avtalet har inaktiverats. Se ”Avslut av anställningen” (Bilaga 1).

Eventuell anställningsinformation enligt 6 c § LAS ska innehålla uppgift om att Krislägesavtalet gäller, anställningsform, sysselsättningsgrad, lön samt var arbetet ska utföras.

§ 3 Allmänna åligganden

Bestämmelsen innebär att arbetstagare är skyldig att utföra de arbetsuppgifter som arbetsgivaren beslutar om och som är oundgängligen nödvändiga för att avvärja, avhjälpa eller förhindra det aktuella krisläget.

§ 4 Arbetstid

Redogörelsetext för a) – f).

Arbetstidslagen (ATL) gäller inte. De arbetstidsregler som gäller regleras fullt ut i detta avtal. Det betyder exempelvis att ATL:s regler om övertid, mertid och jourtid inte gäller.

Ordinarie arbetstid

Arbetstagarens ordinarie arbetstid kan uppgå till i genomsnitt 48 timmar per vecka under en beräkningsperiod som är högst 4 veckor. Under denna beräkningsperiod kan den ordinarie arbetstiden uppgå till högst 192 timmar. Den ordinarie arbetstiden kan fördelas olika mellan veckorna i beräkningsperioden.

Exempel

	Vecka 1	Vecka 2	Vecka 3	Vecka 4	Summa
Exempel 1	48 t	48 t	48 t	48 t	=192 t
Exempel 2	56 t	50 t	40 t	46 t	=192 t
Exempel 3	56 t	56 t	40 t	40 t	=192 t

Beräkningsperioden kan inte vara längre än den avtalade anställningstiden. Har arbetstagaren en anställning som pågår i två veckor så utgör den tiden beräkningsperioden.

Måltidsuppehåll

Rast kan bytas mot måltidsuppehåll. Måltidsuppehåll ingår i arbetstiden och innebär att arbetstagaren måste stanna kvar på arbetsplatsen och avbryta måltidsuppehållet om det krävs.

Arbetstagaren ska ges möjlighet till paus.

Dygnsvila och veckovila

Arbetsgivaren bör eftersträva att den sammanhängande dygnsvilan inte understiger ett genomsnitt av nio timmar under varje period av 24 timmar under beräkningsperioden.

Arbetsgivaren bör eftersträva att den sammanhängande veckovilan inte understiger 24 timmar under varje period om sju dagar.

Arbetsgivaren måste vid förläggningen av dygnsvila och veckovila bedöma om arbetstagaren får tillräcklig vila med tanke på arbetsmiljö och hälsa, men också med hänsyn till verksamhetens kvalitet och säkerhet.

Vid anställningens upphörande

g) Syftet med bestämmelsen är att tillförsäkra arbetstagare vila och återhämtning inför återgång i arbete.

Under vilotiden utges timlön för 8 timmar. Krisersättning utges inte under vilotiden eftersom den endast utges för arbetad tid.

§ 5 Anvisad arbetstid

När krisläge råder är det svårt för arbetsgivaren att överblicka behovet av arbetskraft. Det medför att arbetsgivaren kan behöva göra förändringar i arbetstidsförläggningen med mycket kort varsel. Arbetsgivaren anvisar/meddelar löpande när arbete ska utföras. Arbete kan utföras under dygnets alla timmar och veckans alla dagar, även helgdagar.

§ 6 Särskild nödfallsövertid

Särskild nödfallsövertid kan tas ut utöver den ordinarie arbetstiden.

Exempel

	Vecka 1	Vecka 2	Vecka 3	Vecka 4	Summa arb.tid	Särskild nödfallsövertid
Exempel arbete 2v	60 t	37 t			= 97 t	= 1 t
Exempel arbete 4v	56 t	50 t	40 t	48 t	=194 t	= 2 t
Exempel arbete 3v	56 t	56 t	40 t		=152 t	= 8 t

Innan nödfallsövertid beordras bör arbetsgivaren undersöka om andra åtgärder kan vidtas. Det kan exempelvis handla om att ta in annan arbetstagare som har arbetat färre timmar.

Det är arbetsgivaren som avgör om och när särskild nödfallsövertid ska utföras.

Vid uttag av särskild nödfallsövertid utgår en förhöjd krisersättning.

§ 7 Lön och ersättning

a) För arbetad tid utgår timlön. Timlönen beräknas på följande sätt:

$$\frac{\text{Överenskommen månadslön}}{165} = \text{timlön}$$

Anmärkning

Semesterersättning enligt SemL ska utges på timlönen.

b) Arbetstagare lönesätts med utgångspunkt i motsvarande yrkesgrupp hos sin arbetsgivare. När lönen fastställs ska hänsyn tas till arbetstagarens kvalifikationer och kompetens för det uppdrag som anställningen avser. Det är också möjligt att ta utgångspunkt i arbetstagarens befintliga kollektivavtal inom kommun- och regionsektorn, exempelvis ersättning enligt RiB § 5 mom. 1 eller timlön enligt PAN § 2 punkt 6.

c) För arbetad tid utgår, från första timmen, timlön samt krisersättning med 120 % av fastställd timlön vilket tillsammans ger 220 % per arbetad timme. För en arbetstagare som har en överenskommen månadslön och beräknad timlön enligt a),

d) Vid särskild nödfallsövertid höjs krisersättningen enligt c) från 120 % till 150%.

Krisersättningen beräknas på följande sätt:

$$\text{Fastställd timlön} \times 220 \% = \text{lön och krisersättning}$$

Exempel:

164 kr per timme x 220 % = 361 kr sammantaget för lön och krisersättning.

Krisersättningen inkluderar semesterlön och semesterersättning med belopp som förutsätts i semesterlagen (SemL).

§ 8 Avlöningsförmåner

Med lön avses timlönen.

Avlöningsförmåner avser engångsbelopp för vila, den fastställda timlönen, krisersättning samt restidsersättning. Några andra avlöningsförmåner utges inte.

Avlöningsförmånerna ligger bland annat till grund för vad som utgör pensionsgrundande lön.

§ 9 Utbetalning av lön och ersättning

Lön och ersättning utbetalas månadsvis enligt arbetsgivarens ordinarie utbetalningsrutiner. Det innebär i de allra flesta fall att lön och ersättningar som tjänas in under månad 1 betalas ut under månad 2. Med arbetsgivarens utbetalningsrutiner innebär det att lön och ersättningar betalas ut någon av de sista 5 dagarna i månaden, om inte andra utbetalningsdagar fastställts.

En arbetstagare som avhåller sig från arbete utan att ha fått ledigt eller inte kan styrka giltigt förfall, ska för denna tid avstå samtliga avlöningsförmåner.

§ 10 Anmälan om tjänstgöringshinder

Arbetstagaren är skyldig att omedelbart anmäla till arbetsgivaren när tjänstgöringshinder föreligger på grund av sjukdom, olycksfall eller arbetsskada samt när/om arbetstagaren kan återgå i arbete. Arbetsgivaren kan begära att arbetstagaren lämnar ett skriftligt intyg utfärdat av läkare eller tandläkare.

Det är ur säkerhetssynpunkt viktigt att arbetsgivaren känner till vilka arbetstagare som är frånvarande.

§ 11 Sjuklön

Vid beräkning av sjuklön enligt SjLL gäller följande.

Det som i 6 § SjLL anges som ”lön och andra anställningsförmåner” är enbart den beräknade timlönen enligt § 7 a), det vill säga 1/165 av den överenskomna månadslönen. Sjuklön utges enligt 7 § SjLL under sjuklöneperioden avseende den lön som arbetstagaren gått miste om till följd av nedsättning av arbetsförmågan.

§ 12 Avstängning

1. Arbetstagare kan på grund av förseelse tillfälligt tas ur arbete. För denna tid ska arbetstagaren avstå samtliga avlöningsförmåner enligt § 8. Exempelvis kan en arbetstagare som kommer till arbetsstället påverkad av alkohol eller droger inte utföra sitt uppdrag och kan därmed tas ur arbete. För den tid som arbetstagaren inte utför arbete innehåller arbetsgivaren lön och ersättningar som anges i § 8 i denna bilaga. Vanligen tas en arbetstagare ur arbete enstaka arbetspass.
2. En arbetstagare som på sannolika skäl misstänks för, eller bevisligen gjort sig skyldig till, svårare fel eller försummelser i arbetet kan stängas av efter beslut från arbetsgivaren. Arbetsgivaren får besluta om att innehålla avlöningsförmåner enligt § 8. Exempelvis kan en arbetstagare som misstänks ha stulit eller åsamkat en annan person skada fysiskt eller psykiskt, eller befunnits skyldig till en sådan gärning, stängas av. Avlöningsförmånerna enligt § 8 i denna bilaga kan innehållas av arbetsgivaren om denne bedömer att försummelsen är uppenbar. Vid misstanke bör arbetsgivaren överväga att låta arbetstagaren behålla avlöningsförmånerna.
3. Arbetsgivare kan meddela en arbetstagare förbud att arbeta för att förhindra spridning av smitta. Under ett sådant förbud behåller arbetstagaren lön enligt § 7 a). Arbetsgivaren kan ensidigt besluta om åtgärd om den är nödvändig från smittskyddssynpunkt.
4. En arbetstagare kan meddelas förbud att arbeta av medicinska skäl, i avvaktan på resultat av beordrad läkarundersökning. Under ett sådant förbud behåller arbetstagaren 77,6 % av lönen enligt § 7 a). En arbetstagare är på arbetsgivarens begäran skyldig att genomgå

läkarundersökning. En arbetstagare som uppmanas att genomgå sådan läkarundersökning, och omständigheterna är sådana att det anses nödvändigt att denne avhåller sig från arbete i väntan på resultat av undersökningen, har rätt till ersättning enligt ovan.

5. Arbetsgivaren ska informera berörd lokal arbetstagarorganisation om arbetstagares avstängning eller förbud att arbeta. Det ska ske så snart som möjligt med hänsyn till den situation som råder under tillämpning av detta avtal.

Anmärkning

Denna bestämmelse ersätter 11, 12 och 14 §§ MBL vilket betyder att förhandlingsskyldighet inte föreligger vid avstängning.

§ 13 Restidsersättning

Arbetstagare som för arbetsgivarens räkning reser utanför ordinarie verksamhetsort på tid som inte är ordinarie arbetstid får restidsersättning.

Med ordinarie verksamhetsort menas den ort där arbetsplatsen är förlagd samt det geografiska område inom vilket verksamheten bedrivs genom samverkansavtal med andra arbetsgivare som kan vara kommuner, regioner, kommunalförbund eller kommunala företag.

Väntetid som beror på ett tillfälligt uppehåll eller avbrott i resan likställs med restid.

Restidsersättning utges endast för restid och väntetid som sammanlagt uppgår till minst 30 minuter per resa.

Restidsersättning utges med 75 % av den beräknade timlönen enligt § 7 a). Krisersättning utges inte för restid.

I restidsersättningen ingår semesterlön och semesterersättning med belopp som förutsätts i semesterlagen (SemL).

Arbetstagare får restidsersättning enbart för resa till och från förrättningsstället från ordinarie verksamhetsort. Restidsersättning utges inte mellan 22.00-06.00 om arbetstagaren disponerar en sovplats. Sovplats kan erhållas av arbetsgivaren, antingen på färdmedlet

eller i överenskommen logi. Det kan också vara logi genom arbetstagarens försorg som godkänts av arbetsgivaren i förväg.

Restidsersättning utges endast för restid och väntetid som är försvarlig med hänsyn till det avsedda uppdraget, och kommunikationsmöjligheterna.

Restid och väntetid summeras per kalendervecka och avrundas uppåt till närmaste hel- eller halvtimme.

En arbetstagare vars resa är förenad med någon form av ansvar anses utföra arbete och ska ersättas med timlön under restiden. Krisersättning utgår inte för den tiden. Det kan exempelvis röra sig om att arbetstagaren har ansvar för att arbetsfordon transporteras till och från platsen.

§ 14 Avslut av anställning

Anställningen upphör utan uppsägning när anställningsavtalet löper ut. Om Krislägesavtalet inaktiveras under en pågående anställning så upphör den vid det aktuella arbetspassets slut.

För att arbetstagare som har rest till annan ort ska få restidsersättning för hemresa består anställningsförhållandet till dess att arbetstagaren har återvänt till sin bostad. För restiden gäller villkoren enligt §13.

Anställningar som överstiger 14 dagar kan sägas upp av arbetsgivaren eller arbetstagaren innan den avtalade anställningstiden löper ut med en uppsägningstid om 7 dagar.

En anställning kan avslutas i förtid på arbetstagarens begäran av skäl som anges i lag (1998:209) om rätt till ledighet av trängande familjeskäl.

Bilaga 2

§ 1 Tillämpningsområde

Krislägesavtalet tillämpas på arbetstagare först efter särskild anvisning från arbetsgivaren.

För att bilagan ska kunna tillämpas på en arbetstagare som anvisats utföra arbete måste Krislägesavtalet vara aktiverat.

Denna bilaga får tillämpas som högst i fyra veckor på varje arbetstagare. Tiden kan vid behov förlängas efter beslut av arbetsgivaren.

Arbetstagare som redan är anställda hos arbetsgivaren enligt kollektivavtal HÖK/ÖLA och anvisas att utföra arbete på annan ort kvarstår i sin anställning hos avsändande arbetsgivare.

§ 2 Allmänna åligganden

När Krislägesavtalet har aktiverats föreligger fara för liv, hälsa eller egendom. Det kan röra sig om händelser så som exempelvis olyckshändelser med omfattande påverkan, naturkatastrofer som bränder och översvämningar, utbrott av epidemier, terrordåd eller -hot.

Arbetsgivarna inom kommun- och regionsektorn har ett särskilt ansvar för att upprätthålla viktiga samhällsintressen så som exempelvis sjukvård, kommunikation och annan samhällsservice samt att skydda medborgarna. Detta ställer krav på att arbetsgivarna kan bemanna verksamheten vid dessa situationer.

Utgångspunkten är alltid att arbetstagaren sysselsätts inom ramen för sina allmänna yrkeskvalifikationer hos den egna arbetsgivaren. Om situationen ändå inte kan lösas, kan arbetsgivaren behöva anvisa annan arbetstagare att utföra arbete som denne vanligtvis inte utför.

En arbetsgivare kan i vissa fall behöva låna ut personal till en krisdrabbad arbetsgivare för att lösa krisläget. Utgångspunkten är att situationen löses genom att arbetstagare frivilligt åtar sig uppdraget men om frivillighet inte löser situationen kan arbetstagare beordras att utföra arbete på annan ort än där arbetstagaren normalt arbetar.

Arbetstagare hos den berörda arbetsgivaren är skyldig att utföra de arbetsuppgifter, som arbetsgivaren beslutar om och som är oundgängligen nödvändiga för att avvärja, avhjälpa eller förhindra den aktuella krislägessituationen. Denna bestämmelse ska tillämpas förutsatt att det inte föreligger hinder i speciallagstiftning, myndighetsföreskrift etc. (krav på legitimation, behörighet, viss utbildning).

Observera att gällande lagstiftning och föreskrifter kan medföra skyldigheter som går utöver arbetsskyldigheten i denna bestämmelse.

Exempel 1

En omfattande översvämning drabbar en kommun med omfattande skador på vägar, järnvägar, elnät, byggnader, vatten och avlopp m.m. Kommunen bedömer att en krisläge föreligger och att det innebär en omfattande och avgörande påverkan på personalförsörjningen. SKL och Sobona har fattat beslut om att Krislägesavtalet ska aktiveras.

All personal hos den drabbade kommunen behöver hjälpa till för att evakuera skolor, gruppboenden, vårdinrättningar och att upprätta tillfälliga uppsamlingsplatser för medborgare. Insatsen kräver att lärare omhändertar chockade och skadade elever och håller dem kvar på plats under flera dygn. Vidare krävs att socialsekreterare och vaktmästare distribuerar vatten och mat och upprättar tillfälliga sovplatser. Skadorna till följd av översvämningen förhindrar transport av skadade personer till sjukhus eller annan vårdinrättning. Detta innebär att läkare, sjuksköterskor och annan vårdpersonal måste ta sig till det drabbade området och vårda patienter på plats.

Ledningspersonal som leder insatserna ansvarar för arbetet på plats så länge krisläge pågår.

Arbetsgivaren ska enligt anmärkning 1 ta hänsyn till om arbetstagaren i ett visst fall har giltigt skäl att inte utföra arbete på annan ort. Exempel på giltiga skäl är bl.a. att arbetstagaren inte har möjlighet att få barnomsorg den aktuella tidpunkten.

Exempel 2

Den krisdrabbade kommunen i exemplet ovan signalerar att den behöver hjälp från andra kommuner och regioner. Flera arbetsgivare inom kommunsektorn beslutar att skicka personal för att bistå i arbetet. Om dessa arbetsgivare inte får ihop tillräckligt mycket personal genom att arbetstagarna anmäler sig frivilligt för arbete på annan ort kan arbetsgivaren beordra arbetstagare att arbeta i den krisdrabbade kommunen. För inlånad personal tillämpas Krislägesavtalet.

Ett nytt moment kommer att införas i AB § 6 som innebär att arbetsgivare kan anvisa arbetstagare att arbeta enligt förutsättningarna som gäller i Krislägesavtalet.

§ 3 Arbetstid

Redogörelsetext för a) – f) se Arbetstid, bilaga 1.

g) Syftet med bestämmelsen är att tillförsäkra arbetstagaren vila och återhämtning inför arbetstagarens återgång till ordinarie anställningsvillkor. Om dagen efter det sista arbetspasset på krislägesavtalet är en arbetsfri dag så anses den dagen utgöra vila. Om arbetstid däremot är förlagd i ordinarie schema ska arbetsgivaren lägga ut vila så att 24 timmar uppnås.

Under vilotiden utges arbetstagarens månadslön. Krisersättning utges inte under vilotiden eftersom den endast utges för arbetad tid.

§ 4 Anvisad arbetstid

Se Anvisad arbetstid, bilaga 1.

§ 5 Särskild nödfallsövertid

Se Särskild nödfallsövertid, bilaga 1.

§ 6 Lön och ersättning

- a) En arbetstagare som utför arbete inom Krislägesavtalets villkor behåller sin månadslön exklusive de ersättningar och tillägg som utges inom ramen för den ordinarie anställningen, t ex ersättning för obekvämt arbetstid, jour, beredskap, övertid och förskjutet arbetstid.
- b) För arbetad tid utöver ordinarie arbetstidsmätt utgår timlön beräknad till 1/165 av arbetstagarens månadslön.
En arbetstagare som i sin ordinarie anställning har en arbetstid motsvarande 40 tim/vecka och arbetar enligt detta avtal 48 tim/vecka, erhåller för de överskjutande 8 timmarna en timlön som är 1/165 av månadslönen.

Anmärkningar

1. Med ordinarie arbetstidsmätt avses det arbetstidsmätt som arbetstagaren har i sin ordinarie anställning på HÖK/ÖLA.

2. Vid deltidsanställning ska månadslönen räknas upp till motsvarande heltidslön.
  3. För arbetstagare med timlön gäller överenskommen timlön.
- c) Utöver lön enligt a) och b) utges krisersättning med 120 % av arbetstagarens timlön för arbetad tid beräknad till 1/165 av arbetstagarens månadslön,

eller, för timavlönad arbetstagare, krisersättning med 120 % av arbetstagarens timlön,

vilket tillsammans ger 220 % per arbetad timme.

Det beräknas enligt följande:

Fastställd timlön x 220 % = lön och krisersättning.

- d) Vid särskild nödfallsövertid höjs krisersättningen enligt c) från 120 % till 150%.

Det beräknas enligt följande:

Fastställd timlön x 250 % = lön och krisersättning vid särskild nödfallsövertid.

Exempel:

164 kr per timme x 220 % = 361 kr sammantaget för lön och krisersättning.

Krisersättningen inkluderar semesterlön och semesterersättning med belopp som förutsätts i semesterlagen (SemL).

Krisersättning ska ligga till grund för intjänande av kommunala tjänstepensionsförmåner.

§ 7 Avlöningsförmåner

Med lön avses månadslön och/eller timlön.

Avlöningsförmåner avser månadslönen och/eller den fastställda timlönen, krisersättning samt restidsersättning. Några andra avlöningsförmåner utges inte.

§ 8 Restidsersättning

Se Restidsersättning, bilaga 1.

Övrigt

Sjukdom

Arbetstagare som arbetar enligt Krislägesavtalets bilaga 2 återgår till sina ordinarie anställningsvillkor enligt HÖK/ÖLA vid sjukdom. Det innebär att arbetstagaren omfattas av HÖK/ÖLA:s bestämmelser vid sjukdom från den tidpunkt arbetstagaren anmäler sjukdom.

Lokalt kollektivavtal – LOK Krislägesavtal

§ 1 Innehåll m.m.

Nedan nämnd arbetsgivare och arbetstagarorganisation träffar denna dag detta kollektivavtal – LOK Krislägesavtal i lydelse 2019-07-01, som överenskommit mellan centrala parter – om villkor för arbetstagare vilka anvisats att utföra arbete på Krislägesavtalet.

Till Krislägesavtalet hör följande bilagor

- a) Bestämmelser för arbetstagare som anställs särskilt i samband med krisläge (Bilaga 1)
- b) Bestämmelser om särskilda villkor i samband med krisläge för arbetstagare som omfattas av HÖK (Bilaga 2)
- c) Förhandlingsordning (Bilaga 3)

§ 2 Giltighet och uppsägning

Krislägesavtalet gäller från och med 2019-07-01 och tillsvidare med en ömsesidig uppsägningstid av 6 (sex) kalendermånader. Krislägesavtalet kan enbart sägas upp med verkan från 1 september varje år. Uppsägning ska vara skriftlig.

Säger central part upp Krislägesavtalet upphör det lokala kollektivavtalet att gälla vid samma tidpunkt om inte annat överenskoms mellan de centrala parterna.

§ 3 Övrigt

Förhandlingen förklaras avslutad.

..... den 2019-xx-xx

För .....
(arbetsgivarparten)

.....
(underskrift)

För .....
(arbetstagarparten)

.....
(underskrift)

Förhandlingsprotokoll
2019-12-04

Överenskommelse om Krislägesavtal

Parter

Sveriges Kommuner och Landsting och Sobona - Kommunala företagens arbetsgivarorganisation å ena sidan, samt

Läraryrskommitténs och Lärarnas Riksförbunds Samverkansråd, å den andra.

§ 1 Innehåll

Parterna träffar detta kollektivavtal, Krislägesavtalet, som tillämpas vid krisläge. Till Krislägesavtalet hör följande bilagor

- a) Bestämmelser för arbetstagare som anställs särskilt i samband med krisläge (Bilaga 1)
- b) Bestämmelser om särskilda villkor i samband med krisläge för arbetstagare som omfattas av HÖK (Bilaga 2)
- c) Förhandlingsordning (Bilaga 3)

§ 2 Definition av krisläge

Med krisläge avses i detta avtal en sådan händelse eller händelseförlopp ”som avviker från det normala, som innebär allvarliga samhällsstörningar, kräver omedelbara insatser av en kommun, ett landsting/region, kommunalförbund eller kommunalt företag eller flera i samverkan, och som medför omfattande eller avgörande påverkan på personalförsörjningen i den kommunala verksamheten.”

Samtliga fyra kriterier ska vara uppfyllda.

§ 3 Bestämmelser i bilaga 2 i förhållande till HÖK

När arbetstagare anställd enligt HÖK går över på Krislägesavtalet bilaga 2, gäller Krislägesavtalets villkor och ersätter motsvarande bestämmelser i HÖK. Detta innefattar även AB.

Anmärkning

De bestämmelser som avses i AB är arbetsskyldighet, (§ 6), arbetstid, (§ 13), och de särskilda ersättningarna, (§ 20-24).

Samtliga underbilagor samt specialbestämmelser för läkare gäller inte under tid då detta avtal är aktiverat.

§ 4 Bestämmelserna i Krislägesavtalet i förhållande till lokala kollektivavtal och enskilda överenskommelser

Bestämmelserna i detta avtal ersätter inom sitt tillämpningsområde alla eventuella lokala kollektivavtal och enskilda överenskommelser avseende arbetstid och ersättningar.

§ 5 Aktivering och inaktivering av Krislägesavtalet

Aktivering av avtalet

För att detta avtal ska vara tillämpligt krävs:

- a) att krisläge i en kommun eller region konstateras av kommunen eller regionen genom beslut i behörig ordning, samt
- b) att ett särskilt och likalydande beslut om aktivering av detta avtal har fattats av SKL:s och Sobonas styrelser.

Anmärkning

För att SKL/Sobona ska kunna fatta beslut om aktivering krävs att arbetsgivaren beskriver på vilket sätt situationen har en omfattande eller avgörande påverkan på personalförsörjningen.

Avtalet tillämpas på arbetstagare först efter särskild anvisning från arbetsgivaren.

I samband med att beslut om aktivering av avtalet fattats ska samtliga parter i detta avtal informeras om beslutet.

Inaktivering av avtalet

- a) För inaktivering av avtalet krävs:
  - att ett beslut om att kriterierna i ovanstående definition inte längre är uppfyllda har fattats av kommunen eller regionen i behörig ordning
  - att ett särskilt och likalydande beslut om inaktivering av detta avtal har fattats av SKL:s och Sobonas styrelser.
- b) I uppenbara fall kan SKLs styrelse, utöver vad som anges i a), fatta beslut om att inaktivera avtalet, efter hörande av berörda kommuner/regioner och Sobonas styrelse.

§ 6 Centrala protokollsanteckningar

Arbetstid

Om dygnsvilan och veckovilan enligt EG:s arbetstidsdirektiv 2003/88/EG, artikel 18, utifrån ett verksamhetsperspektiv inte kan uppnås bedömer parterna att objektiva skäl finns att tillämpa de bestämmelser om arbetstid som återfinns i bilaga 1 och 2. Parterna anser att arbetstagare därigenom erhåller lämpligt skydd enligt EG:s arbetstidsdirektiv 2003/88/EG, artikel 18, genom gällande kollektivavtalsreglering.

Utvärdering

Parterna är överens om att utvärdera tillämpningen av överenskommelsen efter att den har tillämpats första gången. Utvärderingen ska påbörjas senast 3 månader efter beslut om avtalets inaktivering.

Ändringar i avtalet

När part så begär kan förhandling om ändringar i detta avtal upptas.

§ 7 Ändringar och tillägg

I kollektivavtalet ska också ingå de ändringar och tillägg till avtalets bestämmelser som parterna under avtalets giltighetsperiod träffar överenskommelse om.

Avvikelser från detta avtal är inte tillåtna.

§ 8 Ändringar och tillägg

Uppstår tvist som rör tolkning och tillämpning av detta avtal ska ärendet handläggas i den ordning som föreskrivs i bilaga 3.

§ 9 Fredsplikt

Förhandlingar under avtalsperioden enligt denna överenskommelse ska föras under fredsplikt.

§ 10 Rekommendation om LOK m.m.

Parterna rekommenderar berörda arbetsgivare som utgör landsting/region, kommun eller kommunalförbund och berörda arbetstagarorganisationer att träffa kollektivavtal – LOK i lydelse från och med 2019-12-01.

För övriga arbetsgivare anslutna till Sobona och berörda arbetstagarorganisationer träffas härmed det lokala kollektivavtalet – LOK.

§ 11 Giltighet och uppsägning

Krislägesavtalet gäller från och med 2019-12-01 och tillsvidare med en ömsesidig uppsägningstid av 6 (sex) kalendermånader. Krislägesavtalet kan enbart sägas upp med verkan från 1 september varje år. Uppsägning ska vara skriftlig.

§ 12 Avslutning

Förhandlingarna förklaras avslutade.

Vid protokollet

.....

Justeras

För **Sveriges Kommuner och Landsting**

.....

För **Sobona - Kommunala företagens arbetsgivarorganisation**

.....

För **Läraryrskommittén och Lärarnas Riksförbunds Samverkansråd**

.....

Läraryrskommittén

Lärarnas Riksförbund

Förhandlingsprotokoll
2019-12-04

Överenskommelse om ändringar i HÖK/ÖLA samt tillhörande bilaga 2

Parter

Sveriges Kommuner och Landsting och Sobona - Kommunala företagens arbetsgivarorganisation å ena sidan, samt

Läraryrskommitténs och Lärarnas Riksförbunds Samverkansråd, å den andra.

§ 1 Innehåll

Parterna träffar denna överenskommelse om ändringar och tillägg i Huvudöverenskommelse om lön och allmänna anställningsvillkor, HÖK, Överenskommelse om lön och allmänna anställningsvillkor, ÖLA samt tillhörande bilaga 2, med anledning av det träffade kollektivavtalet att gälla vid krisläge, Krislägesavtalet.

§ 2 Tillägg till HÖK/ÖLA, Bilaga 3, Övriga anteckningar

HÖK/ÖLA, bilaga 3 tillförs:

För den arbetstagare som vid krisläge anvisas att arbeta under förutsättningarna som anges i Krislägesavtalet gäller Krislägesavtalets villkor under den tid arbetstagaren utför arbete enligt det avtalet.

§ 3 Tillägg till Allmänna bestämmelser § 6

AB § 6 tillförs:

Mom. 3 En arbetstagare kan vid krisläge anvisas att arbeta under förutsättningarna som anges i Krislägesavtalet då detta aktiverats.

Anmärkning

1. Om arbetstagare i ett visst fall har giltiga skäl att inte arbeta enligt Krislägesavtalet ska hänsyn tas till det.
2. Om arbetstagare beordras att utföra arbete på annan ort än där man normalt arbetar ska arbetsgivaren överlägga med berörd lokal arbetstagarorganisation.

§ 4 Giltighet

Dessa tillägg gäller från och med 2019-12-01 och kommer att tillföras HÖK/ÖLA nästkommande förhandling, respektive för AB i samband med förhandlingarna 2020.

§ 5 Avslutning

Förhandlingarna förklaras avslutade.

Vid protokollet

.....

Justeras

För Sveriges Kommuner och Landsting

.....

För Sobona - Kommunala företagens arbetsgivarorganisation

.....

För Lärarförbundets och Lärarnas Riksförbunds Samverkansråd

.....

Lärarförbundet

Lärarnas Riksförbund

Lokalt kollektivavtal – LOK Krislägesavtal

§ 1 Innehåll m.m.

Nedan nämnd arbetsgivare och arbetstagarorganisation träffar denna dag detta kollektivavtal – LOK Krislägesavtal i lydelse 2019-12-01, som överenskommits mellan centrala parter – om villkor för arbetstagare vilka anvisats att utföra arbete på Krislägesavtalet.

Till Krislägesavtalet hör följande bilagor

- a) Bestämmelser för arbetstagare som anställs särskilt i samband med krisläge (Bilaga 1)
- b) Bestämmelser om särskilda villkor i samband med krisläge för arbetstagare som omfattas av HÖK (Bilaga 2)
- c) Förhandlingsordning (Bilaga 3)

§ 2 Giltighet och uppsägning

Krislägesavtalet gäller från och med 2019-12-01 och tillsvidare med en ömsesidig uppsägningstid av 6 (sex) kalendermånader. Krislägesavtalet kan enbart sägas upp med verkan från 1 september varje år. Uppsägning ska vara skriftlig.

Säger central part upp Krislägesavtalet upphör det lokala kollektivavtalet att gälla vid samma tidpunkt om inte annat överenskoms mellan de centrala parterna.

§ 3 Övrigt

Förhandlingen förklaras avslutad.

..... den .....

För .....
(arbetsgivarparten)

.....
(underskrift)

För .....
(arbetstagarparten)

.....
(underskrift)

Lokalt kollektivavtal – LOK Krislägesavtal

§ 1 Innehåll m.m.

Nedan nämnd arbetsgivare och arbetstagarorganisation träffar denna dag detta kollektivavtal – LOK Krislägesavtal i lydelse 2020-03-18, som överenskommit mellan centrala parter – om villkor för arbetstagare vilka anvisats att utföra arbete på Krislägesavtalet.

Till Krislägesavtalet hör följande bilagor

- a) Bestämmelser för arbetstagare som anställs särskilt i samband med krisläge (Bilaga 1)
- b) Bestämmelser om särskilda villkor i samband med krisläge för arbetstagare som omfattas av HÖK (Bilaga 2)
- c) Förhandlingsordning (Bilaga 3)

§ 2 Giltighet och uppsägning

Krislägesavtalet gäller från och med 2020-03-18 och tillsvidare med en ömsesidig uppsägningstid av 6 (sex) kalendermånader. Krislägesavtalet kan enbart sägas upp med verkan från 1 september varje år. Uppsägning ska vara skriftlig.

Säger central part upp Krislägesavtalet upphör det lokala kollektivavtalet att gälla vid samma tidpunkt om inte annat överenskoms mellan de centrala parterna.

§ 3 Övrigt

Förhandlingen förklaras avslutad.

..... den 2020-

För .....
(arbetsgivarparten)

.....
(underskrift)

För .....
(arbetstagarparten)

.....
(underskrift)